

Møte torsdag den 11. desember kl. 10

President: J ø r g e n K o s m o

D a g s o r d e n (nr. 32):

1. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2004 vedkommende Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Finansdepartementet, Kultur- og kirke- og Sosialdepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 2 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 1 (2003-2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1, 5 og 8 (2003-2004))
2. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer i bevilgninger under Kultur- og kirke- og Sosialdepartementets budsjett for 2003 (Innst. S. nr. 73 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 26 (2003-2004))
3. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2003 under Barne- og familiedepartementet (Innst. S. nr. 76 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 17 (2003-2004))
4. Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 27. november 2003 (jf. Innst. O. nr. 13):
«Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrer i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børsnoterte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrer.»
5. Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003 (jf. Innst. O. nr. 17):
«Stortinget ber Regjeringen om å tilpasse lovteksten slik at det ikke gjøres forskjell på tvangsekteskap og arrangerte ekteskap.»
6. Forslag oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003 (jf. Innst. O. nr. 17):
«Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen av utvidelsen av vigselskompetansen og Folkeregisterets myndighet til prøving av ekteskapsvilkårene, og vurdere virkning av intensjon om å forebygge tvangsekteskap, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte innen utgangen av denne stortingsperioden.»
7. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer på statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 74 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 31 (2003-2004) unntatt kap. 1594, 2541, 2542, 2543, 4590, 4595 og 5705)

8. Forslag fra stortingsrepresentant Marit Arnstad på vegne av Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. november 2003 (jf. Innst. O. nr. 8):
«Stortinget ber Regjeringen om en vurdering av en framtidig organisering for Statsskog SF, SIVA SF, Statnett SF og ENOVA SF. En slik organisering bør ha som forutsetning at innholdet i statsforetaksloven § 4 og § 51 og § 53 gjøres gjeldende.»
9. Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer under enkelte kapitler på statsbudsjettet medrekna folketrygda for 2003 (Innst. S. nr. 75 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 23 (2003-2004) kap. 664 og 666)
10. Innstilling frå kommunalkomiteen om kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i inntektssystemet for kommunene (Innst. S. nr. 80 (2003-2004), jf. St.meld. nr. 6 (2003-2004))
11. Referat

Presidenten: Innstillingen i sak nr. 1 som her ligger til behandling, har ikke ligget ute i den reglementsbestemte tid, dvs. 48 timer. Med hjemmel i forretningsordenens § 32 vil presidenten foreslå at Stortinget likevel behandler denne saken nå. – Ingen innvendinger har kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

Til representantenes orientering vil presidenten si at som en følge av dette foreligger Budsjett-innst. S. nr. 2 fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen ennå ikke i endelig trykt utgave, men bokstavene er de samme, så det går an å lese den som foreligger.

S a k n r . 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2004 vedkommende Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Finansdepartementet, Kultur- og kirke- og Sosialdepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 2 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 1 (2003-2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1, 5 og 8 (2003-2004))

Presidenten: Etter ønske fra familie-, kultur og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at debatten om budsjettinnstillingen deles i to, slik at man først behandler rammeområde 3, Kulturdepartementet, og deretter rammeområdene 1 og 2. – Det anses vedtatt.

Etter ønske fra familie-, kultur og administrasjonskomiteen vil presidenten foreslå at hver av debattene blir begrenset til 1 time og 15 minutter, og at taletiden blir fordelt slik på gruppene:

Arbeiderpartiet og Høyre 15 minutter hver, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Kristelig Folkeparti 10 minutter hver, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet 5 minutter hver. I tillegg gis statsrådene en taletid på 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det for begge debattene blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter hovedtalerne for hver gruppe og fem replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av Regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter, i hver av debattene.

– Dette anses vedtatt.

Av praktiske grunner, slik at det blir litt enklere å lage et voteringsopplegg, vil det være en fordel om alle forslagene tilhørende begge debattene tas opp i den første debatten. Det burde kunne gå greit. Det er bare å si hvilke forslag man tar opp.

Eirin Faldet (A): I Prøysens fortelling «Snekker Andersen og Julenissen» hører vi hvordan snekker Andersen og julenissen julenatten krysset noen grenser for å gi ungene en fin opplevelse.

Slik opplevde noen av oss det også da vi inngikk budsjettforlik med Høyre og Kristelig Folkeparti. Vi måtte krysse noen grenser. Men resultatet ble bedre enn Regjeringens opprinnelige budsjettforslag. Arbeiderpartiet ville likevel satse mer på kultur enn det vi fikk gjennomslag for i avtalen.

Som kulturpolitikere må vi legge til rette for et allsidig kulturliv. Vi må legge til rette for amatører og for profesjonelle, og for at kultur når ut til hele landet. Kulturpolitikk er viktig for den enkeltes livskvalitet og identitet. Den enkeltes egenart formes i våre kulturelle omgivelser og er viktig for mangfoldet i samfunnet. I mange sammenhenger tror jeg vi kunne spare helsebudsjettet for mange kroner dersom vi hadde et større kulturtilbud enn i dag til folk flest. Lokalt finnes det mange eksempler på at kultur bidrar positivt og engasjerer mange. Regjeringen har vært opptatt av helse og fysisk aktivitet, og her vil jeg slå et slag for dansen. Som Prøysens sa:

«Og denna lærdommen ska du sæinse:

D'er æiller fali for den som dæinse,
men står du stille og fjølge med,
da er det fali, da kæin det skje!»

I Arbeiderpartiets alternative budsjett satses det omlag 230 mill. kr mer på kulturformål enn i Regjeringens budsjett. Dette inkluderer en satsing på kulturbasert næring på 20 mill. kr og økt NRK-lisens.

Vi ønsket å støtte Frifond-ordningen, som kommer frivillige lag og organisasjoner til gode. Da nøkkelen for tippemidlene ble endret av Stortinget, innebar dette kraftig økning til Frifond-ordningen. Men Regjeringen har ikke fulgt opp dette, og har i stedet kuttet i de ordinære bevilgningene. I tillegg har Regjeringen redusert bevilgningene til lokale og regionale kulturbygg. I sitt alternative budsjett foreslo Arbeiderpartiet å reversere disse kuttene.

Etter initiativ fra Arbeiderpartiet vedtok Stortinget å etablere en romaniavdeling ved Glomdalsmuseet. Det har i tidligere tider blitt begått stor urett og også overgrep mot dette folket, noe som det offentlige Norge har bedt om unnskyldning for, men unnskyldning er ikke nok. Ar-

beiderpartiregjeringen foreslo å opprette et tatermuseum på Glomdalsmuseet i Elverum som en liten oppreisning i forhold til all den urett samfunnet har påført romanifolket, eller de reisende, som de også kalles. Regjeringen foreslo å utsette byggingen til 2006. Jeg er glad for at vi i forliket om statsbudsjettet fikk hindret utsettelse, slik at byggingen kan starte i 2004.

Arbeiderpartiet vil understreke den positive betydningen Den kulturelle skolesekken vil ha for barn og unge. Den kulturelle skolesekken gjør det mulig for alle skolebarn å få profesjonelle kunst- og kulturinntrykk. Det er viktig å understreke at bevilgningene til Den kulturelle skolesekken skal komme i tillegg til og ikke som erstatning for andre bevilgninger på kunst- og kulturfeltet.

Vi har vel alle gledet oss over den suksessfulle norske film har hatt de siste årene. Dette har lagt et godt grunnlag for videre satsing på dette området. Arbeiderpartiet foreslo derfor en økt satsing på filmformål med 25 mill. kr til økt produksjonsstøtte, regionale filmfond, cinemateker og ny festivalstøtteordning.

Arbeiderpartiet vil understreke viktigheten av å ha gode støtteordninger for det frie scenekunstmrådet, og vi gikk derfor inn for økt støtte til ordningen for fri scenekunst med 5 mill. kr. Samtidig går vi inn for å støtte ulike områder innenfor teatersektoren, særlig der det satses på barn og unge. Vi går også inn for å støtte region- og distriktsoperaene med 1,25 mill. kr. Gjennom forliket klarte vi å sikre penger til distriktsoperaene.

Det er også viktig med tiltak som opprettholder og øker leselysten. Vi går bl.a. inn for at det etableres en innkjøpsordning for sakprosa for voksne.

Når det gjelder mediepolitikken, er vi bekymret for at de økte portokostnadene avisene får, kan svekke mangfoldet. For Arbeiderpartiet er det viktig å styrke de norske allmennkringkasterne innen fjernsyn og radio, ved å vektlegge bredde og kvalitet. Arbeiderpartiet ønsker å innføre en allmennkringkastingsplakat for NRK, ikke for å detaljstyre NRK, men for å sikre at NRKs allmennkringkastingsoppdrag blir ivaretatt. Vi mener at NRK må gis forutsigbare rammevilkår, slik at NRK kan gjennomføre de oppdragene og satsingene som de faktisk er pålagt. Arbeiderpartiet foreslo derfor å prisjustere NRK-lisensen, og fikk gjennomslag for dette.

Før jeg glemmer det, vil jeg ta opp Arbeiderpartiets forslag og de forslag som Arbeiderpartiet er medfor-slagsstiller til.

Så vil jeg på tampen gi honnør til samarbeidspartnerne våre, til tross for at jeg var litt skeptisk, for dette har gått bedre enn jeg fryktet. Kultur er, som mange har hevdet, dessverre et område som det er vanskelig å få gjennomslag for i en budsjettdebatt, fordi det er så mange andre viktige formål også.

Presidenten: Representanten Eirin Faldet har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Olemic Thommessen (H): Representanten Faldet var inne på støtteordningene innenfor medieområdet.

Når det gjelder f.eks. støtteordningene til avisene, ser ikke representanten Faldet og Arbeiderpartiet at det også kan være problemer forbundet med dette, i forhold til konkurransevridning og andre medier? Vi ser f.eks. at lokalavisene rundt om i landet får en god porsjon penger for å drive videre, mens lokalradio og lokal-TV kommer i annen rekke – dvs. de får ingen støtte. Det tror jeg oppleves som et problem for de nye mediene som vokser frem, og jeg spør om Arbeiderpartiet ikke ser at pressestøtten sånn sett kan bli en brems for utviklingen på medieområdet.

Eirin Faldet (A): Det er ikke lett å være liten. Men det er ofte man kan være lykkelig som liten. Mange av disse små lokalavisene har faktisk et godt tilbud til lokalbefolkningen, nærmiljøet og distriktene. De har ikke den fordel som store aviser har, med annonseinntekter. Derfor er det klart at for disse avisene kan det ofte være et spørsmål om de skal få fortsette å eksistere.

Når det gjelder støtte til lokalradio, vil vi gjerne diskutere det med Høyre. Vi håper at Høyre kan være med på en debatt om dette, slik at vi kan få et mangfold. Det er det som er Arbeiderpartiets politikk på medieområdet. Vi skal ha tilbud til alle i hele landet, og det skal være variert og godt.

Karin S. Woldseth (FrP): Vi hørte nettopp at Arbeiderpartiet priser regjeringspartiene. Det forstår man godt, i hvert fall fra Fremskrittspartiets side, når de har greid å innføre nok en økning i ekstra skatt.

Nå vil jeg snakke om NRK. Det er ikke noe nytt at Arbeiderpartiet ønsker å pålegge folk i Norge ekstra skatt. Takket være budsjettavtalen med regjeringspartiene har de nå greid å innføre en økning av NRK-lisensen. Hvordan skal Arbeiderpartiet forklare minstepensjonistene at dette er nødvendig, når de er nødt til å kutte ut middag en dag i uken for å greie å betale NRK-lisensen sin?

Eirin Faldet (A): Det skal Arbeiderpartiet forklare pensjonistene med kvalitet. Vi skal fortelle pensjonistene at de får et godt tilbud, et variert tilbud, og det skal være et tilbud for hele landet og for alle. Det tror jeg faktisk at pensjonistene forstår. Jeg tror faktisk at pensjonister ikke er så opptatt av skattelette som Fremskrittspartiet er. Det er mange av pensjonistene som ikke får skattelette, fordi de er minstepensjonister. Jeg tror de betaler sin lisens med glede, når de kan oppleve Gullrekka på fredag, og når de kan oppleve Fremskrittspartiet i debatter på NRK. Det er et godt tilbud, med god kvalitet, fra NRK.

Presidenten: Presidenten er enig i at det er mye underholdning også i debatter.

Ola T. Lånke (KrF): Det var hyggelig å høre at representanten Faldet roste regjeringspartiene for godt samarbeid. Da er vi altså ikke så umulige som det av og til kan høres ut som. Det som er viktig, er at vi alltid snakker sant, og at vi gir korrekt informasjon.

Jeg har lyst til å rette oppmerksomheten mot et sitat fra Dagsavisen denne uken, hvor ikke representanten Eirin Faldet, men fraksjonsleder Trond Giske uttaler seg om filmpolitikken:

«Etter at det har kommet 20 norske filmer de to siste årene, blir antallet halvert til neste år fordi midlene blir kuttet.

– Ingen minister som gjør noe sånt kommer ustraffet fra det på noe annet politisk felt, sier Giske.»

Hva er det som er kuttet i filmpolitikken? Det er helt ukjent for meg. Tvert imot er det en økning. I disse tider hvor det også i andre sammenhenger er satt fram påstander om villedende informasjon fra statsråder, vil jeg spørre om ikke dette i høyeste grad er å gi villedende opplysning og informasjon til opinionen. Det synes jeg er ganske alvorlig.

Eirin Faldet (A): Denne rosen er ikke av varig art, jeg bare advarer om det.

Så til Ola T. Lånkes henvendelse. Nå er vår fraksjonsleder, Trond Giske, meget talefør, så han kunne ha svart på det selv, men jeg skal svare ut fra det faktum at det er en realitet at Regjeringen har kuttet i Filmfondet tre ganger – og det har vært i samarbeid med Fremskrittspartiet. Når billettstøtten blir så stor, blir produksjonsstøtten mindre. Det må vi se å få gjort noe med, og det inviterer Arbeiderpartiet alle partier til å være med på å gå igjennom.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Olemic Thommessen (H): I tråd med forliket om statsbudsjettet for 2004 i finanskomiteen blir også rammeområdet for kultur vedtatt på basis av en avtale mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene.

Det har vært konstruktive forhandlinger som viser at når alt kommer til alt, er det temmelig stor konsensus om viktige deler av kulturpolitikken. Komiteens leder, Sonja Sjøli, vil si mer om dette i sitt hovedinnlegg, som kommer senere, i debatten om Arbeids- og administrasjonsdepartementets og Barne- og familiedepartementets budsjetter.

For kulturbudsjettets del består forliket av en omprioritering av vel 8 mill. kr. Dette har gitt rom for økte bevilgninger til en rekke gode tiltak. Et av disse, som vi fra Høyres side er særlig glade for, er at vi gjennom en bevilgning på en halv million kr har sikret videre drift for BEK, Bergen Senter for Elektronisk Kunst. BEK er en del av Produksjonsnettverk for elektronisk kunst, der også virksomheter i Oslo og Trondheim er med.

Virksomheten dreier seg om hvordan elektronisk baserte uttrykk kan benyttes i kunstnerisk sammenheng. Den griper altså direkte inn i hele det spennende og viktige feltet som handler om utviklingen av morgendagens uttrykk, uttrykk vi kommer til å leve med gjennom data-skjermene, mobiltelefonene eller andre kommunikasjonsredskaper vi kanskje ennå ikke kjenner. Typisk for denne virksomheten er at den er nettverksbasert, den knytter seg til et i kultursammenheng uvanlig bredt spek-

ter av virksomheter, fra næringsliv til forskning, utdanning og kulturinstitusjoner, og den er genreovergripende, fra billedkunst til musikk, film og andre medier.

Den elektroniske kunsten er et felt som er i sin spede begynnelse. Betydningen dette feltet har for kommunikasjonssamfunnets utvikling, gjør dette til et svært viktig område i fremtiden. Feltet reiser nye og viktige kulturpolitiske problemstillinger vi vil komme tilbake til i forbindelse med kulturmeldingen.

Et annet av morgendagens medier er spill. Det skal derfor ikke stikkes under stol at det smertet et Høyrehjerte at vi måtte gjøre kutt i den prisverdige satsingen kulturministeren hadde lagt opp til på dette området. Når vi allikevel kan leve med det kuttet som ble gjort, er det fordi vi fortsatt står igjen med en betydelig økning for 2004, sammenlignet med det vi har hatt for inneværende år.

Årets kutt må ikke oppfattes som et signal om at spill ikke er en viktig satsing fremover. Elektroniske spill er en helt naturlig del av mange – kanskje særlig unge – menneskers mediehverdag. At vi også i Norge bør ha miljøer som utvikler slike spill, er like selvsagt som at vi ønsker produsenter innenfor andre genrer. Spill er en god kanal for ivaretagelse og utvikling av språk og kulturell forankring for øvrig.

Med relativt beskjedne endringer blir altså årets kulturbudsjett i all hovedsak vedtatt. Det betyr at hovedlinjene i norsk kulturpolitikk videreføres. Alle kapitler oppjusteres med mer enn prisstigningen, og budsjettet er en fin basis for videre vekst i Kultur-Norge.

ABM-feltet – arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet – får også i år gode påplussninger med sikte på oppfølgingen av de store reformene som er under arbeid på dette området. Det er svært positivt å se at mange museer nå konsolideres inn i større enheter, og at fagmiljøene i stor grad slutter opp om reformen. Dette gir de beste forutsetninger for å høste i form av styrkede faglige miljøer og bedre utnyttelse av ressursene.

Kulturmeldingen har ved sin grundighet og uttalte ambisjoner om å tilføre kulturlivet økte ressurser skapt store forventninger i mange miljøer. Blant annet med dette som bakteppe har deler av opposisjonen hevdet at årets budsjett ikke lever opp til kulturmeldingens ambisjoner. Jeg håper selvsagt at vi i årene som kommer, vil måle vår kulturpolitikk opp mot de ambisjoner Stortingets behandling av kulturmeldingen gir, men jeg synes nok det er litt tidlig å forlange at fullbyrdelsen skal begynne før Stortinget har sagt sitt. Jeg tror ikke Stortinget ville ha satt særlig pris på om kulturministeren hadde tatt behandlingen på forskudd, og lagt om kursen etter egen pipe.

For øvrig gir departementet noen klare signaler innenfor kulturmeldingens satsingsområder. Et eksempel på dette er satsingen på kunstområdet med en sikring av Momentum i Moss og styrking av Office for Contemporary Art Norway, OCA.

OCA faller godt inn i kulturmeldingens perspektiver for norsk kulturlivs samhandling med utlandet. Office for Contemporary Art skal være en brobygger mellom nors-

ke og utenlandske kunstnere. Gjennom en bredt anlagt satsing med workshops, internasjonalt atelierprogram, opplegg for reise- og transportstøtte, norsk deltakelse ved internasjonale utstillinger, besøksprogrammer osv. er OCA nettopp et eksempel på en mer offensiv politikk i forhold til internasjonal utveksling. Den oppjusteringen som budsjettet gir her, er derfor meget kjærkommen.

Et annet tilbakevendende tema er hvordan vi forholder oss til møtet mellom kultur og næring. I en tid da kulturbasert næringsutvikling er en av de sterkeste voksende næringsveier, blir de kulturpolitiske virkemidlene satt på prøve. I disse dager har eksempelvis professor Egil Bakke reist kritiske spørsmål om flere av de virkemidler vi har i dag, som pressestøtten og bokbransjeavtalen. Det viktigste med Bakkes utspill er kanskje ikke konklusjonene han trekker, men spørsmålene som stilles. Der bør og katedral møtes, må også politikken på de respektive områder møtes. Næringspolitikken må avfinne seg med kulturpolitiske mål, og det kulturpolitiske virkemiddelapparatet må fungere innenfor markedets rammer. Som jeg f.eks. var inne på i replikkordskiftet med Arbeiderpartiet, blir det et problem i forhold til konkurransevridning når man bruker kulturpolitisk begrunnede tilskudd i næringsmessig sammenheng, som forholdet er mellom lokalradio og lokalavis.

I vår vurdering av hvordan vi best bruker offentlige midler, må vi hele tiden se hvordan markedet for egen maskin faktisk imøtekommer våre behov. Dette krever klare kulturpolitiske mål og forståelse av hvordan markedet fungerer.

Filmen er et område som gjennom hele sin historie har vært et slikt møte mellom børs og katedral. Film er big business når den lykkes. Nasjonal hjemmeproduksjon av film er i de fleste land et viktig kulturpolitisk mål, også i vårt, og filmen er derfor sterkt subsidiert de aller fleste steder. Samtidig er det få bransjer som er så internasjonale, trendsettende og markedsavhengige som filmen.

Nedleggelsen av Norsk Film AS representerte en viktig fornyelse i norsk filmpolitikk, der virkemidlene ble konsentrert om tilskudd til den enkelte produksjon gitt gjennom Norsk filmfond. I kjølvannet av dette er det viktig at vi bidrar til å skape gode rammebetingelser for norske filmprodusenter. Her er det viktige utfordringer å ta tak i både i lys av at Norge er et lite land med små produksjonsmiljøer, og på bakgrunn av den sterke internasjonale konkurranse det er med hensyn til rammebetingelser knyttet til film.

En annen viktig forutsetning er at vi også må ha et fungerende marked når det gjelder leveranser til filmproduksjon. Denne delen av Norsk Film ble ved nedleggelsen videreført i et eget AS under navnet Norsk filmstudio AS. Dette selskapet har videreført virksomheten ved filmparken på Jar, og er således et rent infrastrukturellt selskap som leverer tjenester til filmproduksjon.

Etter de grep som ble gjort ved nedleggelsen av Norsk Film, er det verken logisk eller riktig at staten skal drive denne virksomheten. Et fortsatt statlig eierskap av Norsk filmstudio, slik bl.a. SV ønsker, vil virke mot sin hensikt dersom man ønsker å utvikle norsk filmproduksjon. Kon-

kurransveivridning og omstillingsevne er her nøkkelord. Regjeringens planer for salg er derfor et riktig grep, som vi er glade for at vi nå får støtte fra Arbeiderpartiet til å gjennomføre.

Ved overgangen fra statlig eierskap til privat drift er det imidlertid viktig at det ikke legges opp til et rent slaktegilde der studiokapasiteten forsvinner etter kort tid. Dessuten må man søke å ivareta enkelte viktige funksjoner, eksempelvis avdelingen for etterarbeid, der miksekinoen er en nødvendig del.

Regjeringen bør altså gjennom salget av aksjene i Norsk filmstudio bidra til en myk overgang, der man om nødvendig renonserer på pris for å ivareta de overordnede behov for å fullføre omstillingen innenfor filmområdet.

Stortinget vedtar i dag et godt kulturbudsjett. Ved behandlingen av dette budsjettet har komiteen selv, og på bakgrunn av utspill under høringene, i mange sammenhenger vist til problemstillinger av mer overordnet karakter. Tiden for å ta opp sentrale spørsmål i kulturpolitikken er altså mer enn moden, og det er derfor grunn til å imøtese behandlingen av kulturmeldingen, slik at resultatene fra dette kan tas med i senere års budsjetter.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): Jeg er glad for at representanten Thommessen brukte så mye av sitt innlegg på film. Vi har jo opplevd en fantastisk utvikling i norsk filmproduksjon, og vi er nå i år antakelig på et nivå hvor norsk film tar nesten en fjerdedel av publikummet på kinoene.

Kulturmeldingen som det ble referert til, har ikke noen klare ambisjoner på filmfeltet. Det Arbeiderpartiet mener bør være ambisjonen, er å nå opp til dansk nivå, 20 filmer i året og en fjerdedel av markedet.

Det ble i forrige replikkveksling snakket om noen kutt som ble betvilt. Jeg kan lese fra innstillingen i fjor, hvor komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, bl.a., og Høyre sier at «det ble lagt inn et kutt på 5 mill. kroner på Norsk filmfond». Videre viser de til budsjettavtalen, og at det er kuttet med 5 mill. kr i forliket med Fremskrittspartiet i kulturkomiteen. På toppen av det kom det et kutt på 5 mill. kr i revidert våren før.

Mitt spørsmål er: Er ikke Høyre også innstilt på å sørge for at norsk film får de produksjonsmidlene og de rammevilkårene som skal til for å nå ambisjonen om å matche Danmark på filmsatsingen?

Olemic Thommessen (H): Det er riktig som representanten Giske påpeker, at norsk film har hatt et fantastisk år, og vi ser nettopp at norsk film er i ferd med å svinge seg opp til det som jeg tror er en alminnelig oppfatning av hva som bør være ambisjonsnivået i bransjen, nemlig 20 filmer i året. Nå er det slik at Rom ble ikke bygd på en dag, og denne byggingen må først og fremst vokse frem fra bransjen selv. Der synes jeg bransjen har gjort en fantastisk jobb i det året som har gått.

Vi er selvfølgelig innstilt på å ha en best mulig filmpolitikk. Den handler ikke bare om å dra opp bevilgning

er til Filmfondet, selv om vi jo også er med på å tenke et høyt nivå på filmstøtteordningen. Det handler også om andre rammebetingelser. Det handler om hvordan vi kan bruke skatteincentiver i forhold til filmfinansiering, det handler om avgiftsregimene, og det handler også om mulighetene for å kanalisere private midler inn på dette området, som vi ønsker mer av.

Karin S. Woldseth (FrP): Vi hørte representanten Thommessen snakke om ambisjonene i kulturmeldingen og ambisjonene i budsjettet. Hvorvidt det er ambisjoner i noen av delene, kan sikkert diskuteres, og vi blir sikkert ikke enige om det. Etter Fremskrittspartiets oppfatning ligger det i kulturmeldingen stort sett videreføring av det bestående, og det samme gjelder for så vidt også budsjettet.

En annen ting som er veldig interessant, og som representanten Thommessen var inne på, er dette med kultur og næring. Kan representanten svare på hvorfor de ikke har gått inn i merknaden vår om kultur og næring, når han nå fra talerstolen snakker så varmt om det?

Olemic Thommessen (H): Når det gjelder ambisjonsnivået på statsbudsjettet eller ambisjonsnivået i kulturmeldingen, må jeg si at jeg tror vi skal ha vårt på det tørre. Jeg mener at ambisjonene er store begge steder, og jeg håper at vi skal komme inn i en god diskusjon med Fremskrittspartiet, ikke minst i forhold til de temaene vi skal ha oppe i sammenheng med kulturmeldingen. Det er store og banebrytende felter som vi skal ta tak i.

Når det gjelder kultur og næring, er dette et felt som vi er opptatt av. Vi er opptatt av å legge til rette for at kulturlivets aktiviteter også skal ses i en næringsmessig sammenheng, og vi vet jo at dette er et av de sterkest voksende felter i verdensøkonomien. I Storbritannia er nesten en million mennesker sysselsatt på dette området. Når det gjelder innholdet i Fremskrittspartiets merknad, skal jeg gjerne innrømme at jeg husker det ikke. Vi har levert et par hundre sider merknader, og jeg kan altså ikke huske den enkelte av dem.

Magnar Lund Berge (SV): Høyre har tidligere vært med og støttet opp om ABM-meldingen. Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV har påtalt at de regionale kunstmuseene, dvs. de såkalte knutepunktinstitusjonene, er viktige regionale kunst- og formidlingsarenaer, men konstaterer samtidig at ingen av institusjonene så langt har fått økte midler fra museumsreformen. Er Thommessen enig i at de regionale kunstmuseene, som f.eks. Lillehammer Kunstmuseum, er viktige kunst- og formidlingsarenaer, og mener Høyre i så fall at det er tilfredsstillende at ingen av disse har fått økte midler fra museumsreformen?

Olemic Thommessen (H): Museumsreformen er et meget omfattende arbeid som kanskje ikke først og fremst retter seg inn mot de tradisjonelle kunstmuseene. Først og fremst tror jeg museumsreformen er viktig for den store og nokså lite homogene mengde av museer vi ser innenfor andre områder, f.eks. de museene som dek-

ker folkeminneområdet. Her er det en kjempejobb å gjøre, og det er gitt store tilleggsbevilgninger i de to budsjettene som er kommet etter at museumsreformen ble vedtatt. Så dette er et område hvor Regjeringen virkelig har fulgt opp.

Så er det riktig at kunstmuseene, det være seg på Lillehammer eller andre steder, også har store oppgaver, og det bør være en oppgave fremover også å se på rammebetingelsene for hvordan de fungerer.

Presidenten: Replikkordskiftet er avsluttet.

Karin S. Woldseth (FrP): Nå vil sikkert mange undre seg over hvordan Fremskrittspartiet kan greie å holde et innlegg på ti minutter om kultur – dette partiet som etter opposisjonens og mediernes oppfatning bare ønsker å kutte på kulturbudsjettet. Til disse vil jeg si: Les våre merknader og vårt alternative budsjett en gang til – les dem en gang til! Jeg er enig i at hvis man leser merkna-dene våre overfladisk, kan det fort se ut som om vi ønsker å kutte i de fleste budsjettpostene. Men som sagt, det stemmer ikke. Fremskrittspartiet er ikke kjent for å tenke tradisjonelt, og det gjør vi faktisk heller ikke innenfor kultur. Mange av de store endringene innenfor offentlig forvaltning har Fremskrittspartiet vært pådrivere for, og det håper vi faktisk at vi kan bli innenfor kultursektoren også, om enn på litt sikt. Vi har lyktes på et par områder allerede, f.eks. på utleie og utlån av kunst og på økte midler til barne- og ungdomskulturen gjennom fordeling av tippenøkkelen. Politikken er som kjent det umuliges kunst, og det umulige tar litt lengre tid. Men vi er tålmodige, vi kan vente, og vi lykkes nok til slutt, også innenfor kultursektoren.

Men før jeg begynner med våre utmerkede forslag, kan jeg ikke fri meg for å komme med en bemerkning vedrørende seilskutene. I alle de tre byene hvor seilskutene har sitt faste tilholdssted, har regjeringspartiene ordføreren, i tillegg til at i alle fall på ett av stedene er venneforeningens og stiftelsens leder også fra et av regjeringspartiene. Og da burde det være kjent for regjeringspartiene at seilskutene er høyt elsket av innbyggerne i de tre ulike byene. Likevel velger regjeringspartiene i samarbeid med Arbeiderpartiet å redusere det ekstraordinære tilskuddet til disse skutene med 2,8 mill. kr. Sært tiltrente midler i forbindelse med arbeidet med å sette disse skutene i stand – ja sågar å holde dem flytende – har blitt skjøvet ut i det blå, og man har overlatt seilskutene til å seile sin egen sjø. Dette synes Fremskrittspartiet er svært leit, særlig fordi dette er de tre skutene som vitner om fordums norsk storhetstid på havet. Ved å utsette rehabiliteringen i tre år kan resultatet faktisk bli at vi ender opp med bare to seilskuter som holder seg flytende og gleder våre etterkommere, og som vi kan være stolte av.

Så til resten av kulturbudsjettet. Fremskrittspartiet er av den oppfatning at mye kan endres av det bestående innen den offentlige kulturforvaltningen, særlig og i første rekke tenker vi da på effektivisering av offentlig administrasjon innenfor sektoren. Vi er sikre på at en reduksjon av ansatte innen de ulike enhetene og avdelingene i

departementet ikke hadde forringet kvaliteten på kulturtilbudet i Norge. Dessuten ønsker Fremskrittspartiet å avvikle noen av de ulike ordningene for statslønninger. Dermed ville det altså blitt mindre å administrere. Derfor kan det virke noe misvisende når det i begynnelsen av hvert kapittel står at Fremskrittspartiet ønsker å redusere denne posten. Vi gjør det, men det ligger tanker bak som ikke alltid kommer tydelig nok fram, men som arbeids- og administrasjonsministeren ofte har snakket om, nemlig effektivisering av offentlig sektor. Vi tror på det, og vi tror at brukerne av kulturen i Norge på sikt vil være tjent med det.

Men så til våre visjoner innenfor kultursektoren. Vi har laget et fond av bl.a. de midlene vi har strøket fra pressestøtten, et fond som skal bidra til og stimulere til et framtidsrettet og konstruktivt samarbeid mellom kulturvirksomheter og det private næringsliv. Impulser til å tenke kreativt innenfor dette området har vi fått fra ulike instanser utenfor dette huset. Egil Bakke har nylig i en utredning fra BI redegjort for en del tanker nettopp rundt samarbeidet mellom kulturlivet og næringslivet, spennende tenking, hvor både formidleren og opplevelsen blir satt i en markedsøkonomisk sammenheng. Til og med Dagbladet på lederplass sier at dette er viktig og må diskuteres.

Fremskrittspartiet ønsker ikke å mene hva som er god eller dårlig kultur. Vi ønsker å la folk få lov å bestemme selv. For det er jo nettopp det det handler om – hva som er god kunst for noen, er det slett ikke for andre. Men for å få næringslivet med på formidlingen gjennom ulike prosjekter ønsker vi altså å opprette et fond, som igjen genererer penger utenfor det offentlige. Dette vil kunne bidra til nye arenaer for formidling av kulturen. Fordi egenverdien eksisterer i samspill mellom mennesker, mener vi at arenaen som kulturen eksisterer på, er viktig. En kulturarena er rommet som forener folk og formidler opplevelsen. Kun ved en utvidelse av arenaen kan flere ta del i både den skapende og den opplevende delen av kunsten.

Et eksempel på dette er det nystartede prosjektet i Bergen innen filmsektoren som kaller seg Fuzz. Her har man greid å forene offentlig og privat sektor til å lage et fond som gir avkastning på sikt, og som bidrar til økt satsing på filmskaping på Vestlandet, som også blir en berikelse for hele landet. På sikt kan altså Offentlig Privat Samarbeid bli lønnsomt for både kommunen, fylket og de private investorene, altså et prosjekt i tråd med våre intensjoner i vårt foreslåtte fond.

Slike innspill er ikke kommet bare for å øke den kulturelle opplevelsen, men også for å gi noen utfordringer til næringslivet. Slike innspill kan faktisk bidra til nyttig og god stimulans for næringslivet og sette i gang prosesser til nytenkning og innovasjon.

Fremskrittspartiet tror at næringslivet og kultursektoren har mye å lære av hverandre – næringslivet når det gjelder gode ideer til design, etikk og verdisyn, kulturlivet når det gjelder markedsføring, lønnsomhet og etter-spørrel. Utfordringen tror jeg ikke ligger i å få næringslivet til å forstå nytten og heller ikke gleden ved kulturen,

men å bli kvitt noen av fordommene i den mektige kultureliten i Oslo.

Men vi gir oss ikke med det. Vi har i vårt alternative budsjett laget et fond til – et fond for frivillige og deltagende kulturaktiviteter. Det er fordi vi mener at det ikke nødvendigvis er profesjonell kultur for små målgrupper som gir et rikt kulturliv. Fremskrittspartiet ønsker seg en rik flora av kultur, og at den skal nå flere og gi mer til landets innbyggere. Kulturen bør være både deltagende, engasjerende og treffe flest mulig. Vi mener at de frivillige og deltagende kulturaktivitetene i sum gir mest glede og opplevelse for både tilskuer og utøver. For å sikre en stabil grad av støtte for slike aktiviteter mener Fremskrittspartiet at man bør opprette et fond. Fondets avkastning skal gå til prosjektstøtte blant organisasjoner som driver med frivillige og deltagende kulturaktiviteter. Selvsagt bør disse prosjektene i første rekke rette seg mot barn, unge og familier.

Så til slutt en kommentar til et av forlikspunktene mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet, nemlig økningen av NRK-lisensen. Det er vel ingen hemmelighet at Fremskrittspartiet er imot en slik økning, en ekstraskatt for alle. Men særlig urimelig blir den for alle dem som ikke får inn NRK2. Jeg lurar på i hvor mange andre sammenhenger en forbruker er nødt til å betale for en vare man ikke får. Jeg tror nok at Forbrukerombudet straks hadde vært på pletten for å få stoppet det, eller så hadde «TV 2 hjelper deg» eller «Forbrukerinspektørene» vært på døren. Men det gjelder altså ikke når det er en statlig bedrift som krever inn pengene. I tillegg er jo både gebyret man blir pålagt ved for sen betaling og påleggstrekket man får hvis man unnlater å betale, ikke i svar med god inkassoskikk.

Jeg skulle gjerne ha snakket lenger og varmt om alle de gode forslagene Fremskrittspartiet faktisk har i sitt alternativ til budsjettet. Jeg vil kort nevne Dissimilis, Harmonien i Bergen, BEK og andre, men vi kommer tilbake til dem i forbindelse med kulturmeldingen som vi skal behandle til våren, og med flere og utdypende tanker i forhold til kulturlivet i Norge, sett fra Fremskrittspartiets ståsted.

Jeg vil med dette ta opp de forslag som Fremskrittspartiet har i innstillingen, men vi trekker forslag nr. 30 under rammeområde 3.

Presidenten: Representanten Karin S. Woldseth har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Eirin Faldet (A): Det høres ut på Fremskrittspartiet som om Arbeiderpartiet har gått inn for en kjempeøkning av lisensen til NRK. Jeg skylder å gjøre Stortinget oppmerksom på at dette dreier seg om en prisjustering, og det har faktisk Stortinget foretatt hvert eneste år. Regjeringen kom ikke med prisjustert forslag i sitt budsjett denne gangen. Det har vi da rettet opp i Stortinget i samarbeid med regjeringspartiene. Men dette betyr kort og godt to Se og Hør i året. Det blir en igjennom på 15 minutter, NRK har en døgnnet rundt. Da får folk velge selv.

Jeg skjønner at ett sted må Fremskrittspartiet ta inn penger for å dekke skatteletten de ønsker å gi. Men da vil jeg spørre: Hvorfor akkurat fra kulturbudsjettet?

Karin S. Woldseth (FrP): Vi har et alternativt budsjett der vi faktisk kutter en del. Det er helt korrekt. Men vi glemmer ikke de gode formål. Og der er bl.a. fond, ulike fondsavsetninger, hvor vi prioriterer kultur til alle. Vi mener at en del av de utgiftene som ligger i det foreslåtte kulturbudsjettet, kan man spare inn ved generell effektivisering av offentlig sektor. I første rekke gjelder dette administrasjon, og det har jeg også understreket i mitt innlegg.

Olemic Thommessen (H): Representanten Woldseth nevnte blant gode tiltak Harmonien i Bergen. Det synes jeg var litt overraskende, fordi Harmonien i Bergen, som Fremskrittspartiet vil gi 5 mill. kr ekstra, jo tilhører den gruppen institusjoner som Fremskrittspartiet skjærer helt rått fra.

På det kapitlet som Harmonien ligger under, kap. 323 post 70, er det to institusjoner. Det er Oslo-Filharmonien, og det er Harmonien. I utgangspunktet vil Fremskrittspartiet skjære 7 mill. kr på dette området. I tillegg vil de altså gi 5 mill. kr til Harmonien. Da skulle min barnelærdom fortelle meg at det betyr et kutt på 12 mill. kr for Oslo Filharmoniske Orkester. Det betyr et tyvetalls stillinger. Administrasjonen i Filharmonien er kjent for å være meget beskjeden og stram, med kun 18 stillinger. Det betyr at Filharmonien vil bli rasert som nasjonalt orkester. Vi vil ikke lenger ha et fullbemannet symfoniorkester i Norge, og en av Europas seks-syv beste institusjoner vil være ødelagt. Jeg vil gjerne ha en kommentar.

Karin S. Woldseth (FrP): Det skal representanten Thommessen få.

Harmonien og Oslo-Filharmonien har begge to nasjonal status. Harmonien har betydelig lavere overføringer fra staten enn det Oslo har, og de har behov for ytterligere ansatte. I tillegg står det i kulturmeldingen at man skal satse på Harmonien. Det står ingen ting om at man skal satse på Oslo. I tillegg til det har de fått ny dirigent, noe som gjør at de er under en kjempeomstilling. Dette krever penger. Og for å få en likebehandling mellom de to nasjonale institusjonene har vi valgt å styrke Harmonien.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til replikk.

Magnar Lund Berge (SV): For SV, som har som mål å jobbe for et mer rettferdig og solidarisk samfunn, et samfunn rikt på samhold og gode opplevelser for alle, er kulturpolitikken viktig både som virkemiddel og som mål i seg selv.

Vårt budsjett er et budsjett for kulturvekst. Derfor må det skapes gode rammer både for videreutvikling av kunstneriske tradisjoner og for nyskapende, utradisjonell kulturvirksomhet. I år som tidligere ønsker vi å prioritere mer penger til kultur enn de andre partiene. Vi endte i år opp med et tillegg på 413 mill. kr utover det forliket som

Regjeringen og Arbeiderpartiet inngikk. Men våre ambisjoner strekker seg lenger. Vårt første mål er 1 pst. av statsbudsjettet. For årets budsjett ville det betydd i overkant av 1 milliard kr i tillegg i forhold til vårt primærbudsjett.

Jeg synes allerede å høre kommentarer om manglende realisme, Monopol-penger, harrypenger, luftpenger og overbud. Slike kommentarer tåler jeg godt. En slik økning betyr at vi til kulturformål ønsker å bruke omtrent 5 pst. av det som denne regjeringen gir i årlig skattelette, eller for den slags skyld: 5 pst. av det som den samme regjeringen i år har brukt utover den såkalte handlingsregelen. Slik sett ser vi at pengene finnes, men at det er andre ting enn kulturformål som prioriteres av denne regjeringen.

Mine første kommentarer til årets budsjett var at det ikke var så ille som fryktet. Det mener jeg fortsatt. Hovedsakelig er det som er gjort, å prisjustere fjorårets budsjett. Det synes jeg er greit nok, selv om vi i et år med framleggelse av ny kulturmelding nok hadde forventet et reelt løft på enkelte felt. Men det er Regjeringens eget valg. Så får debatten om de langsiktige mål og større linjer vente til vi behandler kulturmeldingen. Det skal vi være med på.

Hva så med det forliket som er inngått mellom Regjeringen og Arbeiderpartiet? Vi burde vel i det minste ha kunnet forvente at økningen ble vesentlig større enn i forrige runde, da kabalen ble lagt med Fremskrittspartiet. Men nei, et tillegg på mindre enn en fjerdedel av det Fremskrittspartiet klarte å få ut på kultur, fikk de til, så langt jeg kan se i hvert fall. Og hva er tillegget brukt til? Har de prioritert poster de skriver varmt om i sine merknader? Har de fått på plass noe av det som flertallet tidligere har prioritert i forbindelse med endring av tippenøkelen? Nei, det har blitt en endeløs rekke av såkalte julekort, jeg vil vel kanskje snarere si en julekalender, med pris fra 100 000 kr og oppover. Det er mange gode formål, bevares, og vi vil støtte de aller fleste av dem, men prioriteringene går i hytt og pine og er neppe uttrykk for en samlet prioritering, og bærer etter min mening mer preg av at potten er delt mellom hjemfylker og særinteresser.

I første omgang var det også foreslått å redusere bevilgningen til Fond for lyd og bilde. Takket være noe som fra utsiden så ut som en feberredning en mandag formiddag, ble dette unngått. Men det må være lov å stille spørsmål ved de kulturpolitikere som stod bak dette forslaget.

Forliket og prioriteringene er riktignok ikke en masse penger og mye å hisse seg opp over, men det kunne f.eks. vært brukt til sårt trengte produksjonsmidler for dansere, med det resultat at vi fikk mer danskunst ut til publikum og flere dansere i arbeid. Det kunne fremdeles vært penger nok igjen til å realisere en nasjonal scene for jazz, der planene er klare for oppstart på Blå og Smugget. Talentene og suksessene står i kø. På dette feltet blir vi virkelig lagt merke til internasjonalt. Hva er det vi venter på? Og se om det likevel ikke skulle være igjen midler til å fremme flerkulturelle kulturuttrykk og mulig-

heter for å integrere minoriteters muligheter til deltakelse i kulturlivet! Eksempler på dette er Nordic Black Theatre, Du store verden!, Horisont og Samspill. Dette er noe Regjeringen og Arbeiderpartiet har valgt ikke å prioritere. En slik prioritering har vi gjort i vårt alternative budsjett innenfor rammen.

Hva så med prioriteringene på SVs primærbudsjett? 413 friske kulturmillioner kan bidra til å skape utrolig mye. I denne sammenhengen er det umulig å ramse opp alle gode tiltak, og vi må derfor oppfordre folk til å lese vårt alternative budsjett.

Hva vil vi så prioritere? Det er f.eks. samiske kulturformål, Ája Samisk Senter, språksenter, biblioteksenter, miljø- og kulturvernssenter, Riddu Riddu-festival osv. Her er forarbeidene avsluttet, og vi venter på å komme i gang. Her bevilger vi mer penger, men vi mener at Sameetinget bør kunne styre disse midlene.

Hva så med å styrke lokale og regionale kulturbygg? Så vidt jeg kan se, mangler det fremdeles 45 mill. kr på denne posten ut fra hva flertallet i Stortinget har bedt om.

Så har heldigvis et flertall i komiteen bedt om å få utredet en ny nasjonal kulturbåt. Det synes vi er flott. Vi har også på vårt budsjett satt av 1 mill. kr til disse utredningene, men jeg synes det er fint at et flertall nå ber om at det skal komme.

Så har vi ABM-sektoren, dvs. arkiv, bibliotek og museum. Dette er viktige stabbesteiner i kulturpolitikken både lokalt, regionalt og nasjonalt. Derfor er det viktig at ABM-meldingen blir fulgt opp også økonomisk.

Hva så med folkebibliotekene? I SV deler vi bekymringene som en del norske forfattere gir uttrykk for i Aftenposten sist mandag. Der sier de:

«Et bibliotek kan ikke måles i penger eller fortjeneste. Men vi kan måle biblioteket på leseferdigheter, på lokal trivsel, på kulturforståelse og på kunnskap. Når politikere skal spare, går det skremmende ofte ut over kulturen.»

Videre:

«Det er vår plikt som forfattere å si i fra om at biblioteknedleggelsene vi nå er vitne til, ikke bare er politikk uten visjoner, men en farlig kulturell kortslutning. Kulturen må finnes der befolkningen bor om vi skal overleve som kultur- og språknasjon.»

Dette er synspunkter vi i SV deler fullt ut. Folkebibliotekene er den eneste fysiske ikke-kommersielle kulturarena og kulturelle møteplass som finnes i alle landets kommuner. Vi leser stadig om filialer av bibliotek som nedlegges med begrunnelse i pengemangel. I min egen hjemby, Drammen, har vi klart å legge ned to filialer som dekker hver sin bydel med 20 000 mennesker. Store utlån og store besøk betyr ingenting i denne sammenhengen. Igjen snakker vi om romsligere rammer til kommunene. Men i SV mener vi at dette ikke er nok, og ønsker å sette av ytterligere bevilgninger til utvikling over statsbudsjettet. Jeg er klar over at dette er poster som formidles over kommune- og fylkesbudsjettet, men vi mener at det ikke er nok.

SV ønsker videre å styrke innkjøpsordninger for litteratur og er på lag med en samlet bokbransje og Norsk

kulturråd, som ønsker å utvikle eksisterende ordninger og iverksette en selektiv innkjøpsordning for essayistikk og sakprosa.

Hva så med musikkfeltet? Vi ønsker å styrke festivalene. Vi ønsker å styrke innkjøpsordningen. Vi er glad for den styrkingen som er kommet i år, med 3 mill. kr til. Vi mener at den bør opp i en sum på 15 mill. kr, og vil ha 12 mill. kr mer for at det skal nærme seg det som bokbransjen opererer med. Vi ønsker også å styrke turnéstøtten.

I SV har vi prioritert visse områder innenfor rock og pop og holdt oss til en klar linje. Vi har vært med på å presisere at en utvikling av lokale arrangørledd må bli et av de musikkpolitiske mål. Vi har backet opp om økningen til festivaler, og vi har bidratt til at festivalene i framtiden skal vurderes etter flere objektive kriterier. Vi har i tillegg foreslått midler til arrangørutvikling. Så langt er vi alene om dette. SV ønsker med dette å signalisere at et effektivt lokalt kulturliv er viktig, at folkelige musikkformer har sin helt sentrale plass, og at det offentlige må bidra på disse områdene i tråd med sjangernes egne behov.

Så til film. Det norske filmområdet har vært gjennom en rivende utvikling det siste året, med nye, spennende filmproduksjoner skapt av unge, fremadstormende talenter, rekordstor interesse for norske filmer og stadig økende antall norske filmpremierer. I det hele tatt, norsk film er en suksess for tiden, og dette opplever vi i en tid da filmen er blitt vår tids fremste kulturelle uttrykksform. Det er avgjørende å holde trykket oppe, holde hovedstrukturen ved like og legge til rette for økt satsing. Det var derfor bekymringsfullt å lese den manglende forståelse for sammenhengen og helheten Regjeringen la fram i sitt forslag til filmpolitikk i statsbudsjettet. Kapitlet innledes med formuleringer som jeg er enig i:

«I 2004 vil hovedstrukturen i filmpolitikken bli videreført. Hovedmålet er å sikre et godt og mangfoldig norsk audiovisuelt tilbud.»

Men senere i samme kapittel foreslås det å selge statens aksjer i Norsk filmstudio. Det sier seg selv at ved å selge infrastrukturselskapet Norsk filmstudio vil en ikke videreføre hovedstrukturen for filmpolitikken. Norsk filmstudio er den viktigste infrastrukturen i det norske filmområdet. Studioet har 100 pst. markedsandel i norske studio- og kostymefilmer. Et salg vil med stor sannsynlighet føre til nedleggelse, og de hundretalls millioner som er nedlagt, vil aldri kunne skapes igjen eller komme inn under statens kontroll for å sikre filmstudio i Norge. Dermed står en av hovedpilarene i den norske filminfrastrukturen på utrygg grunn.

Denne gangen blir det liten tid til å komme inn på NRK, og til å komme inn på avisene. Den debatten skal vi komme tilbake til senere.

Jeg fremmer med dette de forslag SV har reist alene og sammen med andre under rammene 1, 2 og 3, unntatt forslagene nr. 38 og 40.

Presidenten: Representanten Magnar Lund Bergo har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Torny Pedersen (A): Jeg blir like forundret hvert eneste år når vi jobber med budsjettet, over hvor mye penger SV har å slå om seg med. I år har de faktisk 413 mill. kr mer enn det som framkom i forliket. Det hadde antakelig også vi hatt hvis vi mente det var forsvarlig bl.a. å redusere forsvarsbudsjettet med 4,4 milliarder kr på ett år. Det skulle vært morsomt å høre hvordan SV ville prioritert, spesielt i forbindelse med kulturbudsjettet, dersom også de måtte forholde seg til en ansvarlig politikk og en ansvarlig ramme.

Magnar Lund Bergo (SV): Jeg håper at den anledningen ikke er langt unna. Det er jo opp til Torny Pedersen og sånne som meg å sørge for at det skjer om et par år.

Arbeiderpartiets folk sa, det var vel Eirin Faldet, at i årets budsjett hadde Arbeiderpartiet på sitt primærbudsjett i overkant av 200 mill. kr mer. Vi har 400 mill. kr, og da er vi vel dobbelt så uansvarlige som Arbeiderpartiet. Hvis vi møtes et sted på midten, betyr det ca. 300 mill. kr. Det skal vi nok leve godt med som en økning på kulturbudsjettet.

Olemic Thommessen (H): SV foreslår i forbindelse med årets budsjett at Norsk filmstudio skal gjøres om til en ren statlig stiftelse. Mitt spørsmål til representanten Lund Bergo blir: Hva i all verden er problemet med at rene infrastrukturleveranser, altså studioer, kostymer, rekvissitter og teknisk utstyr, leveres av private? Er det ikke viktig at vi har en privat sektor på dette området? Og ser ikke SV at det vil være en propp i systemet hvis vi har en statlig subsidiert leverandør, som med utgangspunkt i både direkte og indirekte subsidier kan holde private aktører utenfor? Dette har allerede vært en problemstilling når det gjelder Norsk filmstudio. Det har vært et tema for Konkurransetilsynet, og flere av de private aktørene mener å være holdt utenfor og skviset ut av markedet.

Magnar Lund Bergo (SV): Vi foreslår ikke en stiftelse. Vi foreslår faktisk et statlig heleid AS. Og det er to forskjellige ting.

Thommessen sa også i sitt hovedinnlegg at filmbransjen hadde store statlige subsidier, eller støtteordninger, over hele Europa. Det har vi også hatt i Norge, og det har vært en suksess. Jeg tror også det vil være nødvendig i framtiden.

Jeg har ingenting mot at norske private interesser overtar de fasilitetene som er i Filmparken. Det vi er redd for, er at det ikke finnes så sterke miljøer i Norge. Og vi vil se det som svært uheldig hvis det tilbudet blir lagt ned, og de tjenestene vi nå får fra Filmparken, blir kjøpt i Danmark eller Sverige. I dagens situasjon ser ikke vi noen annen mulighet enn et heleid statlig AS som den sannsynlige løsningen på dette. Det andre måtte eventuelt være at staten sørget for å øke potten ved å slette gjelden som ligger der, slik at det er mer fristende for andre å overta.

Ola T. Lånke (KrF): Siden jeg fikk anledning til å ta en replikk på SV, vil jeg benytte muligheten til å følge

opp det som representanten Torny Pedersen tok opp, forholdet mellom Sosialistisk Venstrepartis alternative kulturbudsjett og Arbeiderpartiets. Nå har jeg sett litt på tallene, og det skiller 300 mill. kr mellom Arbeiderpartiet og SV. Man kan nesten bli misunnelig når man ser hvor mye penger SV har til kultur. Jeg skulle ønske at vi hadde det. Men det er også en kjent sak at SV har tatt mål av seg til å bli et mer ansvarlig parti, og kanskje til og med gå inn i regjering med Arbeiderpartiet. Da har jeg lyst til å utfordre representanten Lund Bergo til ikke bare å si at man vil komme ned et sted på midten, men å si hvilke kulturpolitiske prioriteringer SV vil gjøre, for i dag prioriteres jo alt sammen opp. Det er umulig å se noen linje i SVs politikk, i hvert fall har ikke jeg klart det. Så jeg vil utfordre Lund Bergo på nettopp dette, om han kan resonere litt for oss omkring hvordan han vil prioritere når han kommer i regjeringssamarbeid med Arbeiderpartiet og skal begynne å kutte i kulturbudsjettet.

Magnar Lund Bergo (SV): I fjor var Lånke beskjemmet over at han ikke hadde like mye penger som SV. I år er han tydeligvis ikke så beskjemmet lenger.

Hvilke prioriteringer vi gjør, står i budsjettet. Der bruker vi hver eneste krone, og jeg er rimelig trygg på at også Lånke ville vært med på å bruke pengene på omtrent samme måte. Jeg er helt enig i kritikken i den kulturpolitiske debatten som har gått den siste tiden – hva slags prioriteringer er det egentlig kulturpolitikkerne gjør? Og jeg tar gjerne kritikk også på SVs vegne for at vi kanskje ikke er kreative nok til å lage linjer eller vise konflikter. Men vi ser i norsk kulturpolitikk tendenser til at prosjekter skal lønne seg mer. Vi ser at det er et press for å selge kommunale kinoer osv. Vi ser at ting skal privatiseres. Det er en linje vi er imot, og vi vil derfor bruke mer offentlige midler for å holde disse fellesgodene ved like. Bibliotekene har jeg nevnt som ett område.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ola T. Lånke (KrF): Av de mange fagbudsjetter Stortinget behandler i disse dager, er kulturbudsjettet et av dem som har kommet best ut. Med andre ord: Vi kan gratulere kulturministeren som en budsjettvinner i 2004. Så spørres det om Kultur-Norge vil føle seg særlig trøstet ved det. Den som har litt kjennskap til forholdene, vil si at det er heller tvilsomt. For vi vet at mulighetene når det gjelder å satse på kultur, er store over hele landet, og det er langt flere behov enn dem som blir imøtekommet. Derfor burde vi ha mangedoblet kulturbudsjettet, egentlig.

Er det noe vi som sysler med politikk i dette skjæringsfeltet mellom børs og katedral, har lært, så er det at om ikke børsen trenger katedralen, trenger i alle fall katedralen børsen. Med andre ord: Den som trodde at kunst og kultur kun dreier seg om noen åndelige verdier som bobler opp av seg selv, uten å ha noen materielle budsjett-krykker å lene seg til, tar feil. Slik er det ikke, og det har neppe noen gang vært slik.

Det blir ofte hevdet at selv små bevilgninger over kulturbudsjettet skaper store ringvirkninger ute. Slik er det ofte, men slett ikke alltid. For kultur koster. Kvalitet koster. Profesjonalitet koster. Å være en kulturnasjon koster, det vet alle, også en finansminister. Men vi må ha råd til å være det. Og det har vi i Norge.

I forrige uke ble det publisert en forskningsrapport som satte kritisk søkelys på den offentlige støtten til kulturlivet, og konklusjonen var, ifølge Aftenposten 5. desember, at store deler av norsk kulturliv kan klare seg uten offentlig støtte. Det er en gammel påstand som noen prøver å føre bevis for. Jeg skal ikke angripe forskeren her, for påstanden kan høres også med jevne mellomrom i det politiske miljø, og påstanden er for seiglivet til at et halvt hundre åpne høringer om kulturbudsjettet kan klare å avlive den.

En av påstandene var at statsstøtte til aviser og bøker er feilslått. For å ta den første: Innkjøpsordningen for skjønnlitteratur. Det lar seg ikke benekte at den har vært svært viktig, ja, jeg vil si avgjørende for framveksten av en hel brigade dyktige forfattere i Norge de senere årene. Vi vet hvordan det var før ordningen i sin tid kom. Det er derfor svært positivt at Regjeringen vil styrke innkjøpsordningene, ikke bygge dem ned. Også innkjøpsordningen for fonogrammer ble styrket med 3 mill. kr i dette budsjettet. Det er svært bra.

Så til støtten til avisene. Ingen kan heller benekte at pressestøtten har vært medvirkende til at vi i lille Norge har en stor flora av forskjellige aviser, fra de små lokalavisene, de riksspredte meningsbærende avisene og nr. 2-avisene, i tillegg til de store region- og riksavisene. Det norske folk er blitt betegnet som verdens mest avislesende folk. Vi tror dette har stor verdi, ikke minst for demokratiet vårt. Derfor er vi glad for at det har vært vilje til å beholde produksjonsstøtten i budsjettet på samme nivå de siste årene. Dette bør den også være på i tiden framover. Avis-Norge vil i tiden som kommer, møte store tilleggsutfordringer i form av økte portoutgifter. Produksjonsstøtten vil ikke strekke til for å kompensere disse portoøkningene. Derfor er det viktig at offentlige myndigheter bidrar til å finne løsninger også i forhold til dette, så vi kan forhindre at mange må nedlegges.

Den offentlige støtten omfatter flere medier. Ikke minst er filmstøtten viktig, som mange her i dag har pekt på. I neste års budsjett er den videreført med en liten økning. Som kjent har Norge de siste årene hatt en betydelig oppgang i produksjon av kvalitativt gode filmer, som har trukket mange til kinolokalene. Dette har så ført til en debatt om den såkalte billettstøtten som utbetales til produsentene i etterkant. Det er forståelig at spørsmålet reises når det oppleves som at suksessfilmene, på grunn av billettstøtten, drar av gårde med midler man helst ville beholdt til nye produksjoner. Likevel vil jeg advare mot at det nå i forbindelse med den varslede gjennomgangen av støtteordningen blir gjort endringer i denne fordelingen som bidrar til å svekke incentivene i ordningen. Forutsigbarhet er også et viktig stikkord i denne sammenheng. Det er avgjørende at det finnes oppegående selska-

per og aktører som er villige til å investere egne midler i film. Uten disse stopper ordningen opp.

Kringkastingslisensen har også vært tema i høst. Den er svært viktig og umistelig som et mediepolitisk virkemiddel. Med en inntekt i størrelsesorden godt over 3 milliarder kr er den nesten på høyde med det årlige kulturbudsjettet. Takket være den kan vi i Norge holde oss med et av Europas mest solide, reklamefrie allmennkringkastingsselskap. Ser man ikke det, må man være helt blottet for – skal vi si – antenner.

Hva angår spørsmålet om en avgiftsøkning, kom vi i regjeringspartiene etter hvert til at det ville være riktig å foreta en justering igjen i år, slik det skjedde i budsjettforliket mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene. Ikke minst med tanke på utbyggingen av det digitale bakkenettet, som vil innebære et stort økonomisk løft også for NRK, er det viktig å gi institusjonen en så god plattform som mulig.

Så står det likevel ikke til å nekte at arbeidet med kulturbudsjettet for 2004 i noen grad har vært preget av en vente og se-holdning. Denne budsjettprosessen var lik som ikke helt stedet for drøfting av store og viktige strukturelle spørsmål, siden man nå skal gå i gang med den nye kulturmeldingen. Det er der de store linjer for den framtidige kulturpolitikken skal trekkes opp, og grunnlaget for kultursatsingen i neste tiårsperiode legges. Men når det er sagt, vil jeg si at dette budsjettet likevel er svært viktig med tanke på oppfølgingen ikke minst når det gjelder de siste storsatsingene på kulturområdet i Norge. Det gjelder for det første markeringen av tusenårsskiftet, og med uavhengighetsjubileet går man mot et nytt høydepunkt, samtidig som det også vil kulminere i 2005. For det andre gjelder det byggingen av operahuset, som går etter planen – et kjempeløft for nasjonen. Og så for det tredje, ABM-reformen. Også den er i god gjenge, selv om vi ligger noe etter på tidsskjemaet når det gjelder statlige bevilgninger. Men det er ikke verre enn at vi med et par kraftanstrengelser i de kommende år vil være kommet langt på vei. Tar vi med Den kulturelle skolesekken, som i hovedsak er et prosjekt som vil ligge utenfor dette budsjettet, og som vi nylig behandlet i Stortinget, utgjør disse områdene, som jeg har nevnt, et betydelig kulturloft for landet i tiden etter århundreskiftet.

Så et par ord til om operasatsingen. Det er ikke tvil om at prosessen rundt bygging av operahus har bidratt voldsomt til å øke interessen for denne kunstformen også andre steder i landet. At det nå finnes elleve aktive operamiljøer utenfor hovedstaden, er et bevis på dette. Hittil er alle disse miljøene avspist med smuler fra statens lomme. Stortinget har sagt at det skal komme mer. Det er laget en nasjonal plan for produksjon av opera og ballett. Dette må følges opp, samtidig som Den Norske Opera trenger en jevn økning i driftstilskuddet i årene fram mot innflyttingen i nytt hus. Husk at det er regnet med at man kan vente en dobling i tilstrømmingen til det nye operahuset i forhold til i dag. Større hus, flere scener, osv. fordrer også økt bemanning og flere ressurser.

Samtidig opplever vi at utålmodigheten er stor ute i landet. Det er på denne bakgrunn vi må se den nærmest

symbolske omfordelingen som ble foretatt i budsjettavtalen denne gang, ved at et mindre beløp ble kuttet i bevilgningen til Den Norske Opera og fordelt på fem små operaselskaper utenfor hovedstaden. Vi vet at dette ble svært godt mottatt.

Så sa jeg at ABM-reformen var i god gjenge. Denne reformen er et bevis på at Stortinget kan bidra til strukturendringer og fornyelse også i Kultur-Norge. Det har skjedd svært mye allerede på kort tid siden ABM-meldingen ble behandlet, først og fremst med etableringen av ABM-utvikling, som i virkeligheten har blitt til ved en slags fusjon mellom institusjoner som tidligere lå under forskjellige departementer, samtidig som den planlagte konsolideringsprosessen på museumsområdet allerede er kommet godt i gang.

Det er viktig at det faglige koordineringsorganet som ABM-utvikling skal være, også i tiden framover får de virkemidler og det albuerom de trenger for å videreføre prosessen på en god måte. Selv om mye har skjedd, er det likevel ennå langt fram til ABM-visjonen er realisert. Den handler om revitalisering av museene, styrking av bibliotekene som kunnskaps- og informasjonsmagneter i lokalmiljøene, og ikke minst om et fortsatt tidsmessig arkivlandskap som omfatter både det statlige Arkivverket, de kommunale arkiv og ikke minst den private delen av arkivområdet, som ikke kan vente stort lenger før de også må få oppmerksomhet.

Hele arkivområdet står fortsatt overfor store utfordringer når det gjelder digitalisering. Alt dette jeg har nevnt, er på en måte basis for at ABM-visjonen om én elektronisk dør inn til hele vår nasjonale hukommelse skal bli realisert. Men ennå står mye igjen før vi er der.

Jeg har i mitt innlegg valgt å fokusere på noen store hovedområder. Jeg kunne ha sagt mye om alt det verdifulle som skjer i små og store fora i kulturlivet. Det kunne også ha vært på sin plass og berørt prioriteringsproblemet i norsk kulturliv, jeg tenker ikke minst på forholdet mellom institusjonskulturen og den kulturen som utfolder seg utenfor de store institusjonene. Det får vente til meldingen. Dette og mye mer vil bli gjenstand for debatt når den tid kommer.

Til slutt vil jeg bare si at Kristelig Folkeparti er glad for at vi kom i mål med budsjettavtalen. Vi takker også, og vil gjerne rose vår partner Arbeiderpartiet, for ryddige forhandlinger. Selv om vi ikke klarte å banke løs mer enn ca. 8 mill. kr som vi kunne strø utover landet til gode formål – denne summen utgjør nærmest en mikroskopisk del av kulturbudsjettet – så tror vi likevel disse midlene er viktige, og at det viser seg at de kanskje kan bety det lille ekstra for veldig mange ute i landet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): Vi går nå inn i det tredje året med Kristelig Folkeparti ved roret i kulturpolitikken. Det er selvsagt veldig flott med noen millioner til innkjøpsordningen for norske fonogram og andre små og store satsinger, men realiteten er vel at vi ennå ikke kan se noe løft på kulturfeltet etter disse tre årene. Det er på de om-

rådene som Stortinget har pålagt satsingsoppdrag, operasatsingen og ABM-meldingen, at det kommer påplussinger. Og så er det én stor sak, og det er endringen av tippennøkkelen som vil tilføre kulturfeltet nær ½ milliard kr. Men der er jo realiteten at Kristelig Folkeparti kjempet med nebb og klør for å prøve å hindre den endringen i tippennøkkelen, og de har også etter at pengene var begynt å strømme, kuttet nær 100 mill. kr på de samme områdene i de ordinære budsjettene, i strid med Stortingets forutsetning.

Mitt spørsmål er: Er Lånke glad for at han ble nedkjempet i spørsmålet om tippennøkkelen, og vil han sørge for at de ordinære budsjettene opprettholdes til samme formål?

Ola T. Lånke (KrF): Nå er det ikke sant, som representanten Giske sier, at det ikke har vært et løft. Jeg prøvde å si noe om det i mitt innlegg. Det har vært et løft som på en måte er et resultat av vedtak i dette hus på flere områder, og jeg pekte på fire viktige. Jeg kan ikke bruke tid på å gjenta det, men det er helt klart at det har skjedd betydelige satsinger på områder som ABM, og det kommer til å bli mer på opera og på disse andre feltene som jeg også nevnte, og det kommer vi til å følge opp.

Når det gjelder denne tippennøkkelen og at vi da skulle ha kjempet med nebb og klør mot dette – saken var at mange av oss hadde tanker om at vi måtte gjøre noe med dette. Statsråden hadde varslet en gjennomgang av lotteriloven og ville i den forbindelse se nettopp på dette spørsmålet. Men det er jo som kjent slik i denne sal at opposisjonen alltid har det mer travelt enn Regjeringen, det har vi mange bevis på. Her ble altså Regjeringen fratatt et initiativ som var veldig viktig med tanke på en gjennomtenkning av dette (presidenten klubber). Hvis jeg skal svare kort etterpå, er det klart at målet kunne ha vært det samme.

Presidenten: Nei, det skal representanten ikke svare på, for tiden er ute!

Ulf Erik Knudsen (FrP): Jeg vil henlede oppmerksomheten på posten «Tilskudd til ymse publikasjoner», som bl.a. inneholder tilskudd til Samora, Blikk og en del kristne aviser.

På dette området har bevilgningene vært fastsatt skjønnsmessig etter skiftende politiske konstallasjoner. Ved budsjettavtalen i fjor skrev regjeringspartiene under på at denne posten skulle utdeles etter objektive og klare kriterier. Dette er en avtale som Kristelig Folkeparti og Høyre har valgt å ignorere. Hva sier dette om Kristelig Folkeparti som avtalepartner?

Tidligere i dag var det en replikkveksling mellom representanten Lånke og Eirin Faldet, hvor representanten Lånke fokuserte på dette med ærlighet. Jeg lurer på hva slike avtalebrudd sier om Kristelig Folkepartis ærlighet.

Ola T. Lånke (KrF): Først en korrigering. Jeg fokuserte ikke på ærlighet i replikken til Eirin Faldet, men på

sannhet. Det er kanskje ting som ikke ligger så langt fra hverandre, men det er dog ikke riktig det samme.

At det ble en avtale om at man skulle innføre objektive kriterier eller i hvert fall en ny ordning når det gjelder denne posten, er riktig, og det var faktisk også bebudet av departementet i forkant. Jeg vet at departementet har jobbet med dette spørsmålet. Det hender – og det kjenner jo representanten Knudsen veldig godt til – at ting kan ta tid og være mer komplisert enn man først trodde. Jeg antar – og det har vel kanskje også blitt sagt mellom linjene – at man her har støtt på problemer som man trenger mer tid på å vurdere. Men det står fast at det kommer en ny ordning for dette. Den er så vidt også antydnet i proposisjonen, og vi imøteser dette. Det er ikke snakk om å gå bort fra en avtale – vi har ikke brutt noen avtale – men vi ber om forståelse for at vi trenger mer tid.

Magnar Lund Bergo (SV): Museumsreformen er en viktig del av den såkalte ABM-meldingen. Stortinget vedtok i den forbindelse en femårig opptrappingsplan, som innebærer vel 40 mill. kr i økning hvert år. Det første året var økningen 40 mill. kr, i inneværende år er den 37 mill. kr, og neste år foreslår Kristelig Folkepartis kulturminister en økning på 21 mill. kr.

Det er fra museumshold uttrykt bekymring for at dette vil innebære at reformen nå bremses opp. Synes Ola T. Lånke det er tilfredsstillende at Regjeringen ikke makter å følge opp opptrappingsplanen slik det er forutsatt? Hvorledes mener Ola T. Lånke at opptrappingsplanen i ABM-meldingen – som han var saksordfører for – skal følges opp økonomisk?

Ola T. Lånke (KrF): Det er et viktig spørsmål representanten Lund Bergo her reiser.

Først generelt til oppfølging av målsettinger i dette hus: Det har vi mange forskjellige erfaringer med. Det finnes planer og målsettinger på ulike sektorer som har gått i skuffen uten at de har blitt fulgt opp i det hele tatt. Det tror jeg vi kan dokumentere.

På dette området har det i hvert fall ikke gått slik. Det har gått veldig bra, synes jeg. Vi har klart å komme omtrent halvveis på de få årene vi har hatt på å oppfylle denne målsettingen. Jeg har god tro på – som jeg også sa i mitt innlegg – at får vi et par kraftanstrengelser til i årene som kommer, så skal vi være der. Det er snakk om godt og vel 200 mill. kr over det nivået som var i – jeg er ikke sikker – 2001. Vi er omtrent halvveis i tidsrommet. Om det ikke er tilfredsstillende – og det kan man vel knapt si, for det er så store utfordringer på dette feltet – tror jeg vi skal stå sammen om å klare å nå denne målsettingen. Det har vi også forsøkt å legge inn merknader om i innstillingen.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Eli Sollied Øveraas (Sp): Kultur er lim og motor i samfunnet. Det er ei svært dekkjande nemning for den verdien og dei moglegheitene som ligg i ein aktiv og målretta kulturpolitikk.

Kunst og kultur er først og fremst eit mål i seg sjølv, men gir i tillegg ringverknader og moglegheit til å utvikle andre aktivitetar i tilknytning til kulturaktivitetar. Senterpartiet ønskjer at ein gir kulturen så gode rammevilkår at han vert konkurranseføremonen til kommunane og regionane når det gjeld næringsutvikling og turisme.

Frivillige organisasjonar har ein viktig funksjon gjennom å produsere opplevingar og sosiale aktivitetar på tvers av sosiale skiljelinjer og er såleis med på å skape viktige fellesarenaer. Senterpartiet ser med uro på det som skjer når det gjeld løyvingane til Frifond. Då Stortinget endra fordelingsnøkkelen for overskotet frå Norsk Tipping, var det ein klar føresetnad frå fleirtalet si side at det ikkje skulle skje på kostnad av eksisterande budsjett-postar. Dei tre paraplyorganisasjonane som forvaltar Frifond-midlane, hevdar at det er oppstått ei skeivfordeling som dei ønskjer at det skal ryddast opp i. I innstillinga til rammeområde 2 er det fleirtal for at departementet skal vurdere å leggje Frifond-midlane til eitt departement, Kulturdepartementet. Eg håpar at kulturministeren og barne- og familieministeren vil konkludere med at dette er rett. Då eg håpar at det er kulturministeren som vil få ansvaret for dette, vil eg oppmode statsråden om å gå igjennom fordelinga i samarbeid med organisasjonane.

Vi har ein rik flora av festivalar rundt om i det ganske land. Små og store lokalsamfunn engasjerer både barn og vaksne og bidreg til fellesskap og aktivitet, noko som i seg sjølv har stor eigenverdi. Eg er glad for at det låg ein auke til festivalstøtte i budsjettet frå departementet. Senterpartiet sitt mål er at støtta til musikkfestivalar på sikt vert dobla.

Senterpartiet er glad for at budsjettforliket mellom regjeringspartia og Arbeidarpartiet gav auka støtte til ei rekkje tiltak. Eg vil kort nemne BEK, Prøysen-huset, Grenland Friteater, Tromsø Symfoniorkester, Rogaland Teater, Agder Teater og Akershus Teater. At også nokre av distriktsoperaene har fått ein liten auke, er bra – og i tråd med satsinga vår på dette området. Det er også gledeleg at alle partia, med unntak av Framstegspartiet, står bak merknaden som omtalar distriktsopera, der konklusjonen er at det er behov for auka ressursar både til dei einskilde institusjonane i nettverket og til fellestiltak. Distriktsoperaene er ofte etablerte der det er svak bufast kompetanse, noko som naturleg nok medfører større reise- og opphaldsutgifter enn for stader der kompetanse-tettleiken er større.

For Senterpartiet har det vore viktig å fokusere på nynorsken sin plass i budsjettet. Den framlagde kulturmeldinga tek til orde for ei systematisk satsing på nynorsk skriftkultur. Det er svært positivt, og Senterpartiet vil gi ros til statsråden for at ho er genuint oppteken av nynorsk. Vårt forslag til ny post – Vinjefondet – er meint som eit tiltak som skal bidra til å styrkje journalistikk og formidling på nynorsk. Sjølv om det ikkje er fleirtal for dette, håpar eg at statsråden vil ta med seg dette i det vidare arbeidet, til nynorsken sitt beste! Senterpartiet har lagt inn auke på fleire postar som eit bidrag til å styrkje nynorsken si stilling.

Vi har også fokusert på fleire tiltak for å fremje samisk kultur. Målet vårt er at den samiske befolkninga bør få minst ei heildagsavis, og vi hadde gjerne sett at Østsamisk museum i Neiden kunne vere ferdigstilt innan den nasjonale 100-årsfeiringa i 2005. Til Det sørsamiske museet og kultursenteret Saemien Sitje i Snåsa har vi foreslått 5 mill. kr.

Eg registrerer med tilfredsheit at NRK har kome i gang med prøvesendingar med teksting av direktesende program. Om lag 600 000 i den norske befolkninga får livskvaliteten sin redusert, då dei er ekskluderte frå å delta i store delar av samfunnsdebatten som går føre seg gjennom etermedia. Under budsjettbehandlinga i fjor stod ein samla komite bak ein merknad som galdt teksting. Eg har merka meg at kulturministeren i tidsskriftet «Din Hørsel» av 7. oktober 2003 hevdar at teknologiutvikling er eit nasjonalt ansvar, men overlèt til NRK å gjere jobben.

Så litt om Den norske kulturbåten. Eg må vedgå, på bakgrunn av det som komiteen sa i fjor, at eg var svært skuffa då kørkje det framlagde budsjettet eller kulturmeldinga omtala Kulturbåten. Eg hadde i det minste venta at det i kulturmeldinga ville kome signal om korleis statsråden vurderte dette prosjektet. Eit fleirtal står bak innstillinga om at departementet skal syte for at ei arbeidsgruppe vert nedsett for å utgreie spørsmålet. Det er eit spanande og viktig prosjekt, som eg ser fram til skal kome opp å stå.

Så til forslaga: Eg tek med dette opp forslag nr. 41, og så ber eg presidenten merke seg at forslag nr. 7 ikkje vert fremja.

Presidenten: Representanten Eli Sollied Øveraas har tatt opp det forslaget hun refererte til, og presidenten har merket seg at forslag nr. 7 ikke er fremmet.

Trine Skei Grande (V): Etter at Regjeringas budsjettforslag ble lagt fram, ble kulturbudsjettet utropt i pressen som en av budsjettvinnerne. Det er Venstre veldig glad for.

Vårt samfunn er et blomstrende kultursamfunn. Kultur er grunnleggende for den enkelte og for samfunnet, og må være sterkere til stede i en tilværelse hvor materialisme og kommers får mer enn nok av oppmerksomheten.

Regjeringa har i høst også lagt fram en kulturmelding, som er offensiv og positiv, som er et godt utgangspunkt for en brei og god debatt om kulturpolitikken i åra framover. I tillegg har vi hatt en debatt om Den kulturelle skolesekken – en viktig hjertesak for Venstre. Så har vi fått en debatt om manglende engasjement og trykk på denne sektoren. Representanten Giske har i media etterlyst større interesse for kulturpolitikk, spesielt i mediene. Det er et ønske som Venstre slutter seg til.

Debatten må ikke bare være en pengedebatt om hvem som bevilger hvor mye, men også en mer prinsipiell debatt rundt helhetlige kulturpolitiske prioriteringer. På den andre siden kan dagens debatt tyde på at tilstanden ikke er så ille. Regjeringa Stoltenberg leverte et godt kulturbudsjett før de gikk av i 2001. Samarbeidsregjeringa vi-

dereførte det, og har senere styrket innsatsen ytterligere. Det er derfor mye positivt å si, både om det som skjer ute i Kultur-Norge, og om den politiske satsingen på kultur. Det er ikke store politiske uenigheter, med unntak av Fremskrittspartiet, som dessverre fortsatt står for en politikk som ville rasere viktige deler av Kultur-Norge, og som de derfor heldigvis blir stående alene om.

Fremskrittspartiets advarsel om ensretting og en statlig styrt og finansiert kulturpolitikk er ikke en helt uinteressant problemstilling, men virkningen av partiets politikk er en sterk svekkelse av kulturtilbudet, av kulturen som kraft i samfunnslivet og av folks valgfrihet.

De mange relativt små endringene som er gjort i budsjettforhandlingene på dette rammeområdet, viser at det er grunnleggende enighet på dette feltet og om betydningen av de mange små budsjettpostene og tiltakene. I kulturen er det viktig at mange blomster får blomstre, og det skal ikke alltid så mange penger til for å få det til.

Venstre er glad for økt satsing på det frie feltet og økt støtte til frivillig organisasjonsliv, bl.a. gjennom økt skattefritak.

Siden vi ikke er med i komiteen, skal jeg ikke gå inn på enkeltheter. Jeg vil bare si at kulturpartiet Venstre er veldig glad for budsjettene på dette området, og mener at budsjettet som vi vedtar i dag, vil gi et godt arbeidsgrunnlag for alle dem som vil jobbe med kulturpolitikk framover.

Så to ting til slutt:

Jeg er veldig enig i representanten Lånkes bemerkninger når det gjelder operaen. I forrige uke ble scenedelen av den nye kunsthøgskolen i Oslo åpnet. Det er et fantastisk hus, der man har koblet opera, teater og ballett i samme hus. Det mener jeg bør være byggetrinn én i operaen. Det er en viktig sammenkobling av de tre scenekunstarterne, og det er en viktig satsing på de tre scenekunstarterne. Det er også veldig viktig det som vi som var på åpningen, observerte, at det skjer veldig mye nytt på operasektoren – veldig mye spennende og veldig mye moderne uttrykk av den kunstformen, som jeg tror at et nytt operabygg må ha. Det kan ikke bare være oppføringer av gamle stykker.

Så til en hjertesak. Det er flere som har nevnt biblioteknedleggelse, som er et stort problem for Kultur-Norge. Jeg tror Kultur-Norge trenger en bibliotekmotor for å klare å få til en spennende utvikling på biblioteksiden. Den motoren skal ikke ligge så langt herfra – like nede i gata. Jeg har et intenst ønske om at Oslo kommune og staten fort blir enige, slik at en kan komme i gang med å lage den motoren. For skal vi unngå nedleggelse av de små bibliotekene, må det skje spennende nytenkning, utprøving og nye arbeidsmåter på biblioteksektoren. Det kan først og fremst skje ved at vi lager en skikkelig bibliotekmotor, og at den blir liggende på Vestbanen.

O d d b j ø r g A u s d a l S t a r r f e l t hadde her teke over presidentplassen.

Steinar Bastesen (Kp): På fem minutter er det bare mulig å gå inn i enkelte deler av innstillingen. Men siden

Kystpartiet bare er representert i én komite, tillater jeg meg å etterlyse Regjeringens helhetlige politikk på tvers av komiteen.

Høyre virker ganske stolte når de sier at de forandrer Norge. Spørsmålet er om Norge ønsker forandringer som i sterkere grad skaper utrygghet og framtidssangst i befolkningen. Kystpartiet deler Arbeiderpartiets bekymring for den raske og ikke konsekvensutredede innstillingen om effektivisering som Regjeringen kjører igjennom, og undergraver arbeidstakerrettigheter som er etablert etter hvert som vårt velferdssamfunn har utviklet seg.

Offentlig ansatte i skole, omsorg og helsetjenester er en ressurs og må behandles som en ressurs, ikke som et problem. Når lærere, helse- og omsorgspersonell sies opp på grunn av dårlig økonomi i kommunene, rimer det dårlig med Regjeringens tidligere uttalte mål om at man skal bruke lønn som virkemiddel for å rekruttere til disse tjenestene. Når eldre arbeidstakere ...

Presidenten: Unnskyld Steinar Bastesen, men etter presidenten sitt syn hører dette innlegget heime i neste debatt, som handlar om andre forhold enn kultur. Stemmer det?

Steinar Bastesen (Kp): Jeg trodde at vi behandlet disse sakene sammen.

Presidenten: Nei, det gjer me ikkje, så representanten Bastesen får be om ordet i ein seinare debatt.

Då gjev eg ordet til Trond Giske!

Trond Giske (A): Det er mulig at representanten Bastesen har hørt at det er mye ukultur i Administrasjonsdepartementet, og at det var derfor han følte at dette hørte sammen. Men det får komme i en senere debatt.

I innstillingen om budsjettet skriver et flertall, delvis også en enstemmig komite, at det er nødvendig å se på rammebetingelsene for norsk filmpolitikk. Vi vet at med den suksessen norsk film har, vil billettstøtteordningen nå føre til at utbetalingene øker vesentlig, og dette vil gå ut over produksjonsstøtten til nye filmer. Faktisk er det slik at det nivået vi nå er på, med 20 filmer i året, vil kunne bli redusert til 12–13 filmer fordi billettstøtten tar så mye av pengene.

Det var en riktig omlegging daværende statsråd Ellen Horn gjennomførte, og dagens suksess er et bevis på det. Likevel ser vi nå at systemet har noen svake sider som vi er nødt til å rette opp.

Arbeiderpartiet hadde primært ønsket seg at billettstøtteordningen var gjort til en overslagsbevilgning, slik at de variasjonene vi har i gode og dårlige filmår, ikke slår så direkte ut på produksjonsstøtten. Det er jo nærmest meningsløst at når veldig mange går og ser norsk film, blir det ingen penger igjen til å lage norsk film for. Hvis ingen går og ser norsk film, blir det mange penger å lage norsk film for. Det er et system som har en klar svakhet.

Uansett vil vi jobbe videre for at det blir en økning i produksjonsstøtten, og at rammebetingelsene for norsk

film bedres, slik at vi kan klare å holde oss på det nivået vi er på nå. Det har lenge vært snakket om hva som skulle komme først, pengene eller talentene. Nå vet vi at talentene er der, og at miljøene er klare for å produsere film. Da skulle det bare mangle at vi ikke også la til rette for det.

Et spesielt problem som komiteens flertall påpeker, er de problemene som filmbransjen har med moms. Ved at kinoene ikke har moms, mens DVD og video har moms, får produsenter fradrag for en del av momsutgiftene sine og et stort byråkrati. I tillegg er det slik at kinoene ikke får fradrag for sine momsutgifter. Derfor sier et flertall at tiden er kommet, og at det er nødvendig å vurdere en lav momssats også for kino, slik man har for NRK, slik at man unngår disse problemene. Og flertallet fremmer et eget forslag om at Regjeringen innen 1. mars skal legge fram for Stortinget en egen sak som vurderer de økonomiske rammebetingelsene for norsk filmpolitikk. Jeg ser det nærmest som en tilleggsmelding til kulturmeldingen, som spesielt går gjennom disse rammebetingelsene, og jeg forutsetter også at det flertallet peker på om moms, også behandles i en slik sak.

Dette med Norsk filmstudio er et eget spørsmål. Der sier også et flertall at før departementet selger Filmstudioet, må man gå gjennom mulighetene for en videre drift og komme tilbake til Stortinget med en vurdering av hvordan et salg kan gjennomføres, slik at Filmstudioet kan drives videre. Det er også svært viktig. Og bare for å føye til – i forhold til den debatten vi hadde tidligere her i dag: Regjeringspartiene – ikke kulturministeren, men regjeringspartiene, og da Kristelig Folkeparti i Stortinget – har i løpet av fjoråret kuttet på film først 5 mill. kr i revidert, så 5 mill. kr i finansinnstillingen, så 7 mill. kr i kulturkomiteen, altså 17 mill. kr. Og med min erfaring med å forhandle med regjeringspartiene om kulturbudsjettet tror ikke jeg at en eneste krone der er flyttet uten at man har snakket med kulturministeren. Det var slik at det var litt vanskelig å få satt punktum da vi satt og forhandlet, uten at det ble ringt opp til departementet. Så det ansvaret tror jeg kulturministeren ikke kan fraskrive seg.

Når det gjelder NRK, har Stortinget nå sørget for en nødvendig lisensøkning. NRK er kanskje den allmennkringkasteren i verden som gjør det best, som bevarer sin brede posisjon, samtidig som man satser på smale programmer. Men med den økonomiske tilretteleggingen følger det også forpliktelser. Vi har stadig diskusjoner her i huset om NRKs rolle. Vi ønsker fra Arbeiderpartiets side å samle dette på ett sted, det vil gi et mye ryddigere forhold til både generalforsamlingen og NRK hvis Stortinget med jevne mellomrom diskuterte en allmennkringkasterplakat istedenfor at man i ulike budsjettinnstillinger, i mediemeldingen og i ulike andre sammenhenger kommer med små og store merknader og vedtak som legger føringer for NRK. Vi ber nå statsråden komme med en egen sak om NRKs forpliktelser som allmennkringkaster før hun som generalforsamling lager nye vedtekter for NRK.

Så til slutt: Vi i kulturkomiteen flytter, som Ola T. Lånke sa, kun på 8 mill. kr. Vi fikk banket løs 8 mill. kr

– jeg vet ikke hvem man banket løs på, men vi fikk i hvert fall flyttet 8 mill. kr på kulturbudsjettet. Det er en veldig liten sum. Det viser at dette er et område hvor lite penger kan gjøre store ting, og jeg håper det kan føre til at vi gir kulturfeltet et løft, og at vi også er litt forsiktige i forhold til det som ofte skjer, og som vi har klart å unngå denne gang; å kutte i de anonyme fondene, hvor det er veldig mange søkere og veldig lite penger. Det blir ofte salderingsposten. Det er tvert imot disse fondene som burde vært styrket.

Sonja Irene Sjøli (H) (komiteens leder): Innledningsvis vil jeg få takke komiteen for et positivt og konstruktivt samarbeid om kulturbudsjettet. Det har vært en krevende prosess, men vi kom godt i havn. Jeg vil også få takke representanten Faldet for godord i forbindelse med forliket. Det er betryggende og hyggelig å høre at representantens skepsis nå er borte.

Kulturministeren legger i år fram et solid budsjett, som ivaretar hele bredden på kulturområdet. Og kulturbudsjettet er stort og sammensatt, som flere har vært inne på. Jeg har ikke mulighet til å gå inn på alle områdene, men representanten Thommessen har i sitt hovedinnlegg vært inne på en rekke viktige områder.

Det er imidlertid noen områder som jeg er særlig glad for er blitt fulgt opp. For det første er det fantastisk, synes jeg, at vi nå har fått avsparket for Dansens Hus i Oslo. Dette er et meget etterlenget prosjekt, som har gått en tornefull vei gjennom flere alternativer. Det norske dansemiljøet fortjener at dette nå kommer i gang, og en midlertidig lokalisering i Det Norske Teatret synes å være en god midlertidig løsning. Når dette nå kommer godt i gang, forventer vi en videreføring på et nivå som kan imøtekomme de forventninger som dansemiljøet har til huset. Dansen er i framvekst, som noen var inne på her innledningsvis, og alt taler for at Dansens Hus vil bli et sterkt bidrag til å utløse mange av de flotte kreftene som ligger latent i dansemiljøet.

Kulturbudsjettet åpner også for en styrking av innkjøpsordningen for norske fonogrammer med 3 mill. kr. Dette er en sak som er nedfelt i Sem-erklæringen, og som således har vært prioritert fra regjeringspartiene. Formidling av norsk musikk har etter hvert blitt en stor utfordring. Distribusjonen til musikkforretningene dekker ikke på noen måte behovet, og selv om vi nå får bedret tilgjengeligheten gjennom innkjøpsordninger, er det klart at vi fortsatt står overfor uløste utfordringer. Kanskje kan FONOs nettbaserte distribusjon – Fonofile – vise en vei videre.

Jeg har også lyst til å si litt om kulturlivet i Akershus. Kulturinstitusjonene i Akershus har i mange år ligget i en bakevje i forhold til Oslo og har nærmest blitt oversett. Derfor er jeg svært tilfreds med at Akershus Teater, som er et prosjekt og et turnéteater, gjennom vår budsjettavtale med Arbeiderpartiet har fått tilført ekstra midler. Akershus Teater bygger på ideen om et teatertilbud som er forankret i lokal identitet og lokal aktivitet. Barn og unge er en prioritert målgruppe både gjennom Den kulturelle skolesekken og ved forestillinger på lokale kultur-

arenaer og kulturhus i hele 22 kommuner i Akershus. 400 000 kr ekstra i tilskudd vil bidra til å øke og utvikle aktiviteten videre, og det betyr også mye for utviklingen av Akershus Teater som et turnéteater.

Avslutningsvis vil jeg understreke at alle må gis mulighet til å oppleve kunst og delta i kulturelle aktiviteter. Det er viktig å styrke nasjonale kunst- og kulturinstitusjoner, samtidig som vi må sikre gode muligheter for kulturell egenaktivitet og kulturformidling over hele landet. Ikke minst er det viktig med en sterkere satsing på kunst og kultur i det offentlige rom, i skolene og på arbeidsplassene. Det er avgjørende at interessen og engasjementet for kunst og kultur stimuleres lokalt og vokser nedover.

Helt til slutt vil jeg uttrykke tilfredshet med at Regjeringen følger opp vedtaket om opera i Bjørvika, at byggearbeidene er godt i gang, og at de er i rute.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Vi treng meir enn materielle gode for å ha det godt som menneske. Omgrep som «livskvalitet» omfattar ikkje berre det materielle, men òg sosiale og åndelege sider. Kulturpolitikken dreier seg særleg om område som rører mennesket som åndsvesen. For å utvikla identitet og integritet må individet oppleve nærleik til sitt eige liv og si eiga historie.

Gjennom kultur får vi ei verdiforankring som skapar tryggleik og identitet. Kulturell utfolding motverkar òg framandfrykt og skapar tryggleik i omgang med andre.

Budsjettproposisjonen frå Kultur- og kyrkjedepartementet for 2004 er den fyrste som er lagd fram etter at kulturmeldinga vart fremja. Meldinga dokumenterer store budsjettmessige utfordringar på kulturområdet i åra som kjem, dels som følge av meldingar og proposisjonar som Stortinget alt har handsama, slik som ABM-meldinga og operaproposisjonane, og dels for å utvikla vidare dei ulike kunstområda, slik det er skissert i den nye kulturmeldinga.

Kulturmeldinga, den tilhøyrande innstillinga og debatten i Stortinget til våren vil leggja viktige føringer for dei kulturpolitiske prioriteringane som kjem. Enkelte er utolmodige og skulle gjerne sett det meste på plass alt i budsjettet for 2004, men dette ville sjølvstundt ikkje ha vore realistisk jamvel om meldinga alt hadde vore slutthandsama i Stortinget. Eg er likevel glad for, trass i trange budsjetttrammer for 2004, at det har vore råd å fremja ein budsjettproposisjon med klare spor av både kulturmeldinga og tidlegare meldingar.

Museumsreforma blir ført eit steg vidare i 2004 med auka tilskot til eit titals konsoliderte museumsendingar og med ei samla budsjettering av tilskota til institusjonar i det nasjonale museumsnettverket.

Oppbygginga av eit nasjonalmuseum for kunst vil med det føreliggjande budsjettframlegget bli ført viktige steg vidare i 2004. Leiinga ved museet er komen godt i gang med den krevjande oppgåva å byggja om fire tidlegare frittståande tiltak til ein ny og slagkraftig institusjon med stor fagleg spennvidd. Både med omsyn til organiseringa og dei fysiske rammevilkåra vil det måtta skje eit hamskifte. Det siste vil ta tid, men steg for steg

skal dette koma på plass i samsvar med dei skisserte planane.

Eg er òg glad for at budsjettet for 2004 inneheld ein god realauke til det statlege Arkivverket. Mykje gale kan skje dersom ikkje denne fagetaten blir sett i stand til å ta vare på elektroniske arkiv på fullgod måte.

Budsjettframlegget for 2004 kan seiast å ha ein språk- og litteraturprofil. Nasjonalbiblioteket vil få ein stor realauke. Dette er heilt naudsynt både for å leggja samlingane til rette for plassering og bruk i den rehabiliterte bygningen på Solli plass i Oslo frå sommaren 2005 og for å styrkja basis- og depotfunksjonane ved avdelinga i Rana.

Den tilrådde auken i tilskotet til Det Norske Samlaget vil styrkja og tryggja tilbodet av litteratur på nynorsk.

Arbeidet med å førebu markeringa av minnet om Henrik Ibsen i 2006 vil bli trappa opp i åra som kjem, ved at tilskotet til Nasjonalkomiteen for Ibsensatsing blir meir enn dobla.

Omdanninga av Norsk språkråd til eit meir utoverretta kompetanseorgan for norsk språk vil halda fram. Å få på plass ei konsulentteneste for språkbruk i offentleg teneste er ei viktig brikke i denne omskapinga.

Eg har merka meg at komiteen ynskjer ein låg momssats for kino. Momssats på kino heng nøye saman med spørsmålet om momssats på heile kulturområdet. Det kan difor vera naturleg med ei breiare vurdering av moms for heile kulturfeltet.

Eit fleirtal i komiteen ber Regjeringa om å leggja fram ei eiga sak om dei økonomiske rammevilkåra for norsk film innan 1. mars 2004. Lat meg her presisera at eg alt har planlagt å gjennomføra ei evaluering av tilskotsordningane på filmfeltet. Dette arbeidet tek etter planen til hausten 2004, men skal vera ferdig i løpet av 2005. Ein kan sjølvstundt begynna før, men det vil ikkje vera mogleg å gjennomføra ei forsvarleg utgreiing av dette feltet på under to månader. Det vil ikkje vera mogleg å konsultera filmbransjen, noko som er heilt naudsynt i ei slik sak. Dersom eg skulle ta ansvaret for å gjennomføra eit slik omfattande arbeid på to månader, ville resultatet ha blitt eit hastverksarbeid som ingen ville ha vore tent med, særleg ikkje filmbransjen. Eg kan difor ikkje følgja opp fleirtalet sitt forslag i denne saka på forsvarleg vis, dersom det skal skje innanfor det tidsperspektivet som komiteen legg til grunn.

Sist, men ikkje minst vil eg understreka at den profesjonelle kunsten og den fagleg forankra kulturinnsatsen må fremmast som ein verdi i seg sjølv. I omgrepet «eigenverdi» ligg ei erkjenning av kulturen sin grunnleggjande verdi i liva våre. Ingen kan leva av brød og vatn aleine. Vi er åndsvesen, og vi treng eit rikt kulturliv for å ha det godt som menneske.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Eirin Faldet (A): Det jobbes nå med nye vedtekter for NRK. Fra den politiske ledelsen i Kulturdepartementet har det faktisk blitt uttrykt at Stortinget ikkje skal blande seg bort i dette. Nå sier en enstemmig komite at det skal framlegges en sak om dette for Stortinget.

(Faldet)

Arbeiderpartiet mener at det er hensiktsmessig nå å samle føringene fra Stortinget for NRK i en allmennkringkastingsplakat, istedenfor at det blir mange små og store merknader og vedtak i ulike dokumenter. Er statsråden enig i dette, og hvor raskt kan statsråden fremme dette for Stortinget?

Komiteen har sagt at det må legges fram en sak om nye rammer for NRKs allmennkringkastingsoppdrag for Stortinget. Før de endelige vedtekter vedtas, skal de vedtas av generalforsamlingen, og så skal de legges fram for Stortinget. Hvor raskt kan dette komme?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Eg har sagt meg einig i det som Stortinget stiller seg bak, med omsyn til forslag om at denne saka skal tilbake til Stortinget.

Representanten Faldet sa at den politiske leiinga hadde sagt at Stortinget ikkje skulle blanda seg bort i dette. Det er ein språkbruk som vi ikkje nyttar. Det vi har sagt klart ifrå om, er at generalforsamlinga har sitt ansvar og Stortinget har sitt. I ei tid då vi diskuterte formuleringar, verka det som om Stortinget skulle blanda seg inn i det som var generalforsamlinga sitt ansvar. Det har ikkje Stortinget noko med på den måten. Det er viktig, når vi har organisert NRK slik vi har gjort, at vi følgjer den praksisen med omsyn til korleis vedtektene skal fattast osv.

Men når det gjeld ein meir generell debatt, som komiteen har bede om i merknader, kjem eg tilbake til Stortinget når det gjeld dette. Eg kan dessverre ikkje i dag seia når eg klarar å få det til, men eg jobbar det fram så raskt som mogleg.

Karin S. Woldseth (FrP): Vi er veldig stolte av vår nytenkning innen kultursektoren i Fremskrittspartiet, deriblant dette fondet for å utvikle samarbeidsprosjekter mellom næringslivet og kulturlivet.

Jeg antar at statsråden har lest innstillingen fra komiteen og der vil ha sett forslaget Fremskrittspartiet har fremmet om et fond for å utvikle samarbeidsprosjekter mellom næringslivet og kulturlivet.

Kan statsråden tenke seg å se nærmere på dette forslaget og være villig til å diskutere en slik nytenkning innen kultursektoren?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Eg er veldig glad for at både denne komiteen og næringskomiteen har teke opp og diskutert dette med eit samarbeid mellom næringsliv og kulturliv. Det er bra. Veldig ofte har ein tankar om at berre vi får nokre fond, vil det løysa heile den økonomiske situasjonen for dei ulike satsingane.

Eg skal lova representanten å sjå på forslaget. Eg kan ikkje i dag seia at eg vil støtta det. Men det å satsa på ulike fond er ikkje noka økonomisk løysing som vil gjera det lettare med omsyn til budsjetta våre. Når ein skal ta ut avkastning frå fondet, må det likevel inn i dei vanlege budsjetta. Dette er ikkje noko hokus pokus.

Men denne fokuseringa på samarbeid mellom næringsliv og kulturliv synest eg er spennande, og den er eg

glad for. Eg er heilt sikker på at vi i samarbeid kan jobba vidare med dette.

Magnar Lund Bergho (SV): Samtidig som vi daglig gleder oss over vitaliteten og suksessene innen norsk film, ser vi skyene i bakgrunnen. Det har vært et tema i debatten før i dag, og jeg har ikke lyst til å slippe det helt ennå.

Det går mot at staten skal selge sine aksjer i Norsk filmstudio. Det tragiske i denne sammenhengen er at Arbeiderpartiet stiller opp som garantist for at dette faktisk skjer. Miljøet selv sier at et salg med stor sannsynlighet vil føre til nedleggelse. Det er investert hundretalls millioner på Jar, og miljøet vil vanskelig kunne bygges opp igjen. Ingenting skulle glede meg mer enn at disse skyene ikke slipper det de skjuler.

Hva slags sikkerhet har statsråden for at filmstudioet på Jar vil leve videre? Mener statsråden at det i Norge, i motsetning til i andre land med langt flere årlige filmproduksjoner, eksisterer miljøer som kan overta driften av Norsk Filmstudio? Har statsråden en plan B?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Tanken og ynsket frå departementet si side er at når vi sel desse aksjane, skal vi selja dei til eigarinteresser som ynskjer å driva Filmstudioet vidare. Problemet med Filmstudioet er at når det gjeld enkelte av tenestene ein tilbyr, er det fullbooka med avtaler og av folk som ynskjer å bruka dei, men når det gjeld andre tenester dei tilbyr, er det ledig kapasitet ganske mange dagar i året. Dei får ikkje utnytta fullt ut kapasiteten til heile filmstudioet. Dermed driv dei med underskot.

Så har vi eit EØS- og EU-regelverk som gjer at vi ikkje berre kan gå inn og gi Filmstudioet statsstøtte, for det gir ikkje EU-regelverket opning for. Eitt av problema er at då filmstudioet vart organisert slik som det vart i si tid, la ein for lite kapital i botnen. Dermed har ein no eit slit med at det er ei gjeld som må betalast. Då meiner eg at det beste for filmindustrien er at vi sel aksjane våre og prøver å sørgja for at det er nokon som ynskjer å driva det som filmstudio vidare, som skal få kjøpa det. Det vil i alle fall vera utgangspunktet for departementet og for meg.

J ø r g e n K o s m o hadde her gjeninntatt presidentplassen.

Eli Sollid Øveraas (Sp): Dei tre paraplyorganisasjonane som forvaltar Frifond-midlane, har engasjert seg veldig sterkt for at vi skal få dei inn på eitt departement, slik at det ikkje blir som i dag, at det er både Barne- og familiedepartementet og Kulturdepartementet som skal forvalte midlane. Dei hevdar at det er veldig tungvint. Dei brukar ressursar og tid på dette. Dei hevdar også at det har utvikla seg skeive forhold når det gjeld den interne fordelinga mellom desse tre organisasjonane. Dei tre er alle samde om det.

Mine spørsmål til statsråden er: Ser statsråden fordelar ved at Frifond-midlane går over eitt departement? Vil

statsråden ta initiativ til å gå gjennom og eventuelt vurdere å rette opp denne skeivfordelinga, i samråd med paraplyorganisasjonane?

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Ja, eg ser klare fordelar med at Frifond skal liggja under eitt departement. Vi jobbar i Regjeringa med ulike problemstillingar i forhold til Frifond, der ein av tankane vi er innom, er at vi skal overføra alt til eitt departement, og då eventuelt til Kultur- og kyrkjedepartementet. Men vi er ikkje komne i mål enno, så vi er ikkje ferdige med jobben.

Når det gjeld skeivfordelinga, skal eg sjå på henne. Det blir ofte slik når ein skal fordela midlar. Ein skeivfordeler ikkje, men alle føler at dei får mindre enn gjennomsnittet. Det er jo ikkje praktisk mogleg. Men eg kan godt sjå på fordelinga i forhold til om det har skjedd ting i løpet av dei siste åra som gjer at nokre kan føla seg forfordelte. Om det kan rettast opp på kort sikt, kan eg ikkje seia. Det må i alle fall takast over tid, i forhold til ei fordeling som òg desse tre organisasjonene sjølve meiner er rimelegare enn den fordelinga som er i dag. Eg skal sjå på det, utan å kunna gi noko klart svar på kva som er mest tenleg.

Trond Giske (A): Så vidt jeg forstår, er hovedbegrunnelsen for at Filmstudioet skal selges, at man ikke hadde lagt inn nok kapital. Men er det noe vi har nok av her i landet, er det faktisk investeringskapital. Så hvis det er det som er problemet, er jeg sikker på at det er mulig å få plassert en bitte liten del av oljefondet i Filmstudioet. Det berører heller ikke budsjettbalansen, så det skulle til og med kunne ha sjanse til å gå gjennom i finanskomiteen.

Jeg ber statsråden merke seg det stortingsflertallet sier, nemlig at man skal komme tilbake til Stortinget med en avklaring om Filmstudioet kan drives videre, før et slikt salg gjennomføres.

Så synes jeg det er ganske oppsiktsvekkende at en statsråd står her på talerstolen og sier at hun ikke akter å oppfylle et romertallsvedtak, som blir vedtatt her senere i dag. Flertallet sier at statsråden må komme tilbake med en egen sak om rammebetingelsene for norsk filmpolitikk før 1. mars 2004. Grunnen til det er at vi vil ha det i sammenheng med kulturmeldingen og arbeidet med den, og da må det komme før 1. mars. Det hadde vært en fordel om det hadde vært avklart skikkelig i kulturmeldingen, men når det ikke er gjort, må det gjøres før 1. mars.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Når det gjeld statsstøtta til filmparken, har eg svart på det i den førre replikkvekslinga. Vi har eit EU-regelverk som gjer at vi ikkje kan koma med ytterlegare statsstøtte til selskapet, slik selskapet eigenleg ynskjer.

Når det gjeld at statsråden ikkje aktar å gjennomføra eit romertallsvedtak, må eg seia at eg er veldig forbausa over at fleirtalet kan gå inn for eit slikt romertallsvedtak utan å spørja departementet om det er mogleg å gjennomføra det. Dette vart skrive inn utan at departementet vart konsultert. Som tidlegare statsråd burde representan-

ten Giske ha visst at når ein skal ha ei melding over til Stortinget, skal ho fyrst ut på høyring. Dersom eg skal kunna ha ei melding klar i Stortinget til 1. mars, burde meldinga ha vore send ut på høyring no. Dette forarbeidet har vi ikkje gjort. For meg er det viktig å gjera Stortinget merksam på – det har ikkje noko med vond vilje å gjera – at det reint praktisk er heilt umogleg å koma med ei stortingsmelding eller ei tilleggs melding så snart, dersom vi skal ha skikkelege prosessar med filmmiljøet, med høyringsrundar osv. Det er difor eg oppmodar Stortinget til å gi meg noko meir tid. Så skal saka koma.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Torny Pedersen (A): Noen kulturpolitiske tiltak er viktigere enn andre. Komiteen har i høst arbeidet med Den kulturelle skolesekken. Den kulturelle skolesekken skal bl.a. finansieres ved tippemidler. Endringen av tippemidlene er vedtatt av Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, som sier at overskuddet fra Norsk Tipping skal deles likt mellom idrettsformål og kulturformål. Dette har gitt Kultur-Norge et kjempeløft.

Den kulturelle skolesekken skal medvirke til at alle elever i grunnskolen får tilgang til, kan gjøre seg kjent med og få et positivt forhold til kunst- og kulturopplevelser av alle slag. Etter forslag fra Arbeiderpartiet er fordelingsnøkkelen til Den kulturelle skolesekken endret i forhold til St.meld. nr. 38 for 2002-2003 når det gjelder det som skal gå til lokale prosjekt, og det som skal gå til sentrale utviklingstiltak. I 2003 vil 180 mill. kr av tippemidlene gå til skolesekken. Den sentrale delen vil da få 36 mill. kr, som utgjør 20 pst., mens det lokale leddet får 144 mill. kr til fordeling, som er 80 pst. Dette skal gå uavkortet til kommunene der ungene er. Arbeiderpartiet er meget fornøyd med at også regjeringspartiene fant dette forslaget riktig og gikk imot forslaget i meldingen fra egen regjering.

Tippemidlene kommer også til nytte på andre områder. Jeg tenker på Frifond. Lokal aktivitet er viktig, og det er avgjørende at lag og organisasjoner har gode rammevilkår. Forutsetningene for stortingsvedtaket var at de ordinære bevilgningene på statsbudsjettet skulle opprettholdes. Regjeringen ser igjen bort fra stortingsvedtak og foreslår kutt i Frifond på Barne- og familiedepartementets og Kulturdepartementets budsjett. Dette kommer i tillegg til kuttet på budsjettet for inneværende år. Det innebærer at den samlede satsingen blir mindre enn den skulle ha vært. I Arbeiderpartiets alternative budsjett foreslo vi derfor å reversere kuttene i Frifond.

Også når det gjelder lokale kulturbygg, gjør Regjeringen det samme.

Et annet tema som sjelden blir diskutert i Stortinget, men som diskuteres heftig i hele landet, er idrettspolitikk. I Idretts-Norge legges det ned mye frivillig arbeid. Ikke minst er dette arbeidet viktig for å fremme den helsemessige kompetansen blant barn og unge. Det er også viktig å vise sammenhengen mellom breddeidrett og det frivillige arbeidet. Gjennom omlegging av tippemidlene

får idretten en vesentlig økning i anleggsmidler og prosjektmidler. Dette er svært positivt. Her bør også bilsporet komme inn. Det er viktig at bilsporet utøves i kontrollerte former, og da trenger vi egnede baner og anlegg.

Til slutt vil jeg nevne noen enkeltsaker som er viktige for meg. Den ene er Tromsø symfoniorkester. Gjennom budsjettforliket er de nå forhåpentligvis sikret at orkesteret kan erstatte de tre landsdelsmusikerne som går ut av orkesteret. Arbeiderpartiet hadde 1,3 mill. kr på sitt alternative budsjett, men de får altså nå 700 000 kr gjennom budsjettforliket.

Den andre saken gjelder egne TV-sendinger i Nordland, som fremdeles mangler fullverdige sendeflater. Igjen sier flertallet på Stortinget at sendeflatene skal være like i alle fjernsynsregionene. Denne saken går helt tilbake til 1996, og når har statsråden tenkt å rydde opp i den?

Helt til slutt vil jeg ta opp problemene som mange aviser får i forbindelse med den omstridte portoøkningen som trer i kraft fra 1. januar 2004. Arbeiderpartiet er opptatt av at mediepolitikken skal sikre mangfold og yttingsfrihet og er redd for at ekstra utgifter i form av portoøkninger vil utarme Avis-Norge.

Bare et eksempel: Helgeland Arbeiderblad, med et opplag på ca. 10 000 eksemplarer og seks utgivelser pr. uke, vil få en merkostnad på om lag 687 000 kr. Dessverre er de aller fleste avisene prisgitt Postens tjenester, spesielt i distriktene, og Arbeiderpartiet mener at kulturministeren må medvirke til tiltak som sikrer disse avisene fortsatt drift. Jeg tar det som en selvfølge at statsråden har hatt nok tid – etter vedtaket i Posten om portoøkning fra 1. januar 2004 – til å finne måter å løse de merkostnadene som avisene blir påført, da Posten presiserer at de ikke har noen form for kulturpolitisk ansvar.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en talletid på inntil 3 minutter.

May Hansen (SV): Vi er nå gjennom vår tredje budsjettprosess i denne komiteen.

Det ble etterlyst av to talere her i stad: Hvordan vil SV prioritere framover? Hvordan vil SV prioritere hvis vi kommer i regjering og posisjon? Det vi egentlig har opplevd disse tre årene, er tre budsjettforlik med Regjeringa, hvor man i forliket strør rundt seg med små summer som er klart adressert til den enkelte representants hjemfylke. Det er store ulikheter i de fylkesvise fordelingene fra staten i kulturbudsjettet, og SV mener det viser at tilfeldighetene til en viss grad rår i denne komiteen som i mange andre komiteer på Stortinget.

Vi har i vår komite et ansvar for at statlige kulturmidler kommer hele landet til gode. Vi fremmer derfor et forslag i dag som det er veldig trist at komiteen ikke støtter. Da hadde vi kanskje fått til en mer helhetlig kulturpolitikk, og kanskje vi hadde fått til en helhetlig diskusjon for å se hvordan dette landet fungerer kulturpolitisk. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen se nærmere på den fylkesvise fordelingen av kulturmidler i forhold til be-

folkningstallene, og komme tilbake med forslag til tiltak for å utjevne forskjellene mellom fylker.»

SV mener jo ikke at vi skal legge ned store institusjoner, men at vi når vi tenker på nyetableringer, bør se på den fylkesvise fordelinga. Det er flere fylker som kommer dårlig ut. Vi i SV har bedt Utredningsseksjonen gjøre en slik undersøkelse, og den viser at det er store forskjeller.

Begge representantene fra SV i komiteen kommer fra fylker som får veldig lite kulturmidler. Østfold fylke er ett av dem. Der har vi to tiltak som er noe helt nytt i Norge. Det er samtidskunstfestivalen Momentum som jeg er kjempeglad for at statsråden og departementet nå har satt inn på kulturbudsjettet. Så er det Animerte Dager i Fredrikstad, som er en filmfestival – også et viktig tilskudd til Kultur-Norge. Det er mange som har stått her i dag og hilst hjem, og jeg vil i hvert fall si at jeg er glad for at Østfold som får så lite kulturmidler, har en kreativitet som nå har satt Norge på dagsordenen kulturelt, også internasjonalt.

Så håper jeg vi får flertall for vårt forslag.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Det var hyggelig å høre tidligere i debatten i dag at både representanten Torny Pedersen og representanten Eirin Faldet fra Arbeiderpartiet skrøt av resultatene av det forslaget som Per Sandberg og jeg fremmet når det gjaldt ny fordeling av tippemidlene. Det er noe som kan føre til et løft for både idrett og kultur i Norge.

Men det var ikke det jeg hadde tenkt å bruke hoveddelen av mitt innlegg til. Jeg vil gjerne tilbake til min replikkveksling tidligere i dag med representanten Lånke. Det har i mange år eksistert en støtte til postens ymse publikasjoner. I denne finner vi blader som Samora, Klar Tale, Blikk og de kristne avisene Magazinet, Norge IDAG og Korsets Seier. Sistnevnte var ny på budsjettet i fjor. Innen denne posten har det historisk sett ikke vært klare kriterier for hvordan støtten skal utdeles. Det har vært svært skjønnsmessig, avhengig av skiftende politiske konstellasjoner. Fremskrittspartiet ønsker å legge objektive kriterier til grunn for denne tildelingen, kriterier som på en enkel og målbar måte som det er vanskelig å manipulere med, vil kunne sørge for at man får klare retningslinjer. Blant annet kan man bruke opplagstall og utgivelsesfrekvens.

Det er med stor skuffelse og frustrasjon at Fremskrittspartiet konstaterer at Høyre og Kristelig Folkeparti har ignorert den skriftlige avtalen vi hadde om dette under budsjettet i fjor. Det gjør det vanskelig for å oss å ha tiltro til disse partiene som fremtidige samarbeidspartnere. Det er ikke slik representanten Lånke sa, at man fra departementets side har bedt om mer tid. Man har i budsjettproposisjonen sagt at det er vanskelig å utarbeide slike kriterier, og at det er negative konsekvenser forbundet med det. Det står på side 130 i innstillingen. Man har altså henlagt dette prosjektet og ikke bedt om mer tid. Vi mener derfor at dette fører til at vi må stille noen spørsmål bl.a. ved Kristelig Folkepartis prioriteringer. Vi kan ikke forstå hvorfor Kristelig Folkeparti vil prioritere f.eks. homobladet Blikk fremfor de kristne avisene.

Når det gjelder filmpolitikken, er vi veldig glade for at representanten Giske og Arbeiderpartiet har sluttet seg til vårt forslag om å få utredet de økonomiske rammebetingelsene for filmpolitikken. Vi finner det oppsiktsvekkende at statsråden fra denne talerstolen sier at det har hun ikke tenkt å følge opp. Vi forutsetter at et klart vedtak fra Stortinget i en slik sammenheng vil bli fulgt opp.

Sigvald Oppebøen Hansen (A): Eg har lyst til å starte med å bringe ein takk til komiteen for det engasjementet komiteen har vist overfor Grenland Friteater, og for dei 300 000 kr som regjeringspartia og Arbeiderpartiet klarte å forhandle fram i budsjettforliket. Det må likevel nemnast at Arbeiderpartiet sitt alternative budsjett ville ha gjeve 500 000 kr meir til Grenland Friteater. Den rolla som dette teatret har for vårt område, må ikkje undervurderast. Teatret har skapt arbeidsplassar og optimisme i eit industrisamfunn med veldig store omstillingar dei siste åra. Teatret har vore drivkrafta i Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival, som etter planen skal feire tiårsjubileum i 2004 dersom det er økonomisk liv laga for teatret i framtida. Det heng sjølvsagt saman med teatrets skjebne i budsjettprosessane vidare.

Friteatret har eksistert i meir enn 25 år, og har vore ein mektig stimulans for amatørliv og annan kulturaktivitet i Grenlandsområdet. Me har motteke signal om at teatret er stroke frå Kulturrådets liste for løyvingar til frie grupper. Dersom det er riktig, meiner eg at teatrets framtid står på spel. Teatret har i mange år slite med knappe midlar og brukt mykje tid på å skaffe pengar til drift. Det er ikkje til å leggje skjul på at både statsrådar og departementet har skapt forventingar om ei sikrere finansiering, for dermed å sikre teatrets framtid. Dersom dette teatret forsvinn, vil det vere eit kjempetap for heile det norske kulturlivet.

Heilt til slutt: Eg finn òg grunn til å vere tilfreds med og glad for den løyvinga som prosjektet Bok- og blueshuset i Notodden har fått. Her skal både komiteen og statsråden ha ros for ei positiv haldning. Prosjektet er godt på skjener, og alle som arbeider med dette prosjektet, ser fram til at dette prosjektet kan bli ein realitet frå 2007, slik det er lagt opp til i langtidsprogrammet.

Eli Sollied Øveraas (Sp): Eg vil gi uttrykk for at det var veldig bra at NRKs lisens vart prisjustert. Det hadde vore oppsiktsvekkjande dersom så ikkje skjedde. Eg vil minne om dei utfordringane NRK står overfor når det gjeld digitalisering av arkivmaterialet.

Så litt tilbake til tekning av direkteprogram. Vi veit at det er ei utfordring både økonomisk og innanfor teknologiutviklinga. I tidsskriftet «Din hørsel» av 7. oktober i år vart det hevda at samarbeidet mellom TV-kanalane og IBM står stille av økonomiske årsaker.

Eg vil nesten seie: Kjære statsråd, eg vil så innstendig eg kan, be deg om å følgje denne saka tett og om nødvendig ta initiativ til eit møte med NRK, slik at prosessen rundt teknologiutvikling kjem på rett spor. Det er min vørdsame påstand at dette er eit nasjonalt ansvar som Stortinget, ikkje NRK, bør ta kostnadene med.

Både Bjørnsonfestivalen og Molde Internasjonale Jazzfestival har som eit resultat av budsjettforliket mellom regjeringspartia og Arbeiderpartiet fått auka løyvingar. Dette støttar Senterpartiet. Eg er også glad for å registrere dei klare signala kultministeren ifølgje media i Møre og Romsdal har kome med når det gjeld jazzfestivalen i Molde. Ifølgje Romsdals Budstikke av 26. november i år lovar statsråden at jazzfestivalen i Molde står for tur neste år til å få eit skikkeleg økonomisk lyft frå staten si side. Det har blitt svært positivt motteke, og eg forventar at dette vert følgt opp i neste års budsjett. Eg kan love statsråden at vi skal følgje godt med.

Til slutt vil eg nemne Festspillene i Elverum og Førde Internasjonale Musikkfestival som sær aktuelle kandidatar til å få status som knutepunktinstusjonar. Dette vil vi kome attende til under behandlinga av kulturmeldinga, men Senterpartiet vil allereie no signalisere at begge desse to musikkfestivalane fortener å få endra status.

Heilt til slutt vil eg, til liks med førre talar, gi uttrykk for bekymring når det gjeld avismangfaldet i samband med den varsla portoauken. Statsråden har i spontanspørjetimen tidlegare i år gitt uttrykk for at dette har kulturpolitisk betydning, og mi utfordring til statsråden er: Korleis vil ho løyse dette?

Signe Øye (A): Arbeiderpartiet mener at kultur er viktig. Vi mener at for små midler kan vi oppnå mye innenfor kulturområdet.

Jeg vil framheve en liten sak i dette budsjettet, men som likevel er veldig viktig, og vil bety mye for mange, både barn, ungdom og voksne. Det er Det Norske Blåseensemble i Halden. Arbeiderpartiet foreslo i sitt budsjett å bevilge 1 mill. kr til korpset. Det fikk vi ikke gjennomslag for.

Mange husker nok «slaget» om Divisjonsmusikken i Halden. Divisjonsmusikken i Halden og i Kristiansand var foreslått lagt ned da Stortinget behandlet omorganiseringen av Forsvaret for ikke lenge siden. Men i ellefte time tok Stortinget tak i saken. Mange mente at bare å sette en strek over hele Divisjonsmusikken i Halden og i Kristiansand var en dårlig og lite framtidsrettet løsning, og en sløsing med den kompetansen og det miljøet som fantes i disse korpene. Etter forslag fra Arbeiderpartiet gikk et flertall i Stortinget inn for at korpene skulle få leve videre, men i et spleiselag mellom kommunen og fylkeskommunen og staten.

Resultatet ser vi i dag. Dette er blitt veldig vellykket. Stat, kommune og fylke trådte til med midler, selv om både Halden kommune og Østfold fylkeskommune ikke akkurat hadde mye å ta av. Men her var det vilje. Fortsatt gjenstår noe lokalt, men det vil komme på plass.

Musikerne har tatt fatt på nye oppgaver med stor entusiasme. Barn og unge på skolene rundt omkring i fylket og musikkorps har nå fått et løft. Folk trekkes med. Det avholdes konserter med høyt musikalsk nivå. Det er moro å se hvordan disse musikerne kan inspirere.

Derfor er det bra at Arbeiderpartiet sammen med regjeringspartiene klarte å finne 300 000 kr i budsjettet for neste år – ikke mange penger, men et sterkt signal om at

Stortinget vil bidra. Det er også et signal om at denne bevilgningen i år er et første skritt på veien mot at staten vil være med og ta sin del i dette spleiselaget.

Per Sandberg (FrP): Som tidligere medlem i kulturkomiteen har jeg fulgt store deler av debatten i dag. Jeg synes at debattene dabber litt av, men det kan jo kanskje skyldes at det er et bredt forlik i Stortinget, slik at en ikke får temperaturen noe særlig opp i slike debatter.

Så til årsaken til at jeg tok ordet. Det står noen praktfulle, gode merknader på side 107 i innstillingen som vedrører rockcity, og i den forbindelse vil jeg bare lese noen sitater fra en avis i Nord-Trøndelag den 18. august i år:

«Nå rocker det virkelig for museumsentusiastene i Namsos. Nestleder Hill-Marta Solberg i Arbeiderpartiet lover full støtte til planene om rockmuseum.»

Og så står det i brødtekst:

«Hill-Marta Solberg hadde fylt gitarkofferten med politisk sprengstoff da hun i helga gjestet førstekandidatsamlingen til Nord-Trøndelag Arbeiderparti. For det er sjelden kost at en så sentral politiker lover støtte i en lokaliseringkamp før et forprosjekt er på plass.»

Videre sier Hill-Marta Solberg:

«Jeg og resten av sentralledelsen i Ap, er naturlig nok klar over den stolte tradisjonen Namsos har innen rocken. Byen har fostret mengder med kvalitetsartister, og har betydd mye for norsk populærmusikk. Namsos er det mest naturlige stedet å legge et nasjonalt rockmuesum.»

Derfor er det med litt undring at jeg registrerer at Arbeiderpartiet ikke har et eneste ord i innstillingen om et rockemuseum. Det er to partier som framstår ærlig og oppriktig med sine meninger. Det er på den ene siden Fremskrittspartiet, som holder fast på det som vi har sagt i tidligere prosesser når det gjelder rockcity, og så er det på den andre siden SV. Selv om SV kanskje vil ha en lengre prosess i eget parti, skinner det gjennom også i deres merknader at dette skal legges til sentrale strøk, altså til Oslo. Det som det er litt betimelig å minne om når det gjelder Arbeiderpartiet her, er at de gikk kraftfullt ut i valgkampen og i forrige periode stod sammen med Fremskrittspartiet i tankegangen rundt rockcity. Selv om de den gangen ikke gikk direkte inn for Namsos, hadde de i hvert fall en omtale av saken. Jeg registrerer nå at Arbeiderpartiet er totalt fraværende i den debatten. Hva det skyldes, tør jeg ikke å gå inn på. Men jeg håper i hvert fall at Arbeiderpartiet også i sin prosess forholder seg til det som nestlederen i partiet har lovet sine velgere i Nord-Trøndelag, og at Arbeiderpartiet kommer kraftigere tilbake når kulturmeldingen skal behandles. Det er også en av årsakene til at Woldseth har trukket forslaget om rockcity i Namsos, i håp om at Arbeiderpartiet faller på plass til slutt.

Ola T. Lånke (KrF): Først vil jeg gjøre oppmerksom på noe som vi oppfatter må være en inkurie. Det gjelder et forslag som står i merknadene på side 126, og som er inntatt som rammeuavhengig forslag III på side 162.

Høyre og Kristelig Folkeparti har ikke tenkt å stemme for dette, og mener at de aldri skulle ha vært inne på det, men at det muligens kan være et annet parti, som f.eks. Sosialistisk Venstreparti, som skulle ha vært inne på det. Men det kan heller ikke jeg svare for. Det kan stå om det er flertall eller ikke for det. Nå har jeg hatt en konferanse med kulturministeren, som sier at hun er innforstått med at det som står i dette forslaget, skal gjøres. Da foreslår jeg at de som ønsker å sette det fram, gjør det om til et oversendelsesforslag, slik at det går til Regjeringen på den måten.

Så har jeg en bemerkning til debatten. Jeg synes den stort sett har foregått ryddig i dag etter kjent mønster, kanskje med et par små unntak. I bunnen for innstillingen ligger det jo et budsjettforlik, som gjør at man bindes litt opp, og at det kanskje ikke blir de store bølgene om tall og flyttinger osv. Så prøver man kanskje å finne andre åpninger. Jeg synes det er litt uheldig at det har oppstått en strid om framleggelse av en sak om rammevilkårene for film. Det kan være mye å si om akkurat det. Man kan ha synspunkter som går litt i samme retning som forslagsstillerne, men det er synd at man skal benytte en slik debatt til å skape strid og reise bølger omkring tidspunktet for når slikt skal være ferdig. Man kan kanskje oppnå store overskrifter med det, men hensikten må jo være politikken, og da synes jeg det ville være veldig uheldig hvis man skal stå på kravet om at dette skal fram før 1. mars. Da får vi et dårlig arbeid. Dette er et viktig spørsmål som vi trenger å bruke tid på i Stortinget, ikke minst i Regjeringen på forhånd, slik at vi kan få et best mulig resultat for filmutviklingen i Norge.

Til slutt til representanten Ulf Erik Knudsen, som igjen hadde en visitt inn til dette budsjettforliket vi hadde med Fremskrittspartiet i fjor. Vår oppfatning av det budsjettforliket er slett ikke slik som Knudsen prøver å framstille det. Nå ville det føre for langt å gå inn i detaljer på det her. Det kan vi kanskje ta på kammerset. Men vi oppfatter det ikke som noe brudd. Det var en strid i etterkant av inngåelsen om dette, og jeg husker godt det. Det som er saken, er at vi ønsker at det skal være et mangfold der, vi har ikke ønsket å redusere for noen av dem som er inne på den posten. Men jeg vil minne representanten Knudsen om at de som har fått inn de kristne avisene i denne posten, det er Kristelig Folkeparti, og ikke sammen med Fremskrittspartiet, men sammen med Arbeiderpartiet i to forlik. Og hvem var det som økte nå i år? Det var Kristelig Folkeparti til to av dem, og det var ikke sammen med Fremskrittspartiet, men sammen med Arbeiderpartiet.

Eirin Faldet (A): Arbeiderpartiets kulturpolitikk er tuftet på at alle skal ha et kulturtilbud uansett hvor de bor. Derfor er det så viktig at det gis rom for små og store museer og musikkfestivaler i alle sjangere.

Hedmark er et flott kulturfylke, og Arbeiderpartiet hadde i sitt alternative budsjett en økning til lokale tiltak i Hedmark. Dessverre ble det ikke rom til f.eks. Festspillene i Elverum. Det er trist, for Festspillene i Elverum har i løpet av disse 30 årene som det har eksistert, utvik-

let seg til å bli festspill for det indre østland. Festspillene i Elverum er alene om å kunne tilby klassisk musikk av høy internasjonal standard, der Ungdomssymfonikerne spiller en viktig nøkkelrolle. Jeg mener at festspillene i Elverum må bli en knutepunktsinstitusjon, men dette må vi altså komme tilbake til i forbindelse med kulturmeldingen.

Komiteen har besøkt Aukrustsenteret, og det ligger i Alvdal. Det var stor begeistring for det vi hørte og så der. Jeg oppfatter Kjell Aukrust som en nasjonal kunstner, og jeg mener at staten bør gå inn og sikre at Aukrusts forfatterskap kommer hele landet til gode. Hans fantasifulle verden trengs i hverdagen. Ikke minst kunne vi her i Stortinget ha behov for å bli kjent med livet i Alvdal, og se at det bor en Solan Gundersen og en Ludvig i noen og hver av oss. Derfor var det trist at vi ikke fikk flertall for en påplussing på budsjettet, slik Arbeiderpartiet foreslo.

Norges store forfatter og visesanger, Alf Prøysen, har fått et eget hus, Prøysenhuset i Ringsaker i Hedmark. Nå i disse dager synger gammel og ung Prøysens «Julekveldsvisen». Ja, den synges nesten mer enn «Glade jul», men det forskrekker ikke meg. Prøysen skriver nemlig slik at alle forstår og alle føler at det han skriver, angår dem.

Jeg vil derfor takke for at det ble funnet plass for 400 000 kr til Prøysenhuset for neste år. Men Prøysens livsverk må viderefremmes til nye generasjoner, og det trengs derfor mer penger til å utvikle Prøysenhuset til en nasjonal kunnskapsbedrift og et opplevelsessenter.

Når vi nå i julen synger at «saligheta var et bessmorfang» eller når vi er ute i julenatten og ser etter stjerna «over taket der a Jordmor-Matja bor», bør vi tenke på hvilken forpliktelse vi har overfor kulturarven fra Prøysen.

Presidenten: Jeg hadde nær sagt: Den får jo synge den som kan. Det er verre for oss som blir sett rart på når vi synger.

Trond Giske (A): Først har jeg bare en kort merknad til Per Sandbergs innlegg. Arbeiderpartiet støtter helhjerret opp om et rockemuseum i Namsos. Det som det har vært en viss diskusjon om, er hvis det skal opprettes et nasjonalt arkiv for rock, hvor det skal ligge og hvordan det skal organiseres. Der er det flere interessenter inne, og det vi sier i våre merknader er at Trondheim, som er en av dem, og Namsos bør samordne sine initiativ. Da tror jeg at sjansen for at det skal havne i den regionen styrkes betraktelig.

Dette er en budsjettdebatt som kommer like før vi skal gjennomgå en stor kulturmelding og ha en debatt rundt den. Derfor er det nok mange som velger å la de store prinsipielle spørsmålene rundt kulturpolitikken ligge til den anledningen. Det vil være store og viktige saker vi skal diskutere der. Vi skal diskutere maktfordelingen innad i kulturfeltet. Skal vi kanalisere midlene via institusjonene eller de frie gruppene? Skal de ha faste bevilgninger, eller skal det være prosjektstøtte? Skal man få en fast plass på statsbudsjettet, eller skal det bevilges gjen-

nom ulike fond. Til det er det allerede nå å si at selv om komiteen nå bare flytter på 8 mill. kr, og det gjelder små beløp, ligger det viktige politiske signaler i dem. Når det gjelder de formålene som får økt støtte fra Stortinget, vil jeg særlig understreke at det fra komiteens side ikke er ment slik at f.eks. Kulturrådet kan kutte tilsvarende i sine bevilgninger. Vi har ment dette som en styrking av de respektive feltene. Det er et viktig signal som Kulturrådet bør merke seg.

Så noen ord om Filmstudioet. Statsråden sa i sitt innlegg at det var et problem med konkurranseregler, og derfor kunne man ikke gi økt statsstøtte. Nå er det slik at det er veldig mange andre land som har tilsvarende infrastruktur for film, der den tydeligvis ikke virker tilsvarende konkurransevridende. Når statsråden kommer tilbake med en sak om hvordan videre drift kan sikres, er vi fra Arbeiderpartiets side fullt åpne for å gå inn og se på om det kan være en heleid statlig infrastruktur. Og, som sagt, er det ikke penger til investeringsformål vi mangler her i landet. Det kan heller ikke være konkurransevridende å gjøre det på en slik måte.

Når det gjelder en ekstra sak om film, har vi satt fristen til 1. mars. Vi har også i innstillingen sagt klart hva vi ønsker en gjennomgang av. Vi ønsker en gjennomgang av produksjonsstøtten, slik at man i størst mulig grad inviterer private til å investere i film. Vi ønsker en gjennomgang av billettstøtteordningen. Vi støtter dagens billettstøtteordning, men vi ber om at man ser på tilbakeføringsordninger fra de store suksessene, og vi ber om en gjennomgang av skatte- og momsregimet. Vi ber ikke om en full melding om filmpolitikk. Men vi ber om en gjennomgang av disse områdene, og jeg tror også det skulle ligge materiale i forbindelse med kulturmeldingens forarbeider som kan brukes til dette, og det skulle være fullt mulig å få det på plass til 1. mars. Hvis ikke, kan det gå utover andre saker vi har til behandling her i komiteen.

Magnar Lund Bergo (SV): Lokaliseringsdebatter er en egen disiplin på Stortinget, og jeg skal innrømme at vi slipper dem ikke i det partiet jeg kommer fra heller.

I dag er det Per Sandberg som sier at rockcity må ligge i Namsos. Namsos er et utmerket sted som kan huse mange ting, men jeg er ikke sikker på at det er akkurat disse aktivitetene som bør ligge der, i hvert fall ikke et nasjonalt anlegg.

Det ble også presentert som om dette er noe som man i Namsos nærmest skulle ha funnet opp selv. Det er det selvfølgelig ikke. Dette er ideer som er satt i verk både i Danmark og Sverige, og det er mange miljøer og mange steder, både tettsteder og byer, i Norge, som gjerne kunne tenke seg å ha disse aktivitetene.

Så må vi ikke blande kortene. Hva er det vi snakker om? Det er allerede utredninger på gang om et arkiv, et rockearkiv. Jeg har sagt at det arkivet bør samordnes med visearkivet og jazzarkivet, for dette er viktig kildemateriale, og det bør være på det samme stedet. Jeg synes Solli plass er et helt all right sted å ha en slik type arkiv. Det vil være ganske mye overskuddsmateriell i et slikt arkiv

som kan gå til et rockemuseum, og et rockemuseum kan romme mye mer. Jeg synes ideen om et rockemuseum er god, og det bør fortrinnsvis plasseres i et miljø som har rom for – kan du si – til både å ha et museum og å ha utdanningsinstitusjoner og andre aktiviteter, som klubber og slike ting. Det betyr at det må være et sted som har tradisjoner innenfor denne sjangeren. Her bør det være miljøer som virker og har bredde, og det bør være både klubber, festivaler og den type aktiviteter i nærheten.

Det vi sier, er at her bør ingen snike i køen. Det vi ber om, er at departementet tar tak i saken og lager en utredning på en slik måte at de aktuelle miljøene, aktuelle stedene, kommer inn, og ikke minst at miljøene selv, de miljøene som utgjør dette feltet, også blir med på å styre retningen på og innholdet i denne aktiviteten. Her har vi råd til å ta oss god tid og ikke forhaste oss. Jeg skjønner at mange vil ha dette. Jeg skal ikke foreslå Drammen.

Presidenten: Presidenten satt bare og ventet på det.

Sonja Irene Sjøli (H): Det ser ut som vi har kommet til veis ende i denne debatten, og jeg vil gjerne takke komiteen for en god og ryddig debatt uten de store kontroverser. Det har vært mange godord også, og det viser at det er stor enighet om kulturpolitikken. Det er vel bare Fremskrittspartiet som står litt på sidelinjen.

Opposisjonen ønsker mer av alt, men det er slik at regjeringspartiene må holde et ansvarlig budsjett, selv om vi også skulle ønske oss mye mer.

Kulturmeldingen ligger nå til behandling i komiteen, og jeg ser fram til denne behandlingen. Jeg tror det vil gi oss en mulighet til å få en grundig gjennomgang av hele kulturområdet, og at vi kan legge noen viktige føringer framover. Jeg er også glad for de signalene som vi har fått fra kulturministeren om at det vil bli en større satsing på kultur i framtiden.

Å flytte på 8 mill. kr i kulturbudsjettet er en liten sum i det totale budsjettet, og mange reagerer på at vi i forhandlinger i komiteen flytter på så små summer. Men i motsetning til flere andre budsjetter som blir behandlet her i huset, som inneholder millioner og milliarder av kroner, betyr faktisk 200–300 000 kr eller 1 mill. kr enormt mye for det lokale kulturlivet. Det genererer så mye engasjement og så mye aktivitet, og det er svært viktig å skape et mangfoldig og levende kulturliv.

I forhold til representanten May Hansens innlegg har jeg lyst til å si: For spesielt interesserte vil jeg faktisk henvise oppmerksomheten til SVs alternative budsjett gjennom de siste tre årene. Der er det mye spesielt. Spesielt synes jeg en skulle holde et øye på Østfold/Moss – Fredrikstad spesielt – og Buskerud. Der ligger det mange solide julekort, men i motsetning til SV har vi i andre partier fått gjennomslag for å satse på en del viktige områder. Det har altså ikke SV. Og det representanten May Hansen selv gjorde avslutningsvis, var jo nettopp å sende et julekort til Fredrikstad. Det skulle jeg gjerne skrevet under på, men man skal kanskje være litt forsiktig med kritikk i forhold til andre. Jeg tror alle har behov for – vi er jo valgt fra et sted – å synliggjøre og tydeliggjøre de

områdene og de kulturaktivitetene som foregår i vårt eget område også, når vi slåss om midler i forhold til de store satsingene i de store byene.

Igjen vil jeg takke komiteen for en god debatt, og jeg ser som sagt fram til videre debatt om kultur til våren.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Eg har òg lyst til å seia at det har vore ein ryddig og grei debatt.

Eg må innrømme at når eg sit og høyrer på alle gode forslag til påplussingar, vil eg seia ja takk til alle påplussingane, men eg kan ikkje seia ja takk til alle kutta som må til for å få påplussingane på plass! Det er jo dilemmaet og litt av forskjellen på å vera i posisjon og i opposisjon.

Eg har ei utfordring, og det gjeld det som ser ut til å bli eit fleirtalsvedtak i høve til tidspunktet for når ei sak skal leggjast fram for Stortinget. Reint praktisk klarar eg ikkje å få det til. Det er ingen vond vilje frå mi side, og ingen motstand mot å gjera jobben. Men eg oppfordrar dei partia som ikkje har late det gå prestisje i tidspunktet, om å vurdere dette når vedtaket skal fattast. Eg har ikkje ein sjanse til å gjennomføra ein slik gjennomgang og få lagt fram ei sak 1. mars 2004. Og om ein ynskjer å ha ein god dialog vidare om filmpolitikken, ber eg om at dei som ikkje har late det gå prestisje i datoen, vurdere dette i høve til stemmegivinga som skal gå føre seg seinare i dag.

Presidenten: Trond Giske har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Trond Giske (A): Jeg kunne ikke registrere at kulturministeren sa noe om det Ola T. Lånke varslet at hun kom til å si, nemlig at hun kom til å følge opp saken om Filmstudioet. Hvis kulturministeren er opptatt av det som foregår på talerstolen, får hun kanskje sjansen av presidenten til å si det, at hun skal komme tilbake med en sak om hvordan Filmstudioet kan videreføres før hun eventuelt selger det. I så fall er jeg innstilt på å gjøre om forslaget til et oversendelsesforslag.

Så til det voldsomme tidspresset i departementet. Vi ber ikke om en full melding om norsk filmpolitikk. Vi er faktisk svært fornøyd med den store omleggingen som ble gjort for to år siden, og ser ikke behov for en stor, ny omlegging nå. Det er noe som må justeres og ses på. Det er skissert i tre punkter i innstillingen, og det er fullt mulig å gjennomgå det til 1. mars. Vi har faktisk en regjering som klarer å gjøre Statskonsult om til aksjeselskap i løpet av 14 dager – i romjula sågar – og da skulle det være mulig å få en begrenset gjennomgang av norsk filmpolitikk innen 1. mars neste år.

Statsråd Valgerd Svarstad Haugland: Når det gjeld Filmstudioet, er det klart at eg skal følgja opp dei merknadene som ligg i innstillinga. Og at det blir eit oversendingsforslag, er greitt for meg. Det stod i manuset mitt at det skulle følgjast opp, men eg kom ikkje så langt at eg fekk brukt den delen av manuset. – Eg har ingen problem med dette.

Når det gjeld tidspunktet, trur eg – utan å vera urimeleg – at departementet faktisk er den rette instansen til å vurdera kva som er mogleg å få til. Det blir ikkje eit godt nok arbeid som blir levert 1. mars. Eg trur eg berre seier det på denne måten, og så får eventuelt fleirtalet på Stortinget vurdera det. Det kjem ei sak til Stortinget, og om det skal vera ei god sak, må ho koma seinare.

May Hansen (SV): Til representanten Sjøli: Det er helt klart at alle her i dag har hilst hjem. Det gjør man i alle komiteer. Det sa jeg på Stortingets talerstol at det har også May Hansen gjort! Det jeg sier, er at vi faktisk har fremmet et forslag her i dag hvor vi ber om å få en vurdering og en helhetlig gjennomgang av hvordan vi bruker statlige midler, for å få en diskusjon rundt det og få en helhetlig tenkning framover. Det mener jeg er et ganske konstruktivt forslag, som jeg hadde håpet at komiteen kunne vært med på.

Presidenten: Ola T. Lånke har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad.

Ola T. Lånke (KrF): Bare en kort merknad til representanten Giske. Jeg registrerte det siste innlegget til Trond Giske som et lite tilbaketog i forhold til det han kom fram til tidligere i dag om utredninger når det gjelder norsk filmpolitikk. Nå snakker han om en begrenset utredning, fordi det har vært foretatt en omfattende en før. Det synes jeg er noe helt annet, og sikkert også mye mer overkommelig for departementet.

Jeg har lyst til å minne om i samme slengen at departementet har veldig store utfordringer. Det gjelder også Medieavdelingen. Nå jobber vi med overgang til digitalt bakkenett, og bare det vil kreve veldig store ressurser. Jeg håper man har forståelse for at et departement også trenger tid på viktige spørsmål.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til rammeområde 3.

Da går vi over til debatten om rammeområde 1 Statsforvaltning og rammeområde 2 Familie og forbruker.

Sonja Irene Sjøli (H) (komiteens leder): Først av alt vil jeg igjen takke komiteens medlemmer for et konstruktivt og godt samarbeid om budsjettet for rammene 1 og 2. Jeg vil imidlertid ikke legge skjul på at det har vært en krevende prosess som har utfordret oss alle på mange måter. Men vi kom godt i havn til slutt, om enn litt på overtid.

Budsjettavtalen mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet i finanskomiteen sikrer hovedtrekkene i Regjeringens økonomiske politikk. Det viktigste for Høyre er at vi får gjennomført den politikken vi står for. Derfor samarbeider vi med dem som gjør dette mulig. Det er hva vi samarbeider om, som betyr noe, ikke hvem vi samarbeider med. Jeg vil derfor gi honnør til Arbeiderpartiet som tar ansvar, og som gir støtte til et budsjett som vil gi flere arbeidsplasser, som vil videreføre og videreutvikle velferden og tjenestetilbudet til befolkningen, og som gir Regjeringen støtte til å fortsette det viktige arbeidet med

å modernisere og effektivisere offentlig sektor. Jeg er godt fornøyd med resultatet av forhandlingene om budsjettavtalen for rammeområde 1.

Som jeg sa innledningsvis, har det vært en krevende prosess. Det er ingen hemmelighet at det er omdannelsen av Statskonsult til et heleid statsaksjeselskap som har vært stridens kjerne. I tillegg til vår behandling av omdannelsen, som en del av budsjettproposisjonen, har kommunalkomiteen til behandling en odelstingsproposisjon som handler om å gi de ansatte i Statskonsult AS fortrinnsrett til statlige stillinger og rett til ventelønn.

Det har i prosessen vært skapt unødige uro og svært uheldig medieomtale, som opplagt er en belastning for Statskonsult. La meg gjøre det uttrykkelig klart at jeg på det skarpeste tar avstand fra alle påstander om at statsråd Norman på noen som helst måte skulle ha «villedet Stortinget», slik Arbeiderpartiet skriver i en merknad i innstillingen. Jeg respekterer politisk uenighet, men jeg er mildt sagt svært overrasket over språkbruken til Arbeiderpartiet. Representanten Giske uttalte til Aftenposten onsdag 10. desember at han er innforstått med at uttrykket om at statsråd Norman har villedet Stortinget, er ««hakkert før» mistillit». Å påstå at en statsråd villeder Stortinget uten å ha belegg for det, er etter mitt syn alvorlig. Det statsråden har gjort, er å veilede Stortinget, ikke villeder. Så ble da også Arbeiderpartiet stående alene om denne villedende merknaden i innstillingen. Verken SV eller Senterpartiet lot seg friste til å bli med på dette uverdige spillet, og det er bra!

Den modellen for omdanningen av Statskonsult som Samarbeidsregjeringen har foreslått, inklusiv rettighetene til de ansatte, følger nøyaktig samme modell som andre omdannelser som tidligere er foreslått av regjeringen Brundtland, regjeringen Bondevik I, og sist, men ikke minst, av regjeringen Stoltenberg. Jeg registrerer at noen av dem som nå står fram som statsråd Normans argeste kritikere, selv satt i noen av disse regjeringene. Når de nå møter seg selv i døra, hadde det kanskje vært en fordel om de hadde kjent seg igjen. Dersom påstanden fra Arbeiderpartiet om at statsråden «villeder Stortinget» skulle være riktig, måtte den i så fall brukes om tidligere regjeringer, bl.a. om regjeringen Stoltenberg.

Jeg vil understreke at de ansatte i Statskonsult besitter en svært god og viktig kompetanse som må brukes i offentlig sektor. Nettopp derfor er det så viktig at virksomheten omdannes. Dersom Statskonsult skulle fortsette som forvaltningsorgan, ville fylker, kommuner og fristilte statsorganer være avskåret fra muligheten til å benytte seg av denne kompetansen. Høyre går inn for å omdanne Statskonsult til et aksjeselskap nettopp fordi vi mener det er viktig og riktig at den kompetansen de ansatte i Statskonsult har, må komme hele offentlig sektor til gode. Jeg er overrasket over at det finnes partier i denne sal som er uenig i det.

Statsråden har vært tydelig på at de oppgaver som Statskonsult i dag har, skal videreføres i det nye selskapet, og at rettighetene til de ansatte skal ivaretas gjennom ventelønn og fortrinnsrett til stillinger i staten. For dem som velger å reservere seg, gjelder tjenestemannsloven.

Arbeiderpartiet protesterer høylydt for all verden, men de er med på ferden og omdanningen av Statskonsult til et statlig aksjeselskap. At de er med på ferden, er jeg tilfreds med, men når det gjelder protestene, sett i lys av at de faktisk sikrer flertall for omdanningen, kunne de med fordel ha dempet sin kritikk.

Budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene i komiteen innebærer at det ikke blir noen endringer på statsbudsjettet utover det som ligger i avtalen i finanskomiteens innstilling, og som sagt, inkluderer den omdannelsen av Statskonsult til et AS. Arbeiderpartiet sikrer dermed flertall for Regjeringens viktige arbeid med omstilling og modernisering av offentlig sektor. Det er jeg svært tilfreds med.

Nå er det viktig å fokusere på mulighetene i det nye selskapet. Jeg vil benytte anledningen til å ønske styret og de ansatte lykke til med omdanningen. Jeg håper at den unødvendige uro som er skapt i mediene, ikke har redusert tilliten til den kompetanse som Statskonsult har.

Vi er en mangfoldig komite, så jeg går nå over til barne- og familieområdet.

Det budsjettet vi nå behandler, er tidenes største budsjett for barn og unge. Budsjettet øker med 5,7 milliarder kr, og hovedårsaken er satsingen på barnehager og den statlige overtakelsen av det fylkeskommunale barne- og familievernnet. Budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Arbeiderpartiet innebærer at denne satsingen opprettholdes. Det er ingen endringer på budsjettet for Barne- og familiedepartementet.

Regjeringen følger opp barnehageforliket. Budsjettet inneholder et mål om 12 000 nye barnehageplasser neste år. Vi vil dermed ta et viktig steg på veien mot full barnehagedekning. Foreldrebetalingen skal reduseres, og den fleksible maksprisen skal innføres fra 1. mai 2004.

En enstemmig komite ber departementet komme tilbake med en sak til Stortinget om hvordan søskenmoderasjon skal gjennomføres. Departementet jobber nå med forslag til forskrifter som vil bli sendt ut på høring. Etter høringsrunden vil departementet legge fram en sak for Stortinget med forslag til forskrifter så snart som mulig, og i god tid før trinn 1 i maksprisen gjennomføres fra 1. mai 2004.

Jeg er svært glad for at det nå er bred enighet om målene og gjennomføringstakten når det gjelder barnehagepolitikken. Det vil sikre ro rundt barnehagesatsingen og bidra til forutsigbarhet og flere og billigere barnehager. Jeg har også registrert at Private Barnehagers Landsforbund er svært fornøyd med innstillingen fra komiteen. Det samme vil jeg tro Kommunenes Sentralforbund er. Det er et betryggende utgangspunkt for den jobben som skal gjøres både i den offentlige og i den private barnehagesektoren.

For Høyre er valgfrihet for barnefamilieene viktig. Det vil vi sikre nettopp gjennom utbygging av flere og billigere barnehageplasser og fortsatt kontantstøtte.

Det har over lengre tid vært mye uheldig fokusering på barnevernet. Nye tiltak og ny organisering av barnevernet fra nyttår vil riktignok ikke løse alle problemene, men jeg tror at det nye barnevernet vil ha langt flere mu-

ligheter til å hjelpe familier i krise. Nye tiltak og metoder handler om å slå ring rundt familien og spille på de ressursene som finnes, for å unngå krisetiltak og omsorgsovertakelse. Den statlige overtakelsen av institusjonsbarnevernet og familievernnet vil gi et likeverdig og mer kompetent barnevern i hele landet. Jeg vil benytte anledningen til å ønske den nye direktøren for Statens barnevern og familievern, Ann-Marit Sæbønes, lykke til med en krevende, men utfordrende oppgave.

Avslutningsvis vil jeg gi uttrykk for at jeg er tilfreds med at Regjeringen fikk gjennomslag for sine forslag i familiemeldingen, og at flertallet nå også vil være med på å styrke viktige familiepolitiske tiltak i budsjettet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Trond Giske (A): Dette er et omfattende og bredt emne. Jeg har lyst til å stille et spørsmål på et viktig felt, som også representanten Sjøli tok opp, nemlig spørsmålet om barnevern og omsorgen for barn som må tas ut av sitt hjem, plasseres i fosterhjem eller i barnevernsinstitusjon e.l. Vi vet at det nå rulles opp store skandaler fra tidligere tider, i forhold til hvordan de barna ble fulgt opp. Vi må gjøre alt vi kan for å unngå at noe slikt skjer igjen. Da er det avgjørende med et godt tilsyn med disse barna.

Nå ser vi av budsjettet at fylkesmannens budsjett kuttet til dels kraftig. Det er fylkesmannen som har ansvaret for ettersynet av disse institusjonene, og dette kan også svekke tilsynet. Når vi skal finne penger på et budsjett, er det ofte mange triks man gjør. I år runder man av barnevernstrygden til nærmeste tier og får penger til å saldere budsjettet. Vi ønsker å gjøre det samme når det gjelder kontantstøtten, for å bruke penger på tilsyn med barnevernet. Det ville ha gitt sju kroner mindre i kontantstøtte, men en solid økning til barnevernet.

Hvorfor kunne ikke Høyre være med på det?

Sonja Irene Sjøli (H): Det er riktig som representanten Giske sier, at det nå blir viktig å ha et godt tilsyn i forbindelse med barnevernet – og det blir tilsyn på flere nivåer. Disse regionkontorene som skal fungere som kompetansesenter, blir veldig viktige. Kommunene skal ha tilsyn, og fylkesmennene skal ha tilsyn. Det er riktig at fylkesmennene har måttet bidra med et mindre kutt i sine bevilgninger, men vi mener at kuttet ikke er større enn at det er fullt ut forsvarlig. Når det viser seg at fylkesmennene selv har innrapportert at de ikke har fått nok midler, må jeg nok spørre om det finnes mange eksempler på virksomheter som mener at de selv har fått nok eller for mye penger på budsjettet. Fylkesmennene har fått nye oppgaver, mens andre oppgaver overføres til andre, som jeg var inne på. Det er veldig viktig nå – for at barnevernet skal fungere bedre, og vi skal unngå det vi har opplevd i barnevernet gjennom mange år – at tilsynet styrkes, og det gjøres på flere nivåer, som jeg var inne på.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Det kan ikke herske tvil om at Norge er helt i verdenstoppen når det gjelder antall ansatte i offentlig sektor. Når vi ser dette i sammenheng

med at det fra partiet Høyre en rekke ganger har blitt påpekt at vi i fremtiden har for få mennesker til å besette ledige stillinger og må ha arbeidsinnvandring, forstår jeg ganske lite. Hvis man f.eks. hadde effektivisert 10 pst. i det offentlige byråkrati, ville dette problemet vært løst, og vi ville hatt folk nok. I stedet går denne regjeringen, som Høyre er med i, faktisk feil vei. Man øker budsjettene til byråkratiet, bl.a. innen Arbeids- og administrasjonsdepartementet, hvor det er en økning på over 28 pst. til byråkratiet i år, og minst 30 mill. kr av dette dreier seg om en reell, konkret økning.

Mitt spørsmål er: Er dette god Høyre-politikk?

Sonja Irene Sjøli (H): Hvis det er noen regjering som har fått kritikk for at den ønsker å modernisere og effektivisere offentlig sektor, er det denne regjeringen. Jeg trodde at Fremskrittspartiet var enig i denne moderniseringen og fornyelsen av offentlig sektor for å skape bedre tjenester for befolkningen, at det faktisk hadde Fremskrittspartiets støtte. Derfor er jeg litt overrasket over spørsmålet. Både departementene, statsforvaltningen og offentlige etater skal effektiviseres, slik at vi får mer igjen for pengene, mer igjen for skattepengene. Det trodde jeg hadde hatt Fremskrittspartiets støtte. Noen ganger må det til noen investeringer nettopp for å få til en slik modernisering, som jeg var inne på, og det er mulig det er det representanten Knudsen sikter til.

R a n v e i g F r ø i l a n d hadde her teke over presidentplassen.

May Hansen (SV): Det gjelder omgjøringen av Statskonsult fra forvaltningsorgan til aksjeselskap. Det er vanskelig å se hvilke argumenter Regjeringen har for å omdanne Statskonsult til aksjeselskap. Jeg ønsker at representanten Sjøli skal si noe om det.

Jeg vil også peke på at en rekke forhold, som kostnadsvurderinger i forhold til ansattes rettigheter, forretningsanalyser m.m., ikke er godt nok avklart. Saken er heller ikke godt nok utredet, verken når det gjelder det oppgavemessige eller de arbeidsrettslige sidene. I budsjettsammenheng er det store usikkerheter. Kan representanten klargjøre noe av dette?

Sonja Irene Sjøli (H): Det var mange spørsmål på en gang. Det var faktisk til et helt lite innlegg, men jeg skal prøve å ta noe av det.

Jeg tror jeg var ganske klar i mitt innlegg på hvorfor det er viktig å få omdannet Statskonsult til et aksjeselskap. Det var jo nettopp for å få utnyttet all den fagkompetansen som ligger der. Statskonsult er, fordi det er et forvaltningsorgan, avskåret fra å ta på seg oppdrag fra kommuner, fylker og også fra private – men en omlegging vil jo virkelig kunne bidra til at hele den offentlige sektor får nytte av den kompetansen.

Når det gjelder de ansattes rettigheter, er de ivarettet ved at de får rett til ventelønn. Dette ligger riktignok til en annen komite. De får førsterett til stillinger i staten, og

de forhold som det ellers er nødvendig å ivareta, ligger innenfor tjenestemannsloven.

Presidenten: Replikkordskiftet er slutt.

Trond Giske (A): Jeg tror alle partier her i huset er opptatt av at de pengene som vi har til disposisjon, skal brukes på en mest mulig effektiv måte, og at reguleringen av tilsyn i et samfunn skal gjøres på en slik måte at det skaper minst mulig byråkrati og best mulig resultat. Derfor satte regjeringen Stoltenberg i gang et omfattende moderniseringsarbeid i offentlig sektor, og omdannet veldig mange sektorer. De omdanningene har hatt ett overordnet formål, og det har vært å sørge for at tjenestene ble bedre. Målet har vært at vi fikk mer kvalitet og at folk opplevde å få et bedre tilbud fra det offentlige, samtidig som man best mulig utnyttet den viktigste ressursen i enhver offentlig tjenesteproduksjon, nemlig de ansatte, som skal utføre jobben på en skikkelig måte.

Nå har vi her i huset behandlet en egen redegjørelse om fornyelse og modernisering av offentlig sektor – Fra ord til handling. Det er nå konkrete tiltak vi diskuterer. Det er ikke noe å legge skjul på at det som har vakt absolutt mest strid i vår komite i dette budsjettåret, er diskusjonen om å gjøre Statskonsult til AS. Fra Arbeiderpartiets side var dette en viktig sak i budsjettforhandlingene med regjeringspartiene i finanskomiteen. Vi ønsket å gå mot at Statskonsult skulle bli AS. Det vant vi dessverre ikke fram med. Jeg tror at mange, også kanskje blant regjeringspartiene, hadde vært fornøyd hvis vi hadde vunnet fram. Vi hadde sluppet veldig mye bryderi, hvis det hadde vært avklart allerede der. Nå skal Statskonsult gjøres om til AS, og det skal skje allerede fra nyttår, etter det som det er lagt opp til i budsjettproposisjonen. Vi synes ikke det foreligger veldig gode argumenter for å gjøre det som er selve moderniseringsenheten til staten, om til et eget utskilt selskap. Vi tror det er en fordel å ha et Statskonsult som har en annen arbeidsmåte, og som kan presentere resultatene sine på en annen måte enn det AS-konsultasjonsselskaper driver med. Det er jo ikke mangel på konsultasjonsselskaper her i landet – det har vi mer enn nok av, og de har faktisk for lite oppdrag som det er, om ikke vi skal starte et eget statlig et. Vi trenger en offentlig forvaltningsenhet som kan gjøre en skikkelig jobb med å se etter hvor vi kan modernisere, hvordan vi kan modernisere best mulig, og så spre de resultatene til flest mulig – ikke et AS som kommer til å tenke: Hvor kan vi finne kunder, hva kan de betale, og hvordan kan vi få andre til å betale for akkurat det samme vi har fått noen andre til å betale for før? Slik må jo et kostnads- og nyttemaksimerende AS tenke. Slik ønsker vi ikke at moderniseringsenheten til staten skal tenke.

Vi mener også at saken var for dårlig utredet, og særlig gjaldt det spørsmålene om ansattes rettigheter. Nå har kommunalkomiteen en egen sak om det i forbindelse med lovproposisjonen, men det er jo ingen tvil om at det som står i de brevene vi har fått fra statsråden, er det stikk motsatte av hva han sa i høringen som kommunalkomiteen avholdt 8. desember. Men etter at statsråden la

seg flat og kom med de riktige opplysningene, ser ikke vi noen grunn til å følge den saken videre. Nå er i hvert fall de ansattes rettigheter sikret. Men dette er viktig, for dersom Stortinget hadde godtatt de premissene som lå i proposisjonen både i forbindelse med budsjettet og loven, da hadde det vært fasiten på hva som hadde vært de ansattes rettigheter, og da hadde Stortinget skrevet under på det. Og arbeids- og administrasjonsministeren kunne i sin diskusjon med de ansatte sagt at Stortinget har godtatt disse premissene. Takket være årvåkenhet fra Stortingets side ble det forhindret, og de ansattes rettigheter ble ivarettatt. Hvis vi hadde latt oss villedes av statsråden, hadde det motsatte skjedd, da hadde vi faktisk fratatt de ansatte viktige rettigheter.

Denne komiteen behandler også barne- og familieområdet. Her er det heldigvis bred enighet. Vi oppnådde et forlik i vår når det gjaldt barnehagesatsingen, som hele Stortinget sluttet opp om. Det betyr ikke at det ikke er stor uenighet om øvrige deler av barne- og familiepolitikken. Vi har f.eks. i vårt alternative budsjett brukt konstantstøtten til andre formål. Vi mener at den ikke svarer til regjeringspartienes formål den gangen den ble lansert. Den har ikke ført til en vesentlig økning av tiden småbarnsforeldre bruker sammen med barna sine. Det har vist seg at det er helt andre tiltak barnefamilien trenger for å få en bedre hverdag.

Kristelig Folkeparti lanserer i avisene med jevne mellomrom at man ønsker å utvide fødselspermisjonen, og særlig for fedre – det vil denne representanten støtte fullt opp om. Men det bør jo snart omsettes i et konkret forslag, så Stortinget faktisk kan få vedtatt det og det kan bli en realitet. Utspill i media hjelper i så måte småbarnsforeldrene lite.

Barnevern og tilsyn har vi vært inne på tidligere. Jeg ber statsråden ha et årvåkent øye på tilsyn i forbindelse med barnevernet – og særlig på hvilke konsekvenser kuttene i fylkesmannsembetene kan få for dette – og eventuelt komme tilbake til Stortinget med oppfølging.

Jeg tar opp de forslag Arbeiderpartiet er alene om, og de som de står sammen med andre om.

Presidenten: Representanten Trond Giske har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det vert replikkordskifte.

Sonja Irene Sjøli (H): Arbeiderpartiet har stått bak flere omdannelser av statlige forvaltningsorgan til aksjeselskap. Da regjeringen Stoltenberg omdannet BaneTele til aksjeselskap, var det viktig for Regjeringen å gi BaneTele rammebetingelser som var «mer på linje med private konkurrerende aktører i telemarkedet». De foreslo derfor å omdanne til eget aksjeselskap nøyaktig på samme måte som Statskonsult nå omdannes til AS, og nøyaktig slik regjeringen Harlem Brundtland omdannet Televerket til AS.

Jeg har et spørsmål til representanten Giske: BaneTele-ansatte måtte under regjeringene Harlem Brundtland og Stoltenberg skrive under på at de ikke hadde ventelønnsrettigheter hvis de brukte reservasjonsretten. Når

det gjelder forskjellsbehandlingen, som Giske nå er opptatt av, hvorfor hadde de ansatte større sikkerhet ved omdanningen av BaneTele enn de har ved Statskonsult, som er organisert på samme måte?

Trond Giske (A): Det er riktig at også Arbeiderpartiet har vært med på flere ganger å gjøre om organiseringen av statlig virksomhet til en mer hensiktsmessig form. Nå mener vi i denne saken at selve omdanningen faktisk fører til en mindre hensiktsmessig organisering av statens moderniseringsenhet, men la nå det ligge. Her er spørsmålet de ansattes rettigheter.

Det vesentlige spørsmålet er jo hvorvidt de ansatte er tilbudt «annet høvelig arbeid». I sitt brev til Arbeiderpartiets fraksjon skriver statsråden den 28. november at rett til ventelønn vil falle bort, «fordi vedkommende har avslått tilbud om «annet høvelig arbeid»». I høringen den 8. desember sier statsråden at han ikke ønsker å gå inn på en sann vurdering, for den vurderingen er det Aetat som skal gjøre. Han sier altså det stikk motsatte av den kategoriske konklusjonen han har i brevet, og det står også i proposisjonen.

Hva er forskjellen på dette og BaneTele? Jo, at i Statskonsult varsler man en omfattende nedbemanning. Kanskje opptil halvparten av de ansatte må slutte. Da er spørsmålet om man har fått «annet høvelig arbeid», svært relevant, fordi det er veldig mange som vil oppfatte en framtidig oppsigelse som ikke «annet høvelig arbeid».

Ulf Erik Knudsen (FrP): Under budsjettbehandlingen i Stortinget i år har vi sett en del tilfeller hvor Arbeiderpartiet snakker mot en sak, men stemmer for. Vi har registrert i denne saken når det gjelder Statskonsult, at man fra Arbeiderpartiets side er svært negativ i retorikken, man er negativ i merknads form, man er sterkt kritisk i innleggs form. Jeg bare lurer på om vi kan få et klart ja eller nei i denne sammenhengen. Er det slik at Arbeiderpartiet kommer til å stemme for forslaget eller imot forslaget? Etter hva jeg har forstått, er det slik at man har tenkt å stemme for forslaget, og da burde man kanskje være litt mindre spiss og litt mindre offensiv i denne saken.

Trond Giske (A): Det går veldig klart fram av innstillingen at spørsmålet om å gjøre Statskonsult til et AS er å anse som et såkalt rammeavhengig forslag, dvs. at det vedtas i samme klubbeslag som det øvrige budsjettet, som Arbeiderpartiet er forpliktet til å gi sin subsidiære tilslutning til i og med budsjettavtalen. Det er ingen tvil om at det er stor skuffelse hos oss over at vi ikke vant fram i budsjettforhandlingene på akkurat det punktet.

Nå tror jeg, når vi skal evaluere denne budsjettdebatten samlet sett, og også sikkert i månedene som kommer, at Arbeiderpartiet nok ikke til de grader som Fremskrittspartiet har klart, vil gå ut med en utskjelling av det budsjettet man selv har stemt for, umiddelbart etter at budsjettet er vedtatt. Men det fins helt klare punkter hvor vi faktisk er dypt uenig og føler at vi har tapt viktige slag. Sånn vil det kanskje være i ethvert budsjettforlik, og det

ser vi for så vidt med åpne øyne. Men jeg tror nok at i kunsten å løpe fra et budsjett som man selv subsidiært har stemt for, har vi fortsatt mye å lære av Fremskrittspartiet!

May Hansen (SV): Barnetrygden er den viktigste og største overføringsordninga for barnefamilieene. Det er en sikker inntektskilde for barnefamilier med lav inntekt. Arbeiderpartiet har i budsjettavtalen sammen med Høyre og Kristelig Folkeparti redusert barnetrygden med 27 mill. kr mer enn det som følger av Regjeringas forslag. Dette rammer dem med lavest inntekt. Hvordan kan Arbeiderpartiet forsvare at de kommer med dette forslaget i denne budsjettavtalen? Og hvordan kan Arbeiderpartiet forsvare at de subsidiært kommer til å stemme for å omgjøre Statskonsult til et AS, når det ikke er dekning for de ansattes rettigheter i dette budsjettet?

Trond Giske (A): Det vil alltid være slik når man lager et forlik, at det fins ting som man er veldig glad for å ha fått til, f.eks. den omfattende satsingen på kommunesektoren som vi fikk til i forliket, den omfattende satsingen på sykehussektoren som vi har fått til, den omfattende satsingen på samferdsel som vi har fått til. Også noen av de små tiltakene vi har fått til på kulturområdet, er viktige for oss i Arbeiderpartiet.

Så er det visse saker som vi ikke er så lykkelige for. At vi ikke vant fram i Statskonsult-saken, tror jeg kanskje kommer helt øverst på den listen. Nå er jeg overbevist om at dersom det hadde blitt forlik mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet, hadde det ikke blitt noe mindre AS av Statskonsult. Da kan det hende at man hadde blitt presset lenger, nemlig til det Fremskrittspartiet primært ønsker, et privatisert Statskonsult AS. Det hadde ikke vært noen bedre løsning. Vi har tvert imot fått til gjennom Stortingets behandling av saken en klarhet i de ansattes rettigheter, sånn at man vet at også om man velger å bli igjen i staten, har man krav på annen stilling og på å få vurdert ventelønn.

Når det gjelder det at barnetrygden blir avrundet til nærmeste tikroning, altså kanskje fire–fem kroner pr. måned i redusert barnetrygd, tror jeg at de fleste kan ta det «tunge» løftet det vil være.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Først noen ord om rammeområde 2, Barne- og familiedepartementet. Vi skal vel ikke helt glemme at vi har to rammeområder til behandling nå. Det kan vel være at vi også skulle fokusere litt på rammeområde 2.

Det gjelder de statlige bevilgningene til likestillingsarbeidet og til de homofile organisasjoner. Fremskrittspartiet mener det er feil å drive med selektive tiltak for friske og arbeidsføre voksne mennesker kun på basis av kjønn eller seksuell legning. Vi har tiltro til at kvinner og menn, enten de er heterofile eller homofile, kjenner sine egne behov og rettigheter, og at de selv kan ivareta disse i forhold til eventuell diskriminering som måtte foregå.

Vi foreslår derfor kraftige kutt på disse områdene. Vi synes faktisk at å lage spesielle tiltak er å nedvurdere det enkelte individ i forhold til dets kjønn eller seksuelle legning.

Når det gjelder Fremskrittspartiets øvrige synspunkter innenfor rammeområde 2, vil representanten Woldseth utdype disse i sitt innlegg.

Jeg vil i det følgende konsentrere meg om rammeområde 1. Det er kanskje på dette området Fremskrittspartiet er mest skuffet over den sittende regjeringen generelt og Høyre spesielt. Vi har ikke lagt skjul på at vi har hatt departementet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet i forbindelse med at statsråd Norman inntok ledelsen i departementet. For oss er det blitt en endeløs serie av skuffelser: ingen reduksjoner i offentlig byråkrati, ingen effektivisering, ingen rasjonalisering, en flyttemelding som var både dyr og dårlig, avsløringer av manglende respekt for regelverket og metervis med restaurantregninger – og nå til slutt en relativt klønete håndtering av Statskonsult-saken.

Om vi sammenligner med andre land, er det hevet over tvil at Norge har en vekst i offentlig sektor som er helt ute av kontroll. Både i Sverige og Danmark har man klart å stagge denne utviklingen, uten at disse landene blir beskyldt for å rasere sine velferdssystemer. I Norge peker imidlertid pilen kun én vei, og det er oppover. Selv med dagens budsjett er det altså økninger i byråkratiet. Det er et skrikende behov for konkrete prosjekter på effektivisering og konkurranseutsetting i Norge, men det skjer lite, og det lille man tar tak i, klarer man å rote til. For øvrig er det noe man bør tenke litt på, at hvis vi hadde hatt en regjering som hadde tatt noen skikkelige tak på dette området og vist vei, ville vi kanskje ikke hatt en så stor krise i Kommune-Norge, og det ville kanskje kunne vært gjort innsparinger som hadde ført til at kommuneøkonomien nå hadde vært til å leve med.

Primært har Fremskrittspartiet et budsjettforslag innen AAD som kutter og effektiviserer betraktelig. Vi må imidlertid ta til etterretning at Samarbeidsregjeringen ser ut til å være impotent på dette området. Vi har på denne bakgrunn, og på bakgrunn av at Regjeringen nå har gått inn i et svært nært samarbeid med Arbeiderpartiet, bestemt oss for at vi vil nøye oss med de tall som er lagt frem i finansinnstillingen når det gjelder AAD. Vi fremmer derfor ikke et eget alternativ innenfor rammeområde 1, kun en del enkeltforslag for å sette fingeren på noen konkrete saker. En av disse sakene er behovet for mer offensive tiltak innenfor IKT-siden på administrasjon, bl.a. når det gjelder elektroniske signaturer.

Med dette vil jeg ta opp Fremskrittspartiets forslag innenfor rammeområdene 1 og 2.

Presidenten: Representanten Ulf Erik Knudsen har teke opp dei forslaga han refererte til.

Det vert replikkordskifte.

Torny Pedersen (A): Jeg antar at Fremskrittspartiet tross alt er litt opptatt av likestilling mellom kvinner og menn. Men det de iallfall ikke er opptatt av, er at det of-

fentlige skal bruke penger på likestilling. De kutter i alle budsjettposter som har med likestilling å gjøre, og de går ut av alle merknader som omhandler likestilling. Vi vet at uten en aktiv likestillingspolitikk vil det ta over 100 år før vi når målene. Jeg lurer da på hvilken framgangsmåte Fremskrittspartiet vil bruke for å nå målene. Kanskje har de ingen mål, og tror derfor at likestilling kommer av seg selv?

Ulf Erik Knudsen (FrP): Dette er et kjent gjennomgangstema fra Arbeiderpartiet. Det er faktisk slik at likestilling bl.a., for å ta et konkret eksempel, handler om kvinner i ledelse. Hvis man går tilbake til 1980-tallet, var det kanskje 20–30 pst. av dem som gikk på høyskoler og tok ledelsesutdanning, som var kvinner. Pr. i dag er det over 50 pst. Så hvis vi gir dette ti år, vil altså f.eks. problemet i forhold til kvinner i ledende stillinger løse seg selv.

Afshan Rafiq (H): Siden representanten Knudsen ikke gikk dypere inn på barne- og familieområdet, synes jeg det er fristende å stille ham et spørsmål angående det. I sitt alternative budsjett skriver Fremskrittspartiet at de mener det er «utrolig naivt» å bruke midler til de samlivskursene Regjeringen har fått gjennomslag for ved behandlingen av familiemeldingen, og som vi ser begynnelsen på i dette budsjettet.

Vil representanten Knudsen gjenta fra Stortingets talerstol at det er utrolig naivt å mene at det går an å prøve å forebygge samlivsbrudd slik at barn kan slippe å oppleve at familien deres bryter sammen?

Ulf Erik Knudsen (FrP): Så vidt jeg husker, var ikke representanten Rafiq til stede da vi behandlet familiemeldingen, men jeg kan bekrefte at jeg fra talerstolen sa at jeg mente at det er naivt – ja. Representanten kan sikkert skaffe seg en utskrift av den debatten. Det som kan være fristende, er å begrunne det litt mer. Jeg tror at om man virkelig skal få gjort noe med de samlivsproblemer folk har, må man inn med mer enn et kort endags kurs midt i ammetåka, hvor man har veldig mye annet å tenke på enn akkurat å gå på kurs, for å si det slik. Så jeg tror at forslaget fra Regjeringen om et endags kurs er for glissent. Det vil enkelt og greit ikke føre med seg noe som helst.

May Hansen (SV): Nå har jeg forferdelig lyst til å si noe om ammetåka, men jeg skal ikke gjøre det. (Munterhet i salen) Jeg kunne sagt mye om den. Men nå gjelder det noen påstander som Fremskrittspartiet kommer med når det gjelder likestillingspolitikk. Disse påstandene har Knudsen kommet med flere ganger. Nå ønsker jeg at han skal utdype hva han mener med dem.

Den ene påstanden er at de syns det er beklagelig at dagens likestillingspolitikk ser ut til å være fundert på at man har en kamp mellom to poler. Kan Fremskrittspartiet utdype hva de konkret bygger dette på?

Den andre påstanden er at likestillingsarbeid er overflødig all den tid utgangspunktet er at kvinner og menn er

likestilte, og at resten avhenger av kompetanse, ikke kjønn. Mener Fremskrittspartiet at kvinner innehar mindre kompetanse enn menn, selv om de nå ofte har høyere utdanning enn menn, og er det derfor de er utelatt fra styreverv, f.eks.?

Ulf Erik Knudsen (FrP): Når vi snakker om poler, snakker vi selvfølgelig om det å sette kvinner og menn kunstig opp mot hverandre, hvilket man gjør bl.a. gjennom en kvoteringspolitikk.

Vi i Fremskrittspartiet mener at kvinner er minst like intelligente som menn, og vi mener at de utmerket godt uten kvotering kan komme seg inn i styreverv, inn i ledende stillinger i bedrifter, og at det er den riktige formen for likestilling, nemlig å behandle folk likt. Det ligger litt i ordet likestilling, Å behandle folk likt vil være den rette veien å gå.

Presidenten: Replikordskiftet er avslutta.

May Hansen (SV): Sosialistisk Venstreparti er opptatt av å opprettholde en sterk og vital offentlig sektor som sikrer tilgang til velferdstjenester ut fra behov, uavhengig av økonomiske eller sosiale ressurser.

Regjeringas moderniseringssamfunn vektlegger effektivisering, og virkemidlene er konkurranseutsetting og privatisering av kjerneoppgaver. OECD har gjort en undersøkelse om erfaringer med konkurranseutsetting og fristilling av offentlige tjenester. De fleste landene som er med i OECDs undersøkelse, har høstet de samme negative erfaringene. Konkurranseutsetting og fristilling har vist seg å være byråkratisk, ineffektivt og udemokratisk. Politikernes kontroll med velferdstjenestene er svekket. Det samme blir folks tillit til tjenestene, forvaltningen og det politiske systemet. OECDs konklusjon er klar. Ingen av landene som er analysert, satser lenger på fristilling og konkurranseutsetting for å fornye velferdsstaten. Regjeringas privatiseringsiver er umoderne og lite effektiv.

Vi reduserer kap. 1500 med 55 mill. kr til moderniseringsarbeid i vårt budsjett. Moderniseringsarbeidet knyttet til Arbeids- og administrasjonsdepartementet er i liten grad forankret i samarbeid med de ansatte. Jeg vil henvisse til statsråd Victor Normans redegjørelse for Stortinget 24. januar 2002, Fra ord til handling, som jeg har gjort mange ganger. Han sier i sin redegjørelse at modernisering i offentlig sektor er umulig hvis ikke de som jobber der, er delaktige i prosessen. En avgjørende forutsetning for en bedre offentlig sektor er derfor en personalpolitikk som virker motiverende. Han sier videre at det skal lages totalkostnadsregnskaper ved større omlegginger av tjenestetilbud. Totalkostnadsberegninger vil synliggjøre effekten og bevisstgjøre beslutningstakerne. Statsråden ivaretar ikke dette i sitt omstillings- og effektiviseringsarbeid, og jeg har liten tro på at han skal lykkes.

Dårlig kommuneøkonomi over flere år har ført til redusert drift og kontinuerlig omstilling i flere kommuner. Det må føres en arbeidsgiverpolitikk i offentlig sektor hvor likelønn, arbeidstid, karrieremuligheter og mulighe-

ter til kompetanseutvikling er sentrale elementer. Del-
tidsstillinger som ikke gir trygderettigheter, må avskaf-
fes. Det må settes i gang prosjekter som forsøk med 6-ti-
mersdagen, omgjøring av vikarbudsjetten til faste stillinger
og økt grunnbemanning. SV setter av 100 mill. kr til det i
sitt budsjett.

Sosialistisk Venstreparti vil stemme imot å omgjøre
Statskonsult til aksjeselskap. Staten bør ha et eget fagor-
gan for effektivisering, organisering, ledelse, IT mv. Det
er ikke statens oppgave å drive et konsulentfirma som
skal konkurrere i markedet. Det er viktig å opprettholde
Statskonsult som et redskap for iverksetting med en kri-
tisk og uavhengig rolle. Statsråden har opptrådt kritikk-
verdige i denne saken ved å gi ulike og villedende svar når
det gjelder de ansattes rettigheter om å velge staten som
arbeidsgiver og retten til ventelønn. Det har igjen gått for
fort i svingene, og kostnadsanalysene er ikke holdbare.
Det er heller ikke dekning for denne omgjøringen i bud-
sjettet. Som jeg har sagt tidligere i dag, er det uforståelig
at Arbeiderpartiet gir subsidiær støtte til omgjøring til
AS. Vi håper Fremskrittspartiet kan støtte vårt forslag
om å utsette omleggingen av Statskonsult til vi får en
egen sak om dette til Stortinget.

Fylkesmennene har innrapportert at de ikke har res-
surser nok til å ivareta sine tilsynsoppgaver, men på tross
av dette er budsjettet redusert med 3,6 pst. Det skal også
avsettes ressurser i fylkesmannsembetene for at de skal
opprette egne stillinger som skal ivareta Regjeringas sat-
sing på omstilling og effektivisering i kommunene. Dette
forslaget fra Regjeringa henger dårlig sammen med kom-
munal frihet, og man tillegger her fylkesmannen en klar
politisk rolle. SV styrker fylkesmannens budsjett med
50 mill. kr i sitt alternative budsjett.

Det må legges til rette for et samfunn som tilbyr barn
og unge like muligheter og rettigheter. Barnefattigdom
må bekjempes. Det kan ikke aksepteres at det finnes tu-
senvis av barn i Norge, i verdens rikeste land, som lever
under vedvarende fattigdom.

Arbeidstilknøytning og tilbakeføring til arbeidslivet av
foreldre/eneforsørgere som har blitt utestengt fra arbeid-
slivet, vil være den beste måten å redusere langtidsfattig-
dom på ved siden av kontantoverføringer til barnefamili-
ene.

Barnehage er bra for barn. Makspris og full barne-
hagedekning er en forutsetning for at barnefamilier skal
kunne få en reell valgfrihet med hensyn til omsorgsløs-
ning for barna. Et godt barnehagetilbud er med på å styr-
ke barnas livslange læringsprosess.

Det var en gledens dag da barnehageforliket var et
faktum våren 2003. Forliket er ikke godt nok fulgt opp i
dette budsjettforslaget, og det har igjen vært stor usikker-
het ute i kommunene. Vi håper nå, når komiteen enstem-
mig har presisert hvordan dette skal ivaretas, at vi kan få
ro rundt barnehagene og få på plass stimuleringsstilskud-
det, likebehandling av private og kommunale barnehager,
søskenmoderasjon og tilskudd til barn med spesielle
behov. Nå må vi brette opp ermene og bygge barnehager.

Kontantstøtten har vist at den ikke virker etter hensik-
ten. Den har ikke økt valgfriheten og heller ikke vesent-

lig økt tida foreldre og barn har sammen. SV vil føre en
familiepolitikk som tilrettelegger for en god omsorg for
barna, samtidig som foreldrene gjennom et likestilt forel-
dreskap skal kunne kombinere foreldrerollen og arbeid.
SV fjerner i sitt budsjett kontantstøtten fra 1. januar
2004.

Kontantstøttemidlene bruker vi i vårt alternative bud-
sjett i hovedsak til å styrke kommuneøkonomien, til til-
tak for barn og unge og likestillingsarbeidet. I vårt bud-
sjett innenfor rammen brukes midlene i hovedsak til å
gjeninnføre småbarnstillegget, prisjustere barnetrygden
og å opprette en ny post 60 under kap. 857 til tiltak barn
og unge i kommunene, en overføring til kommunene på
over 1,3 milliarder kr.

Barnetrygden er en av de viktigste kontantoverførin-
gene til barnefamilier. I St.meld. nr. 6 for 2002-2003,
Tiltaksplan mot fattigdom, viser Regjeringa til at barne-
trygden er en viktig inntektskilde for lavinnteksgruppen.

Adopsjonsstøtten i Norge er lavere enn i de andre nor-
diske land. Derfor hever SV i sitt alternative budsjett
adopsjonsstøtten til folketrygdens grunnbeløp 1 G.

Barnevernet sliter med manglende ressurser til å hjel-
pe barn og foreldre i alvorlig krise. Barnevernet er nå
inne i en stor omstillingsfase når det fra 1. januar 2004
opprettes som Statens barnevern og familievern. SV er
imot at det kun skal opprettes fem regioner, og mente at
regionen for Østlandet skulle legges utenfor Oslo. Vi me-
ner at plasseringen i Oslo ikke er i samsvar med Regje-
ringas politikk om å flytte statlige arbeidsplasser ut av
Oslo. Dette burde være en selvfølge ved nyetableringer.

Barnevernet har store behov for styrking både ressurs-
og personalmessig. Samtidig trenger vi en økt forsk-
ningsinnsats for å forstå bakgrunnen for alvorlige atferds-
problemer. Det er nødvendig å forske på de tiltakene vi
iverksetter i barnevernet, slik at vi kan få mer kunnskap
om hvilke tiltak som er målrettet og gode nok. SV styr-
ker kapitlet for tiltak i barne- og ungdomsvernet med
10 mill. kr i sitt alternative budsjett, og barne- og ung-
domstiltak får en styrking på 44,5 mill. kr.

Regjeringa følger ikke opp med penger til tiltak for
barn og unge. Det er skuffende å se at Regjeringa velger
å redusere virkningen av tippemidlene som bl.a. tilfaller
Frifond. Utfordringene når det gjelder barn og unges
oppvekstmiljø, er store og møtes ikke offensivt nok fra
Regjeringas side. SV øker tilskuddet til Frifond med
22 mill. kr.

Det har lenge vært rapportert om problemer med fi-
nansiering av flere av landets krisesentre og incestsentre
og om slitasje med en usikker driftssituasjon, sommer-
stengninger og nedleggelse. Samtidig er det en økning i
bruken av sentrene. Krise- og incestsentrene fyller en
viktig funksjon for voldsrammede og incestutsatte kvin-
ner og barn. Det er alvorlig at vi ikke har gjort noe med
finansieringsordningen til krise- og incestsentrene i bud-
sjettet for 2004. Tilskuddsordningen med 50 pst. statlig
driftstilskudd videreføres, til tross for at flere krisentre
har vært nedleggingstruet over lang tid.

Ressursbruken på krise- og incestsentrene er i dag mer
et resultat av tilgjengelige ressurser enn det reelle beho-

vet brukerne har. Dette er lite forutsigbart for driften av krise- og incestsentrene.

Vi fremmer et forslag utover ramme 1 og stemmer derfor imot komiteens innstilling til ramme 1. Vi har vårt eget forslag til ramme 2.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Eirin Faldet (A): Jeg har lyst til å si fra denne talerstol at Sosialistisk Venstreparti og May Hansen spesielt viser et ekte engasjement når det dreier seg om barnevern og sosial omsorg. Det synes jeg representanten skal få ros for. Men også på dette fagområdet er det slik at Sosialistisk Venstreparti har mer penger til alle gode formål hele tiden.

Det var flertall for at staten skulle overta ansvaret for barnevernet. Representanten May Hansen var svært opp-tatt av den geografiske beliggenheten. Jeg ber henne ta en runde på det. Dessuten vil jeg spørre representanten Hansen om hun har dekning for å påstå at jentevolden er økende.

May Hansen (SV): Det er lett å bruke penger til gode formål når man har fjernet kontantstøtten. Det gir omtrent 2,5 milliarder kr til å strø ut over gode tiltak.

Når det gjelder plasseringen av regionkontoret i Oslo, mener jeg at det er ganske problematisk når vi ser at Oslo ikke skal organiseres som resten av landet. Oslo skal jo videreføres som i dag. Oslo skal videreføres som kommune og fylkeskommune, og da blir det ganske vanskelig å skjønne hvorfor man plasserer et regionkontor der. Victor Norman har flyttet mange tilsyn ut. Han sier at det skal flyttes flere arbeidsplasser ut av Oslo. Da blir det vanskelig å skjønne at man legger et regionkontor der.

Når det gjelder jentevold, er det en utvikling som er ganske alvorlig. Jeg har snakket med forskere like før vi behandlet dette budsjettet, og de er bekymret for den utviklingen vi nå ser. Det ser vi fra Statistisk sentralbyrå, og det ser vi fra ulike forskningsrapporter. Dette er vi nødt til å gjøre noe med. Dette må det forskes mer på.

Sonja Irene Sjøli (H): Når jeg hører representanten May Hansen, høres det ut som om det er en museumsbestyrer som snakker: De er imot modernisering, de er imot effektivisering, de er imot konkurranse, og de er imot virkemidler som skal til for å gi befolkningen flere og bedre tjenester og få mer igjen for de pengene vi faktisk har ansvar for å forvalte.

Regjeringen har gjennom sitt forslag om å omdanne Statskonsult til heleid aksjeselskap vist at man har tro på den kompetansen som de ansatte besitter. Høyre deler denne troen på kompetansen i Statskonsult. Hele offentlig sektor, inklusive fylker, kommuner og fristilte statlige virksomheter, bør få nytte godt av den kompetansen som Statskonsult har. Hvorfor mener SV at det kun er det som i dag er den sentrale statsforvaltningen, som skal få bruke kompetansen i Statskonsult, og hvorfor har ikke representanten Hansen tro på kompetansen i Statskonsult?

May Hansen (SV): SV er på ingen måte imot omstilling i offentlig sektor. Vi ønsker en vital offentlig sektor som gir gode tjenester til brukerne.

Innledningsvis i mitt innlegg sa jeg at Victor D. Norman hadde to gode poenger i sin redegjørelse som jeg var veldig optimistisk til den gangen han sa det. Han sier virkelig at man skal gjøre et totalt regnskap for å se at dette lønner seg, og man må også vurdere om dette gir gode tjenester.

Selvfølgelig tror vi at det er kompetanse i Statskonsult. Det er en kjempehøy kompetanse, som, fordi de nå har en uavhengig rolle og ikke er bundet opp, kan brukes i de ulike departementene og i offentlig sektor rundt omkring. Vi mener at det er helt unødvendig i et marked hvor det er konsulentfirmaer nok, og hvor det er vanskelig å få oppdrag, at staten skal drive et konsulentfirma som skal fungere i markedet.

Olemic Thommessen (H): Jeg må si at jeg synes det er interessant å høre at SV ønsker en vital offentlig sektor. Nå har vi sett på våre rammeområder, og vi ser også i andre forslag hvordan SV foreslår en massiv oppbygging av offentlige institusjoner. At det er noe særlig vitalt i det, er veldig vondt å få øye på.

Innenfor ramme 1 er det foreslått en rekke kutt for å sørge for at modernisering ikke skal skje, og det er kanskje ikke så veldig rart. Med SVs opplegg, hvor vi ville fått en mye større offentlig sektor, vil vi jo få en ganske stor oppbygging av byråkrati, av instanser som skal håndtere flere offentlige ansatte, og flere offentlige institusjoner. Det kunne vært interessant å høre hvordan SV tenker seg at budsjettet for ramme 3 ville se ut dersom SVs opplegg for statsforvaltningen ville bli lagt til grunn.

May Hansen (SV): SV stemmer ikke imot modernisering av offentlig sektor. Vi sier at vi ikke har tiltro til den omorganiseringsstrategien som nå ligger i Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Hvis man ser på budsjettforslaget til SV, sprenger man rammen med 42 mill. kr. Det henger stort sett sammen med at fylkesmannen ikke har muligheter til å føre det tilsynet han skal etter lovverket. Vi mener at det er meget vanskelig å forsvare at vi har barnevernsinstitusjoner rundt omkring i dette landet som ikke får tilsyn fra fylkesmannen. Man reduserer jo da fylkesmannens budsjett med 60 mill. kr, når vi vet at offentlig tilsyn ikke blir ivaretatt.

Når det gjelder byråkratisk organisering, er det nettopp den moderniseringen og effektiviseringen som statsråden legger til grunn, som er byråkratisk. Det er jo det OECD sier i sin rapport. Det kan jeg også vise til fra min egen kommune, som nå drifter 120 mill. kr dyrere etter privatisering og konkurranseutsetting.

Presidenten: Replikkordskiftet er slutt.

Dagrun Eriksen (KrF): Når det gjelder ramme 1, og spesielt den saken som har vært debattert mye, Statskonsult, vil jeg vise til min kollega fra Høyre, Sonja Sjølis,

glimrende innlegg. Men jeg vil også understreke at den modellen for omdanning av Statskonsult som Samarbeidsregjeringen har foreslått, inklusive rettighetene til de ansatte, følger nøyaktig samme modell som for andre omdannelser som tidligere regjeringer har foreslått. Her mener jeg at toleranse fra venstresiden som regel betyr at man må være innenfor den aksepterte gruppe for å bli tolerert. Men jeg skulle ønske at vi når det gjelder å kunne lese fakta, kan være i alle typer grupper.

Jeg kommer til å konsentrere meg mest om ramme 2. Familien er barnets utgangspunkt, og i vår innsats for å gi våre barn en best mulig start er innsatsen for familiene viktig. Investering i barns oppvekst er det viktigste vi kan gjøre. For Kristelig Folkeparti har familiens situasjon med fokusering på barns situasjon alltid stått sentralt. I året som har gått, har komiteen behandlet flere store meldinger som nettopp berører barns situasjon. Barn og unges oppvekstvilkår, barnevernsmeldingen og familiemeldingen er alle meldinger som vil gjøre oss som samfunn bedre i stand til å yte den støtten vi skal, men de legger også et grunnlag for å ruste familier og nærmiljø til å yte sitt.

En økende andel barn og unge opplever problemer knyttet til det psykososiale, som stress, angst og liknende, som igjen kan lede til at noen barn utvikler atferdsproblemer. Samtidig vet vi at familien har avgjørende betydning for barns utvikling og opplevelse av tilhørighet og trygghet. For å forebygge problemer blant barn og unge og for å gi et tilbud om støtte til foreldre i omsorgs- og oppdragerrollen er foreldreveiledning helt sentralt. Kristelig Folkeparti er glad for at Regjeringen har klare mål og igangsatte prosjekter for å styrke foreldreveiledningen, der det legges vekt på å utvikle positiv kommunikasjon og samhandling i familien. Programmet representerer et frivillig tilbud til foreldre i regi av bl.a. helsestasjoner, familiesentre, barnehager, skoler og familievern.

Foreldreveiledningsprogrammet har som utgangspunkt å nå alle foreldre. Foreldre med ikke-vestlig minoritetsbakgrunn er en gruppe som tidligere ikke har hatt et eget tilbud. Gjennom foreldreveiledning kan minoritetsforeldre få kjennskap til forhold som er viktig for deres evne til å forstå de kulturelle kodene i det norske samfunnet, og slik kan de oppnå forståelse for og vurdere hvilke forhold som er viktig for dem og deres barns oppvekst i det norske samfunnet.

Å være foreldre er en stor og ansvarsfull oppgave. Fars rolle i oppveksten er viktig for barn som vokser opp. Betydningen av fars tilstedeværelse er heldigvis blitt tydeligere. Kristelig Folkeparti mener det er viktig at pappapermen utvides til å gjelde alle, men det er også viktig å få utvidet pappapermens lengde. Det viser seg også at der hvor pappa har tatt ut sin perm, reduseres sjansen for samlivsbrudd med 30 pst. Det gir en tryggere ramme rundt barns oppvekst.

Kvinnevoldsutvalget la fram sin innstilling den 4. desember. De skulle se på situasjonen for kvinner og barn utsatt for vold i nære relasjoner, hvordan det offentlige kan forbedre tilbudet til voldsutsatte, og hvordan denne type vold kan forebygges. Utvalget har utarbeidet en del-

rapport om krisesentrene i tilknytning til omlegging av tilskuddsordningen. Utvalget vil videre vurdere krisesentrenes kvalitet og innhold og om det er behov for å lovfeste tilbudet. Utvalgets utredning med konklusjoner er nå ferdig. Rapporten vil bli sendt på bred høring, og den vil bli fulgt opp i budsjettet for 2005. Kristelig Folkeparti mener at det bør utføres en omfangsundersøkelse som viser de norske forholdene. Tallene fra andre land er skremmende høye, og vi plikter å undersøke omfanget i Norge.

Krisesentrene gir et tilbud om midlertidig bosted til kvinner og deres barn som er i en krisesituasjon på grunn av vold. I tillegg gir sentrene råd og veiledning og driver forebyggende arbeid og informasjonsarbeid, også rettet mot det offentlige hjelpeapparatet. Siden 1986 har antall beboere på krisesentrene vært relativt stabilt og ligget på mellom 2 200 og 2 900 kvinner.

Kristelig Folkeparti mener det er veldig viktig at barn i krisesenter får den hjelp og støtte de har krav på under og etter oppholdet. Vi er derfor glad for at det skal avsettes midler til slikt arbeid, og at det kan søkes om støtte til konkrete tiltak som f.eks. veiledning av personalet, faglig bistand til barn mv. Måltrettet samarbeid mellom krisesentrene, det kommunale hjelpeapparatet og regionale enheter innen familievern og barnevern vil være viktig for å styrke den barnefaglige kompetansen til medarbeiderne på krisesentrene.

Familievernet er et viktig verktøy i møte med familier. Etter Kristelig Folkepartis mening må familievernet bli mer synlig for befolkningen, og jeg er tilfreds med at det arbeides med en informasjonsstrategi for familievernet. Det er bl.a. nødvendig å øke befolkningens bevissthet om at samlivsproblemer er et allment fenomen, at det gjelder du og jeg, og at det finnes tilbud som kan gi hjelp i slike situasjoner.

Vi i Kristelig Folkeparti mener det er viktig at forebyggende arbeid blir kraftig prioritert. Kristelig Folkeparti er glad for at Stortinget i innstillingen til familiemeldingen, alle unntatt Fremskrittspartiet, sluttet seg til tilbudet om endags samlivskurs for førstegangs fødende. Formålet med det forebyggende familiearbeidet er å hjelpe familier til å leve bedre sammen, forebygge samspillsproblemer mellom foreldre og barn og hindre familieoppløsning. Dette vil gi positive ringvirkninger for samfunnet i både menneskelig og økonomisk forstand. Derfor er familievernets arbeid med samlivskurs og foreldreveiledning viktig.

Lov om likestilling ble endret i 2002, og man fikk bl.a. en styrket likelønnsbestemmelse gjennom en presisering av at kravet om lik lønn for arbeid av lik verdi gjelder uavhengig av om arbeidene tilhører ulike fag eller tilhører ulike tariffavtaler. I tillegg vedtok Odelstinget loven om representasjon av kvinner i styret. Det gjøres stadig endringer og settes i gang tiltak, men i dag ble likestillingsbarometeret lagt fram, og det er skremmende at vi står stille på mange områder. Innsatsen med lovarbeid er viktig, men det er også viktig med holdningsendringer og aktive tiltak. Kristelig Folkeparti vil være en pådriver for dette.

(Dagrun Eriksen)

Det kom fortsatt et stort antall meldinger til barnevernstjenesten i kommunene i 2002. I alt kom det inn drøyt 25 600 nye meldinger i 2002. Dette er om lag 9 pst. flere enn i 2001. Det er viktig at vi klarer å gi tidlig og riktig hjelp til utsatte og vanskeligstilte barn og unge og deres familier

God kvalitet på tjenester og tiltak og høy rettssikkerhet i alle faser av behandlingen av barnevernssaker er et grunnleggende mål. Dette forutsetter bl.a. et tidsmessig og tilpasset regelverk, ny og oppdatert kompetanse, fleksible tiltak samt godt samarbeid og god informasjonsutveksling mellom tjenesteytere og involverte etater og brukerne av barnevernstjenesten.

Fosterhjemsplassing er det viktigste omsorgstiltaket i barnevernet. Ifølge halvårsrapporteringene fra fylkesmennene var om lag 6 100 barn og unge plassert i fosterhjem i 2002. Av disse var om lag 1 400 barn plassert som frivillig hjelpetiltak med samtykke fra foreldrene.

Behovet for fosterhjem ble i hovedsak dekket, men det er vanskelig å rekruttere fosterhjem til ungdom fordi ungdomsgruppen ofte har mer sammensatte problemer. Det ble derfor i 2002 planlagt en landsomfattende rekrutteringskampanje i alle fylker med sikte på gjennomføring i 2003. Det må fortsatt satses på utviklingsarbeid i fylkeskommunene for å bedre rekrutteringen og opplæringen av fosterforeldre.

Jeg vil understreke komiteens og Regjeringens mål om at tilsynsbesøkene i fosterhjem må gjennomføres, og at de må være kvalitetsmessig gode. Nødvendig rapportering vil bli iverksatt for å følge utviklingen på fosterhjemsområdet nøye. Det setter Kristelig Folkeparti pris på.

Mange har nok oppfattet at for Kristelig Folkeparti er kontantstøtten en hellig ku, og det er den. Men vi er opp-tatt av at den kua skal ha det best mulig. Derfor er vi glad for at departementet har signalisert å ha gitt NOVA i oppdrag å se på konsekvenser av kontantstøtten, spesielt knyttet til barnevernsbarn. Prosjektet omfatter en kartlegging av bruken av kontantstøtte og barnehage blant barnevernsbarn, forholdet mellom frivillighet og tvang ved barnehage som hjelpetiltak, forholdet mellom familieøkonomi og barnevernstiltak og konsekvenser av kontantstøtten i forhold til barnehagens betydning som arena for å avdekke omsorgssvikt. Rapporten vil foreligge i februar.

Kristelig Folkeparti er glad for at Stortingets barnehagepolitikk også følges opp, og at Regjeringen har et høyt trykk for å gi foreldre flere og billigere plasser. Det trenger vi hvis vi skal få en aktiv og god familiepolitikk.

For Kristelig Folkeparti er det viktig med en fleksibel familiepolitikk, slik at familier har valgmuligheter som dekker ulike behov. Her må man også kunne kombinere gode verdier som ligger både i hjemmebasert omsorg og i barnehagens pedagogiske tilbud.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Trond Giske (A): Også representanten Eriksen bruker eksemplet BaneTele og andre tidligere omstillinger i offentlig sektor som et bevis på at det statsråden i dette

tilfellet gjør, og han skriver at man ikke vil ha rett til ventelønn hvis man velger å bli i staten, er gjort tidligere og må være korrekt. Nå har jo statsråden selv rettet på det. Enten var det han sa før, korrekt, eller så er det han sier nå, korrekt. Man må jo velge om det er statsrådets tidligere utsagn eller statsrådets nåværende utsagn som gjelder. Begge kan ikke være korrekt samtidig. Det som er det helt vesentlige, er det som står på side 54 i statsrådets egen proposisjon, om nedbemanningsbehovet i det nye Statskonsult AS:

«Nedbemanningsbehovet kan omfatte om lag halvparten av antall ansatte.»

Det betyr at hvis du blir med over i det nye selskapet, har du kanskje 50 pst. sjanse for å stå uten arbeid etter kort tid. Det er et høyst betimelig spørsmål om det kan regnes som tilbud om annet høvelig arbeid.

Vi nærmer oss nå jul. Noen ansatte i Statskonsult vil i løpet av romjula måtte sitte og diskutere med sine familier om de skal bli med over, med 50 pst. sjanse for oppsigelse, eller om de skal bli igjen i staten. Er det Kristelig Folkepartis syn at det er en god familiejul?

Dagrun Eriksen (KrF): Til det første først: Det er i merknaden som regjeringspartiene har skrevet inn, klargjort hva som er det gjeldende.

Når det gjelder nedbemanningen, har jeg lyst til å vise til innstillingen, der det bl.a. står at regjeringspartiene «vil understreke viktigheten av at en eventuell nedbemanning som følge av omdannelsen må gjennomgås på en måte som gjør at en unngår å utsette enkeltmennesker og familier for unødige belastninger».

Vi har nettopp tatt hensyn til at det vil være vanskelig, men det er feil å si at vi forutsetter nedbemanning. Det som er riktig å si, er at vi tar høyde for at det kan bli nedbemanning. Derfor legger vi bl.a. inn omstrukturingsmidler. Statskonsult får nå muligheten til å tilby tjenester til hele den offentlige sektor, ikke bare sentralforvaltningen, og også til privat sektor. Det kan derfor godt tenkes at Statskonsult etter hvert vil få flere ansatte enn de har i dag. For øvrig minner jeg om at man i forbindelse med omdannelsen av Statskonsult til et AS følger nøyaktig den samme praksis som andre regjeringer av ulike politiske farger har fulgt over lang tid.

O d d b j ø r g A u s d a l S t a r r f e l t hadde her teke over presidentplassen.

Karin S. Woldseth (FrP): Vi hørte nå nettopp at Kristelig Folkeparti ønsker å utvide pappapermisjonen med seks uker, noe som kommer til å koste staten 1,2 milliarder kr. Nå har vi innført kontantstøtte. Vi har et bredt forlik om full barnehageutbygging, og vi har også et forlik om billigere barnehageplasser. Synes ikke Kristelig Folkeparti nå at barnefamiliene har fått nok, eller ønsker man ytterligere å tilgodese denne gruppen i det norske samfunnet?

Dagrun Eriksen (KrF): For Kristelig Folkeparti er det ikke skjedd å legge til rette for at barn og fedre får

mer tid sammen. Det er en framtidig satsing på oppvekst for barn som er veldig viktig. Betydningen av å ha far hjemme har i mange sammenhenger vært viktig for Fremskrittspartiet, når det gjelder samværsrett og en del ting. Så jeg synes det er underlig at man ikke ser at det å øke pappapermisjonen også er viktig i forhold til barns oppvekst. Vi kommer til å jobbe med tiltak på alle områder. Vi kommer ikke til å se om dette passer inn i forhold til hva vi har gjort på andre områder hvis vi mener at dette er viktig. Pappapermen er i seg selv viktig, og Kristelig Folkeparti kommer til å ha et sterkt engasjement i denne saken også i framtiden.

May Hansen (SV): Kvinnevoldsutvalget har kommet med sin anbefaling når det gjelder krisesentrene. Utvalget har anbefalt at krisesentertilbudet lovfestes i en egen krisesenterlov. Det må videre stilles krav til medarbeidernes kvalifikasjoner, og hjelpetilbudet til barn og ungdom på krisesentrene må utvikles. Krisesentrene bør få økonomiske rammer og utdanningstilbud i samsvar med utvidet krav. Forvaltningsansvaret for krisesentrene anbefales overført til Statens barnevern og familievern. Ut fra SVs ståsted er det gode anbefalinger som nå kommer fra Kvinnevoldsutvalget, i tråd med mye av det vi har ment hele tiden. Jeg lurer nå på hvordan Kristelig Folkeparti ser på disse anbefalingene.

Dagrun Eriksen (KrF): Framlegging av Kvinnevoldsutvalgets rapport har vi ventet lenge på. Vi har henvist mange ganger til Kvinnevoldsutvalget i denne salen, og til at deres innstilling skal komme.

Vi synes det er for tidlig allerede etter sju dager, eller kanskje det er litt mer, å konkludere på alle punktene. Vi synes det er kjempeinteressant at vi nå har fått en helhetlig gjennomgang. Det er mange elementer i Kvinnevoldsutvalgets rapport som vi kommer til å gå veldig nøye inn i. Den skal også sendes ut på høring. Vi skal komme tilbake til den og ha en bred debatt. Men når det gjelder krisesentrene, kan jeg forsikre representanten om at vår statsråd, Laila Dævøy, har et sterkt engasjement for å finne en måte som gjør at vi kan sikre dem og gi et stabilt tilbud. Krisesentrenes rolle, understreker Kvinnevoldsutvalget, er veldig viktig i forhold til vårt arbeid for å ta vare på og gi en hjelp til de kvinner som lever under veldig vanskelige forhold.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Eli Sollied Øveraas (Sp): Dette er eit mangfaldig politikkområde. Her vekslar ein mellom barnevern, krisesenter og Statskonsult. Det er jo kanskje òg oppsiktsekkjande at i salen sit barne- og familieministeren på den eine sida og statsråden som styrer Arbeids- og administrasjonsdepartementet på den andre. Så det er ein krevjande komite å sitje i.

Eg skal ta for meg rammeområde 2. Frå Senterpartiet si side vil vi komme tilbake med innlegg når det gjeld rammeområde 1.

Barnehageforliket i vår var ein krevjande prosess, men resultatet vil eg karakterisere som ein siger for småbarnsforeldre og deira rett til barnehageplass til ein overkomeleg pris. Eg har lyst til å streke under det positive i at det er ein samla komite som står bak budsjettinnstillinga og det som gjeld barnehagar.

Dei som i praksis skal gjennomføre barnehageforliket, kommunane og dei private barnehagane, sluttar i stor grad opp om dei økonomiske rammene som ligg i proposisjonen, men det har òg vore hevda at eventuelle uklare punkt eller utilsikta verknader først vil kome fram etter kvart som reforma skal gjennomførast. Eg vil derfor presisere at reforma skal fullfinansierast, noko som òg vert streka under av ein samla komite. Det er viktig at statsråden følgjer denne utviklinga nøye og kjem tilbake til Stortinget med ei eventuell sak dersom det viser seg at dei økonomiske føresetnadane ikkje er til stades. Det vert òg ei utfordring å nå dei måla Stortinget har sett seg når det gjeld utbygging av nye plassar. Eg er glad for den avklaringa statsråden i brev form har gitt Stortinget når det gjeld investeringstilskot versus momsreforma, og eg synest det er prisverdig at statsråden avklarar ein situasjon som kunne bidra til forvirring og tvil om økonomien når det gjeld nye barnehageplassar.

Knapt noka familiepolitisk reform har skapt så mykje debatt som innføring av kontantstøtta. Det er nok der dei største skiljelinene i norsk familiepolitikk går. Senterpartiet erkjenner at vi bidrog til at kontantstøtta vart innført, men vi ønskjer ikkje ei vidareføring og opptrapping av dagens modell. Alle småbarnsforeldre bør ha reell valfridom med omsyn til korleis dei ønskjer å organisere kvardagen sin. Ein slik valfridom har vi først når barnehage-reforma er realisert.

Barnetrygda og småbarnstillegget har vore viktige verkemiddel for å betre småbarnsforeldre sin økonomi. Undersøkingar har òg synt at småbarnsfamiliane sin økonomi vart styrkt då småbarnstillegget vart innført. Dessverre er det no borte, noko Senterpartiet stemde imot. Barnetrygda har vore vidareført på same kronebeløp i fleire år, noko som medfører eit betydeleg tap for barnefamiliane. Dette er ei stønadsordning som er uavhengig av foreldra sin økonomi, og som vi meiner bør prisjusterast i tråd med prisutviklinga elles i samfunnet.

Eingongsstønad ved fødsel og adopsjon er heller ikkje prisjustert. Dette gjeld ei gruppe kvinner som er heimeverande, er under utdanning eller ikkje har tilstrekkeleg tidlegare yrkesaktivitet til å oppfylle vilkåra for rett til ordinære fødselspengar. Det er ikkje så svært mange dette gjeld, og etter Senterpartiet si meining burde denne posten automatisk vore prisjustert.

Den økonomiske situasjonen for krisesentra er alvorleg, og det hastar med å få ei avklaring på ein ny finansieringsmodell. Senterpartiet meiner framleis at det er behov for øyremerkte tilskot til krisesentra. Slik situasjonen er i dag, står det kommunane fritt om dei vil løyve pengar til dette eller ikkje. Dessverre er det slik at det er mange kommunar som ikkje yter bidrag, noko som igjen fører til mindre stønad frå staten. Eg oppmodar statsrå-

den til å prioritere dette arbeidet høgt, slik at Stortinget kan få denne saka til behandling snarast råd er.

Eg går ut frå at statsråden har merka seg fleirtallsinnstillinga når det gjeld Frifond, og at midlane bør samlast i eitt departement, nemleg Kulturdepartementet. Dette er i tråd med ønsket frå paraplyorganisasjonane. Å samle midlar i eitt departement vil føre til ei forenkling for brukarane, og eg oppmodar statsråden om i samråd med kulturministeren å ta desse signala seriøst.

Adopsjonsstønaden er eit anna område Senterpartiet ønskjer å prioritere. Eg har merka meg i dag at Kristeleg Folkeparti går inn for å utvide pappapermisjonen. Det synes eg er positivt, men eg reagerer lite grann på tidspunktet med tanke på at vi nettopp har behandla familjemeldinga, og at det ikkje er skrive noko om det i budsjettinnstillinga.

Når det gjeld Statskonsult, har det vore ei krevjande oppgåve for komiteen. Vi skal forhalde oss til tre departement, og at vi treng oppklaringsbrev, har ikkje gjort dette arbeidet enklare.

Så ei stemmeforklaring: Eg bed om at det blir votert over V i rammeområde 1 før forslag nr. 1. Senterpartiet stemmer så mot rammeområde 1. Vi stemmer mot rammeområde 2, men for forslag nr. 12 og I og II i innstillinga. Vi stemmer mot rammeområde 3, men for forslag nr. 38 og forslag nr. 41 og I og II i innstillinga.

Steinar Bastesen (Kp): Jeg håper at jeg kommer til rett tid denne gangen.

På mine 5 minutter er det bare mulig å gå inn i enkelte deler av innstillingen, men siden Kystpartiet bare er representert i én komite, tillater jeg meg å etterlyse Regjeringens helhetlige politikk på tvers av komiteene.

Høyre virker ganske stolte når de sier: Vi forandrer Norge. Spørsmålet er om Norge ønsker forandringer som i stadig sterkere grad skaper utrygghet og framtidsangst i befolkningen.

Kystpartiet deler Arbeiderpartiets bekymring for at den raske og ikke konsekvensutredede omstilling og effektivisering som Regjeringen kjører igjennom, undergraver arbeidstakerrettigheter som er blitt etablert etter hvert som vårt velferdssamfunn har utviklet seg. Offentlig ansatte i skole og omsorgs- og helsetjenesten er en ressurs og må behandles som en ressurs, ikke som et problem. Når lærere og helse- og omsorgspersonell sies opp på grunn av dårlig økonomi i kommunene, rimer det dårlig med Regjeringens tidligere uttalte mål, at man skal bruke lønn som virkemiddel for å rekruttere til disse tjenestene. Når eldre arbeidstakere presses ut gjennom omstillingsprosessene, rimer det dårlig med målet om at flere bør ha et lengre yrkesliv. Det er en del eldre arbeidstakere der ute som har lyst til å arbeide lenger, men som tvinges ut av arbeidslivet. Den stadig lavere pensjonsalderen i Norge kan i stor grad tilskrives manglende helhetstenkning i Regjeringen.

Kystpartiet deler SVs bekymring for den økende belastningen spesielt omsorgspersonell utsettes for gjennom stadig strengere krav til økt effektivitet. En maskinpark kan gjøres mer effektiv gjennom tekniske forbedrin-

ger, men mennesker kan ikke utrustes med flere par armer. Ryggen kan ikke skiftes ut, og det er en grense for hvor fort beina kan springe. Råkjøret mot ansatte i helseinstitusjoner fører til forkortet arbeidsliv for dem som våger seg inn i disse yrkene. Det reduserer den totale arbeidsstyrken og øker antallet uføretrygdede. Kystpartiet synes dette er en dårlig politikk, sett i et helhetlig perspektiv.

Kristelig Folkeparti kaller seg familie- og omsorgspartiet. Men omsorgen ser bare ut til å gjelde for de familiene som lever etter Kristelig Folkepartis idealer, og da spesielt småbarnsfamilier med ett barn i kontantstøttealder, muligens ett barn i barnehagen og skolebarn i en kristen privatskole – uten behov for skolefritidsordninger og med fritidsaktivitetene i menigheten.

Men Norge er et mer mangfoldig samfunn enn som så. Aleneforsørgerne har fått det stadig vanskeligere. Det er et økende antall fattige barn og foreldre her i landet. Og jeg lurer på hva de føler når de gjennom alle mediekkanaler blir fortalt igjen og igjen at vi lever i verdens rikeste land. Regjeringen er stolt over at Norge er det landet i verden som bruker mest av skattebetalernes penger til ulike mer eller mindre vellykkede u-landsprosjekter, som f.eks. at ungdomspolitikere sendes ut i verden for å lære mennesker som lever i den ytterste nød, om demokrati, eller at et norsk firma får millioner for å utarbeide vannkart og vannrenseanlegg som er komplett ubrukelige.

Hvordan opplever våre fattige som søker til Frelsesarmeen for å få mat til barna til jul, Regjeringens prioriteringer i et av verdens rikeste land? Barnetrygden er underregulert med 18 pst. i forhold til pris- og kostnadsveksten de siste ti årene. Kystpartiet var for kontantstøtten, men ikke for at den skulle finansieres ved å omfordele midlene som overføres til barnefamilie.

Jeg er glad for at barne- og familieministeren reagerte raskt på mitt spørsmål om lånefinansiert gavefest til jul, men det ser ikke ut som hun helt har skjönt at mitt spørsmål dreide seg om mer enn forsvarligheten ved å lånefinansiere utover betalingsevnen. Min bekymring dreier seg i like stor grad om de signaler finansministeren sender ut: Kjøp dyre, flotte gaver. Gjør denne julen til en anledning hvor man virkelig med god samvittighet kan demonstrere hvor rik man er. La de rike barna komme til skolen igjen over jul med gaver som koster mer enn et månedsbudsjett for en fattig familie.

Hvilke verdisignaler gir dette? I min barndom ble det å demonstrere rikdom regnet som mangel på dannelses. Det er de som har råd til å si ja, som må ha det moralske ansvaret til å si nei, dersom jakten på statussymboler ikke skal gå utover alle grenser, slik som vi nå ser tendenser til.

Hvordan opplever barn som dømmes til samvær med en forelder som slår, drikker, er psykisk ustabil eller har pedofile tendenser, Kristelig Folkepartis omsorg? Skal de ofres over en lengre periode med familierådgiving og påtvunget samvær til de selv bryter sammen og havner i den uanstendig lange køen til barnepsykiatriske tjenester? Hvordan opplever kvinner og barn som lever i vol-

delige forhold, at krisesentrene stenger, mens økte ressurser skal settes av til samlivskurs for ektepar som ikke har problemer? Når budsjettet ikke rekker til både – og, prioriterer Regjeringen altså dem som ikke har akutt behov for hjelp.

Eirin Faldet (A): I Prøysens vise «Romjulsdrøm» står det i et av versene:

«Og viss en møtte onger etter væga
som lo og sa dom ville vara med,
da sku en hatt en bror i femte klassen
som rødde væg så dom fekk gå i fred.»

En bror i femte klasse er det nok mange barn som skulle hatt.

Arbeiderpartiet ønsker derfor en fortsatt sterk satsing på barnevernet og at disse tjenestene skal ha høy kompetanse, kvalitet og høy rettssikkerhet. Det er derfor viktig å gi rett hjelp i tide til barn, unge og familien rundt.

Jeg er faktisk også bekymret for alle dem som jobber med så tunge saker innen barnevernet. Vi snakker her om barn som i verste fall skal tas fra sine foreldre. Barns lojalitet kjenner vi godt fra forskning og fra det praktiske liv. Vi vet at dette er tungt, først og fremst for barnet og foreldrene, og ofte ser vi at nærmiljøet også engasjerer seg i disse sakene. Men det er også en tung avgjørelse å ta for dem som jobber i barnevernet. Derfor er deres kompetanse og erfaring helt avgjørende når slike beslutninger skal tas. Jeg blir derfor bekymret når jeg hører at nyutdannede unge settes til å håndtere slike spørsmål.

Arbeiderpartiet er urolig over det økende antallet barnevernssaker. Vi mener det er viktig at disse sakene prioriteres, slik at barna får den hjelp og omsorg som er nødvendig.

Det er også viktig med kontroll og tilsyn av barnevernsinstitusjoner og fosterhjem. Dette er avgjørende for å sikre gode oppvekstvilkår for de barna dette omfatter. Jeg mener det skal stilles krav til dem som arbeider i slike institusjoner, er tilsynsførere, støttekontakter eller fosterhjemforeldre. Jeg ber derfor statsråden om å vurdere å innføre en ordning med vandelsattest for disse. Det er også viktig å understreke at alle fosterhjem skal ha en egen tilsynsfører. Både for barna og for fosterforeldrene er dette en viktig ordning. Offentlig oppfølging er nøkkelen til å sikre at barnevernet fungerer til beste for barna.

Arbeiderpartiet har merket seg at fylkesmannsembetet har fått kuttet i sine bevilgninger, dette til tross for at fylkesmennene har blitt tilført mange nye oppgaver. Arbeiderpartiet er spesielt bekymret for at tilsynet med barnevernet ikke blir godt nok ivarettatt. Derfor må det vurderes nærmere om oppgavene står i forhold til de tilførte midlene.

Vi kan ikke se barnas situasjon isolert fra familiens økonomiske situasjon. Arbeidsledighet skaper utrygghet ikke bare for den enkelte, men også for familien. Usikkerhet rundt framtida er vanskelig å takle for mange. Mange familier får problemer – problemer som rammer barna spesielt hardt. Det ene leder ofte til det andre. Dårlige økonomiske forhold gir sosiale problemer, som i verste fall fører til økt familievold. Kvinnevoldsutvalget,

som nettopp la fram en offentlig utredning, sier at det er viktig å synliggjøre at også barn utsettes for menns vold i nære relasjoner. Utvalget understreker at det er uakseptabelt at barn skal vokse opp i en situasjon der de er utsatt for denne volden. Barna må ses på som selvstendige subjekter med egne behov og rettigheter, og de må få hjelp raskt og faktisk tidligere enn i dag.

For Arbeiderpartiet er det viktig å sikre at den restarbeidsevne og livserfaring pensjonistene har, blir ivarettatt, og at den kommer hele samfunnet til gode. Ikke minst ser vi eksempler på at eldre mennesker kan være gode ressurspersoner i barnehagene.

Arbeiderpartiet ønsker ikke å endre ordningen med avtalefestet pensjon nå. For mange som har stått i arbeidslivet i mange år og føler seg slitne, har det vært godt å vite at det finnes ordninger som gjør at man kan gå av med pensjon tidligere enn ved fylte 67 år. Avtalefestet pensjon er en slik ordning.

Jeg har registrert at finansminister Per-Kristian Foss har varslet at ordningen med avtalefestet pensjon står for fall. Jeg vil advare mot å fjerne denne ordningen, av hensyn til de mange som av helsemessige årsaker ønsker å trappe ned og avslutte sitt yrkesaktive liv med verdighet. Som hedmarking har jeg erfaring med folk som ofte har hatt tungt arbeid, eksempelvis skogsarbeid, og når disse ønsker å avslutte arbeidslivet når de er 62 år, må de få lov til det.

Vi ønsker også at pensjonister skal kunne engasjere seg i politikk og samfunnsnyttige verv uten å tape økonomisk på det. Regjeringen foreslo i budsjettet at gavepensjon fra arbeidsgiver skulle reduseres tilsvarende i den avtalefestede pensjonen. Dette gikk Arbeiderpartiet imot, og i budsjettavtalen med Regjeringen ble dette heldigvis stoppet.

Statsråd Victor D. Norman: La meg først uttrykke tilfredshet med at budsjettforslaget på det området jeg har ansvaret for, i hovedsak vedtas av Stortinget. Jeg synes det er veldig gledelig at budsjett samarbeidet med Arbeiderpartiet, som gir gode resultater generelt, også innebærer at vi får et budsjett på dette området som ikke bare er til å leve med, men som er godt for både moderniseringen og omstillingen av offentlig sektor i Norge og ivaretagelsen av sentrale funksjoner.

Jeg har spesielt lyst til å uttrykke tilfredshet med at det virker som om de fleste i komiteen mener at det opplegget som er skissert for å ivareta flyttingen av statlige tilsyn ut av Oslo, synes å være akseptabelt for flertallet i Stortinget, og at mye av den bekymring som kom til uttrykk i en litt opphetet debatt tidligere i år, ikke synes å bli bekreftet i budsjettinnstillingen nå.

Det har vært hevdet fra Fremskrittspartiet – senest i debatten i dag – at vi ikke gjør noe for å redusere det sentrale byråkratiet. Det ble endog hevdet at vårt budsjettforslag legger opp til 28 pst. økning i utgifter til eget byråkrati. Dette er galt. Kap. 1500, det såkalte eget byråkrati-kapitlet, må korrigeres for to forhold i forhold til budsjettet i fjor hvis man skal få et riktig bilde av hva som skjer. Det ene er at forskningsmidler som tidligere var på

et eget budsjettkapittel, kap. 1575, er overført til kap. 1500. Det andre er at det er lagt inn 24 mill. kr i kontrakter til Statskonsult, som tidligere var en del av Statskonsults sentrale bevilgning. Korrigerer vi for dette, innebærer budsjettforliket en reduksjon i driftsutgiftene for Arbeids- og administrasjonsdepartementet på 40 mill. kr, eller 16 pst. fra saldert budsjett for i år til budsjettet for neste år.

Samtidig reduseres nettoutgiftene til de sentrale forvaltningstjenestene i staten med 60 mill. kr i dette budsjettforslaget. Samlet innebærer det at det som representanten Knudsen vel ville kalle utgifter til sentralt byråkrati – en betegnelse som jeg kanskje ikke vil bruke – reduseres med 100 mill. kr bare fra saldert budsjett for i år til budsjettet for neste år. Da er det litt vanskelig å finne dekning for representanten Knudsens påstand om at her er det ingen reduksjoner i offentlig byråkrati.

Det har vært en opprivende debatt i forkant av omdannelsen av Statskonsult. Man skal ha respekt for at det er behov for en debatt som setter søkelyset på alle sider ved en sak. Desto viktigere er det at det når saken vedtas, blir allmenn oppslutning om resultatet. Jeg synes det er gledelig å konstatere at det ligger an til at omdannelsen av Statskonsult blir vedtatt med bred støtte, inklusiv støtte fra Arbeiderpartiet, selv om man har markert at man er imot dette.

Det er bred oppslutning om dette. Det innebærer at når Statskonsult AS skal i virksomhet fra 1. januar, vil alle de medarbeiderne som skal jobbe der, og som er avhengige av at Statskonsult AS blir en suksess, både for at de skal få gode utfoldelsesmuligheter, for at de skal få nyttiggjort sin kompetanse og for at de skal kunne trygge sine arbeidsplasser, ha et bedre utgangspunkt enn om de går inn i jobben med en oppfatning av at det er konfliktfylt om Statskonsult AS i det hele tatt bør og vil ha en fremtid.

Fra Regjeringens side har vi veldig tro på den kompetansen som ligger i Statskonsult. Jeg konstaterer at også Arbeiderpartiet og SV har gitt uttrykk for tro på medarbeiderne i Statskonsult. Det er viktig at vi samlet gir dem støtte i tiden fremover for at den troen er velbegrunnet, og at de gjennom det vil få mulighet til å få mange gode kontrakter ikke bare med staten sentralt, men med statlige fristilte enheter og med kommuner og fylkeskommuner. Skal det være mulig, må den troen som har vært uttrykt her i salen, også uttrykkes overfor de enkelte medarbeidere i Statskonsult. Og da må vi alle prøve, tror jeg, å formidle den troen også i uttrykk av typen: Vi tror dere er tjent med å gripe den sjansen som ligger i at dere kan få jobb i Statskonsult AS.

Presidenten: Det vert replikkordskifte.

Trond Giske (A): Jeg er helt enig i at for at Statskonsult skal fungere best mulig, er det viktig å beholde så mange som mulig av de dyktige ansatte og det nøkkelpersonellet som er i virksomheten. Nå mener jo jeg og Arbeiderpartiet at det absolutt enkleste hadde vært å beholde Statskonsult som et forvaltningsorgan og ikke gjø-

re det om til et AS. Da hadde man sluppet hele den problemstillingen som statsråden nå stiller dem overfor.

Så vil jeg også legge til at dette også er et spørsmål om informasjon. Synes statsråden at det er tilstrekkelig for de ansatte kanskje nå å få ti eller tolv dager i julen til å måtte ta stilling til om man skal bli med over i et selskap hvor man kanskje har opptil 50 pst. sjanse for å miste jobben, eller om man skal bli igjen som statsansatt og bruke den valgfriheten? Hadde det ikke vært bedre å bruke litt mer tid på denne omstillingen, så man også kunne skapt større tillit mellom statsråden og de ansatte?

Statsråd Victor D. Norman: Nå har de ansatte hatt god tid til å gjøre seg kjent med Regjeringens forslag og dermed god tid til å tenke gjennom hva man har lyst til. Jeg vil også presisere at det valget de ansatte skal treffe nå, ikke er et valg mellom å gå inn i et selskap hvor det er opptil 50 pst. sjanse for at man mister jobben og blir stående på gaten, eller å bli i en sikker statsstilling. Det ene valget er å gå inn i en organisasjon hvor jobbmulighetene er avhengig av hvor god jobb man gjør i forhold til markedet, og hvor det samtidig er slik at man er sikret ventelønnsrettigheter og fortrinnsrett i staten i hele den perioden det kanskje kan være utrygghet om jobben. Det andre valget er å reservere seg, få fortrinnsrett til jobb i staten og ha en etter vår mening usedvanlig liten sjanse til eventuelt å få ventelønn. Jeg tror det valget burde være enkelt. Jeg håper at flest mulig blir med over i Statskonsult AS, og vår vurdering er at man er langt bedre sikret hvis man gjør det, enn hvis man reserverer seg.

Ulf Erik Knudsen (FrP): Statsråden har flere ganger forsøkt å presentere Regjeringen som en pådriver for modernisering og effektivisering. Realiteten er at det man i hovedsak driver med, er nedlegging og flytting av arbeidsplasser. Jeg skal ikke begynne å gå inn i en talldiskusjon og slå budsjettall i hodet på statsråden, og så skal han gjengjelde det. Det jeg isteden vil fokusere på, er ett enkelt område hvor jeg etterlyser initiativ, og det er når det gjelder IKT-politikken for offentlig og privat sektor.

I våre merknader og forslag har vi påpekt at landet trenger en nasjonal infrastruktur for elektroniske signaturer og sertifikattjenester, et system for mikrobetaling og et rammeverk for elektronisk rettighetsforvaltning.

Mitt spørsmål til statsråden er: Vil statsråden støtte Fremskrittspartiets initiativ og forslag på dette området, og hva vil han gjøre for å sikre at disse behovene får en løsning på nasjonalt plan?

Statsråd Victor D. Norman: Jeg kan bekrefte at Regjeringen har samme begeistring for betydningen av IKT, inklusiv elektronisk signatur, som Fremskrittspartiet har. Vi har derfor utarbeidet en strategi for IKT i offentlig forvaltning, hvor arbeidet med å få gode løsninger for elektronisk signatur er ett av de tre satsingsområdene vi har. Men jeg vil samtidig si at man skal være varsom med å tro at enkle sentraliserte løsninger nødvendigvis er veien å gå her. Den erfaringen jeg tror man har fra effek-

tivisering på alle områder, er at de såkalt enkle sentrale løsningene sjelden fører til målet, mens de løsningene som innebærer at man systematisk forsøker å finne gode lokale løsninger, og løsninger som gjør at man kan få gode tilpasninger mellom privat og offentlig sektor, er de som i praksis fungerer best. Og det er den tilnærmingen vi har valgt også til spørsmålet om elektronisk signatur.

May Hansen (SV): OECDs undersøkelse viser at statsrådets oppskrift for omstilling i offentlig sektor er byråkratisk og ineffektiv. Jeg sa det i stad, og jeg sier det igjen: Jeg kommer fra en kommune der denne organiseringa er blitt forsøkt gjennomført nå i åtte år. Resultatet er et underskudd på godt over 100 mill. kr. Hvorfor forskriver statsråden gammel og godt brukt medisiner som ubrukelig? Det var det ene spørsmålet.

Det andre spørsmålet gjelder at det i fylkesmannsembetene skal opprettes egne stillinger som skal ivareta Regjeringens satsing på omstilling og effektivisering i kommunene. Dette forslaget henger dårlig sammen med kommunal frihet, og her tillegger man fylkesmannen en klar politisk rolle. Samtidig som man pålegger fylkesmannen mange flere oppgaver, reduserer man budsjettet her med 3,8 pst., på tross av at fylkesmannen ikke greier å ivareta sine tilsynsoppgaver.

Statsråd Victor D. Norman: Selv om fylkesmannen i likhet med de fleste andre offentlige etater sikkert kunne nyttiggjøre seg mer penger, er det vår vurdering at fylkesmannens budsjett er tilstrekkelig til å ivareta de oppgavene fylkesmannen skal ha. Nei, vi tillegger ikke fylkesmannen noen politisk oppgave, og det er ikke noen motstrid mellom forslaget om at fylkesmannen skal ha en rådgivnings- og veiledningsfunksjon overfor kommunene også når det gjelder modernisering, og det at vi har kommunalt selvstyre i Norge. Det at man har selvstyre, er ikke det samme som at man ikke kan se seg tjent med og ha behov for gode råd og god veiledning.

Så til spørsmålet om OECD. Nei, det er ikke riktig at OECD har sagt at konkurranseutsetting og fristilling bare fører til byråkratisering og ineffektivitet. Men OECD har, i likhet med Regjeringen i moderniseringsredegjørelsen som ble fremlagt for Stortinget i fjor, og som May Hansen har referert fra tidligere, et nyansert syn på når konkurranseutsetting og fristilling kan være nyttig. Det har altså også Regjeringen, og vi er helt på OECDs linje i dette spørsmålet.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Senterpartiet er ueinig i at ein skal gjera om Statskonsult til eit AS. Men når denne prosessen fyrst er sett i gang, skulle vel arbeids- og administrasjonsministeren vera den som meir enn nokon annan kjenner relevant regelverk og er oppteken av ryddige possessar i forhold til dei tilsette. Han skulle òg vera i særklasse i forhold til det å sikra at arbeidstakarar som er 50 pluss, i ein omstillingsfase kjenner tryggleik i forhold til arbeid.

Regjeringa har samanlikna prosessane rundt Avinor, Mesta og Afi m.a. I alle dei tilfella gjekk det lengre tid

frå vedtak vart fatta i Stortinget til iverksetjing – i dei to fyrste eit drygt år, og i det siste eit halvt år. Meiner statsråden verkeleg at det råkøyret som her er sett i gang, er eit eksempel til etterfølging?

Statsråd Victor D. Norman: Det er ikke tale om noe råkjør. Som jeg sa tidligere, har de ansatte hatt god tid til å sette seg inn i vårt forslag. Det er klart at det hadde nok vært litt enklere for de ansatte om kommunalkomiteen i Stortinget ikke hadde brukt så lang tid på å komme i gang med saken at man ikke klarte å få den behandlet i Stortinget på den dato man opprinnelig hadde planlagt. Men selv med den forsinkelsen er det vår klare vurdering at de ansatte har hatt god tid til å tenke gjennom hva man egentlig har lyst til.

Trond Giske (A): Det har jo ikke vært så veldig lett for de ansatte å velge hva man skal gjøre når de ansattes rettigheter ikke egentlig har vært klarlagt før statsråden var i høring hos kommunalkomiteen den 8. desember. Statsråden framstiller det som om han har sagt det samme hele tiden. Da har han, tror jeg, en annen oppfatning av det norske språk enn det vi andre har, for i brev til vår fraksjon den 28. november skriver statsråden:

«Arbeidstaker» – altså de som ikke blir med – «vil få fortrinnsrett til annen statsstilling i ett år, men ikke rett til ventelønn, fordi vedkommende har avslått tilbud om «annet høvelig arbeid».»

Dette er en kategorisk setning som slår fast at man ikke har rett til ventelønn. Så skriver han i brev til kommunalkomiteen etter høringen:

«Jeg vil presisere at det er Aetat, som etter individuell søknad fra den enkelte, avgjør om vedkommende skal tilstås ventelønn. Det er derfor verken mulig eller riktig av meg å avgjøre søknader på forhånd.»

Så skriver han at det kanskje ikke er realistisk at man kan få ventelønn, men han vil altså ikke ta stilling til søknader. Det er noe helt annet enn den kategoriske setningen i brevet av 28. november.

På samme måte er det når det gjelder reservasjonsretten, hvor man har to forskjellige meninger.

Til slutt: Komitelederen uttrykte at det var så viktig at det bare var Arbeiderpartiet som kritiserte at det var villledende. I kommunalkomiteen er det etter hva jeg forstår, et flertall som bruker uttrykket «villedende» om statsrådets informasjon til Stortinget.

Statsråd Victor D. Norman: Vi får sikkert anledning til å komme tilbake til dette spørsmålet ved behandlingen av kommunalkomiteens innstilling, som jeg ikke har sett, men som representanten Giske kanskje kjenner bedre enn meg. Men la meg presisere: Jeg har ikke villedet Stortinget. Og om jeg skulle ha gjort det, er det akkurat samme villeding som statsråder fra denne regjeringen ved andre omstillinger, fra Stoltenberg-regjeringen ved omstillingen av BaneTele, fra Bondevik I-regjeringen ved omstillingen bl.a. av Kommunalbanken og fra Brundtland-regjeringer har gjort seg skyldig i. Det har vært helt vanlig ved disse omstillingene at man har pekt

på at de som reserverer seg, i og med at de er tilbudt annen stilling i det nye selskapet, ikke har rett til ventelønn. Men det har vært helt klart at det innebærer ikke at man fratrar enkeltpersoner de rettigheter man har etter tjenestemannsloven, herunder til individuell vurdering ved søknad til Aetat.

Der vi derimot i denne saken skiller oss fra tidligere behandling, er at vi ikke forlanger at de som reserverer seg, skal skrive under på at de ikke har rett til ventelønn. Det har vært vanlig bl.a. under regjeringen Stoltenberg.

Presidenten: Replikordskiftet er slutt.

Karin S. Woldseth (FrP): Innledningsvis vil jeg si noe om samlivskurs. Fremskrittspartiet stiller seg som kjent negativt til offentlig betalte samlivskurs, fordi det finnes så mange og gode tiltak allerede. Men med all ærbødighet kan jeg ikke fri meg fra å reflektere som så etter å ha hørt de to foregående talerne og lest avisene de siste dagene at kanskje burde de som her i huset inngår budsjettforlik med regjeringspartiene, være de første til å prøve disse samlivskursene for i det minste å kommunisere med hverandre andre steder enn i det offentlige rom.

Å skulle si noe på fem minutter om familiebudsjettet er ingen enkel oppgave. Men jeg skal fatte meg i korthet når det gjelder temaer som er viktige for Fremskrittspartiet.

Selvsagt skulle jeg ønske at vi hadde hatt større innflytelse på budsjettet, slik at de sakene som for oss er viktige, hadde fått mer ressurser. Men så er ikke tilfellet når regjeringspartiene nå har valgt å samarbeide med Arbeiderpartiet om budsjettet for 2004.

Når det gjelder våre kjernesaker, ser man at vi avviker fra komiteens innstilling på ett punkt under barnehagekapittelet. Vi foreslår å øke investeringstilskuddet med 300 mill. kr for å sørge for at vi greier å få 12 000 nye barnehageplasser i 2004. Fremskrittspartiet er nemlig ikke sikker på at de prognostiserte tallene for 2003 er korrekte. Grunnen til det er at tallene bygger på antakelser fra de ulike kommunene i landet. Fylkesmennene har rapportert inn tall som viser at antall søknader – og de tallene er reelle nok – er i overkant av 8 000. Resten er prognosetall basert på kommunenes planer og i forhold til tidligere søknader. Dette gir ingen nye plasser, og da er vi faktisk i manko på ca. 4 000 plasser for inneværende år, noe som bekymrer Fremskrittspartiet.

Skal vi nå full barnehagedekning i 2005, så må det bli økt stimulering til bygging. Momskompensasjonen som var foreslått i utgangspunktet, har heldigvis statsråden foreslått endret underveis, slik at man får en overgangsordning som gir utbyggerne en større forutsigbarhet for prosjektene sine. Det setter Fremskrittspartiet pris på. Men vi er usikre på om det er tilstrekkelig med midler til dette, og vi foreslår derfor i vårt alternativ en større pott til investeringstilskudd enn det som er foreslått fra Regjeringen.

Når det gjelder kommunenes plikt til å likebehandle private og offentlige barnehager, er dette svært viktig for Fremskrittspartiet. Ikke bare gjelder det den kommunale likebehandlingen, men selvsagt også den statlige.

Hele utgangspunktet for at Fremskrittspartiet var med i forliket i fjor, var nettopp likebehandlingen. Det er derfor godt at vi har fått presisert dette i en komitemerknad, slik at ikke kommunene nå på grunn av dårlig økonomi salderer mot de private barnehagene. Departementet har gjennom denne merknaden fått et klart oppdrag i å påse at kommunene likebehandler offentlige og private barnehager.

Nå har vi hørt både fra Kristelig Folkeparti, SV og Arbeiderpartiet at tilsynet med barnevernsinstitusjoner bekymrer. Vi vet gjennom Riksrevisjonens Dokument nr. 3:10 om oppfølging og tilsyn i barnevernet at fylkesmennene ikke gjør jobben sin med tilsyn godt nok. Til tross for denne bekymringen var det ingen som støttet forslaget fra Fremskrittspartiet om et fritt og uavhengig barnevernstilsyn. Dette er merkelig. Jeg får ikke helt ord og handling til å henge sammen.

En annen ting som bekymrer Fremskrittspartiet, er kostnadene rundt den statlige overtakelsen av barnevernet. Det som ble gjort da vi vedtok å overføre ansvaret til staten og avvikle de fylkeskommunale oppgavene innenfor barnevernssektoren, er vi helt enige i.

Men det er noe jeg ikke forstår, selv ikke etter å ha lest gjennom saken en gang til, hvor det ble vedtatt å opprette 27 fagteam. Det er greit nok at det står i saken vi behandlet i vinter, at departementet sa de skulle komme tilbake i forskrift til hvordan det statlige barnevernet skulle organiseres. Men dette var i alle fall ikke slik Fremskrittspartiet hadde trodd at det statlige barnevernet skulle fungere – 27 fagteam fordelt på ulike fylker, som jeg antar skal bistå kommunene i sakene.

Det bekymrer Fremskrittspartiet at dette kanskje blir en ansvarsfraskrivelse. For hvem har nå ansvaret for de overtakelsene og plasseringene som skjer i samråd med fagteamene? Jeg spør fordi jeg ikke vet svaret.

Det som også bekymrer meg, er at statsråden, når dette får slike strukturelle og budsjettmessige konsekvenser, ikke har tatt seg bryet med å sende oss en orientering om saken.

Presidenten: Tida er omme.

Statsråd Laila Dævøy: Den 11. juni i år inngikk regjeringspartiene et bredt forlik med Fremskrittspartiet, SV, Arbeiderpartiet og Senterpartiet om maksimalpris i barnehage og økt offentlig finansiering av barnehagene for hele denne stortingsperioden. I tråd med forliket foreslår Regjeringen å øke budsjettet til barnehager med 2,8 milliarder kr. i 2004 i forhold til saldert budsjett 2003. Den brede enigheten gav et godt fundament for optimisme og vekst i sektoren. Vi begynner allerede å se resultatene av dette. Jeg er svært glad for rapporter fra fylkesmennene som tyder på at måltallet om nye plasser til 12 000 barn kan nås i år.

Jeg er derfor noe forundret over at våre forlikspartnere gir uttrykk for ikke å stole på at Regjeringen innfrir det som ble avtalt i forliket. I arbeidet med forskriftene om foreldrebetaling og økonomisk likeverdig behandling følger Regjeringen opp forliket, samtidig som de beste løsningene for brukerne og eierne blir ivarettatt.

Forskrift om foreldrebetaling vil sørge for at vi får en maksimalpris på 2 750 kr. fra 1. mai 2004. Den vil også ivareta behovet for moderasjonsordninger for søsken og behovet for lav egenbetaling for familier med svak betalingssevne. Forskrift om økonomisk likeverdig behandling følger opp både barnehageforliket og Sem-erklæringen om at alle barnehager skal behandles likeverdig i forhold til offentlige tilskudd. Begge forskriftene vil bli sendt ut på høring så snart som mulig. Oppsummering av høringsresultatene og Regjeringens forslag sendes Stortinget som egen sak. Regjeringen vil samtidig orientere Stortinget om skjønsspottens innretning. Departementet er opptatt av at kriteriene for tildeling av midler fra skjønsspotten blir gjort kjent for både kommuner og eiere så tidlig som mulig. Jeg er bekymret for at enhver utsettelse av informasjon til kommuner og andre utbyggere kan være en brems for utbyggingen og målet om full behovsdekning innen 2005.

Et annet område: Vold i familien er ikke et privat anliggende. Kvinnevoldsutvalget har nylig avgitt NOU 2003:31, Retten til et liv uten vold. Utredningen legger noen viktige premisser for det videre arbeidet.

Regjeringen er særlig opptatt av å finne fram til en god og hensiktsmessig forvaltningsmodell og finansiering av krise- og incestsentrene. De ulike tjenestene må ses i sammenheng, herunder krisesentrene, incestsentrene, Dixie og Alternativ til Vold. Det er nærliggende å se krisetiltakene i sammenheng med det nye statlige regionale nivået for barnevernet og familievernet. En samordning av tjenestene vil føre til at kompetanse og faglig utvikling ivaretas på en bedre måte.

I begynnelsen av måneden holdt Barne- og familiedepartementet et møte hvor ATV og Senter for Krisepsykologi deltok – et spennende møte. Barne- og familiedepartementet oppfordret disse fagmiljøene til å samarbeide om et prosjekt der det gis økonomisk støtte til videre behandling av barn ved ATV og Senter for Krisepsykologi. Det er viktig at disse erfaringene spres til hele hjelpeapparatet.

Det nasjonale kompetansesenteret for volds- og traumeutsatte vil bidra til mer helhetlig forskning og kompetanseutvikling.

En ny handlingsplan med arbeidstittel «Vold i nære relasjoner» vil bli lagt fram i mai 2004. Denne vil særlig rette seg inn mot å styrke det forebyggende arbeidet, bl.a. gjennom oppbygging av et landsdekkende tilbud til voldsutøvere, tiltak spesielt for barn og styrking av rådgivningsfunksjonen til innvandrerorganisasjonene.

Det året som nå nærmer seg slutten, har for meg vært svært begivenhetsrikt. Vi har framlagt tunge saker på ulike områder: barnevern, barnehager og ikke minst familiepolitikken. Dette er alle områder av stor viktighet for Regjeringen, og hvor kursen er lagt i godt samarbeid med Stortinget. Det kunne derfor være fristende å si med Prøysen:

«Nå sett vi øss og hvile og puste på ei stund».

Men som budsjettet for 2004 og den innstillingen vi i dag debatterer, klart viser: Neste år blir et gjennomføringsår når det gjelder viktige reformer og oppgaver

som venter på felles innsats. La meg allikevel allerede nå håpe for oss alle at julen kan gi oss en pustestund og dermed ny energi for det neste året!

Presidenten: Det kan presidenten støtta.

Det vert replikkordskifte.

Tida for formiddagens møte er snart omme. Presidenten gjer framlegg om at møtet held fram til replikkordskiftet er avslutta – og ser det som vedtekte.

Torny Pedersen (A): I barnehageforliket i juni var det mange brikker som falt på plass. Blant annet ble det understreket at det var viktig at søskenmoderasjon ble videreført når tilskuddsordningen til barnehagene blir lagt fram. Det var helt nødvendig, slik at de med flere barn i barnehagen også kunne nyte godt av reduserte satser.

Mener statsråden fortsatt at dette er et ansvar for hver enkelt kommune, som hun skrev i et brev til komiteen? Eller vil hun virkelig ta forliket alvorlig og komme tilbake til Stortinget i god tid før trinn 1 innføres fra 1. mai 2004, med en egen sak om hvordan dette skal gjennomføres, slik en samlet komite nå har bedt om?

Statsråd Laila Dævøy: Dette blir fulgt opp.

Som det står i barnehageforliket fra juni, skal departementet lage et system for søskenmoderasjon. Det kommer vi til å gjøre. Dette er en del av høringen om foreldrebetaling som kommer til å gå ut fra departementet om kort tid. Når denne høringen er ferdig, vil vi komme tilbake til Stortinget, slik komiteen enstemmig har bedt om i innstillingen.

I dag er det slik at alle kommuner faktisk har søskenmoderasjonsordninger – gode ordninger. Det er også lagt inn midler i budsjettet slik at man kan fortsette disse ordningene. Men vi kommer tilbake til Stortinget.

Ulf Erik Knudsen (FrP): I forbindelse med behandlingen av Innst. O. nr. 26 for 2002-2003, om fastsetting og endring av farskap, sa en samlet komite at man oppfordret Regjeringen til å vurdere konsekvensene av å innføre en indeksregulering eller renteberegning på tilbakebetalt sum for de fedrene som feilaktig hadde blitt idømt farskap.

Jeg har tatt opp dette med statsråden i form av et skriftlig spørsmål og fått beskjed om at noe slikt vil foreligge i løpet av våren 2004. Det synes jeg er en veldig lang saksbehandlingstid på en sak som må være forholdsvis enkel, skulle jeg tro. Mitt spørsmål til statsråden er: Hvorfor tar dette så lang tid? Er ikke dette en sak hvor man enten er for eller imot, og så legger man frem en innstilling overfor Stortinget eller Odelstinget i en slik sammenheng?

Statsråd Laila Dævøy: Jeg står fast ved det jeg tidligere har sagt, at vi i løpet av våren skal komme tilbake til Stortinget med denne saken. Det som kan synes veldig enkelt for representanten, er kanskje litt vanskeligere når man skal sette seg ned og søke å beregne disse kostnadene. Det er faktisk et ganske omfattende arbeid, så vi

kommer tilbake så raskt som mulig i løpet av våren. Jeg må nok bare holde fast ved det.

Ellers kan jeg kanskje si at det også i Sverige er stor interesse for denne lovendringen som vi har gjort i Norge. Senest i dag ble jeg intervjuet av svensk TV. Det kan kanskje være interessant for Stortinget å høre at det er ingen andre land i Norden enn Norge som har innført denne lovendringen, og så langt ser det ut til å gå svært bra med hensyn til de tallene vi har pr. dags dato.

May Hansen (SV): Selv om representanten Dagrun Eriksen beroliget meg veldig og sa at statsråden sikkert ville ivareta krisesentrene – og det vet jeg – vil jeg gjerne spørre hva statsråden tenker om de anbefalingene som nå har kommet fra Kvinnevoldsutvalget, og hvor raskt vi kan få dette på plass.

Så et spørsmål til: Komiteen har en enstemmig merknad der det heter:

«Komiteen ber om at det iverksettes nødvendige tiltak rettet mot barn som utøver vold og overgrep mot andre barn. Det har skjedd en utvikling hvor jenter i større grad enn før utøver vold... Gjengvold er blitt en ny form for mobbing, og det har store konsekvenser for de som utsettes for dette.»

Det er lite forskning på gjengvold i Norge. Vi vet veldig lite, og denne negative utviklingen hvor jenter i større grad er pådrivere, er en ny utvikling. Jeg lurer på hvordan statsråden har tenkt å følge opp denne komitemerknaden.

Statsråd Laila Dævøy: Jeg er glad for å kunne si at vi skal følge opp Kvinnevoldsutvalgets innstilling så raskt som mulig, samtidig som vi også ønsker, slik Kvinnevoldsutvalget har sagt, å se dette i sammenheng med reformen i barnevernet, spesielt i relasjon til forvaltningsreformen, der vi skal opprette fem regionale kontor i barnevernet. I det hele tatt ønsker vi å se alle tiltak knyttet til vold i en mye større sammenheng enn det vi har gjort til i dag, og se en rekke instanser under ett. Krisesentrene gjør en formidabel jobb. Jeg har lyst til å si at denne uken har jeg faktisk fått to henvendelser. Det gjelder Sogn og Fjordane fylke, og det gjelder Vestfold, der bl.a. Incestsenteret i Vestfold gledelig kan melde – og også fra Sogn og Fjordane kan man melde – at flere kommuner nå gir støtte til krisesentrene i større grad enn tidligere. Det er meget gledelig.

Når det gjelder barn som utøver vold, og barn som er utsatt for vold, vil dette med barn og vold, uavhengig av hvem som utøver vold mot barna, være et prioritert område. Vi har allerede startet arbeidet med det, men det vil også være en prioritert sak i den nye voldsplanen som kommer til våren.

Eli Sollied Øveraas (Sp): Trass i det statsråden sa om barn i krisesentra i dei to fylka – noko som isolert sett er veldig positivt – vil eg understreke kor viktig det er at vi kjem i gang og får endra regelverket.

Så litt om barnehagar: Statsråden gav uttrykk for at vi skulle nå det målet vi har sett oss, og det ville vere strå-

lande om vi kunne få 12 000 nye barnehageplassar og gjerne fleire. Men kva legg statsråden til grunn når ho med så stor sikkerheit uttalar seg om at dette målet skal vi nå? Det er det eine spørsmålet.

Det andre er: Når det gjeld ei så stor reform, krev vi personell med kompetanse. Har statsråden noka meining om utdanningsnivået, og om det vil gi oss nok førskulelærarar når denne reforma er ein realitet?

Statsråd Laila Dævøy: Bakgrunnen for at jeg er svært optimistisk når det gjelder måltallet på 12 000 barnehageplassar i år, er at vi på høstparten hvert år har foretatt samme kartlegging via fylkesmennene når de har innhentet informasjon fra kommunene og fra de private barnehagene. Disse anslagene som vi tidligere år har fått, har vist seg å være meget treffsikre. Det er bakgrunnen. Men selvsagt vil ingen av oss vite 100 pst. sikkert hvor mange barnehageplasser det blir, før året er omme. Det som imidlertid er et veldig spennende trekk i år, er at vi får langt flere plasser for barn under tre år enn det vi sannsynligvis noensinne har hatt tidligere, og det er svært gledelig.

Når det gjelder personell, har vi sammen med Utdannings- og forskningsdepartementet foretatt en del undersøkelser omkring dette, og vi ser i alle fall at på lang sikt er utdanningskapasiteten såpass stor at vi mener vi skal klare å dekke dette behovet.

Trond Giske (A): La meg først gi statsråden honnør for arbeidet med å følge opp barnehageforliket. Det virker som om hun har gjort en god jobb i kampen med Finansdepartementet, og det virker som om det er nok penger. Det er riktignok ganske vanskelig å få oversikt over alle elementene i denne beregningen. Det er kompliserte regnestykker som ligger til grunn, og det skal også gå opp for hver enkelt barnehage. Det hjelper ikke at vi har makrotallene i orden hvis en privat barnehage går konkurs eller får problemer. Da vil noen miste et tilbud, så jeg ber statsråden legge merke til de merknadene som foreligger, om at dersom forutsetningene ikke holder, må hun komme tilbake til Stortinget med tiltak for å sørge for at regnestykket går opp.

Bare noen ord om dette med søskenmoderasjon. Statsråden sa at hun selvsagt ville lage regler for det. I proposisjonen står det motsatte. Der står det:

«Regjeringen ønsker å gi kommunene frihet til å utforme lokale løsninger og legger derfor ikke opp til å utforme detaljerte regler om moderasjonsordninger».

Jeg antar at statsråden har tenkt å følge opp det vi nå sier, nemlig at vi ønsker nasjonale regler for søskenmoderasjon. Det er viktig at alle får nytte godt av en lavere foreldrebetaling, og at det ikke blir noen som kommer til å oppleve at moderasjonsordningen faller bort, slik at vinningen går opp i spinningen.

Statsråd Laila Dævøy: Først takk for gode ord. De varmer nå rundt juletider, og det er kanskje ikke så ofte representanten Giske strør om seg med ros til statsråder. Takk for det!

Barnehageforliket er komplisert, det er helt riktig. Det er slett ikke enkelt å få alle disse komponentene til å gå godt sammen, men det skal vi klare. Regnestykket må selvfølgelig gå opp. Jeg har lest hele innstillingen fra komiteen, og jeg er glad for den støtte komiteen også gir til alle deler av barnehageforliket.

Når det gjelder søskenmoderasjon, er det nok riktig at denne regjeringen har litt større tro på kommunene og kommunenes frihet til å finne gode løsninger for sine innbyggere enn det opposisjonspartiene på Stortinget kanskje har. Vi kommer tilbake, og foreslår ulike måter å gjøre dette på. Men dette skal ut på høring, og jeg har

stor respekt for at også høringsinstansene skal kunne få se ulike alternativer for hvordan man skal organisere søskenmoderasjonsordningene. Vi kommer altså tilbake.

Jeg vet ikke hva representanten Giske mener med «nasjonale» løsninger, men jeg har lyst til å presisere at ordet «nasjonal» ikke finnes verken i barnehageforliket eller i den flertallsinnstillingen som nå foreligger.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Tida for formiddagsmøtet er omme, og møtet vert sett igjen kl. 18.

Møtet slutt kl. 15.10.

Møte torsdag den 11. desember kl. 18President: **O d d b j ø r g A u s d a l S t a r r f e l t**

D a g s o r d e n :

Sakene på dagens kart (nr. 32)

Ein heldt fram med handsaminga av

s a k n r . 1

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2004 vedkommende Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Finansdepartementet, Kultur- og kirke- og sosialdepartementet og Sosialdepartementet (Budsjett-innst. S. nr. 2 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 1 (2003-2004) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1, 5 og 8 (2003-2004))

Torny Pedersen (A): Mye har vært sagt i debatten om selve Statskonsult, så jeg tror jeg vil sette dette inn i en større sammenheng. Jeg oppfatter at Regjeringens mål er mest mulig privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tilbud og tjenester.

Arbeiderpartiet vil understreke at gode offentlige velferdstilbud gir den enkelte grunnleggende trygghet, samtidig som vi ønsker at alle skal ha like muligheter uavhengig av hvor man bor.

Samfunnet må legges til rette etter brukernes behov, slik at brukerne kan være med på å påvirke offentlig sektor. Hvordan kan dette gjennomføres, og hvordan når brukerne fram med sine behov? Jo, selvsagt gjennom dem som jobber nærmest brukerne. Men da må de ansatte få muligheten til å finne hensiktsmessige og effektive løsninger.

Arbeiderpartiet er ikke imot å effektivisere, utvikle og fornye offentlig sektor, men dette bør skje i godt samarbeid mellom de ansatte og ledelsen. Gjør det ikke det, vil den respekten de har for hverandre, bli borte, og resultatene blir dårlige. Som eksempel vil jeg nevne flyttingen av statlige tilsyn, og nå omdanningen av Statskonsult til aksjeselskap.

Arbeiderpartiet kan ikke under noen omstendighet være med på at bare økonomiske vinninger skal styre dette samfunnet. Nei, vi ønsker fortsatt at mennesket skal settes i fokus. Vi ønsker ikke at offentlige tilbud skal være basert på marked og konkurranse. Vi vil ha trygge og enkle løsninger for brukerne, og vi vil ha gode og forutsigbare arbeids- og lønnsvilkår for de ansatte.

Jeg mener at Regjeringen burde ta en pause i sin iver etter å fristille og splitte opp tjenesteproduksjoner, og heller gå gjennom om dette egentlig er til det beste for brukerne. Jeg forutsetter at Regjeringen gjennom all omstrukturering i statlige bedrifter mener det er til det beste for brukerne, og ikke bare økonomiske besparelser.

Arbeiderpartiet ser at en del omstillinger må til i offentlig sektor, men ikke i det tempoet som sittende regjering kjører, med en hånd på rattet fra Fremskrittspartiet.

Dette gjelder faktisk også kommunene. For med en struping av kommuneøkonomien vil også mange kommuner – mot sin vilje – gå til det skrittet å konkurranseutsette også lovpålagte tjenester. Dette ser ut til å være strategien til Regjeringen, og Kristelig Folkeparti er med.

Hva skjer? Jo, det skapes usikkerhet. Usikkerhet fører ikke til godt arbeidsmiljø, tvert imot. Mange av dem som arbeider i tjenesteproduksjon som blir konkurranseutsatt eller privatisert, er kvinner. Mange av disse arbeidsplassene er deltidsarbeidsplasser. Jeg er meget bekymret på vegne av alle kvinnene som går i små deltidsstillinger, for at disse kvinnene kanskje aldri får mulighet til en heldagsjobb. Dette mener jeg er en stor likestillingssak. Ingen mann ville gått i disse stillingene.

Jeg er glad for enigheten i komiteen om at kvinner og menn skal ha like muligheter, rettigheter og ansvar i familie, arbeid og samfunnsliv. Derfor er jeg fornøyd med lovforslaget om 40/60 pst. kjønnsrepresentasjon i styrommene i allmennaksjeselskap og alle andre statselskap. Det er jo direkte arbeiderpartipolitikk, det, men jeg er ikke fornøyd med at Regjeringen tidligst vil iverksette dette etter september 2005 dersom selskapene ikke frivillig gjør jobben, selv om Arbeiderpartiet stemte subsidiært for akkurat det. Vi vet at det i dag bare er 7,3 pst. kvinnelig deltakelse i slike styre. Da mener jeg det ikke er grunnlag for å tro at dette er på plass i 2005.

Jeg vil oppfordre statsråden til å være en sterk pådriver i koordineringsarbeidet mellom departementene for å få mer fart i likestillingsarbeidet, og jeg vil oppfordre Kristelig Folkeparti-statsråden til å få med likestillingsarbeidet også i kirkelig sammenheng.

Til slutt: Mange krisesentre sliter. Vil statsråden gi dem høy prioritet?

Afshan Rafiq (H): Regjeringens statsbudsjett for 2004 var et budsjett for arbeidsplasser, velferd og fornyelse. Høyre er meget glad for at disse prioriteringene er opprettholdt gjennom det historiske budsjettforliket med Arbeiderpartiet.

Regjeringen og regjeringspartiene fikk mye kritikk for det stramme budsjettet i fjor. Men siste året har vi sett de positive resultatene. Renten har gått ned, og kronekursen er svekket. Dette har bidratt til å bedre konkurransevnen og trygge arbeidsplasser veldig mange steder i landet.

Familien er samfunnets grunnleggende enhet. En av dens viktigste oppgaver er å gi barna en trygg oppvekst.

Jeg mener at en moderne familiepolitikk må ta konsekvensene av likestilling mellom kjønnene. Og den må ta konsekvensen av at stadig flere ønsker aktiv deltakelse i yrkeslivet i større deler av sin levealder. Høyre vil ikke føre en politikk der alle familier og barn skal innpasses i et A4-mønster. Vi ønsker valgfrihet! Derfor vil vi ha flere og billigere barnehageplasser. Derfor er det så viktig for oss å beholde kontantstøtten. Det er verdt å understreke at barnehageoverføringene økes i neste års budsjett med historiske 2,8 milliarder kr, samtidig som kontantstøtten videreføres.

Få saker har vært gjenstand for så mye synsing som kontantstøtten. Jeg forholder meg til evalueringen av

kontantstøtten, som regjeringen Stoltenberg la frem, og som Stortinget behandlet i fjor. Evalueringen viste at kritikerne tar feil. Kontantstøtten har ført til at foreldrene har fått økt valgfrihet, og til at foreldre og barn har fått litt mer tid sammen. Kontantstøtten har ikke ført til mer utstrakt bruk av dagmamma, og kontantstøtten har ikke ført til redusert yrkesdeltakelse blant kvinner, slik Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti gang på gang har påstått.

Jeg mener at de aller fleste barn har godt av å gå i barnehage, men det må være opp til foreldrene å finne ut hvor lenge, hvor mye og fra når. Kan Arbeiderpartiet eller Sosialistisk Venstreparti f.eks. undersøke at kontantstøtten er utrolig nyttig for mange foreldre til å la de minste barna få en gradvis innføring i barnehagen?

Det er viktig at kvinner og menn gis muligheter til å delta på lik linje i arbeids- og familieliv. Da må fedre ha rettigheter som styrker deres rolle i barneomsorgen. Derfor vil vi at fedre skal få fødselspenger på eget grunnlag under fedrekvoten, og at alle får rett til pappapermisjon på eget opptjeningsgrunnlag.

Jeg synes det er nødvendig å fokusere på en viktig problemstilling, nemlig menns vold mot kvinner og barn i nære relasjoner. Dette er et alvorlig problem, både nasjonalt og internasjonalt.

Vold, mishandling og overgrep er et ekstremt uttrykk for undertrykkelse av kvinner. At kvinner utsettes for vold i hverdagen, begrenser sterkt deres mulighet for aktiv deltakelse i samfunnet, og det er et overgrep mot kvinners fundamentale frihet og grunnleggende menneskerettigheter.

Det er helt nødvendig å få treffsikre tiltak på plass og å jobbe for bevissthet og holdningsendringer i samfunnet for å forebygge disse umenneskelige handlingene rettet spesielt mot kvinner. I tillegg må det i større grad fokuseres på menns eget ansvar for utøvelse av vold. Det bør være uakseptabelt at den som utøver vold, blir boende i eget hjem, mens partner og barn må søke tilflukt på krisesentre. Det er også viktig å styrke behandlingstilbudet i forhold til mennene, slik at volden kan forebygges.

Det er også viktig at barn og unge som enten utsettes for vold eller er vitne til vold, får nødvendig hjelp og støtte. Derfor er jeg veldig glad for at Regjeringen har varslet at den vil styrke arbeidet overfor utsatte barn ved bl.a. å styrke kompetansen i barnevernet, familievernet og på krisesentrene. I tillegg vil oppfølgingen av og behandlingstilbudet til disse barna bli fulgt opp i Regjeringens handlingsplan for å bekjempe vold i nære relasjoner, som er varslet fremlagt i mai 2004.

Til slutt vil jeg understreke at regjeringspartiene med dette har fått til en god og ansvarlig budsjettavtale med Arbeiderpartiet, som innebærer en fortsatt videreføring av Samarbeidsregjeringens satsing innenfor familie- og administrasjonsområdet.

Presidenten: Dei talarane som heretter får ordet, har ei taletid på inntil 3 minutt.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Saka om Statskonsult inneheld minst tre forhold. For det fyrste spørsmålet om direktorat eller AS etter 1. januar 2004. For det andre: I tilfelle AS, kva oppgåver skal det nye Statskonsult ha? Og for det tredje prosess og rettar i forhold til dei tilsette.

Senterpartiet meiner at staten framleis skal ha eit eige uavhengig fagorgan for effektivisering, organisering, leiding, IT mv. Statskonsult fyller denne rolla i dag på ein god måte. Administrasjonsdepartementet sin eigen budsjettproposisjon gir ein utfyllande rapport om kva ekspertise Statskonsult til no har medverka til.

Eit nyleg friggitt notat frå Justisdepartementet viser at Justisdepartementet frårådde omdanning. Det heitte bl.a.:

«Statskonsult har etter vårt syn mestret balansegangen mellom å samarbeide med forvaltningen og å være tilstrekkelig utfordrende til at det har utløst konstruktive forbedringstiltak i vår organisasjon.»

Dei ber om fagleg grunngeving for omdanninga. Dei etterlyser konkret oversikt over kva oppgåver AS-et skal ha. Justisdepartementet påpeikar òg bl.a. den store ressursbruken anbuds konkurransar krev i forhold til eit Statskonsult etter dagens modell.

Senterpartiet registrerer med undring at det heller ikkje i proposisjonen presist blir gjort greie for kva oppgåver det nye selskapet skal ha. Vi finn det relevant å minna om at Riksrevisjonen har påpeikt departementa sin omfattande og kostnadskrevjande konsulentbruk, og at OECD har vist til erfaringar om auka byråkrati, ineffektivitet og dyre løysingar på grunn av konkurranseutsetjing.

Regjeringa bør ikkje nøya seg med ein prosess der det er uvisse både om budsjettforhold og om dei tilsette si framtid og status. Saka burde ha vore send tilbake for nærmare utgreiing. Vi beklagar at Arbeidarpartiet ikkje tok dette opp og sette hardt mot hardt i budsjettforhandlingen.

Så gav statsråden i eit replikk svar tidlegare i dag nærast kommunalkomiteen skulda for at dei tilsette sine forhold ikkje var avklara på dette tidspunktet. Eg må be han bekrefte at grunnlaget i Ot.prp. nr. 5 er ein del av budsjettbehandlingen, og at det var fyrst i open høyring den 8. desember, med påfølgjande korrespondanse 8. og 9. desember, det kom ei avklaring frå statsråden på det viktige punktet venteløn for dei av dei tilsette som vel ikkje å gå over i det nye selskapet.

Magnar Lund Bergo (SV): Vi registrerer et stadig større reklamepress og kjøpepress, særlig rettet mot barn og unge. Vi mener at det er en offentlig oppgave å hjelpe forbrukerne i kampen mot denne massive påvirkningen. Dette må vi gjøre gjennom både lovverket, bevisstgjøring av barn og unge og ikke minst foreldrene. Vi bør bidra til å få fram markedsføringens virkemidler og hensikter, og vi må bidra til økt innsikt og forbrukerinnflytelse. Gjennom den offentlige forbrukerinformasjonen må det jobbes for en forbrukervennlig utvikling og for å bedre forbrukernes stilling.

Er det så behov for rettledning, informasjon og hjelp? Det ser det ut til. Vi ser at Forbrukerrådet har hele 137 000 henvendelser i året, og det er ganske stabilt. Jeg

er også blitt kjent med at det å ringe Forbrukerrådet betyr ikke at du kommer gjennom på første forsøk. Det som kan bli spennende å se i framtiden, er jo også om reduksjon av antall kontorer betyr en reduksjon av tilbud og service, eller om de klarer å opprettholde det nivået de har hatt før. Det skal også bli spennende å se hvordan antall henvendelser til kontoret, som i fjor var på hele 20 000, kommer til å utvikle seg videre.

Omfattende endringer i markeder og markedsplasser, markedsføringsmetoder og kanaler, gjør det mer og mer komplisert for forbrukeren å orientere seg på egen hånd. Dette gjelder både med hensyn til pris og kvalitet på varer og tjenester, og med hensyn til hvilke rettigheter man har, og hvilken hjelp man kan få. De største nettstedene for såkalt forbrukerinformasjon tilhører ofte internasjonale konserner og er et ledd i salget av varer og tjenester. Derfor må forbrukerinformasjon inngå i et internasjonalt samarbeid. Her er Forbrukerombudet og Forbrukerrådet viktige aktører. Forbrukerinformasjon blir i framtiden et sentralt virkemiddel for å skape aktive og bevisste forbrukere i et stadig mer komplisert marked, og det vil samtidig være en viktig forutsetning for en positiv styring av forbrukersamfunnet.

Vi i SV ønsker å gjøre noe med dette ved å styrke Forbrukerrådet, Forbrukerombudet, Statens institutt for forbruksforskning – SIFO – og Positiv miljømerking. En slik styrking vil sammen med økte bevilgninger til forbrukerpolitiske tiltak, være viktige bidrag i kampen for at hver enkelt forbruker skal kunne gjøre unna en handlekur, i et kjøpesenter eller på nettet, uten å være redd for å bli lurt.

Per Sandberg (FrP): Mitt utgangspunkt for å ta ordet i denne debatten var ikke å gå inn i den grunnleggende behandlingen av denne saken. Det har vår representant Knudsen gjort.

Men underveis i debatten fikk jeg likevel behov for å ta ordet, for det begynner å tegne seg et bilde i denne saken og den saken vi har til behandling i kommunalkomiteen, som for meg i ettertid er med og gir inntrykk av at her har det blitt skapt storm i et vannglass. Det er klart at når engasjementet fra tidligere statsråd – nå stortingsrepresentant – Trond Giske blir så høyt at han må stå på Stortingets talerstol og lekke fra innstillingen i kommunalkomiteen, som vi faktisk ikke har avgitt ennå, er det klart at det kanskje er en annen agenda som ligger til grunn for den støyen som har kommet rundt denne debatten.

Når det er sagt, legger jeg også merke til at statsråd Victor D. Norman i debatten prøver å pålegge kommunalkomiteen et visst ansvar for trenering av saken. Jeg ber om at kanskje alle parter skal gi hverandre en julepre-sang. La oss nå prøve å legge ned sverdene, rett og slett av hensyn til de ansatte og dem som er direkte involvert i denne saken. Jeg tror ingen er tjent med dette. Selv om jeg er klar over at Arbeiderpartiet og SV, og Senterpartiet også, har et sterkt engasjement for å jobbe mot all form for effektivisering og modernisering av offentlig sektor, synes jeg vi gjør de ansatte i Statskonsult en bjørnetje-

neste ved å bruke dem som et eksperiment i en slik sak. Vi kjenner alle til deres engasjement i forhold til dette. Disse partiene kjenner også veldig godt til Regjeringens engasjement her, og de aller fleste kjenner til Fremskrittspartiets engasjement i forhold til modernisering og effektivisering av offentlig sektor.

Jeg synes, uten å forespeile noe av det kommunalkomiteen skal avgi i kveld, at alle parter har behandlet denne saken klønete, som også vår representant Knudsen gav uttrykk for tidligere i dag. Det gjelder statsråden, det gjelder departementet, men det gjelder også Stortinget. Å videreføre en heksejakt eller lete etter skyldspørsmål i denne saken nå, tror jeg bare er å trenere saken enda mer, og det vil gjøre forvirringen og usikkerheten enda større for de ansatte. Nå må vi få en avklaring på bordet. Det blir nå gjort når det gjelder omdanning, og så håper jeg at kommunalkomiteen senere i kveld kommer fram til en innstilling som også avklarer de spørsmålene som går på rettighetene til de ansatte.

Eirin Faldet (A): Denne debatten kunne i hvert fall ha vært tre minutter kortere, men etter Afshan Rafiqs innlegg er det noe som må presiseres atter en gang. Jeg minner for det første Afshan Rafiq om at den stramme budsjetttrimmen som nå har avstedskomet den store lykke i vårt samfunn, var det faktisk bred enighet om. Innenfor den rammen er vi svært uenige. Det får så være, slik er det bare.

Men når Rafiq idylliserer valgfriheten og sier i samme åndedrag at kvinner også skal ha mulighet til å bruke sin utdannelse, da snakker vi altså om valgfrihet. Det er faktisk sånn at det ikke er alle som kan velge. Det boligmarkedet som er i dag, skaper faktisk behov for at begge foreldrene i mange tilfeller må jobbe – og da er det ikke noen valgfrihet. Og det er innført et nytt prinsipp: Folk skal få betalt for å la være å kreve barnehageplass. Afshan Rafiq vet bedre enn mange andre i denne salen hvor viktig det er ikke minst for barn med minoritetsbakgrunn å være sammen med norske barn for å lære norsk kultur og språk.

Sosialistisk Venstreparti, Fremskrittspartiet og Arbeiderpartiet snakket også om valgfrihet da vi jobbet med å få til barnehageforliket. Da hørte vi ikke så veldig mye om behovet for kontantstøtte, barnehageplass og valgfrihet. Da måtte faktisk regjeringspartiene trekkes litt etter håret for å få til dette forliket. Nå er vi alle glade for at vi har fått dette. Men jeg synes vi skal ha respekt for at noen av oss har en tiltro til at barn har godt av å lære solidaritet og fellesskap i samhandling med andre. Og så må vi ha respekt for at kontantstøtten ikke er like populær i alle leire i samfunnet.

May Hansen (SV): Representanten Afshan Rafiq kom med en del påstander rundt kontantstøtten som jeg ønsker å gå imot. Hun sier at det ikke er flere kvinner som er utelatt fra arbeidslivet, altså at like mange kvinner er i arbeid, og at man får litt mer tid med barna. Det var Rafiqs ord. Det er klart det er to ting som henger sammen med det at SV sier at denne ordningen ikke har vært vel-

lykket, for vitsen var jo at man skulle være mer hjemme med barna sine. Kontantstøtten har ført til mer deltid for kvinner, mens menn i Norge med barn jobber mer overtid enn andre menn. Det vi setter fokus på, er at vi mener at kontantstøtten har segmentert et ikke likestilt samfunn. Det at menn jobber mer og kvinner mindre, er det motsatte av det Kristelig Folkeparti har sagt tidligere her i dag, at de ønsker at menn skal få lengre svangerskapspermisjon for å få til et likestilt foreldreskap. SV fremmet allerede i familiemeldingen en utvidelse av pappapermisjonen fra fire til åtte uker, så vi er glad for det Kristelig Folkeparti signaliserer nå, for da blir det kanskje etter hvert flertall for at også menn får en lengre svangerskapspermisjon.

Når det gjelder omstilling i offentlig sektor, hører det ut på regjeringsflertallet og statsråden som om det ikke har skjedd en omstilling i offentlig sektor. Jeg har selv vært ansatt i offentlig sektor i 25 år, og det har også lederen av denne komiteen vært i mange år – og det har skjedd en kontinuerlig omstilling siden 1970-årene. Det viser seg at dårlig kommuneøkonomi over flere år har ført til redusert drift og kontinuerlig omstilling. Kommuner og fylker har dårlig økonomi, samtidig som oppgavene har økt. Det er flere oppgaver for det offentlige. Det er flere eldre, det er mer psykiatri, det er mer rus, det er mer barnevern – det har vi vært inne på før i dag – det er mer familieproblematikk, som gjør at det offentlige trenger mer ressurser.

I sitt svar til meg på min replikk etter statsrådets innlegg sa han at han har tatt kritikken fra OECD innover seg, og han viser til sin redegjørelse. Det har jeg også gjort. Jeg har pekt på noe av det positive som statsråden har i sin redegjørelse. Men det som er problemet, er at statsråden ikke følger sin egen redegjørelse. Han har ikke tid til å utrede, han har ikke tid til å kostnadsberegne, og han har ikke tid til å samarbeide med de ansatte. Det er derfor man ikke har tiltro til den omstillingsprosessen som nå skjer i Arbeids- og administrasjonsdepartementet.

Sonja Irene Sjøli (H): Igjen vil jeg få takke komiteen for en ryddig debatt. Avslutningsvis vil jeg gi Arbeiderpartiet honnør for at de tar ansvar og følger opp budsjettforliket. Jeg har – iallfall innenfor anstendighetens grenser – forståelse for at representanten Giske verbalt gir uttrykk for sine primærstandpunkter, for det viktigste er ikke hva man sier, men hva man faktisk gjør. Jeg har med tilfredshet registrert at representanten Giskes retorikk i debatten i dag har vært betydelig dempet. Det tror jeg var en klok strategi, tatt i betraktning at Arbeiderpartiet faktisk skal stemme for denne omstillingen.

Jeg tror det nå er svært viktig å få ro rundt Statskonsult. Nå er det viktig å fokusere på mulighetene i det nye selskapet. De ansatte besitter en svært viktig kompetanse som nå må brukes i hele den offentlige sektor, ikke bare i den sentrale statsforvaltningen. En omdannelse til AS er viktig for å få en bedre brukerretting, mer konkurranse om tjenestene slik at de blir bedre og flere, og mer effektiv bruk av offentlige ressurser.

Igjen vil jeg uttrykke tilfredshet med at Arbeiderpartiet vil stemme for denne viktige omdanningen, og også gi støtte til Regjeringens viktige arbeid med å modernisere og effektivisere offentlig sektor.

Helt avslutningsvis vil jeg fremme et forslag fra Arbeiderpartiet og regjeringspartiene som inneholder å øke rammeområde III kap. 320 post 73, som føres opp med 211,3 mill. kr. Dette har å gjøre med et flertallsforslag om å bevilge 10 mill. kr til igangsettingen av romaniavdelingen ved Glomdalsmuseet. Det kom fram i budsjettforhandlingene mellom Arbeiderpartiet og regjeringspartiene i komiteen. Det var derfor ikke tidligere satt opp i Regjeringens opprinnelige forslag. Dette forslaget vil bli omdelt senere.

Presidenten: Representanten Sonja Irene Sjøli har teke opp det forslaget ho gjorde greie for.

Trond Giske (A): Det som fikk meg til å ta ordet, var et forholdsvis spesielt innlegg fra representanten Sandberg.

Han mener at diskusjonen rundt Statskonsult nærmest er en uverdig debatt. Tatt i betraktning at han representerer et parti hvis parlamentariske leder er i en stadig krangel med Victor Norman om rundstykker med hvitost og paprika, får vi høre på råd fra den kanten om hva slags debatter man skal legge ned sverdene på!

Dette dreier seg om noe mye større. Det dreier seg om de ansattes rettigheter i Statskonsult. Jeg kan rett og slett ikke forstå den kritikken Per Sandberg retter mot Stortingets håndtering av denne saken. Hadde det ikke vært for at Stortinget gjennom vår komite og kommunalkomiteen hadde tatt opp spørsmålet om de ansattes rettigheter, hadde vi, ved å underskrive på Victor Normans forslag, fratatt dem vesentlige rettigheter. Da hadde premissene i Victor Normans proposisjon blitt stående som forarbeid til den loven kommunalkomiteen vil gå inn for at vi skal vedta.

Da hadde man kategorisk slått fast at man ikke har rett til ventelønn fordi man har sagt nei til «annet høvelig arbeid». Vi mener faktisk at dette skiller seg vesentlig fra andre omdanninger. Det er det som er vårt hovedpoeng, fordi det i proposisjonen varsles en vesentlig nedbemanning. Det kan ikke nøyaktig tallfestes, som også representanter fra regjeringspartiene har sagt her tidligere, men man antyder i budsjettproposisjonen opp til halvparten av de ansatte. Det vil si at halvparten kommer til å gå, og da er spørsmålet: Er det «annet høvelig arbeid» å komme i en situasjon hvor man har en veldig stor sjanse for at det arbeidet som man da er tilbydd, er borte om ganske kort tid? Da sikrer man selvsagt gjennom den loven som kommunalkomiteen sannsynligvis kommer til å gå inn for at vi skal vedta, at man får de rettighetene man hadde fra før, i det nye selskapet. Men «annet høvelig arbeid» er det jo ikke å bli oppsagt.

Så er det spørsmål om dette ordet «villede». Nå er Per Sandberg litt fornærmet over at det partiene gjør i kommunalkomiteen, varsles før innstillingen er avgitt. Nå er det ikke noe nytt at partiene forteller om sine standpunk-

ter, og Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet mener at man har villedet. Hva Fremskrittspartiet mener, og om man vil si det før innstillingen avgis, er opp til Fremskrittspartiet. Slik er reglene her i huset, og det trodde jeg Per Sandberg kunne etter så pass mange år.

Jeg må bare si at jeg synes det nesten går over stakk og stein når representanten Per Sandberg begynner å snakke om de ansattes rettigheter og de ansattes forhold, at det er det som nå er hensynet. I Fremskrittspartiets eneste merknader om dette, i vår innstilling i hvert fall, er hovedpoengene: Det ene er at egenkapitalen i det nye selskapet er for høy. Den kapitalen som skal sikre at selskapet kan tære på den og bli konkurransedyktig når man må igjennom en stor nedbemanning, skal reduseres. Det andre poenget er at selskapet skal privatiseres og kastes ut til ulvene sammen med de andre konsulentene. Da synes jeg man må slutte å snakke om de ansattes forhold!

Presidenten: No er statsråden neste talar. Han kan kanskje oppklara om det var brun eller kvit ost?

Statsråd Victor D. Norman: Det handlet vel i hvert fall om brunost, men jeg tror det handlet om noe mer. Det tror jeg er noe representanten Hagen og jeg kan ta opp oss imellom, og som jeg ikke behøver å bry Stortinget med akkurat nå.

Jeg bad egentlig om ordet for å kommentere innleggene til representantene Per Sandberg og Magnhild Meltveit Kleppa. Jeg har lyst til å si først og fremst at jeg vil slutte meg fullt ut til det Per Sandberg sa. Jeg tror det er viktig av hensyn til de ansatte at det i hvert fall nå blir ro rundt saken og ro rundt spørsmålet om rettigheter.

La meg i den forbindelse også presisere at det ikke var min mening å kritisere kommunalkomiteen for dens behandling av saken. Jeg kan uten videre bekrefte det Magnhild Meltveit Kleppa bad meg om å bekrefte.

Mitt anliggende har hele tiden vært å sørge for at de ansatte i Statskonsult får et realistisk bilde av de valgene de har, og konsekvensene for hver enkelt av dem av de valgene. Det er altså vår vurdering – og det kan vi komme tilbake til i debatten om kommunalkomiteens innstilling – at de tilbys «annet høvelig arbeid» i Statskonsult AS. Det tror jeg er veldig viktig hvis så er tilfellet, at de får det bildet.

Så håper jeg nå, i likhet med Per Sandberg, at alle, hver på sin måte, kan bidra i hvert fall til å sørge for at de ansatte som berøres av denne omdanningen, får et fullstendig og realistisk bilde av de valgene de har, og de konsekvensene det har for dem.

Så til innlegget til May Hansen, som sa vi ikke hadde tid til å utrede, ikke tid til å kostnadsberegne og ikke tid til å samrå oss med de ansatte. Jeg føler meg ikke truffet av den kritikken. I saken om Statskonsult har vi hatt meget god tid til å utrede og har utredet en rekke forskjellige alternativer. Vi har hatt tid til å kostnadsberegne, og det foreligger detaljerte kostnadsberegninger. Vi har hatt tid til å samrå oss med de ansatte, både ved at Statskonsults ledelse har samrådd seg med organisasjonene i Statskon-

sult, og ved at vi har hatt en særskilt prosess med hovedsammenslutningene i staten. At en del av dem vi har samrådd oss med, ikke er enig i de konklusjonene vi trekker, er en annen sak. Men det hører nå en gang hjemme i demokratiske prosesser at flest mulig skal høres. Men ikke synspunktene til alle som høres, kan reflekteres i det forslaget som fremmes. Det ville bare skje hvis alle faktisk var helt enige om alle saker.

Jeg må personlig si at i Statkonsult-saken skjønner jeg godt argumentene mot omdanning og har stor respekt for dem. Vi er kommet til en annen konklusjon. Jeg tror vi må forlange like stor respekt for vår konklusjon. Gjennom en høringsprosess skal alle synspunkter komme frem og høres, og så skal noen trekke en konklusjon. Det har Regjeringen gjort i forslaget til Stortinget, og det ser det ut til at Stortinget vil gjøre i dag.

Per Sandberg (FrP): Nå trekker jeg ut debatten, men jeg greier ikke å unngå det.

Jeg holdt på å skulle foreslå en omstillingsprosess for tidligere statsråder som skal gå fra å være statsråd til å bli stortingsrepresentanter. Da kan jo representanten Giske bli den første! Det er klart det er statsrådsfakter som fortsatt eksisterer, når Giske prøver å påstå at Sandberg ikke kan prosedyrene i forhold til å behandle saker i komiteen.

Nå vet jeg det er flere i komiteen som har reagert på Giskes utspill tidligere i dag. En ting er at Giske lekker fra komiteen, og på vegne av Arbeiderpartiet må han gjerne gjøre det. Men meg bekjent snakket han om et flertall i komiteen da han uttalte seg tidligere i dag. Da uttaler han seg på vegne av flere, og Arbeiderpartiet har meg bekjent ikke flertall alene i komiteen. Det er i hvert fall den prosedyren vi har lagt oss på i kommunalkomiteen.

Giske sier i sitt innlegg: «Det dreier seg om de ansattes rettigheter». Nei. Den saken vi behandler her i dag, handler om en omdanning. Saken om de ansattes rettigheter er fortsatt til behandling i komiteen. Det er det tidligere statsråd Giske ikke greier å forstå. Det er den faktiske situasjonen.

Hvis jeg skulle lekke noe fra den prosedyren som vi har i komiteen, om hvor langt vi har kommet i forhold til innstillingen, diskuterer vi fortsatt. Vi har nettopp mottatt siste utkast. Det kom i hylla vår for 5 minutter siden. Da er det direkte ødeleggende at representanten Giske står her og prosederer ut fra den innstillingen. Jeg synes Giske skal la representantene i kommunalkomiteen ta seg av den saken. Vi vet også at Giske ved å behandle denne saken i sin komite faktisk har vært inne på vår behandling i form av å stille spørsmål til departementet osv. Det er uheldig.

Jeg skjønner det ikke, men jeg forstår det slik at representanten Giske er veldig hårsår i førjulstider. Jeg håper jo at han også, når saken er avklart, prøver å få litt mer julestemning istedenfor å komme med sarkasme og arrogance i forhold til rundstykker osv. Det er selvfølgelig en helt annen sak. Den som prøver å trekke denne saken ned på et lavt nivå, må i tilfelle være representanten Giske, som begynner å snakke om rundstykker.

Afshan Rafiq (H): Jeg skulle egentlig ikke tatt ordet, men representanten Faldet ville forlenge denne debatten med ytterligere 3 minutter.

Jeg viste i mitt innlegg til evalueringen av kontantstøtten, som faktisk regjeringen Stoltenberg la frem. Det var også på bakgrunn av denne evalueringen at representanten Faldets egen regjering besluttet å frede kontantstøtten inntil videre. Jeg synes derfor det blir litt underlig med den kritikken Faldet nå kommer med i forhold til kontantstøtten. Det er jo slik at 74,6 pst. av barn i aldersgruppen 1–3 år deltar i denne ordningen, noe som viser at det fortsatt er en populær ordning.

Jeg deler representanten Faldets syn på at barn har godt av å gå i barnehage, men i motsetning til representanten Faldet mener jeg at det må være opp til foreldrene å bestemme hvor lenge, hvor mye og når deres barn skal begynne i barnehage. Det forstår jeg at representanten Faldet ikke har noen forståelse for. Jeg synes dette rett og slett er mistillit til småbarnsforeldre.

Presidenten: Representanten Faldet har hatt ordet to ganger tidlegare og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Eirin Faldet (A): Jeg har stor forståelse for veldig mange grupper. Det er ikke det om å gjøre. Jeg tror denne debatten kommer til å fortsette. Jeg bryr meg ikke om en evaluering. Jeg snakker om folk som har behov for barnehageplass, og som har behov for et reelt valg.

Når jeg nå tar ordet, er det for å gi Sonja Sjøli en hilsen. Det var synd hun ikke fulgte med da hennes egen statsråd, statsråd Norman, hadde ordet og snakket om respekt for hverandres syn i Statskonsult-saken.

Jeg vil si her fra denne talerstol at det er noe med denne saken som er veldig vanskelig for Arbeiderpartiet. Vi er imot omgjøring til et AS. Det sved noe svinaktig fælt for oss i Arbeiderpartiet å måtte gå inn for denne avtalen. Da synes jeg representanten Sonja Sjøli skal være svært forsiktig med å kritisere Arbeiderpartiet, fordi vi var faktisk med på å hjelpe denne regjeringen til å holde seg på beina.

Presidenten: Presidenten kan tenkja seg meir parlamentariske uttrykk enn «svinaktig».

Magnhild Melveit Kleppa (Sp): Det kjennest litt underleg når representanten Per Sandberg fyrst anbefaler alle å leggja ned sverdet, og så slår han sjølv i både aust og vest! Han kjem med eit angrep på Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet og meiner at desse partia i denne saka brukar alle moglegheiter til å kjempa mot modernisering og effektivisering, mens han sjølv representerer eit parti som heilt ukritisk går inn for AS-ifisering, uansett dei motførestellingane som måtte koma.

Lat meg berre seia at Senterpartiet òg framover kjem til å stemma for det vi er for, og mot det vi er mot. Vi går mot konkurranseutsetjing på område der det er klare råd om det motsette.

Så refsa Sandberg utsegnene frå Trond Giske. Han kan forsvara seg godt sjølv. Det veit eg. Men lat meg likevel seia at det som Trond Giske sa, var:

«I kommunalkomiteen er det etter hva jeg forstår, et flertall som bruker uttrykket «villedende» om statsrådens informasjon til Stortinget.»

Det er ikkje tvil om at både Arbeidarpartiet, SV og Senterpartiet har bruka det uttrykket i media. Dei partia har altså fleirtal i komiteen, om dei ikkje har det i salen. Så eg synest ikkje det er noko å gjera så stort nummer av.

Det som likevel er ganske viktig, er at vi her behandlar ei sak som er lagt fram av den statsråden som meir enn nokon skulle kjenna til regelverk og omstillingsprosessar, som sjølv har skrive under på ein eigen avtale om omstilling, som har sagt i Stortinget at moderniseringsarbeidet må forankrast hos dei tilsette:

«Gode offentlige tjenestetilbud forutsetter entusiasme og pågangsmot hos dem som yter tjenestene. En prosess som de ansatte i verste fall er imot, og i beste fall bare halvhjertet er med på, vil ikke føre til målet. Vi vil derfor» – altså på vegner av Regjeringa – «legge stor vekt både på å lytte til de ansattes organisasjoner og å trekke dem sterkt inn i arbeidet.»

Det som fyrst og fremst bekymrar Senterpartiet i denne saka, er at vi frå denne statsråden har sett lite engasjement og lite omsorg i forhold til dei tilsette, som er inne i ein sær sars vanskeleg prosess, og at den prosessen er så tidkrevjande, krevjande på alle vis, fordi han er så kort.

Presidenten: Sonja Irene Sjøli har hatt ordet to ganger og får ordet til ein kort merknad, avgrensa til 1 minutt.

Sonja Irene Sjøli (H): Jeg tror det må være en åpenbar misforståelse fra representanten Faldets side. Jeg gav faktisk honnør til Arbeiderpartiet for at de tok ansvar, til tross for at de var imot denne saken. De tok ansvar og var med på å stemme for denne viktige omdanningen, selv om de altså var imot. Når det gjelder respekt, er forståelse og respekt for andres synspunkter ikke det som har vært det mest påfallende fra Arbeiderpartiets side i denne debatten.

Presidenten: Fleire har ikkje bede om ordet til sak nr. 1.

(Votering, sjå side 1195)

S a k n r . 2

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer i bevilgninger under Kultur- og kirkedepartementets budsjett for 2003 (Innst. S. nr. 73 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 26 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bede om ordet.

(Votering, sjå side 1224)

S a k n r . 3

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer av løyvingar på statsbudsjettet 2003 under Barne- og familiedepartementet (Innst. S. nr. 76 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 17 (2003-2004))

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1225)

S a k n r . 4

Forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 27. november 2003 (jf. Innst. O. nr. 13):

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrer i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børnoterte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrer.»

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1226)

S a k n r . 5

Forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003 (jf. Innst. O. nr. 17):

«Stortinget ber Regjeringen om å tilpasse lovteksten slik at det ikke gjøres forskjell på tvangsekteskap og arrangerte ekteskap.»

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1226)

S a k n r . 6

Forslag oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003 (jf. Innst. O. nr. 17):

«Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen av utviklingen av vigselskompetansen og Folkeregisterets myndighet til prøving av ekteskapsvilkårene, og vurdere virkning av intensjon om å forebygge tvangsekteskap, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte innen utgangen av denne stortingsperioden.»

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1226)

S a k n r . 7

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer på statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003 under Arbeids- og administrasjonsdepartementet (Innst. S. nr. 74 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 31

(2003-2004) unntatt kap. 1594, 2541, 2542, 2543, 4590, 4595 og 5705)

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1226)

S a k n r . 8

Forslag fra stortingsrepresentant Marit Arnstad på vegne av Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. november 2003 (jf. Innst. O. nr. 8):

«Stortinget ber Regjeringen om en vurdering av en framtidig organisering for Statsskog SF, SIVA SF, Statnett SF og ENOVA SF. En slik organisering bør ha som forutsetning at innholdet i statsforetaksloven § 4 og § 51 og § 53 gjøres gjeldende.»

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1228)

S a k n r . 9

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om endringer under enkelte kapitler på statsbudsjettet medrekna folketrygda for 2003 (Innst. S. nr. 75 (2003-2004), jf. St.prp. nr. 23 (2003-2004) kap. 664 og 666)

Presidenten: Ingen har bede om ordet.
(Votering, sjå side 1228)

S a k n r . 10

Innstilling frå kommunalkomiteen om kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i inntektssystemet for kommunene (Innst. S. nr. 80 (2003-2004), jf. St.meld. nr. 6 (2003-2004))

Presidenten: Etter ynske frå kommunalkomiteen vil presidenten føreslå at debatten vert avgrensa til 1 time og 40 minutt, og at taletida vert fordelt slik på gruppene:

Arbeidarpartiet 25 minutt, Høgre 20 minutt, Framstegspartiet og Sosialistisk Venstreparti 15 minutt kvar, Kristeleg Folkeparti 10 minutt, Senterpartiet, Venstre og Kystpartiet 5 minutt kvar.

Vidare vil presidenten føreslå at det vert gjeve høve til replikkordskifte på inntil fem replikkar med svar etter innlegg frå medlemmer av Regjeringa innanfor den fordelte taletida.

Vidare vert det føreslått at dei som måtte teikna seg på talarlista utover den fordelte taletida, får ei taletid på inntil 3 minutt.

– Det er rekna som vedteke.

Reidar Sandal (A) (ordførar for saka): Kostnadene for kommunane til rusomsorg og psykiatrisk behandling er eit velkjent tema i Stortinget. Ei betre økonomisk ordning enn vi har no, har vore etterlyst fleire gonger.

Seinast skjedde det då kommuneproposisjonen for i år blei behandla.

Det er brei semje om at kommunar som har særleg store utgifter til rusomsorg og psykiatrisk behandling, må få meir økonomisk hjelp frå staten enn dei no har. Usemja har stått om fordelinga av midlane til kommunane. Eit fleirtal i kommunalkomiteen meiner at den modellen som Regjeringa har presentert, ikkje kan godtakast. Den har klart uheldige og urimelege fordelingsverknader.

I kommuneproposisjonen for 2004 fremma Regjeringa forslag om ny kostnadsnøkkel for sosiale tenester. Fleirtalet i Stortinget gav ikkje tilslutning til forslaget. Fordelinga av midlar mellom kommunar var uakseptabel. Det var grunnen til at Regjeringa sitt opplegg blei avvist.

Stortinget vedtok i juni at Regjeringa skulle leggje fram ei eiga sak om kostnadsnøkkel for sosiale tenester i haustsesjonen 2003. Det blei gjort, og det er den meldinga vi no debatterer.

Det politisk interessante er at Regjeringa, trass i den mottakinga forslaget fekk i Stortinget i juni, presenterer akkurat den same budskapet og det same innhaldet i saka i oktober. Den einaste forskjellen er at den siste versjonen er langt meir voluminøs.

Regjeringa er blitt oppmoda om å leggje fram ein kostnadsnøkkel som er meir treffsikker, og som i langt større grad enn Regjeringa sitt forslag kompenserer for dei store kostnadene som ein del kommunar har til rusomsorg og psykiatrisk behandling. Det blei det bede om under behandlinga i vårsesjonen. Akkurat den same oppmodinga fekk kommunal- og regionalministeren i skriv frå saksordføraren 24. oktober i år. Det er kritikkverdige at statsråden har avvist oppmodinga. Dette har teke frå fleire parti i Stortinget eit viktig grunnlag for å ta avgjerd i saka. Statsråden må gjerne ha ei einvis holdning, men det er svært uheldig at det ikkje har vore vilje til å bruke den utgreiingskapasiteten som regjeringsapparatet rår over, slik at fleire av partia hadde fått det avgjerdsgrunnlaget som har vore etterlyst – fleire gonger. Slik framferd frå statsråden si side avföder ikkje respekt.

Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet meiner at kostnadsnøklar skal vere fagleg grunn-givne. Det er nemleg summen av kriterium og vektorer som i stor grad bestemmer om kostnadene for kommunane blir utjamna. I forslaget til ny kostnadsnøkkel for sosiale tenester er det gjort vesentlege endringar i vekterne. Urbanitetskriteriet får spele ei svært sentral rolle. Konsekvensen av dette er at mange kommunar med store utgifter til rusomsorg og psykiatrisk behandling får forverra sin økonomiske situasjon. Det er heilt urimeleg. I stortingsmeldinga blir det peikt på at når det gjeld variasjonar kommunane imellom i talet på rusmisbrukarar, er det mykje som tyder på at problema er størst i dei største byane. Når det gjeld narkotika, viser tala at problema er større i storbyane, og særleg i Oslo, enn i landet elles. Regjeringa har overfor Stortinget poengtert at sjølv om narkotikaproblema i gjennomsnitt er størst i storbyane, er det teikn på at fleire andre større byar utanom storbyane kan ha vel så store brukargrupper relatert til befolkninga.

Det er dessutan grunn til å leggje vekt på at veksten i narkotikaproblema ser ut til å vere størst utanom storbyane.

Dei største bykommunane har store utfordringar innanfor rusomsorg og psykiatrisk behandling. Derfor treng dei meir økonomisk støtte frå staten. Det er dokumentert at biletet er ganske nyansert. Ei rekkje andre bykommunar og ein del kommunar med regionfunksjonar har store utgifter på dei nemnde tenesteområda, utan at forslaget frå Regjeringa gir dei noka hjelp. Tvert imot får fleire av dei aktuelle kommunane dårlegare vilkår enn dei har no, t.d. Fredrikstad, Drammen, Skien, Haugesund og Kristiansund. Fleire av desse kommunane har no storbytilskot nettopp for å kompensere for utgifter til rusomsorg og psykiatrisk behandling. Forslaget frå Regjeringa gir dei same kommunane dårlegare vilkår for å yte hjelp til personar som strevar tungt på grunn av rusproblem eller psykiatriske vanskar. Det må vere eit paradoks.

Eit viktig krav til ein ny kostnadsnøkkel for sosiale tenester må vere at han tek omsyn til levekår i kommunane. I innstillinga har fleirtalet illustrert denne mangelen ved å vise til ei samanlikning mellom kommunane Skien og Asker; kommunar som har likt folketal. Den klart rikaste kommunen, med dei høgaste skatteinntektene og lågaste sosialutgiftene, tener på omlegginga av systemet. Differansen blir i alt 25 mill. kr. Det har mykje å seie for kva slags tilbod dei to kommunane kan gi til grupper med store behov for hjelp.

Store utgifter til rusomsorg og psykiatrisk behandling er ikkje eit problem berre for dei aller største bykommunane. Verdal har hatt og har akkurat dei same utfordringane, sjølv om kommunen berre har i underkant av 14 000 innbyggjarar. På 1970-talet hadde kommunen svært sterk auke i folketalet på grunn av industrireising. Innbyggjartalet steig frå ca. 9 000 til over 13 000 på få år. I kjølvatnet av dette har Verdal fått ei rekkje utfordringar. Størst har vanskane vore i ungdomsmiljøa. Rusproblema har vore sterkt veksende. Svært mange var sprøytenarkomane som gjekk på heroin. Dette kom tydeleg til uttrykk i kriminalitetsstatistikken, der kommunen låg skyhøgt over dei andre kommunane i fylket når det gjaldt vinnings- og narkotikabrotsverk.

Verdal kommune har satsa offensivt for å løyse og førebyggje problem. Utfordringa er framleis stor. Trass i det vil Regjeringa sitt forslag til ny kostnadsnøkkel gi Verdal kommune 5 mill. kr mindre pr. år til arbeidet innanfor rusomsorg og psykiatrisk behandling. Bærum derimot, som er ein skattesterk kommune, vil få ein gevinst på over 46 mill. kr.

Det er urimeleg å innføre eit nytt element i inntektssystemet som ikkje finn tilfredsstillande løysing for ei rekkje kommunar med store plikter innanfor rusområdet og psykiatrisk behandling. Arbeidarpartiet kan ikkje godta eit system som verkar så urettferdig. Saka må derfor utgreiast meir. Ho er uferdig frå Regjeringa si side. Vi vil ha utarbeidd eit meir treffsikkert system. Det er ønskeleg å få det vedteke under behandlinga av kommuneproposisjonen for 2005. Inntil det nye systemet kan takast i bruk, vil vi vidareføre ordninga med hovudstadstilskot og storbytilskot. Eg poengterer at vi brukar like mykje

midlar til formålet som Regjeringa legg opp til i 2004. Forskjellen er at vi vil ha ei ordning som kompenserer alle kommunar som har særleg store utfordringar innanfor rusomsorg og psykiatrisk behandling.

Å endre inntektssystemet for kommunane er ei stor sak. Dette systemet har mykje å seie for kva slags tenester kommunane kan gi til innbyggjarane sine. Då må det vere til ettertanke at forslaget frå Regjeringa har fått hard medfart frå mange kommunar som slit med store utgifter til rusomsorg og psykiatrisk behandling. Innspel under behandlinga av saka og høyringa som kommunalkomiteen hadde for kort tid sidan, har gitt eitt dominerande synspunkt: Forslaget til ny kostnadsnøkkel for sosiale tenester bør ikkje bli vedteke. Trass i dette trumfar regjeringspartia og Framstegspartiet gjennom saka. Det kjem til å svi for mange kommunar og for mange brukarar som treng hjelp til rusomsorg og psykiatrisk behandling.

Den nye kostnadsnøkkel for sosiale tenester manglar legitimitet i kommunane. Det burde regjeringspartia og Framstegspartiet ha teke innover seg for lenge sidan.

Framstegspartiet har spelt ei merkeleg rolle i denne saka. Partiet gav ikkje tilslutning til forslaget frå Regjeringa i juni i år. Då var konklusjonen at det var behov for ei eiga sak. Det var fordelingsverknadene som var innvendinga. Då stortingsmeldinga blei presentert i haust, avviste Framstegspartiet forslaget som Regjeringa la fram. Seinare har det same partiet snudd tvert om og gir no full tilslutning til opplegget frå Regjeringa. Det skjer utan at det er eitt nytt moment i saka. Slikt kan ikkje kallast prinsippfast eller respektabelt.

Eg vil gjerne ta opp forslag nr. 1, frå Arbeidarpartiet og Senterpartiet.

Presidenten: Representanten Reidar Sandal har teke opp det forslaget han gjorde greie for.

Hans Kristian Hogsnes (H): Det er bred enighet i denne salen om at variasjoner i kommunenes utgiftsbehov knyttet til rus og psykiatri ikke er godt nok fanget opp gjennom kriterier i dagens inntektssystem. Det er også et faktum at spørsmålet om oppfølging på området har vært reist flere ganger i Stortinget.

Bakgrunnen for at saken ligger på vårt bord i dag, er et vedtak under behandlingen av kommuneproposisjonen for 2004, der Fremskrittspartiet fikk flertall for et forslag der Stortinget bad Regjeringen høsten 2003 fremme egen sak for Stortinget vedrørende endringer i kostnadsnøkkel for kommunesektoren. I vedtaket ble det videre bedt om at saken ble fremmet parallelt med fremleggelsen av statsbudsjettet 2004. Det er det vi nå holder på å behandle. Dette handler altså om valg av modell, og konsekvensene av dette modellvalget vil komme til uttrykk i det budsjettet for kommunal sektor som kommende mandag skal behandles i Stortinget.

Dagens kostnadsnøkkel for sosiale tjenester bygger på data fra 1993. Variasjoner i kommunenes utgiftsbehov knyttet til sosiale tjenester handler i stor grad også om rus og psykiatri. Dette fanges derfor ikke godt nok opp gjennom dagens inntektssystem.

Høyre tilhører det flertall i kommunalkomiteen som mener at forslaget til ny kostnadsnøkkel for sosiale tjenester som Regjeringa har lagt frem, har fordelingsvirkninger som imøtekommer muligheten for en rekke større kommuner til å kunne gi et bedre tilbud til sine innbyggere. Vi skal imidlertid være bevisst på det forhold at for en rekke kommuner vil den foreslåtte endringen slå negativt ut. Dette er kommuner med til dels store utfordringer innenfor rusomsorg og psykiatri, eksempelvis Sandefjord, Fredrikstad, Skien, Haugesund, Kristiansund og Verdal.

Det er grunn til å peke på at dette også skyldes andre endringer enn forslaget til nytt urbanitetskriterium. Felles for flere av disse kommunene er også rollen som et regionalt senter, med tilbud til langt flere innbyggere enn dem som har bopel i byen. Det betyr en magneteffekt, også i forhold til problemer relatert til rus og psykiatri. Slike utslag kan imidlertid godt fanges opp og justeres via skjønnsmidler.

Videre er det grunn til å minne om at de kommuner som som følge av gjennomføring av fire endringer i inntektssystemet som ble påbegynt i 2002, samt nye delkostnadsnøkler for landbruk og miljø og rus og psykiatri, har under 110 pst. av gjennomsnittlige skatteinntekter, vil få kompensert tap utover 200 kr pr. innbygger gjennom skjønnstilskudd. Likevel har Høyres, Fremskrittspartiets og Kristelig Folkepartis medlemmer i kommunalkomiteen bedt om at departementet gjennomgår konsekvensene for kommuner som kommer særlig dårlig ut ved endringen av kostnadsnøkkelene i inntektssystemet, og som har særskilte og muligens mer tidsbegrensede utgifter knyttet til rus og psykiatri. Vi ber departementet om å kompensere slike kommuner for ekstraordinære utgifter gjennom skjønnsmidler, i den grad øvrige endringer og tiltak ikke veier opp tap som følge av endringer i kostnadsnøkkel for rus og psykiatri. Dessuten ber vi om at det nedsatte Inntektssystemutvalget gjør en egen vurdering av om og hvordan objektive kriterier kan fange opp særskilt store utgifter forbundet med rus og psykiatri, uavhengig av kommunens størrelse.

Likevel er det god grunn til å understreke at hovedbildet som tegnes i underlagsmaterialet fra SIRUS, eller Statens institutt for rusmiddelforskning, er at en høy andel innbyggere i kommunen først og fremst virker utgiftsgenererende på sosialbudsjettet. Derfor er det svært relevant å innrette inntektssystemet slik at kommunene kompenseres gjennom delkostnadsnøkkel for sosiale tjenester, slik departementet har foreslått i den saken vi her behandler.

Det er altså ikke noe grunnlag for å utsette behandlingen av denne saken. Jeg tror ikke analysemetoder og datagrunnlag vil bli vesentlig bedre i løpet av den korte tiden frem til kommuneproposisjonen skal fremlegges. Derfor er det langt mer fruktbringende å gjøre det regjeringspartiene og Fremskrittspartiet her anmoder Regjeringa om, nemlig å komme tilbake til dette arbeidet i forbindelse med oppfølgingen av arbeidet i Inntektssystemutvalget.

Det kan også være grunn til å understreke at endringer i tilskudd grunnet ny kostnadsnøkkel for sosiale tjenester og utviklingen av hovedstadstilskuddet og storbytilskuddet vil omfattes av overgangsordningene i inntektssystemet. Dette medfører at endringene kun får 20 pst. gjennomslag i 2004.

På dette grunnlaget er det god grunn til å anbefale den foreliggende innstilling i denne saken, slik at vi fortsatt kan holde tempo i arbeidet med å modernisere og forbedre inntektssystemet for Kommune-Norge.

R a n v e i g F r ø i l a n d hadde her teke over presidentplassen.

Per Sandberg (FrP): Denne saken har vært vanskelig, først og fremst fordi vi har et inntektssystem for kommunal sektor som er så komplisert og så urettferdig at uansett hvilken vinkel en angriper fra for å endre på det, vil det slå negativt ut for noen.

Jeg vil først få lov til å bruke litt tid på å sitere hva jeg sa under behandlingen av kommuneproposisjonen, ikke fordi jeg føler noe behov for å forsvare Fremskrittspartiets standpunkt og prosess fra juni, men i tilfelle det var noen misforståelser i forhold til det forslaget som jeg fremmet på det tidspunkt, og som fikk flertall. Saksordføreren viste for øvrig også til det forslaget. Det er viktig å få lov til å presisere at det var et forslag som var fremmet av Fremskrittspartiet. Der sa jeg følgende:

«La meg først si til statsråden at hun ikke skal tvile på at Fremskrittspartiet deler Regjeringens syn på at det må innføres et urbanitetskriterium. Årsaken til at vi» – altså Fremskrittspartiet – «ønsker litt mer tid og en egen sak parallelt med statsbudsjettet, er at vi ønsker å fokusere på akkurat det som statsråden avsluttet med i sitt innlegg. Det finnes også andre kriterier som ikke er perfekte, og som skaper forskjellsbehandling i inntektssystemet.»

Det var utgangspunktet til Fremskrittspartiet. Vi klargjorde allerede på det tidspunktet at dette var i tråd med vår politikk, og at det gikk mer i retning av objektive kriterier basert på innbyggertallet. Slik sett skulle det ikke være noen tvil.

Videre forstår jeg det som om saksordføreren har lest noen avisoppslag om meg. Jeg sa tidlig, umiddelbart da denne saken ble framlagt for Stortinget, at slik som saken ligger nå, tviler jeg på at den går igjennom i Stortinget. Årsaken var, punkt 1, at Regjeringen faktisk hadde unnlatt å legge inn de 1,5 milliarder kr som Fremskrittspartiet fikk flertall for i forbindelse med kommuneproposisjonen. På det tidspunktet var jeg klar: Hvis ikke de kom på plass, var det umulig for oss å støtte saken slik som den lå. Og punkt nr. 2: Jeg har også vært klar på at de kommunene som i dag sliter med problemer innen rus og psykiatri, av ulike årsaker skulle ivaretas. Det er altså noe nytt som har kommet inn i innstillingen, som saksordføreren da ikke har registrert. Nå er det påpekt fra representanten fra Høyre, og jeg kan gjerne gjøre det selv, at disse kommunene skal kompenseres gjennom skjønnsmidler. Kompensasjonsgrensen på 200 kr som er lagt inn

i meldingen, er ikke god nok. Derfor vil vi ha midler utover det. Det håper jeg også at statsråden på et senere tidspunkt vil klargjøre.

Nå ble det jo slik at Arbeiderpartiet i sitt forlik – og det skal de ha ære for – faktisk fikk framforhandlet 1,6 milliarder kr til primærkommunene. Dermed var de 1,5 milliarder kr som manglet i utgangspunktet, på plass. Så var det problemet løst. Nå har jeg altså gjennom forhandlinger med regjeringspartiene i Stortinget fått lagt inn at midlene skal komme fra skjønnsporten til de kommunene som er ille utsatt. Da er punkt nr. 2 løst, og da skulle det ikke framstå som noen overraskelse eller noe merkelig for verken saksordfører eller andre at Fremskrittspartiet støtter den saken. Men jeg er mer enn villig til å gå inn i en generell debatt om inntektssystemet og hvor urettferdig det er. Denne saken er jo faktisk et bevis på hvor urettferdig systemet er. Nå har det jo også vært slik – uten å forsvare regjering, statsråd eller andre – at flere regjeringer har rørt på dette inntektssystemet opp gjennom årene, noe som har gjort det mer og mer urettferdig.

Nå har Regjeringen nedsatt et utvalg. Jeg har ikke noe større tro på at det skal bli noen løsning i et slikt utvalg heller, når en ser på det mandatet som utvalget har fått. Jeg hadde gjerne sett at utvalget hadde fått et mer utvidet mandat i forhold til å se på inntektssystemet til kommunesektoren.

Da har jeg vært gjennom Fremskrittspartiets prosess fram til i dag. Jeg har også kommentert det som egentlig burde vært gjort. Jeg vil også si at hvis vi hadde gjort disse endringene på et tidligere tidspunkt, hadde vi kanskje heller ikke fått den voldsomme støyen rundt saken.

Så vil jeg gjerne snakke litt om Verdal kommune jeg også, i og med at jeg er bosatt i nabokommunen. Jeg har litt kjennskap til Verdal kommune. Det er riktig det saksordføreren sier med hensyn til det som har vært utviklingen i Verdal kommune. Men kommunen er i ferd med å lykkes. Det er imidlertid ikke fordi den har fått mer penger overført gjennom inntektssystemet, det er fordi den har grepet fatt i problemet. Kommunen har først og fremst fått en lensmann som har satt seg som mål å rense hele Verdal kommune for narkotika, en lensmann som har lagt seg på nulltoleranse. Det er ett av områdene, og det etterlyser jeg også i denne debatten. Kanskje er det feil tittel på dette, kanskje er det ikke kostnadsnøkkel for rus og psykiatri eller den type ting vi skulle ha kalt det. Kanskje skulle vi ha kalt det en mer rettferdig modell – i retning av en mer rettferdig modell. For hvis det er debatten om rus og psykiatri og problemene her, sosiale tjenester, vi skulle tatt, skulle vi heller snakket om hva vi kan gjøre forebyggende, for å unngå at kommunene har slike store utgifter. Og da vil jeg si litt om velferdsgodene til Fremskrittspartiet. Jeg vet at det kommer en sak til Stortinget om hvorvidt en rekke offentlige etater etter hvert må ses i sammenheng, og kanskje slås sammen, for å drive direkte oppfølging av individet. Det vil kanskje avhjelpe situasjonen for de menneskene som har disse problemene. Vi har Rusreform I og II. Forhåpentligvis vil de reformene slå ut slik at kommunene blir noe avlas-

tet i forhold til deres problemstilling. Jeg sier forhåpentligvis, men i bunn og grunn tror jeg at løsningen på dette er at vi må over på et helt annet finansieringssystem. Det har vi hatt flere debatter om. Når det gjelder konkrete problemer som kommunene sliter med, ser vi at de er variable fra kommune til kommune. Saksordføreren pekte på hvorfor det er slik. Og da tror jeg at løsningen faktisk går i retning av at vi må ha en riktig plassering av det finansielle ansvaret for å følge opp disse menneskene.

Det er det som ligger i Fremskrittspartiets modell. Den er uavhengig av om en har rusproblemer eller psykiatriske problemer, om en er arbeidsledig, er innvandrert eller hva det måtte være. Poenget er at en får et velferds-kontor med en velferdskonsulent som følger opp det enkelte individ fra det øyeblikk vedkommende søker hjelp fra det offentlige. Først da tror jeg at vi får en oppfølging og en forebygging av disse sakene som vil hjelpe på sikt.

Det er ganske enkelt et finansieringssystem som Fremskrittspartiet har pratet opp og ned om, som må vurderes, og som jeg savner i det utvalget som Regjeringen har satt ned for å se på et nytt inntektssystem. Jeg savner at det ikke har mandat til også å se på den type ting. Det hadde jeg ønsket meg. Det hadde vært sånn at velferds-etaten, ut fra hvor mange individer den hadde til behandling, avhengig av hvilke problemer individet hadde, fikk utbetalt støtten direkte via det lokale trygdekontor. Vi gjør det på mange andre områder, og jeg mener at det også kunne ha vært løsningen på dette området.

Jeg hadde en runde i går der jeg prøvde å gå gjennom den debatten som har vært i det offentlige rom om denne saken. Det er pekt på at mange kommuner har ekstraordinære problemer. Men generelt føler jeg faktisk ikke at det har vært noe stort trykk fra Kommune-Norge eller KS i forhold til kritikken av disse endringene. Jeg føler mer at den er politisk orientert enn at den faktisk kommer fra kommunesektoren. Men jeg synes det er litt viktig – i og med at det nå i forliket er kommet på plass 2 milliarder kr til kommunesektoren, inklusiv fylkeskommunene – å se på den nominelle veksten som skjer i kommunene nå. Fremskrittspartiet har for en gangs skyld stått i spissen for å prøve å øke overføringene til kommunesektoren. Det er fordi at når man ikke får endret systemet, er vi nødt til å overføre noe mer penger. Men det må finnes noen begrensninger. Jeg hørte at saksordføreren nevnte noen kommuner, bl.a. Fredrikstad, som på en måte vil lide under denne endringen. Fredrikstad vil neste år få en nominell vekst på 99 mill. kr. Det høres for meg ut til å være en brukbar økning, for å si det sånn, på 6,5 pst. Vi kan også ta Sandefjord kommune, som har 1 milliard kr på bok, bare for å få nevnt det også. De får en nominell økning neste år på 66 mill. kr. For meg høres det ut til å være en brukbar vekst. Vi kan gjerne også ta Verdal kommune. Verdal kommune er i en voldsom omstilling, med en voldsom rasjonalisering og effektivisering. De er i ferd med å lykkes med å få sine budsjetter og regnskap under kontroll. De får en nominell vekst neste år på 14,5 mill. kr. For meg høres det ut til å være en betydelig økning for Verdal kommune.

Vi må kunne forvente at også partier som hører til på venstresiden i norsk politikk, greier å ta en realistisk debatt om kommuneøkonomien. Jeg prøvde under debatten om kommuneproposisjonen å utfordre saksordføreren i denne saken, representanten Sandal, i forhold til økonomien generelt i kommunesektoren. Da drog jeg fram Bykle som et eksempel. Det er ikke sånn at alle kommuner lider under stramme budsjetter. Det som er problemet, er skjevheten i forhold til inntektssystemet. Og min påstand er faktisk at en rekke kommuner, ja kanskje flertallet av kommunene, fram til i dag har fått for mye i overføringer på bekostning av andre kommuner. Jeg sitter i distrikts-kommisjonen, for å få nevnt det også, og der er det også en debatt rundt dette.

Vi må søke å komme fram til et system, når vi nå ser utviklingen i forhold til mobiliteten blant folk. Vi kan ikke gå rundt og tro at vi her på huset skal stenge folk inne i den enkelte kommune. Det vil bli større og større bevegelse, og da kan vi ikke basere et inntektssystem til kommunene på et fast bosettingsmønster. Debatten om endring av kostnadsnøkkel for sosiale tjenester til kommunene handler om mye, mye mer enn at Verdal kommune neste år får 1 mill. kr mindre i overføringer enn tidligere på grunn av kostnadsnøkkel. Det handler om så mye mer enn det. Derfor har Fremskrittspartiet kommet fram til den konklusjonen at vi er med på regjeringens opplegg her, men at vi har fått fram – og det vil vi følge opp neste år – at de kommunene som har ekstraordinære problemer, skal følges opp gjennom skjønnsputten.

Karin Andersen (SV): Først vil jeg få ta opp det forslaget som står i innstillingen.

For SV er det viktig at inntektssystemet for kommunene bygger på rettferdig fordeling både når det gjelder utgiftssiden og inntektssiden. Det er antakelig umulig å få på plass et system som fanger opp behov og inntektsfordeling i så ulike kommuner som Oslo og Utsira, som alle ville være fornøyd med. Sjørl er jeg mer og mer i tvil om vi får alle kriterier inn i ett eneste system. Men det skal jeg la ligge nå.

Den tekniske siden av saken gikk saksordføreren grundig gjennom, og hovedsynspunktene er SV helt enig med Arbeiderpartiet i. Det trengs et inntektssystem som bedre fanger opp kostnader knyttet til oppgaver innenfor rus og psykiatri. Det er tungt prioriterte oppgaver for oss alle sammen. Det er derfor viktig at kommunene har råd til både forebygging, rehabilitering, pleie, omsorgstilbud, boliger og ettervern.

Endringene som blir foreslått, kommer på et vanskelig tidspunkt, og det gjør alle endringer vanskelige. Nå er det riktig at det er blitt litt bedre, fordi budsjettforliket fikk på plass litt over 2 milliarder kr i budsjettet for 2004. Men jeg vil da minne Stortinget om at skattesvikten i år for kommunesektoren er nesten like stor. Det betyr at vi er omtrent på status quo for kommunesektoren, sett under ett.

66 av 434 kommuner tjener på omleggingen. Det aller meste av det går til de fem storbyene og til noen andre

folkerike kommuner, som Bærum, Asker, Sandnes og Sola. En del små vestlandskommuner får også litt mer fordi de høye skilsmissetallene ikke lenger premieres så mye som før, og da taper finnmarkskommunene på det.

Hovedstaden har en del oppgaver som ingen andre har. Det må den få anerkjennelse for, og den må få mulighet til å ivareta de oppgavene som følger med det. Staten har et medansvar for at den har et inntektsgrunnlag for de oppgavene. Noe av dette kommer av rus og psykiatriproblemer, fordi Oslo har halvparten av landets injiserende rusmisbrukere, et stort alkoholkonsum i forhold til landet ellers, og det er mange som reiser inn fra bygd og bygdebyene både for spenningens skyld og fordi problemene deres blir så synlige i et oversiktlig lokalsamfunn.

Andre større byer opplever noe av det samme og har også oppgaver i forhold til omlandet sitt. Men mange andre landkommuner har også store problemer når det gjelder rus og psykiatri.

Noen av de henvendelsene vi har fått fra kommuner i denne saken, lyder omtrent som så: Nå har vi endelig greid å stable på beina et tilbud som kan fange opp rusmisbrukerne, slik at vi kanskje kan hindre dem før de blir hektet og reiser til Oslo. Vi kan gi dem et boligtilbud, vi kan gi dem et tilbud som gjør at de ikke blir tunge rusmisbrukere. Men nå endres altså inntektssystemet slik at vi mister disse pengene, og da er risikoen for at mange av dem reiser, like stor. Så dette er ikke et enkelt problem å løse, og det er mange ting som spiller inn.

Så er det jo slik at det ikke bare er leit og vondt og vanskelig i byen. Tvert imot sier alle trender at byen er populær. Den trekker mange som har det vanskelig, men jammen trekker den også mange av dem som har kompetanse, kreativitet og høye inntekter, den trekker mange ungdommer og mye penger. De frie inntektene pr. innbygger er stort sett høyere i byene enn på landet, og veksten i disse inntektene øker mer i de sentrale områdene enn i resten av landet. Oslo har f.eks. landets rikeste og landets fattigste innbyggere. Og det er her vi ser Høyrepolitikken best. Bare i år taper Oslo, etter sine egne opplysninger, nærmere en halv milliard kr på grunn av skattelettepolitikken. Da ser vi at skattelettepolitikken slår rett inn i rusomsorgen og psykiatriomsorgen fordi man har prioritert slik. Så det er jo også et valg man gjør. Og da går det ut over akkurat det denne saken skulle handle om, nemlig at vi skulle ha penger nok til å ta vare på dem som har rus- og psykiatriproblemer. Hvis vi skal få til det, kan vi ikke gjøre det bare ved å ta fra andre kommuner, men vi må også se på andre muligheter og sikre inntekter til dette. Da må vi selvfølgelig se på fordelingspolitikken både mellom kommunene, internt i kommunene og mellom innteksgrupper.

Inntektsfordelingen i inntektssystemet f.eks., som vi i SV er opptatt av, er slik at skatteinntektene må være over 134 pst. av landsgjennomsnittet før man må bidra med 50 pst. av overskytende inntekt til kommuner med veldig lave skatteinntekter. Det sier litt om at man ikke bare kan fokusere på utgiftene, men man må også være villig til å være med på inntektssiden.

Hele inntektssystemet dreies nå over mot kommuner med stor innflytting, og det er gode grunner til det. En av grunnene er at der hvor veldig mange er innflyttet, har tilbudet på de områdene vi snakker om i dag, lett for å bli hengende etter, men også når det gjelder de vanlige velferdsoppgavene som skole og helse. Det blir veldig galt hvis det henger etter på en slik måte at en stor og kjøpekraftig befolkning blir veldig misfornøyd med det offentlige tilbudet og søker etter private løsninger. Da brytes fellesskapet opp, og derfor har SV sagt ja til mange av de endringene som har gått på at man ønsker å øke inntektene til innflyttingskommunene mer enn i dag.

Forslaget til den delkostnadsnøkkelen som vi behandler i dag, og som har utgangspunkt i rus og psykiatri – som Stortinget har vært enig i – har etter SVs mening dessverre ikke blitt et kriterium som fanger opp det godt nok. Det har blitt et urbanitetskriterium. Det kan kanskje være det vi skal ha, men da må vi si det og ikke si at dette skal dekke opp utgiftene til rus og psykiatri, når det ikke stemmer. Det er jo veldig mange levekårsparametre ellers også, og den fordelingen som vi ser ut til de forskjellige kommunene, treffer ikke bare galt i forhold til rus og psykiatri. Den treffer også galt i forhold til høyinntektskommuner som f.eks. Asker og Bærum.

Til Kommunal Rapport har statsråden uttalt at Stortinget ikke har bedt om en ny kostnadsnøkkel. Det forundrer meg litt. Statsråden er vel Regjeringens skarpeste kort, og jeg er ganske overbevist om at hun skjønnte at Stortinget bad om en annen fordeling fordi man så disse feilene. Begrunnelsen ble også gitt. Men jeg skjønner også at Regjeringen fint kan ignorere det Stortinget sier. Den lykkes med det fordi Fremskrittspartiet ikke er til å stole på verken i denne saken eller i andre saker, og svinger hit og dit ikke bare fra sak til sak, men også i samme sak. Senest den 29. oktober uttalte Per Sandberg til Kommunal Rapport at denne kostnadsnøkkelen ikke var akseptabel og måtte sendes tilbake. Så det er litt vanskelig å forstå.

Statsråden har også vært «provosert av protestene mot hennes nye nøkkel», og sier sjøl at

«de faglige vurderingene skal være faglige. Urbanitetskriteriet er det som samsvarer best med kommunenes faktiske utgifter til rus og psykiske problemer».

Det er et litt merkelig utsagn i betraktning av hva Hans Olav Melberg i SIRUS, som har utredet dette, også uttaler til Kommunal Rapport, hvor det heter:

«Han kan ikke svare på om kommunenes faktiske utgifter til rus og psykiatri fanges bedre opp med den nye sosialhjelpsnøkkelen.

Departementet har brukt det kriteriet vi anbefalte, nemlig folketall, men har bestemt vekten av det selv. Det skulle vel veie opp for at hovedstads- og storbytillegg tas bort. Effekten av å legge mindre vekt på arbeidsledige og skilte har vi ikke sett på. Jeg ser at det blir en del rare utslag. Men det finnes ingen variabel som passer perfekt for alle kommuner.»

Det siste kan nok SV være enig i.

Han sier også at det er mange andre kommuner som har store utgifter til rus og psykiatri, og nevner at Dram-

men lå på topp i 2001, og at utgiftsveksten har vært størst blant de nest største kommunene og byene.

Omfordeling av penger til kommunene er en stor sak. Det er en politisk sak. Å tro at såkalt faglige kriterier som Regjeringen fikser litt på, ikke er politikk, synes vi er litt naivt. Selvfølgelig er dette politikk, og da kan man si det rett ut. SV mener at saken burde vært utredet bedre. Hvis det er rus og psykiatri man skal rette på, får man rette på det. Men vi vil holde fast ved de forpliktelsene vi gav i en fellesmerknad fra SV og Arbeiderpartiet i behandlingen av kommuneproposisjonen for 2004, og sørge for at Oslo og Bergen innenfor de pengene som nå kan fordeles, sikres inntekter på linje med det de ville fått i den foreslåtte omleggingen fra Regjeringen.

Eirin Falde hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Representanten Karin Andersen har tatt opp det forslag hun refererte til.

Ivar Østberg (KrF): Dagens inntektssystem fanger ikke godt nok opp kommunenes utgiftsbehov knyttet til rus og psykiatri. Inntektssystemet bygger på data helt tilbake fra 1993. At disse kostnadene ikke kompenseres på en tilfredsstillende måte, har antakelig først og fremst rammet de største byene. Disse fikk derfor tildelt et storbytilskudd i 2003, og Oslo har mottatt et eget hovedstads-tilskudd.

Spørsmålet om oppfølging på området har vært reist flere ganger i Stortinget, bl.a. ved behandlingen av kommuneproposisjonene for 2002 og 2003.

På denne bakgrunn la Regjeringen fram forslag til ny kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i kommuneproposisjonen for 2004 med oppfølging i statsbudsjettet og en egen stortingsmelding, som vi altså drøfter i dag.

Vi konstaterer at en høy andel mennesker med rusproblemer eller psykiatiske problemer, først og fremst når det gjelder inntektssystemet, er utgiftsgenererende for kommunenes sosialhjelpsutgifter. Kommunal- og regionaldepartementet har derfor valgt å omarbeide delkostnadsnøkkelen for sosiale tjenester og foreslår at det innføres et nytt kriterium basert på folketall – et såkalt urbanitetskriterium.

For Kristelig Folkeparti har det vært viktig å forankre kostnadsnøkkelen knyttet til rus og psykiatri i kommunenes faktiske utgifter på området. Derfor har jeg gjentatte ganger i saksbehandlingsprosessen forsikret meg om at departementet bygger sitt forslag på faglige analyser og objektive kriterier. Nettopp for å ivareta disse hensyn har Statens institutt for rusmiddelforskning, SIRUS, bistått departementet i dette arbeidet.

Med bakgrunn i SIRUS-rapporten og tallmaterialet fra kommunen konkluderer departementet med at det ikke er mulig å komme fram til et eksakt anslag over hvor stor del av utgiftene på de ulike tjenesteområdene som kan tilskrives mennesker med rus og/eller psykiatiske problemer. Departementet finner derfor at det foreslåtte urbanitetskriteriet er et godt kriterium for å fange opp varia-

sjoner i kostnadene ved sosiale tjenester, inklusiv de indirekte og direkte kostnadene ved rus- og psykiatriproblemer.

Den foreslåtte modellen er et nullsumspill. Dette fører til en betydelig omfordeling kommunene imellom. Kommuner med til dels store utfordringer innenfor rus- og psykiatrisektoren, som f.eks. Sandefjord, Fredrikstad, Haugesund og Verdal, faller isolert sett negativt ut. Kristelig Folkeparti føler seg ikke komfortabel med en slik situasjon. Ideelt sett burde innføring av nye inntektssystemer som genererer så store omfordelinger, ikke bygge på nullsumspill.

Av den grunn er jeg tilfreds med at innføringen skal skje over fem år, og at førsteårsvirkningen faller sammen med at kommunesektorens totale rammer økes med over 6 milliarder kr.

Når det er sagt, vil jeg framheve at forslaget til ny kostnadsnøkkel har fordelingsvirkninger som imøtekommer muligheten for en rekke større kommuner til å kunne gi et bedre tilbud til sine innbyggere. Det er bra!

Kristelig Folkeparti er opptatt av at vi ikke innfører et nytt inntektssystem til fordel for noen kommuner, på bekostning av andre. Kristelig Folkeparti ber derfor departementet gjennomgå konsekvensene for kommuner som faller særlig dårlig ut ved de foreslåtte endringene. Vi ber departementet kompensere slike kommuner for ekstraordinære utgifter gjennom skjønnsmidlene, dersom ikke andre endringer veier opp tap som følge av innføring av urbanitetskriteriet. Videre anmoder vi Regjeringen om å komme tilbake til urbanitetskriteriet i forbindelse med oppfølgingen av arbeidet til Inntektssystemutvalget. Spesielt er det viktig at dette utvalget gjør en egen vurdering av om og hvordan objektive kriterier kan fange opp særskilt store utgifter forbundet med rus og psykiatri, uavhengig av kommunens størrelse.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp) (leiar for komiteen):

Eg vil aller fyrst gi ros til saksordførar Reidar Sandal for måten han har førebudd komiteinnstillinga til St.meld. nr. 6 for 2003-2004 på. Han har òg her i dag gjort grundig og ryddig greie for innhald og saksgang.

Senterpartiet deler Arbeidarpartiet og SV si tilnærming. Dette er ei stor sak. Det inneber gjennomgripande endringar i inntektssystemet. Det er ei sak som departementet burde gått nøyare gjennom for å sikra eit betre forslag i kommuneproposisjonen for 2005.

Det er ingen tvil om at mange kommunar no har store og aukande utfordringar når det gjeld rus og psykiatri. Regjeringa si manglande oppfølging av psykiatriplanen forsterkar desse utfordringane. Vi finn det påfallande at Regjeringa, som vart beden om å leggja fram ei eiga sak, kjem tilbake med eit identisk forslag, med dei same svært uheldige verknadene som fleirtalet avviste i juni. Og det er direkte oppsiktsvekkjande at Framstegspartiet i dag sikrar fleirtal for eit opplegg som Framstegspartiet var med på å avvisa i samband med kommuneproposisjonen i vår, og som dei gjekk imot så seint som i oktober.

Opplegget inneber ei gigantisk og systematisk overføring til dei aller største byane. Og opplegget inneber at

byar som i dag får storbytilskot fordi dei har spesielle utfordringar, ikkje lenger får det, f.eks. Drammen, Skien, Fredrikstad og Arendal. Dei taper på denne omlegginga, og det gir skeive verknader for kommunar som komiteen samla var oppteken av i vår, f.eks. Haugesund og Verdal.

Ser vi på tabellen på side 32 og dei påfølgjande sidene i meldinga, kan vi altså lesa at det er 13 fylke som avgir nærare 330 mill. kr. Frå Østfold går det 30 mill. kr, frå Hedmark 25 mill. kr, frå Oppland 17 mill. kr, frå Buskerud 23,5 mill. kr, frå Vestfold 28 mill. kr, frå Telemark 36 mill. kr, frå Aust-Agder 17,5 mill. kr, frå Vest-Agder 13 mill. kr og frå Møre og Romsdal 13 mill. kr – av dei er det 7 mill. kr i minus for Kristiansund. Dei tre nordnorske fylka avgir til saman 100 mill. kr. Når det gjeld Nord-Trøndelag, blir altså 23 av 24 kommunar trekte, og Verdal mister 5 mill. kr.

13 fylke avgir altså nærare 330 mill. kr. Ja, vi veit at svært mange av desse millionane inneber vanskelege kutt i mange kommunar. Så er det nokre fylke som har tilsvarende gevinstar. For Hordaland kan vi lesa oss til at gevinsten er 58 mill. kr, mens Bergen får tilført 72 mill. kr. Det betyr at det er kommunar i Hordaland som mister midlar. For Oslo er tilsvarende plusstal 188 mill. kr, og for Akershus fylke 54 mill. kr. Når det gjeld Rogaland, er gevinsten 20 mill. kr, av dei får Stavanger 13,5 mill. kr og Sandnes 9 mill. kr, men Haugesund taper altså 6,5 mill. kr.

Sjølvsagt er hovudutfordringa meir midlar til kommunesektoren, men vi har altså ei regjering som arbeider for at veksten i offentlig sektor skal vera mindre enn veksten i privat sektor. Og vi har ein kommunalminister som eigentleg meiner at kommunane burde hatt atskilleg mindre midlar til neste år, og som ikkje var særleg fornøgd med budsjettforliket.

Senterpartiet hadde gjerne sett at vi kunne ha behalde eit hovudstadtilskot og eit storbytilskot. Vi synest at det å visa til skjøn fortel alt om kor ufullstendig denne nye nøkkelen er. Vi beklagar at Arbeidarpartiet ikkje set foten ned i denne saka i budsjettforhandlingane. Men vi beklagar aller mest at regjeringsspartia står så steilt på ein nøkkel som dei må sjå har svært skeive verknader.

Sigvald Oppebøen Hansen (A): Kostnadsnøkkelen for sosiale tenester i inntektssystemet er ein gjengangar som Stortinget har vore oppteke av i fleire år. Kommunane sine utgifter blir ikkje godt nok fanga opp av dagens inntektssystem. Det kan vi vere einige om. Regjeringa sitt forslag inneber utan tvil uønskete fordelingsverknader. Mange kommunar med veldig store utfordringar innan rus og psykiatri vil kome dårleg ut. Derfor meiner Arbeidarpartiet at Regjeringa må gjere ein mykje betre jobb enn det som er gjort i denne stortingsmeldinga.

Bruk av urbanitetskriteriet, altså vekting av innbyggjartal, slår utvilsamt skeivt ut. I tillegg vil det gje kolossale økonomiske utslag for enkelte kommunar på relativt kort tid. Utfordringane innanfor rus og psykiatri er ikkje berre eit problem for dei store byane, og derfor er det underleg at Regjeringa legg vekt på å innføre ein kostnadsnøkkel som berre dei aller største byane tener på. Fleire

mellomstore byar og kommunar har òg store utfordringar på dette området.

Arbeidarpartiet sin konklusjon er at Regjeringa sitt opplegg ikkje er godt nok. Forslaget har heller ikkje allmenn aksept i Kommune-Noreg. Og det er viktig at me får til eit opplegg som i utgangspunktet er akseptert i dei aller fleste kommunane som har desse stor utfordringane innanfor rus og psykiatri.

Statsråden burde ha forstått at det opplegget som ho la fram i samband med kommuneproposisjonen i mai, ikkje var godt nok, i og med at Stortinget bad om ei ny og eiga sak om dette. Derfor er det med undring eg registrerer at statsråden kjem tilbake til Stortinget med akkurat det same opplegget som ho gjorde framlegg om i vår. Det er ganske spesielt, og det er òg ganske arrogant.

Av landets 434 kommunar vil i alt 368 kommunar tape på den omlegginga som Regjeringa gjer framlegg om, og som i dag vil få fleirtal i Stortinget. På min kant av landet vil alle kommunane i Vestfold, med unntak av Larvik, tape. I Buskerud vil berre Røyken kommune kome ut på plussida. Alle dei andre kommunane i Buskerud vil tape. I mitt eige fylke, Telemark, vil alle kommunane bli taparar. Og aller verst ut vil Skien kommune kome.

Skien kommune var ein av dei kommunane som fekk ta del i storbytilskotet i 2003 på grunn av dei store utfordringane m.a. innanfor rusomsorg og psykiatri. Representanten Kari Lise Holmberg kjenner denne byen godt. Ho har vore ordførar i Skien, og var ein av pådrivarane for at Skien skulle få ta del i storbytilskotet i 2003. No har ho føreteke ein politisk saltomortale og støttar dette slette handverket som råkar alle kommunane negativt i det fylket ho er vald frå.

Eg vil illustrere korleis ein kommune som Skien vil kome ut samanlikna med t.d. Asker. Begge kommunane har om lag likt folketal. Når det gjeld levekårsindeksen for Asker, er denne låg, mens den ligg noko høgare i Skien. Det er ein klar indikasjon på at dei sosiale kostnadene for Asker er relativt låge samanlikna med Skien, og det er meg heilt uforståeleg at regjeringsspartia og Framstegspartiet i denne saka ser heilt bort frå denne objektive levekårsindeksen.

Når det gjeld inntektsnivået for desse to kommunane, så har Asker om lag 250 mill. kr meir i inntekter i året enn det Skien har. Kostnadsnøkkelen som Regjeringa føreslår, vil slå ut slik at Asker vil få om lag 15 mill. kr meir til dekning av sosiale utgifter, mens Skien, som har vesentleg lågare skatteinntekter og høgare sosiale utgifter, vil kome ut med eit tap på om lag 10 mill. kr. Dette viser til overmål at Regjeringa sitt opplegg er for dårleg, og at det er prega av eit tilfeldig og lite treffsikkert system.

Eg har stor forståing for at Oslo og Bergen har store utfordringar på dette området, altså innanfor rus og psykiatri, og det har òg vi i Arbeidarpartiet teke høgde for i vårt opplegg.

Statsråd Erna Solberg: Jeg har lyst til å understreke at vi for øyeblikket har til behandling en ny kostnadsnøkkel

kel for sosialhjelpsutgiftene i kommunesektoren. Det er ikke en kostnadsnøkkel som bare dreier seg om rus og psykiatri, men det er altså innenfor sosialhjelpsnokkelen at rus og psykiatri slår ut i særlige utgifter i kommunesektoren, og det er ganske godt dokumentert også i det materialet som ligger i St.meld. nr. 6, hvor det altså er klart at bortimot 50 pst. av de sosialhjelpsutgiftene vi har i dag, kan tilbakeknyttes til personer med rus- og psykiatri-problematikk.

Arbeidet med dette kriteriet har en lang forhistorie. Rattsø-utvalget var innom problemstillingen og fant på det tidspunktet ingen gode løsninger. Etter at Stortinget hadde snudd opp ned på deler av Rattsø-utvalget, ble det altså en verre løsning for en del av de kommunene som hadde store problemer, verre enn det de hadde forutsatt.

Det var tre områder som et bredt flertall i Stortinget den gangen sa det ikke var gjort en god nok jobb med, og som man måtte komme tilbake igjen til. Det ene var spredtbygdhetskriteriene, det andre var rus og psykiatri-spørsmålet, og det tredje var spørsmålet om klima. De to første kriteriene er blitt utredet. Det ene ble lagt til side, og det andre ble endret i 2001, noe som igjen innebar at flere av de kommunene som hadde dokumentert sine problemer knyttet til rus og psykiatri og mangelen på kriterier for det, faktisk kom ut i en verre situasjon for 2001 kommuneøkonomisk sett enn det de hadde vært i tidligere.

Det var altså valg gjort av politiske flertall i Stortinget, og det var valg gjort av Regjeringen, om ikke å utrede dette spørsmålet. Og la meg unnskyldte at jeg ikke klarer å ta til meg kritikken fra Arbeiderpartiets talsmenn om at det er gjort et slett arbeid, eller at det ikke er godt nok, når jeg vet hvilken forhistorie Arbeiderpartiet har for å arbeide med dette spørsmålet. Arbeiderpartiet har gjentatte ganger fått pålegg fra Stortinget om å utrede spørsmålet når de har sittet i regjering, men de har ikke gjort det.

Da jeg ble statsråd, hadde det vært et vedtak om våren knyttet til at man ikke gikk inn for det som Høyre primært ønsket den gangen, men hvor et bredt flertall ellers hadde fått med seg Arbeiderpartiet på at spørsmålet om rus og psykiatri skulle utredes. Det hadde i løpet av de fem månedene – seks måneder nesten – før vi kom i regjering, ikke blitt løftet en penn av regjeringen fra vedtaket ble fattet av Arbeiderpartiet for å begynne dette arbeidet som de nå altså mener ikke er godt nok. Derfor må jeg få lov til å understreke at jeg ikke er sikker på at viljen har vært like stor som det tilsynelatende sies i denne sal.

Det man har opplevd, er at man har gjennomført endringer i kriterier som har svekket situasjonen, fordi det har manglet andre kriterier. Så innføres dette, og man sier nei, disse kriteriene er ikke perfekte, men det er nesten ingen kriterier i inntektssystemet som er perfekte. Uten problemer vedtok Stortinget før sommeren kriterier som indikerte endringer i forhold til landbruk og miljø, og som også jeg vil si ikke er perfekte. Blant annet får Kautokeino kommune en stor utbetaling for et kjempestort areal, noe som ikke nødvendigvis har samme paral-

lelliteten til de utgifter det arealet faktisk gir dem, på grunn av den typen kriterier som er lagt inn.

Det er alltid slik at når vi innfører kriterier, vil det ikke være symmetrisk slik at det treffer alle som måtte ha et problem på dette området. Derfor synes jeg det er helt riktig det stortingsflertallet presiserer, nemlig at kommuner som har problemer, men som ikke fanges opp av det kriteriet som nå er lagt inn, faktisk kan få kompensasjon gjennom skjønnsmidler for å sikre at også de får en mulighet til å gi gode løsninger. Men derfra og til å si at dette ikke er et godt kriterium i det hele tatt, og at det ikke har faglig belegg, er fullstendig feil. Det har et faglig belegg. Det er lagt inn fordi det er et samsvar i regresjonsanalysene mellom størrelsen i utgiftene knyttet til rus og psykiatri. Så er det gjort noen andre endringer i dette kriteriet som ikke dreier seg om rus og psykiatri-spørsmålet, men som dreier seg om å oppdatere kriteriene knyttet til dagens faktiske situasjon.

Innenfor arbeidsledighetskriteriet har man endret vektingen mellom de unge arbeidsledige og de eldre arbeidsledige. De unge arbeidsledige har en lavere vekting enn de eldre, til tross for at de unge arbeidsledige veldig ofte ikke har opptjente rettigheter og derfor er en større utgift på sosialbudsjettet enn en arbeidsledig som er eldre. Dette er fordi de unge ikke har annet å bli møtt med enn sosialhjelp.

Så er det endret vekting på grunn av antall innvandrere. I løpet av de siste ni årene, siden forrige gang man gjennomførte analyse av vektingen av dette, har man fått et annet samfunn, hvor innvandrere har en større betydning i forhold til hvilke sosialhjelpsutgifter vi har i kommunesektoren. Det er også viktig å se at det gjøres et par andre ting innenfor dette, enn bare i spørsmålet knyttet til rus og psykiatri.

Så har jeg lyst til å si et par ting når det gjelder noen av de innleggene som har vært holdt her. Det er altså slik at når man endrer vektingen av kriterier, vil man alltid kunne holde et innlegg lik det som lederen av kommunalkomiteen nettopp holdt, nemlig at man kan liste opp en rekke kommuner som på grunn av det ene kriteriet får en omfordeling i forhold til tidligere. Men spørsmålet må i utgangspunktet være: Var det rettferdig slik det var?

Dette dreier seg først og fremst om å fordele veksten i frie inntekter på en litt annen måte i årene fremover. Og her synes jeg at Per Sandberg holdt et godt innlegg, ved å sette opp hva f.eks. veksten i frie inntekter for en del av de nevnte kommunene faktisk er målt til å være i 2004. Når vi da måler det opp mot en omfordeling som skal skje over fem år, som er totalvirkningen, ikke bare i 2004 – som er eksempler som har vært gitt her i debatten – må jeg få lov til å si at jeg er litt forbauset over de store ordene, litt forbauset over trykket på dette. Jeg synes det bærer ganske mye preg av at man er ute etter andre ting enn på en måte å diskutere om vi har laget gode objektive kriterier eller ikke. Da blir det et spørsmål om å ta politisk utgangspunkt i at dagens fordeling må være korrekt, og at en annen type fordeling må være urimelig og urettferdig.

Et annet innlegg har vært holdt her av saksordføreren, som hele tiden har understreket de skattesterke kommunene. Noen får pluss på toppen, men nå er det slik at vi har sendt på høring en annen type inntektsutjevning for neste år, som i så fall vil endre en del av de bildene. Asker kommune, som jeg skjønner har vært kommunen som man synes har fått altfor mye penger, er blant de kommunene som til neste år kommer til å få dette utjevningsnet hvis man vedtar de forslagene som nå er ute til høring, når de kommer til Stortinget.

I tillegg synes jeg det er et litt rart utgangspunkt når man snakker om objektive kriterier og samtidig liksom garanterer at Oslo og Bergen skal få penger. Det er flere partier som i utgangspunktet har gått ut og sagt at de er imot disse kriteriene, de skal ha objektive kriterier, men Oslo og Bergen skal iallfall få like mye penger. Men skal vi lage kriteriene slik at vi sikrer at Oslo og Bergen får de pengene? Eller skal vi lage kriterier som er basis for at de objektive kriteriene er noenlunde dekkende?

Vi kan alltid være uenige om fordelingen er riktig eller ei. Jeg er enig i at det kan være fordeling som er politisk forskjellig. Man kan ønske, som et flertall på Stortinget har gjort, å ha distriktspolitikk inne, gjennom f.eks. å ha et Nord-Norge-tilskudd. Det synes jeg er helt ærlig og redelig. Men jeg synes det blir litt forbausende når de samme representantene som sier at man må ha objektive kriterier, nå tilføyer at Stortinget har vedtatt at flere kommuner skal få storbytilskudd enn det Regjeringen foreslo og hadde som faglig grunnlag da vi la frem kommuneproposisjonen for 2003, at den utvidelsen av antallet nå på en måte opphøyes til å være faglig riktig. Det var et politisk vedtak fremforhandlet mellom regjeringspartiene og Fremskrittspartiet i de forhandlingene som var på Stortinget. Det fantes ikke noe faglig grunnlag for at nettopp de kommunene ble lagt inn, men det var en del av de politiske forhandlingene. Jeg mener at man i utgangspunktet ikke bør forhandle mer om slike ting og legge inn den typen objektive kriterier.

I det siste av de innleggene som er blitt holdt, snakker man om at dette ikke har allmenn aksept. Det er faktisk et problem at inntektssystemet, slik som det er uten denne type kriterier, heller ikke har allmenn aksept. Inntektssystemet har ikke hatt allmenn aksept etter Rattsø fordi man ikke har gjennomført en del endringer som ville ha vært nødvendige, men som man mente ikke var godt nok utredet. Dette og en endring i selskapsskatten og inntektsutjevningen til neste år kommer til å være hovedvirkemidler for å kvittere ut problemstillinger som har ventet lenge, og som det er behov for å få avklart, nettopp for å få balanse i hvilke oppgaver og hvilke problemstillinger som er løst.

La meg si noe om det eksempelet som er brukt knyttet til Asker og Skien. Veldig mye av fokuseringen har dreid seg om urbanitetskriteriet, om hvorvidt det er riktig eller ikke. Men det er jo ikke urbanitetskriteriet som slår mest ut på dette området. Det er det faktum at regresjonsanalysene har vist at skilsmisse ikke lenger har en så stor forklaring på sosialhjelpsstatistikken. Jeg skal selvfølgelig ikke introdusere den diskusjonen som Kristelig Folke-

parti forsøkte å ta her i forrige uke om skilsmisser og kostnader forbundet med det, men det har altså en mindre forklaringsvariabel i dag enn det hadde for åtte–ni år siden. Det har vært en faglig gjennomgang som viser at skilte mennesker ikke belaster sosialhjelpsbudsjettet så mye som de gjorde tidligere. Det er andre grupper som har overtatt for disse, og da er ikke det et så godt kriterium. Det er dette forhold og det at Skien har færre innvandrere, som gjør at Asker og Skien får ulikt utslag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Reidar Sandal (A): Statsråden valde å snakke mykje om metodikk. Ho snakka ikkje om at det faktisk er slik at halvparten av dei kommunane som er omfatta av storbytilskotet, taper på den kostnadsnøkkel som Regjeringa har foreslått.

Skien blir ramma aller verst, med eit inntektsbortfall på 10 mill. kr i året. Storbyane fekk det nye tilskotet for 2003 nettopp for å kompensere for høge rus- og psykiatrikostnader. Det skal no fasast ut. Regjeringa vil altså etablere eit system som i praksis rammar brukarane av kommunale tenester i desse storbyane. Regjeringa vil forverre økonomien i Fredrikstad, Drammen, Skien og Kristiansund. Spørsmålet mitt blir derfor: Er statsråden tilfreds med at desse storbyane blir ramma økonomisk av den systemendringa som no skal innførast?

Statsråd Erna Solberg: De nevnte kommunene har aldri hatt et faglig grunnlag for at de har hatt større rus og psykiatri-problemer. Det er faktisk slik at det at de har fått et storbytilskudd, har vært politisk vedtatt og ikke foreslått fra Regjeringens side, med unntak av Kristiansand, som vel var inne i den første runden vår, og som har en liten endring. De øvrige er politisk vedtatt som del av budsjettkompromisser på Stortinget, og det har ikke vært noe faglig grunnlag bak. Og når man gjøres ansvarlig for at man får et dårligere tilbud i alle disse kommunene – vel, hvis vi ikke vedtar dette, er det faktisk en rekke kommuner som får et dårligere tilbud til neste år, fordi vi allerede har vedtatt andre inntektsomfordelinger knyttet til landbruks- og miljøkriteriene før sommeren, som bl.a. svekker kommuneøkonomien i andre kommuner – så er spørsmålet: Tar Reidar Sandal ansvar for at de kommunene da eventuelt får et dårligere tilbud? Dette blir ren retorikk.

Karin Andersen (SV): Statsråden omtaler endringene som er lagt fram, som en slags form for faglighet som er – for å si det slik – høynet over politikk, og det forundrer SV. Det er klart at hvordan vi vektet det, er politikk. Det må jo være det når departementet ikke har brukt de kriteriene som forskerne la fram, men sjøl har sittet og mekket på dem.

Som forskeren sjøl sier: Mindre vekt på arbeidsledighet og skilte har ikke de sett på. Nå skal ikke jeg bestride at statsråden helt sikkert har rett i at skilte og separerte kanskje ikke koster så mye som vi trodde før, men innrømmer ikke statsråden at hvordan vi innretter inntekts-

systemet, dreier seg om politikk, og at det ikke finnes en objektiv rettferdighet i dette? Det er ulike synspunkter på hva som er rettferdig fordeling, både mellom mennesker og mellom kommuner.

Så er det slik at i mitt fylke, i f.eks. Elverum, er 54 pst. av sosialhjelpsmottakerne unge arbeidsledige mellom 16 og 24 år. Allikevel taper Elverum 3 mill. kr med denne omleggingen. Da er det veldig vanskelig å skjønne at statsrådets kriterier har truffet særlig godt.

Statsråd Erna Solberg: Nei, jeg ser ikke faglighet som opphøyd i forhold til politikk. Men jeg synes vi skal være ærlige når vi legger til grunn fag, og når vi legger til grunn politikk. Det har vært en valgt politikk fra tidligere regjeringer ikke å være opptatt av å legge inn rus og psykiatri-kriterier. Det har vært en valgt politikk fra et stortingsflertall å bestemme at man skal ha tillegg som er basert på distriktpolitikk. Tidligere statsråder har sagt at det skal være et bedre tjenestetilbud i Distrikts-Norge enn i byene. Det er en del av distriktpolitikken, og det har vært rost. Jeg synes vi skal være ærlige i forhold til det.

I denne sammenheng mener jeg at utgangspunktet vårt er faglig. Utgangspunktet vårt er at disse utgiftene faktisk finnes. Det brukes mer penger på sosialhjelp i de store byene enn det gjøres i andre kommuner. Og når det gjelder rusproblemer, særlig i forhold til tunge narkomane innenfor dette området, er dette en betydelig større belastning i de store byene enn andre steder. Det er det ingen som setter spørsmålstegen ved.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): Statsråden omtalte den føreslåtte endringa som ei litt anna fordeling av dei frie inntektene. Det er altså snakk om at 13 fylke avgir 330 mill. kr, og at av desse går 100 mill. kr i minus for dei tre nordlegaste fylka!

Statsråden prosederer nokre faglege råd som eg synest ho kan gjera lite greie for, og ho er meir lågmælt enn ho brukar å vera i denne samanhengen. Ho anbefaler oss å vera ærlege. Eg er einig i at vi skal vera ærlege alle saman. Eg vil òg anbefala statsråden å vera ærleg og seia: Meiner ho det er noko som tilseier at Skien, Haugesund, Fredrikstad og Kristiansund ut frå dei utfordringane dei har, skal ha millioninntekter mindre til neste år enn dei har i dag?

Statsråd Erna Solberg: Basert på den replikken vil jeg be Magnhild Meltveit Kleppa svare på følgende i 3-minuttersrunden senere: Mente Magnhild Meltveit Kleppa at det var en grunn til at Bergen kommune skulle få mellom 30 og 40 mill. kr mindre i året, da hun i 2001 stemte for nye spredtbygdhetskriterier, som også hadde det utslaget at alle plussene som Rattsø hadde gitt til Bergen kommune, var nullet ut øyeblikkelig? Det er en helt tilsvarende problemstilling, og jeg synes faktisk at Magnhild Meltveit Kleppa skal svare på det. Hun satt i den regjeringen som initierte å endre bare det kriteriet og ingen andre kriterier som var på listen fra Stortinget på det tidspunktet.

Hvis vi skal være på det planet at vi skal spørre, må jeg spørre: Er problemene i Bergen kommune så betydelig mye mindre enn andre steder? Hver gang vi endrer inntektssystemet, endrer vi inntektsforskjeller mellom kommuner. Det vil noen ganger være riktige utslag og noen ganger vil det være urimelige utslag. Og blir det urimelige utslag, bruker vi skjønnsmidler.

Presidenten: Presidenten burde kanskje ha gitt Magnhild Meltveit Kleppa anledning til å svare, men slik er ikke systemet her på Stortinget.

Karl Eirik Schjøtt-Pedersen (A): Med hensyn til statsrådets replikk, kan man jo i denne saken føle seg fristet til å tro at statsråden er blindet av utslagene for Bergen.

Det har vært en massiv motstand fra kommunesektoren mot disse kriteriene og fra kommunenes egen organisasjon, som mente at man burde utrede det ytterligere. Vi kan konstatere at det har vært stilt betydelige spørsmål på et rent faglig grunnlag. Tidligere regjeringer innførte ikke kriterier på dette området på grunn av at de ikke fant faglig gode nok kriterier for å gi et dekkende uttrykk for forholdene når det gjelder rus og psykiatri.

Denne statsråden har lagt stor vekt på at hun vil styrke storbyenes økonomi. Så må man altså konstatere at halvparten av dem som er definert som storbyer i henhold til storbytilskuddet, faktisk kommer dårligere ut. Er det rimelig at Skien kommer dårligere ut, at Drammen kommer dårligere ut, at Fredrikstad kommer dårligere ut, at Kristiansand kommer dårligere ut – i tillegg til massevis av andre mellomstore byer? Selv om Oslo og Bergen kommer bedre ut, kan vel det knapt kompensere at dette neppe kan ses som et storbytiltak i generell forstand.

Statsråd Erna Solberg: Nei, jeg er ikke forblindet av utslagene for Bergen, men jeg kan dem ganske godt, på samme måte som representanten Karl Eirik Schjøtt-Pedersen alltid vil kunne utslagene for Finnmark fylke bedre enn han kan huske de andre tallene som har vært oppe. Men i utgangspunktet var det faktisk et samlet storting som sa at storbyene har et problem, og at rus og psykiatri-problemene er størst der.

Når vi fremmet forslaget om et storbytilskudd, betød ikke det at det skulle gjelde for alle storbyene. Vi sa at selv om vi har invitert syv byer til et samarbeid om storbypolitikk, betyr ikke det at alle svarene vi gir i storbypolitikken, kommer til å gjelde alle de syv byene. De har forskjellige utfordringer, og det er forskjellige problemer knyttet til dem.

Vi ser bl.a. at problemene knyttet til rus og psykiatri, er forskjellige. Vi mener at vi har et godt grunnlag for å si at dette i stor grad samsvarer med befolkningsmengden, for det er altså slik at 50 pst. av de tunge rusmiddelbrukerne i dette landet bor i denne byen. Den er et sentrum som tiltrekker seg disse, og da er det ikke rart at Oslo faktisk kommer godt ut.

Karin Andersen (SV): Det er godt at statsråden innrømmer etter hvert at dette forslaget baserer seg like mye på en villet politikk som på det faglige. Men jeg blir litt forvirret, for når vi holder et innlegg om rus og psykiatri, som vi har bestilt fordi det er alvorlige problemer, så går statsråden på talerstolen og sier at nei, dette dreier seg om sosialhjelp.

Nå i ettertid sier hun at disse kommunene som får, har veldig store utgifter til rus og psykiatri, og derfor må de få. Det forteller at dette dreier seg om et urbanitetskriterium som skal treffe de største byene. Da fikk vi snakke om det, og det kan i seg sjøl være godt og riktig, men man har altså hatt et utgangspunkt her om at man skulle dekke kommunenes utgifter til rus og psykiatri, og der ser vi veldig mange forskjellige utslag. Det er et problem.

Jeg skulle ønske at statsråden var litt mer åpen på å erkjenne de problemene vi peker på. I hvert fall er SV veldig åpen på å erkjenne de problemene som storbyene har, og vi ønsker å gjøre noe med dem. Men vi er skuffet over at statsråden så entydig avviser at det er en del andre kommuner som har de samme problemene.

Statsråd Erna Solberg: Jeg har lyst til å understreke at det er to ting som skjer i forbindelse med denne kostnadsnøkkel for sosialhjelp. Når jeg understreket det i mitt hovedinnlegg, var det fordi denne kostnadsnøkkel for sosialhjelp er en av fire nøkler som dreier seg om de sosiale spørsmålene i de kommunene som er inne i inntektssystemet. Vi gjør altså to ting på én gang. Vi foretar en oppdatering av hvordan sammensetningen av sosialhjelpsklientene er, og så innfører vi et nytt kriterium som heter urbanitetskriteriet. Jeg synes det er viktig å understreke at det er to forskjellige ting.

Så kan man si at grunnen til at vi har analysen nå, er rus og psykiatri. Det man har gjort, er å analysere hvordan rus og psykiatri-problemene slår ut i kommuneøkonomien. Det gjør de gjennom denne nøkkelen. Man har også sett på sammensetningen av ulike deler av denne nøkkelen. Vi mener altså, basert på det faglige – vi har nå kjørt analyser på 26–27 forskjellige typer kriterier på basis av dette – at samsvarigheten med hvordan utgiftene til sosialhjelp faktisk dannes i kommunene, dreier seg både om størrelse og om at det er lagt for stor vekt på noen av kriteriene på et tidligere tidspunkt.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Heikki Holmås (SV): Karin Andersen og jeg, som representerer SV i kommunalkomiteen, er jo en god blanding av storby og bygd, så vi er på en måte dem som kanskje best, synes vi iallfall selv, klarer å se bredt på denne saken.

Det er én ting med denne saken som er veldig enkel, og det er to ting som er veldig vanskelig med denne saken, slik som den er lagt fram for oss. Det enkle er at tilsynelatende alle på Stortinget er for at de største byene skal få mer penger, fordi Oslo og Bergen helt uomtvistelig har store utgifter til rus og psykiatri som ikke blir

dekket når pengene fordeles slik som systemet er i dag. Det er én ting som slår meg når enkelte medlemmer diskuterer dette. Det er at de har ståsted i småkommunene rundt omkring i landet, der folk ikke fatter hvordan Oslo ser ut, og ikke hvordan Bergen ser ut. Det er slik at vi i Oslo har over halvparten av landets rusmisbrukere, og at vi i Bergen for to år siden toppet overdosestatistikken i forhold til befolkning – på europeisk nivå. Det er ganske heavy greier, som skulle vise veldig klart at disse to byene spesielt – og andre av storbyene også – fortjener mer penger, og ikke har nok penger til å løse problemene sine.

Her kommer vi til den første vanskelige saken. Det er at når noen skal få mer penger, er det andre som skal få mindre. Det er alltid vanskelig. Spesielt når pengene går til Oslo, er det vanskelig å få flertall for det her på Stortinget, og særlig når det er for lite penger totalt sett i kommunesektoren. Det er bra at det er blitt 2,2 milliarder kr ekstra utover det Regjeringen foreslo på grunn av budsjettforliket med Arbeiderpartiet – det skal de ha – men det er altfor lite penger.

Derfor har SV i sitt alternative statsbudsjett 4,5 milliarder kr mer til kommunene, hvis en ser hele vårt budsjett under ett. Det er altså det som skal til, etter vår oppfatning, for å få til en sunn kommuneøkonomi. For når fritidsklubbene på Søndre Nordstrand legges ned, når barnehagene likeså i Oslo – som er Høyres utstillingsvindu, og har vært det i fire år – når de velstående får mer på bekostning av det vi i fellesskap skal bruke på kollektivtrafikk, barnehager, musikkskoler og fritidsklubber, så får vi se hvordan Høyre-samfunnet faktisk ser ut. Det er mindre fellesskap, og det er mest til dem som har mest fra før.

Dette burde ikke komme som en bombe for noen. Derfor har vi altså 4,5 milliarder kr mer til kommunesektoren.

Da er vi over på det andre vanskelige punktet. Det er at denne kostnadsnøkkel som Regjeringen har lagt fram, har en fullstendig ubegripelig fordeling. Det er greit at Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø kommer bedre ut – det er vi, som jeg sa, tilsynelatende enige om. Men det er ikke begripelig at Sandefjord, Fredrikstad, Skien, Haugesund, Kristiansand og Verdal kommer ut mye dårligere, samtidig som Asker og Bærum – som skyfler sine rusmisbrukere inn til Oslo – til sammen skal få 60 mill. kr mer når dette systemet er fullstendig innført. Jeg mener virkelig at dette ikke er saklig.

Derfor har vi i SV, og i og for seg i Arbeiderpartiet og Senterpartiet, bedt om at Regjeringen kommer tilbake med noe som henger litt mer sammen. Da kan altså Regjeringen si så mye den vil at en del av utslagene som nå kommer på grunn av omfordelingen, kommer fordi vi har oppdatert en del av kriteriene – på grunn av nye tall, på grunn av ny informasjon. Men etter min oppfatning holder ikke det. Skulle en først oppdatere noen tall, burde en antakelig ha oppdatert alle tallene i hele inntektssystemet, slik at man også på andre områder kunne ha fått oppdaterte tall. Da hadde kanskje hele denne kabalen sett litt annerledes ut.

I tillegg er det slik at vi får en bedre og mer rettferdig skatteutjevning mellom kommunene. Det kommer vi tilbake til i neste runde. Derfor mente vi i SV at det var fornuftig å utsette behandlingen av et helt nytt system til neste runde, mens vi oppfylte løftene våre til Oslo og Bergen – som vi stod sammen med Arbeiderpartiet om i merknader i forbindelse med kommuneøkonomiproposisjonen. Vi er ikke overrasket i det hele tatt over at Carl. I. Hagen har fått trumfet gjennom disse pengene til Oslo og Bergen, siden Fremskrittspartiet sviktet Oslo i forbindelse med behandlingen av Rusreform 2. Men vi synes det er dumt at Arbeiderpartiet ikke gjør som SV, og opprettholder løftet sitt til Oslo om like mye penger som det Regjeringen har gjort. Men sånn er det.

Signe Øye (A): Stortinget vedtok i forbindelse med kommuneopposisjonen for 2004 i vår at man ville få vurdert alternative modeller til den kostnadsnøkkelen for sosiale tjenester som Regjeringen la fram i den omtalte proposisjonen. Arbeiderpartiet var enig i det.

Til tross for det la Regjeringen fram St.meld. nr. 6 med den samme kostnadsnøkkelen som den foreslo i kommuneopposisjonen, og uten at det var tatt hensyn til det Stortinget hadde bedt om.

Det er oppsiktsvekkende. Dette er en meget spesiell måte for statsråden å forholde seg til Stortinget på. Spesielt er det også at statsråden i brev fra henne til komiteen avviser anmodningen om å legge fram forslag om en ny alternativ kostnadsnøkkel.

Arbeiderpartiet er enig i at økte ressurser som kan tilflytte f.eks. Oslo og Bergen, er vel begrunnet. Men ser vi på økte inntekter pr. innbygger etter den nye inntektsnøkkelen som nå er foreslått, og som vil bli vedtatt, skulle en tro at det var Oslo og Bergen som da burde fått de største økningene. Men slik er det ikke. Nei, det er Bærum kommune som skårer høyest, og som får aller mest. Hele 457 kr pr. innbygger i økte inntekter tilfaller Bærum. Var det tilsiktet? Er Bærum den kommunen her i landet som har de største problemene innen rus og psykiatri? Neppe.

For ser vi på KOSTRA-tallene for Bærum, bruker kommunen bare 523 kr netto pr. innbygger innenfor det felte. Det er lavt i forhold til andre store byer, som f.eks. Fredrikstad, som bruker over 800 kr, men som nå kommer til å tape flere millioner kr med det nye systemet. Derfor blir dette urimelig.

Et annet eksempel er Kristiansund kommune. Kristiansund kommune taper 7 mill. kr. Det er den samme summen som de har fått til opptrappingsplanen innen psykiatri – minus sju pluss sju blir null. Da blir det ikke mye styrking innen rus og psykiatri-feltet for den kommunen.

Arbeiderpartiet mener at det som blir vedtatt i kveld, er helt uakseptabelt, og ber Regjeringen utarbeide en ny kostnadsnøkkel.

At Fremskrittspartiet sørger for at Regjeringen får flertall for sitt forslag, er oppsiktsvekkende. I vår var Fremskrittspartiet imot den nye kostnadsnøkkelen og vil legge mer vekt på objektive kriterier. For fem uker si-

den mente representanten Sandberg at den nye nøkkelen ville gi voldsomme økonomiske utslag på relativt kort tid. Nå er han og partiet plutselig for. Det er ganske uforståelig, også etter den forklaringen han prøvde seg på her fra talerstolen. Men det er ikke uvanlig for det partiet.

En rekke kommuner blir skadelidende av den foreslåtte kostnadsnøkkelen, uten at det er noen som helst saklig grunn for det. De som ligger lavest på levekårsindeksen, er de som taper mest. Dette må være stikk i strid med det som var hensikten, mener Arbeiderpartiet.

Vi mener at hadde Stortinget tatt kommunene på alvor, hadde saken blitt utsatt, og man hadde fortsatt med dagens ordning med storbytillegg til de store kommunene som får dette i dag, samt opprettholdt hovedstadstillegget inntil et bedre system var på plass.

Vi mener at all fornuft tilsier at vi burde ha brukt mer tid for å få på plass et system som har legitimitet i kommunene. Nå får vi et system som selv flertallet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet, mener trenger å suppleres med skjønnsmidler fra dag én. Det er litt av et system!

Alle kommunene i Østfold kommer ut i minus ved omleggingen – til sammen 30 mill. kr. Samtidig er det slik at alle de store byene i Østfold – Fredrikstad, Sarpsborg, Moss og Halden – har høye utgifter på dette området. De samme kommunene kommer dårlig ut på levekårsindeksen. Det betyr at de kommunene som kommer dårlig ut på levekårsindeksen, får mindre penger enn kommuner som kommer godt ut på levekårsindeksen. Det er da Arbeiderpartiet mener at det blir totalt umulig å vedta et slikt system som nå er foreslått.

Representanten Sandberg prøvde seg på en forklaring på hvorfor det nå var akseptabelt å godta det systemet som blir vedtatt i kveld. Men det er faktisk slik at hvis man putter flere penger inn i et system som er skjevt, blir det bare enda skjevere. Det blir ikke mer rettferdig for det.

Peter Skovholt Gitmark (H): Dagens sosialhjelpsnøkkel i inntektssystemet bygger på analyser av data som er ti år gamle. Da kriteriene ble laget, ble ikke alle kostnadene ved rusmisbruk inkludert i beregningen av kostnadsnøkkelen for sosiale tjenester. Denne kostnadsnøkkelen er det Regjeringen foreslår å endre. Det gjøres fordi den i mindre grad enn tidligere fanger opp kommunenes utgiftsbehov, og fordi det er funnet nye kriterier og vekter som i større grad forklarer det samme utgiftsbehovet.

Det er åpenbart at ved en generell omlegging av deler av inntektssystemet for 434 kommuner vil det være vinnere og tapere. Det viktigste er å ha kriterier som i størst mulig grad har samvarians mellom kriteriene selv og kommunens utgifter. Det har Regjeringens nye kostnadsnøkkel for sosiale tjenester. Etter omfattende bruk av regresjonsanalyse er det kommet frem at kostnadsnøkkelen må inkludere et urbanitetskriterium. Det er her definert som folketall opphøyet i 1,2. Ellers er vektningen mellom de andre kriteriene noe endret, og det er gjennom denne regresjonsanalysen lagt langt mindre vekt på skilte og

ugifte enn tidligere. Men nok en gang: Dette er gjort fordi det er dette nye systemet som i størst mulig grad forklarer kommunenes sosialhjelpsutgifter.

Likevel har kritikken vært massiv. Arbeiderpartiet, tett fulgt av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ønsker alle å gå imot innføringen. De har like fullt ikke noe alternativ verken til dagens system eller til det nye. Når de samme partier er ikke-tilhengere av den gjeldende kostnadsnøkkelen, minner dette mer om beslutningsvegring enn om godt politisk håndverk. Den sosialistiske trio nøyter seg med den lettvinde løsning og ber departementet utarbeide nye kriterier nok en gang. Ønsketenkningen er at man ved nye kriterier skal komme frem til analyser som uten unntak identifiserer kommunenes utgifter knyttet til rus, psykiatri og andre sosiale problemer. Det vil selvsagt aldri skje.

Som jeg sa innledningsvis, vil en omlegging av inntektssystemet for landets kommuner alltid medføre vinnere og tapere. Jeg har ingen problemer med å innrømme at kommuner som Verdal, Fredrikstad, Drammen og Kristiansund taper på omleggingen. Men det interessante for disse kommunene er ikke hva de taper isolert sett på omleggingen, men hva de sitter igjen med netto. Verdal f.eks., som sliter, får 14,4 mill. kr i økte inntekter neste år – en formidabel økning. Fredrikstad, som sliter, får 99,1 mill. kr i økte inntekter neste år. Drammen, som sliter, får 87,5 mill. kr i økte inntekter neste år. Og til slutt: Kristiansund, som sliter, får 22,9 mill. kr i økte inntekter neste år. Dette er en formidabel økning for alle de kommunene som jeg nå har nevnt.

Da er det med stor undring jeg registrerer at den sosialistiske trio bruker det meste av sin tid til å påpeke hvor vanskelig disse kommunene får det dersom Regjeringens forslag blir vedtatt. Sannheten er en helt annen. Totalt sett kommer de langt bedre ut. Jeg kan jo påpeke at kriteriene her skaper vinnere og tapere, men totalen er med Regjeringens forslag meget bra.

Når vi i tillegg legger til at kommuner som selv etter en økning på 6,6 milliarder kr i økte inntekter til kommunesektoren kommer dårligere ut, vil bli kompensert gjennom skjønnsmidler, er jeg overbevist om at Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet gjør det rette når vi nå vedtar nye kriterier for sosiale tjenester.

Ellers er det selvsagt selvmotsigende når SV snakker varmt om storbyene og samtidig har forsøkt å svekke deres økonomi to ganger, f.eks. ved nye regler for spredt bosetting og nye landbrukskriterier. Men for å si det som representanten Holmås sa: Sånn er det.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taleid på inntil 3 minutter.

Kari Lise Holmberg (H): Så langt i debatten har det vært få, om noen, innvendinger mot utgangspunktet for denne saken, nemlig at kommunenes utgifter til rus og psykiatri-feltet er betydelige, og at utgiftene er forholdsvis større for store kommuner og for kommuner som har storbyliknende utfordringer. Det er også bred enighet om at vi har et meget komplisert og vanskelig inntektssys-

tem, og at det innenfor dette systemet finnes urettferdigheter. Så er da også inntektssystemet fra 1993, og moment for forandringer. Det har skjedd mye i samfunnet de siste ti årene.

Jeg har forståelse for at det er motstand i denne saken. Når gamle skjevheter og tidligere urettferdigheter skal dekkes opp ved omfordeling av midler, blir noen skadelidende. Noen må nødvendigvis få mindre enn før når andre får mer enn før. Dette kjenner vi godt til fra Rattsødebattene. Når det, som i denne saken, også blir reist tvil om endringene treffer riktig, er det grunn til å stoppe opp før klarsignal gis. Det er ikke tvil om at høringsrunden bekreftet komiteens inntrykk. Isolert sett kommer noen kommuner dårlig ut av endringene, til tross for at de har store belastninger innenfor rus og psykiatri-feltet og generelt skårer dårlig i levekårsindekser. Det er viktig å merke seg, som Peter Skovholt Gitmark nevnte, hvordan dette slår ut isolert sett – men hva med helheten?

Arbeiderpartiet viste bl.a. til min hjemby, Skien, som – og det er jeg enig i – i så måte er et godt eksempel på de utfordringer som akkurat denne saken gir.

I Norge har vi ikke tidligere hatt noen tradisjon for å føre en klar storbypolitikk. Nå blir det tatt mest hensyn til landets hovedstad og landets største byer, og jeg tror faktisk ikke det er et øyeblikk for tidlig. Sigvald Oppebøen Hansen tar vel hardt i når han betegner min støtte til denne saken som en «politisk saltomortale», for storbytilskuddet som vi har hatt til nå, er basert på et politisk skjønns. I denne saken har vi objektive kriterier – vi kan like det eller ikke! Jeg har ingen problemer med å beklage at Telemark generelt kommer dårlig ut, og at Skien spesielt kommer negativt ut.

Men ved innføringen av den nye kostnadsnøkkelen er det verdt å merke seg følgende tre faktorer:

For det første skal endringene i kostnadsnøkkelen skje over fem år. De kommer ikke over natten.

For det andre er jeg glad for at flertallet nå sier at det skal ytes ekstraordinære skjønnsmidler (presidenten klubber).

Og for det tredje skal saken over (presidenten klubber) til Inntektssystemutvalget ...

Presidenten: Så er tiden ute – det var det tredje!

Torbjørn Andersen (FrP): Det er blitt sagt fra denne talerstol i dag at det er oppsiktsvekkende at Fremskrittspartiet støtter denne omleggingen av inntektssystemet. Jeg vil få minne om at det er en kjensgjerning at kommunenes utgiftsbehov knyttet til rus og psykiatri-området slett ikke er godt nok fanget opp i dagens kriterier for inntektssystemet.

I St.meld. nr. 6 legges det derfor opp til nye kostnadsnøkler for finansiering av kommunenes utgifter knyttet til sosialhjelp på rus og psykiatri-området. Kostnadsnøkkelen for sosialhjelp endres vesentlig ved at det bl.a. innføres et nytt urbanitetskriterium basert på folketallet. Fremskrittspartiet har gitt sin støtte til Regjeringens synspunkter i St.meld. nr. 6 om ny kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i inntektssystemet for kommunene. Både

Statens institutt for rusmiddelforskning, SIRUS, og tidligere forskning viser at det er en klar tendens til at større kommuner har et høyere utgiftsbehov enn mindre kommuner i tilknytning til rus og psykiatri. Fremskrittspartiet deler den oppfatningen. Vi mener at dette er en korrekt observasjon og vurdering av situasjonen, og støtter derfor at man endrer fordelingsnøkkelen på en måte som bedre tar høyde for disse dokumenterbare fakta.

Vi ser at sosialhjelputgiftene varierer mye fra kommune til kommune, men tendensene er helt klare på at utgiftene pr. innbygger øker med folketallet. Kommuner med under 5 000 innbyggere har i snitt 900 kr i utgifter til sosialhjelp pr. innbygger, Oslo har 3 000 kr i utgifter pr. innbygger, mens altså landssnittet er 1 400 kr pr. innbygger.

Jeg ser at forslaget innebærer en til dels vesentlig vridning av overføringer fra små til store kommuner. De konkrete konsekvensene blir at 66 av landets kommuner vil få mer penger på dette området, mens resten vil få noe mindre. Det legges imidlertid opp til at et tap utover 200 kr pr. innbygger for de aller fleste kommuners vedkommende vil bli dekket fullt ut gjennom skjønnsmidlene, og at gjennomføringen vil skje gradvis over fem år, slik at utslagene ikke vil bli så store som det umiddelbart kan se ut som.

For øvrig vil jeg få vise til det nylig nedsatte inntektssystemet som skal gjennomgå og evaluere inntektssystemet for kommunal sektor, og som skal avgis sin innstilling innen juli 2005. I denne forbindelse må man kunne forvente en grundig faglig gjennomgang knyttet til nett-inntektssystemet for kommunene.

Heidi Larssen (H): Endelig klarer Stortinget å vedta nye kostnadsnøkler for rus og psykiatri. I svært mange år har Stortinget bedt om det og etterlyst det i forhold til mange regjeringer. Vi har vedtatt kriterier for spredt bosetting, miljø og landbruk. Jeg er derfor glad for at Regjeringen har klart det ingen har klart før, nemlig å komme med kriterier som fanger opp de problemene som er spesielle for de største byene. Det er på tide at gamle skjevheter i de større byenes disfavør nå rettes opp.

Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim har større problemer enn andre kommuner. Mennesker med problemer har en tendens til å trekke til storbyens gjemmer. Oslo betaler i dag for svært mange rusmiddelmissbrukere fra andre kommuner og bruker omtrent dobbelt så mye penger på rusområdet som resten av landet til sammen. Det er på tide at Oslo får litt betalt for det. Noen er kritiske til selve urbanitetskriteriet. Noen får mer penger, som ikke burde hatt det, og noen får ikke penger, som burde ha hatt det. Det er ikke lett å finne et system som er helt vannrett. Den foreslåtte kostnadsnøkkelen baserer seg på faglige analyser og viser at en høy andel av innbyggere med rusproblemer og psykiatriske problemer først og fremst virker utgiftsgenererende på sosialhjelpsbudsjettet. Derfor er det relevant å innrette inntektssystemet slik at kommunene kompenseres gjennom delkostnadsnøkkelen for sosiale tjenester, slik departementet foreslår. Ingen har klart å lage et bedre system.

Når Arbeiderpartiet og SV nå går imot disse endringene, kan man mistenke dem for ikke å ville. Det høres jo nesten ut som representanten Karin Andersen mente at man bare kunne pålegge Oslos innbyggere litt høyere skatt, så kunne de fortsette med å subsidiere andre kommuners rusklinter som søker til Oslo. Og Arbeiderpartiet kunne jo gjort noe med det da de var i regjering.

Omfordeling er alltid vanskelig. Hvis noen skal få mer, får noen mindre. Etter å ha hørt på noen av innleggene i dag synes jeg nok det virker som om ikke alle har fått det med seg. Ole Brumm finnes ikke bare i eventyrene, men også i denne sal, høres det ut som.

Så en liten sak helt til slutt: Det har på en eller annen merkelig måte sneket seg inn den forståelse at hovedstadstilskuddet ble innført for å dekke en del av Oslos utgifter når det gjelder rus og psykiatri. Det er galt. Hovedstadstilskuddet ble opprettet i 1998 som delvis kompensasjon for Oslos inntektsbortfall ved at selskapsskatten ble gjort statlig. Selskapsskatten er fremdeles statlig. Derfor burde egentlig ikke hovedstadstilskuddet trappes ned i tråd med nye kriterier, men heller ses i sammenheng med det som forhåpentligvis snart kommer, kommunal selskapsskatt. Men det toget har nok gått, og vi må ta nedtrappingen i tråd med opptrappingen av kriteriene. Det er bedre å ha objektive kriterier enn egne særtilskudd.

Magnhild Meltveit Kleppa (Sp): I motsetning til statsråden, som ikkje ville svara på mitt spørsmål, skal eg svara på hennar spørsmål til meg.

Eg var oppteken av om statsråden synest det er rett at Skien, Haugesund, Fredrikstad og Kristiansund til neste år misser millioninntekter som dei har i år. Berre for desse fire kommunane dreier det seg altså om 26 mill. kr. Ho stiller Bergen opp mot desse fire kommunane. Lat meg då seia: Eg har hatt større høve enn mange til nettopp å setja meg inn i utfordringane på rusfeltet, både i Bergen og i Oslo. Det er ikkje tvil i mi sjel om at Bergen og Oslo treng auka midlar til sine utfordringar. Så når ho spør om eg meiner at Bergen treng mindre pengar, er svaret heilt klart nei. Eg reknar med at ho ikkje kan ha unngått å registrera Senterpartiets engasjement for ein betre kommuneøkonomi – vi føreslår 4 milliardar kr meir til neste år enn det som er Regjeringas opplegg – for restrukturering av gjeld, for ein opptrappingsplan som skal gå over fleire år for å retta opp ubalansen, og eit engasjement for å sikra meir midlar for å få dette til, t.d. ved å innføra skatt på aksjeutbytte. Berre det aleine ville medført fleirfaldige milliardar, med ei heilt anna fordeling og satsing på fellesskapen enn i dag.

Senterpartiet sa i vår at vi på den eine sida var med på å senda denne saka tilbake, men at vi på den andre sida ikkje såg bort frå at det kunne bli så vanskeleg å finna rette kriterium på akkurat dette feltet at det mest korrekte og det mest rettferdige framover ville vera eit hovudstadstilskot og eit storbytilskot – eit storbytilskot direkte til utfordringane på det sosiale området.

Eg synest debatten i dag har bekrefte at det kan vera meir rettferdig å gjera det på den måten enn det kriteriet

som Regjeringa no føreslår, der statsråden litt lågmælt viser til faglege råd – faglege råd som ho veit at vi alle kan så tvil om, fordi faginstansane gjer det sjølve. Ho er noko meir høglydt overfor Arbeidarpartiet. Eg har stor forståing for at Sylvia Brustad svarte på eit slikt spørsmål at det var vanskeleg å innføra eit slikt rettferdig kriterium.

Torbjørn Hansen (H): Jeg synes det er relativt historisk at det i dag blir vedtatt et eget urbanitetskriterium i inntektssystemet som medfører at storbyene omsider blir kompensert for ekstrautgifter knyttet til rus- og psykiatriproblemer.

Stortinget har lang praksis med å drive distriktpolitikk gjennom inntektssystemet. Det er ikke urimelig at det overføres midler fra byene til distriktene. Det kan være mange grunner til det. Men problemet oppstår når omfordelingen går så langt at innbyggerne i storbyene får et dårligere tilbud, som f.eks. til rus og psykiatriproblemer, enn det som gjelder for innbyggerne for øvrig i landet.

Stortinget har lenge vært kjent med og etterlyst løsninger på problemet med rus og psykiatri-kostnader. Et bredt flertall har flere ganger etterlyst et kriterium som fanger opp variasjoner på dette feltet.

St.meld. nr. 6 er et godt svar på problemet. Stortingsmeldingen bekrefter en klar sammenheng mellom netto utgifter pr. innbygger til sosiale tjenester og innbygger-tall. Slike ekstrakostnader legger et stort press på økonomien i storbyene. Dette har konsekvenser i forhold til hvilke tjenester som kan tilbys mennesker som har store behov. Forslaget som er fremmet av Regjeringen, retter langt på vei opp denne skjevheten.

Som representant fra Hordaland og Bergen har jeg flere ganger fått presentert dette problemet i inntektsfordelingen av det forhenværende arbeiderpartibyrådet, som styrte Bergen fram til valget nå i høst. Systemet ble presentert som grovt urettferdig. Arbeiderpartiet gikk til og med ut offentlig og anklaget kommunalministeren og Regjeringen for urettferdig behandling av storbyene. Det samme har SV gjort.

Det som da er oppsiktsvekkende, er at Arbeiderpartiet og SV ikke støtter den omfordelingen som de selv har etterlyst, både lokalt og her på Stortinget. Snuoperasjonen er påfallende, og stemmegivningen i dag er egentlig relativt avklarende. Arbeiderpartiet og SV gikk derimot inn for endringer av miljø- og landbrukskriterier og kriteriet for spredt bosetting, som isolert sett slår negativt ut for storbyene. I sum har altså storbyene blitt nedprioritert i inntektssystemet av disse to partiene.

Jeg er glad for at dette ikke blir resultatet i dag. Det er også på sin plass å berømme Fremskrittspartiet for å støtte regjeringens partiene i dette vedtaket i samsvar med de signaler som er gitt tidligere.

I innstillingen og debatten gjør Arbeiderpartiet og SV et poeng av at man vil bevilge like mye til de store byene i 2004 som denne reformen legger opp til. Men det er selvsagt lite relevant når kun en femtedel av reformen fases inn hvert år.

Det er nytt og meget positivt at en regjering fører en aktiv politikk for storbyene. Storbyregionene har rundt 2,3 millioner innbyggere. I likhet med distriktene har byene spesielle utfordringer, behov og muligheter. Dette gjelder felt som f.eks. rusomsorg, kollektivtransport, kultur, miljø, boligpolitikk og næringspolitikk, for å nevne noe. Dagens vedtak er ett element i dette. Men helheten i landets storbypolitikk skal behandles på bred basis i forbindelse med St.meld. nr. 31 for 2002-2003. Jeg håper at Samarbeidsregjeringen også da får gjennomslag for sin politikk, og ser fram til debatten om dette.

Reidar Sandal (A): Eg lytta med interesse til representanten Per Sandberg sitt innlegg. Han kom inn på mange viktige tema for kommunesektoren. Han sa m.a. at ei rekkje, kanskje eit fleirtal, av kommunane har fått for mykje i overføringar. Det er eit ganske oppsiktsvekkjande synspunkt når den same Sandberg så seint som i juni månad i år i Stortinget foreslo at kommunesektoren burde styrkjast med 1,5 milliardar kr for 2004 utover Regjeringa sitt forslag. Eg føler at dette viser at det ikkje er konsistens i Framstegspartiet sin politikk på dette området.

Representanten Sandberg sa òg at saka om endring av inntektssystemet, som vi no debatterer, er ei vanskeleg sak, og han prøvde å gi ei meir samtidshistorisk forklaring på det skiftet som han og hans parti har gjennomgått under behandlinga av denne saka. Han hevda m.a. at han allereie i juni varsla frå denne talarstolen at han i hovudsak var på line med statsråd Solberg og dei grunngevingane ho hadde for sitt syn.

Eg vil derfor gjerne få sitere kva representanten Sandberg sa til Kommunal Rapport den 30. oktober i år etter at St.meld. nr. 6 var lagd fram og teken under behandling. Då gjer representanten Sandberg det klart at «regjeringen ikke får Frps støtte til å innføre en ny kostnadsnøkkel som bare storbyene tjener på».

Den same representanten seier vidare:

«Den nye kostnadsnøkkelen gir voldsomme økonomiske utslag på relativt kort tid. Dette er en like stor omlegging som oppfølgingen av Rattsøtvalget.»

Eg føler at dette til fulle viser at Framstegspartiet har kasta seg frå standpunkt til standpunkt i ei og same sak på kort tid, utan at det ligg føre eit sakleg grunnlag for eit slikt hamskifte som dei har gjennomgått.

Karin Andersen (SV): Jeg blir litt forundret over enkelte representanter som ser ut til å tro at de kriteriene som Regjeringen har lagt fram nå, på en måte er en eller annen slags type objektiv sannhet som skal ha rettet opp alle mulige skjevheter fra tidenes morgen, for å si det sånn. Det tror jeg ikke engang statsråden er enig i. Jeg vil be om litt edruelighet i forhold til det.

De endringer som har vært gjort de siste årene, har gått i flere retninger. Det har vært endring av telletidspunkt, det har vært forskjellige kriterier, endring i skatteandelen – det har vært mange endringer. Endringene for landbruk slo jo så galt ut at Oslo, som ikke hadde noe landbruk, fikk ganske mange millioner kroner. Så akku-

(Karin Andersen)

rat der tror jeg ikke Oslo hadde hatt så veldig mye å klage på hvis det hadde blitt sånn, men den biten ble jo endret igjen, for det var urimelig, ikke sant, og det må jo reflekteres i de oppgavene som finnes. Jeg ber om litt respekt for at SV mener at Oslo og Bergen skal ha høyere inntekter enn det de får i dag, og vi er altså ikke fornøyd med det systemet som ligger her. Jeg synes det må gå an å respektere det. Statsråden innrømmer, alle innrømmer, at dette er jo litt sånn triksing med ulike kriterier, og man forsøker å finne noe som treffer, men det treffer jo veldig rimelig galt også da, på mange steder. For eksempel ender vi opp med at Asker og Bærum får en god slump med penger, og det er vel ingen som med hånden på hjertet kan si at det er veldig påtrengende.

Så sier statsråden at de vil komme tilbake med en inntektsfordeling som vil være bedre, og det er SV veldig glad for. Men det rokker jo ikke ved det faktum at med en annen fordelingspolitikk generelt og en større fordeling over på kommunesektoren, der man sier at velferden for rusmisbrukere, for sosialklienter og for dem som har behov for psykiatri hadde vært viktigere enn å gi skattelette i tusenlapper, i titusener og faktisk enda mer enn det til dem som har veldig mye penger, og som bor i denne byen, hadde gjort også en stor forskjell. Det hadde jeg håpet at flere hadde erkjent. Nå har Regjeringen gjort det valget, og det er deres privilegium å gjøre det. Men det er ikke slik at det er aldeles nødvendig at alle penger som skal komme Oslo, Bergen og andre storbyer med behov til gode, nødvendigvis må komme fra andre kommuner som har veldig dårlig råd. Det er faktisk mulig å fordele den store samfunnskaka også til fordel for kommunesektoren og Oslo og Bergen bedre enn det man gjør i dag.

SV har et annet forslag enn Arbeiderpartiet, og vi ønsker at forslagene ikke blir stilt opp mot hverandre, men blir stemt over separat. Vi ønsker å stemme for vårt forslag, som gir en bedre fordeling til Oslo og Bergen. Det er viktig for SV.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sak nr. 10. (Votering, se side 1228)

Etter at det var ringt til votering i 5 minutter, uttalte

presidenten: Før vi går til votering, vil presidenten be om Stortingets tilslutning til at vi går tilbake til sak nr. 2 på dagens kart. Behandlingen av denne saken gikk raske enn forventet, og det førte til at et forslag som er varslet i innstillingen, ikke ble tatt opp.

Det har ikke kommet innvendinger mot presidentens forslag. – Det anses vedtatt.

Trond Giske (A): Jeg tar herved opp mindretallsforslaget fra Arbeiderpartiet og SV i sak nr. 2.

Presidenten: Representanten Trond Giske har tatt opp det forslaget han refererte til.

Presidenten vil så avklare et forhold til Stortingets forretningsorden.

Siden presidenten har deltatt i debatten tidligere i dag, vil hun henwise til § 35 i Stortingets forretningsorden, som legger visse begrensninger på presidentens ledelse av møtet når vedkommende har deltatt i debatten. Presidenten ber derfor om Stortingets samtykke til at vi kan dispensere fra nevnte bestemmelse i forretningsordenen, slik at hun kan lede voteringen.

Ingen innvendinger har kommet mot det. – Det anses vedtatt.

Vi går da til votering over sakene på dagens kart.

Votering i sak nr. 1

- Under debatten er det satt fram i alt 39 forslag. Det er
- forslag nr. 1, fra Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet
 - forslagene nr. 2 og 21–23, fra Magnar Lund Bergo på vegne av Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
 - forslagene nr. 3–6, 8, 13–15, 17, 24–29 og 31–33, fra Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet
 - forslag nr. 41, fra Eli Sollied Øveraas på vegne av Senterpartiet
 - forslagene nr. 9, 16, 18, 19, 34–37 og 39, fra Magnar Lund Bergo på vegne av Sosialistisk Venstreparti
 - forslagene nr. 10, 11 og 20, fra Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
 - forslag nr. 12, fra Eirin Faldet på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti
 - forslag nr. 42, fra Sonja Irene Sjøli på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti

Ved en inkurie har Arbeiderpartiets navn kommet på forslag nr. 42, som er omdelt på representantenes plasser. Det er altså ikke riktig. Sonja Irene Sjøli har fremmet forslaget på vegne av Høyre og Kristelig Folkeparti.

Det voteres over forslag nr. 41, fra Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge til rette slik at arbeidet med å utvikle en frittstående nasjonal institusjon for folkemusikk og folkedans kan settes i gang.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 9, 16, 18, 19, 34, 35, 36, 37 og 39, fra Sosialistisk Venstreparti.

Forslag nr. 9 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	81 620 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 195 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	9 156 000	
	70	Tilskudd	8 911 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 761 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	155 592 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak m.v.	12 554 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 431 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v.	8 149 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.v.	14 004 000	
842		Statlig forvaltning av familievernet (jf. kap. 3842)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	139 331 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern m.v., <i>kan nyttes under post 1 ...</i>	105 000 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	15 345 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	14 635 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 725 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	4 841 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 750 000	
	73	Prosjekt kvinneliv	100 000 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	1 800 000	
847		Likestillingscenteret		
	50	Basisbevilgning	6 514 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	7 108 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	8 721 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	38 823 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 494 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	33 426 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	27 897 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	218 424 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 098 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i> .	20 416 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 3855)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	1 734 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	56 000 000	
	70	Tilskudd til kjøp av plasser, tiltak m.v., <i>kan nyttes under post 1</i>	1 038 000 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	25 904 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	10 716 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	8 933 340 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	218 000 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med funksjonshemming i barnehage	713 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritets- språklige barn i førskolealder	93 245 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	485 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 068 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	10 308 000	
	60	Tiltak barn og unge i kommunene	1 304 243 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	94 974 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	22 366 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet m.v., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	61 469 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	44 000 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	15 889 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 988 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	82 781 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	4 408 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	8 311 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	3 850 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	24 965 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	5 445 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	16 091 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 655 690 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	404 745 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	245 366 000	
	73	Adopsjonspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	151 194 000	
		Totale utgifter		41 027 441 000
I n n t e k t e r :				
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 854)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 720 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 855)		
	60	Kommunale egenandeler	677 000 000	
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		699 642 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1 og 60

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2004 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med kr 11 810 pr. barn pr. år.

Forsørgere som har barn i alderen 0-3 år har rett til et ekstra småbarnstillegg på kr 7 884 pr. år. Dette tillegget gis pr. barn i alderen 0-3 år.

For stønadmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa,

Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 pr. barn pr. år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjoner i de aktuelle kommunene.

IV

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	kr 33 584
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	kr 1 765»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen avvikle kontantstøtten fra 1. januar 2004.»

Forslag nr. 18 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
300		Kultur- og kirkedepartementet		
	1	Driftsutgifter	90 371 000	
305		Lotteritilsynet (jf. kap. 3305)		
	1	Driftsutgifter	56 129 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	38 107 000	
	50	Norsk kulturfond	255 851 000	
	51	Fond for lyd og bilde	25 000 000	
	52	Norges forskningsråd	2 117 000	
	53	Samiske kulturformål	31 734 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	81 000 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	111 337 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	4 180 000	
	76	Hundreårsmarkeringen 1905-2005, <i>kan overføres</i>	23 500 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 500 000	
	79	Til disposisjon	4 511 000	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	10 000 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	12 797 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 517 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	88 963 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	82 357 000	
	75	Vederlagsordninger	97 607 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	29 569 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 564 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	7 517 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	31 765 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst	129 317 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	19 873 000	
	77	Henie-Onstad Kunstsenter	5 759 000	
	78	Ymse faste tiltak	43 087 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	105 513 000	
	70	Nasjonale institusjoner	151 676 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	114 585 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	24 910 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	13 556 000	
	78	Ymse faste tiltak	24 265 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	87 426 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	Nasjonale institusjoner	524 153 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	188 976 000	
	73	Region- og distriktsopera	16 982 000	
	78	Ymse faste tiltak	33 581 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter	53 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 180 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak	16 291 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	237 021 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 655 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 872 000	
	73	Noregs Mållag	1 505 000	
	74	Det Norske Samlaget	8 399 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok m.v.	7 942 000	
	78	Ymse faste tiltak	64 822 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	32 247 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	14 597 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 259 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	396 387 000	
	75	Seilskutene	4 543 000	
	78	Ymse faste tiltak	33 079 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	167 674 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 921 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 676 000	
	78	Ymse faste tiltak	4 243 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	116 839 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 348 000	
	22	Flyttekostnader – Medietilsynet	7 000 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	228 500 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	26 175 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	25 335 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 916 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	20 443 000	
	79	Til disposisjon	3 315 000	
335		Pressestøtte		
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	71	Produksjonstilskudd	246 966 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	14 769 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	11 619 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	30 050 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 560 000	
336		Informasjonsberedskap – kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 499 000	
		Totale utgifter		4 444 598 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
I n n t e k t e r :				
3300		Kultur- og kirkedepartementet (jf. kap. 300)		
	1	Ymse inntekter	52 000	
3305		Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305)		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	1 244 400 000	
	2	Gebyr	46 220 000	
	3	Refusjon	9 909 000	
3320		Allmenne kulturformål (jf. kap. 320)		
	1	Ymse inntekter	269 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	259 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	16 558 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	8 288 000	
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	767 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 180 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 380 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 655 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 438 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	14 597 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 292 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 921 000	
3334		Film- og medieformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	10 562 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 348 000	
	70	Gebyr	11 000 000	
	71	Inntektsuavhengig vederlag fra TV 2	26 175 000	
	72	Inntektsavhengig vederlag fra TV 2	2 000 000	
		Totale inntekter		1 421 270 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 postene 2 og 3
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2004 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	81 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	7,517 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2004 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 1 200 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2004:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål og kap. 324 Teater- og operaformål.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, kap. 323 Musikkformål og kap. 334 Film- og medieformål.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom og kap. 323 Musikkformål.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2004 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 1,20. Kultur- og kirke departementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være kr 1 855 ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Utgiftene til ventelønn for tidligere direktør for Riksutstillingene på 0,5 mill. kroner, overføres fra kap. 322 post 1 til kap. 300 post 1.»

Forslag nr. 34 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere å bevilge penger til Ryfylkemuseets nye kulturbygg, og at prosjektet blir nøye vurdert i forhold til statsbudsjett for 2005.»

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innføre prøveprosjekt med kulturkort for ungdom.»

Forslag nr. 36 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen ta initiativ til å lage et permanent sekretariat med basis i SAFT-prosjektet, for å videreføre arbeidet med sikker internettbruk og nye teknologier som barn og unge tar i bruk.»

Forslag nr. 37 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om at avtalen inngått med Norsk Filminstitutt om gratis leie av lokaler på 1 000 kvm oppheves, slik at Norsk filmstudio sikres økte inntekter.»

Forslag nr. 39 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen kjøpe ut andre aksjonærer og omgjøre Norsk filmstudio AS til heleid statlig aksjeselskap.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti ble med 84 mot 14 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.04.28)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 3–6, 8, 13, 14, 15, 17, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32 og 33, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelse av et fond for tilskudd til IKT-relaterte tiltak.»

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en delprivatisering av Statskonsult etter at det er omdannet til et aksjeselskap. Dette gjøres for å sette fokus på markedsrettingen av virksomheten slik at Statskonsult kan utvikle seg til å bli bærekraftig. Det forutsettes at en ikke ubetydelig andel av aksjene selges og at det hentes inn kapital for satsingen.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak om konsekvenser og bakgrunn for fjerningen av «knekkpunktet» i Statens Pensjonskasse og grunnlaget for å ikke gjøre endringen gjeldende for de som allerede var pensjonister, etter at pensjonistenes organisasjoner har hatt saken til høring.»

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen snarest legge frem sak for Stortinget om avvikling av prosjektet opera i Bjørvika.»

Forslag nr. 8 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	76 620 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 195 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 156 000	
	70	Tilskudd	8 911 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 761 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	77 592 000	
	70	Tilskudd til voldsføbyggende tiltak m.v.	2 554 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 431 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset m.v.	8 149 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid m.v.	12 004 000	
842		Statlig forvaltning av familievernet (jf. kap. 3842)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	139 331 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern m.v., <i>kan nyttes under post 1</i> ...	105 000 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	2 193 000	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 856 post 60</i>	2 852 195 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	14 203 100 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 725 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	1 800 000	
847		Likestillingssenteret		
	50	Basisbevilgning	2 014 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	2 358 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 871 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 928 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 494 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 426 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	12 897 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	118 424 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 098 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttes under post 50</i>	20 416 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 3855)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	1 734 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	56 000 000	
	70	Tilskudd til kjøp av plasser, tiltak m.v., <i>kan nyttes under post 1</i>	1 038 000 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	25 904 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	10 716 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	8 933 340 000	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	318 184 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med funksjonshemming i barnehage	713 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritets- språklige barn i førskolealder	93 245 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	485 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 068 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 308 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	72 974 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	5 866 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet m.v., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	23 469 000	
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	22 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v., <i>kan overføres</i>	15 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	15 889 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 988 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	77 781 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysnings- arbeid	6 311 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	3 850 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 965 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 445 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	14 591 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 655 690 000	
	71	Engangstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i>	404 745 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslags- bevilgning</i>	245 366 000	
	73	Adopsjonspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	151 194 000	
		Totale utgifter		41 027 441 000
I n n t e k t e r :				
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 854)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 720 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 855)		
	60	Kommunale egenandeler	677 000 000	
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter		699 642 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1 og 60

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2004 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med kr 11 664 per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på kr 7 884 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nord-

reisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 792 per barn per år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjoner i de aktuelle kommunene.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2004 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner per år
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer per uke	80	35 112
9-16 timer per uke	60	26 328
17-24 timer per uke	40	17 556
25-32 timer per uke	20	8 784
33 timer eller mer per uke	0	0

V

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	kr 33 584
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	kr 1 765»

Forslag nr. 13 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremskynde arbeidet med sak om vurdering av indeksregulering/rentebelegning på barnebidrag der det er gitt fritak av farskap. Det forutsettes at saken legges frem for Stortinget innen utgangen av februar 2004.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om utvikling av Likestillingsombudet og endring av likestillingsloven slik at andre instanser, herunder domstole-

ne og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om vurdering av sammenslåing av en eller flere av institusjonene og kapitlene innen forbrukerområdet, herunder kap. 860 Forbrukerrådet, kap. 862 Miljømerking, kap. 865 Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid, kap. 866 Statens institutt for forbruksforskning og kap. 867 Sekretariat for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet.»

Forslag nr. 17 lyder:

«I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
300		Kultur- og kirke departementet		
	1	Driftsutgifter	70 371 000	
305		Lotteritilsynet (jf. kap. 3305)		
	1	Driftsutgifter	51 129 000	
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter	31 607 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	50	Norsk kulturfond	229 551 000	
	51	Fond for lyd og bilde	20 000 000	
	53	Samiske kulturformål	10 000 000	
	60	Vedlikehold av lokale og regionale møteplasser	42 300 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	82 000 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	60 337 000	
	76	Hundreårsmarkeringen 1905-2005, <i>kan overføres</i>	18 500 000	
	78	Ymse faste tiltak	16 500 000	
	79	Til disposisjon	511 000	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	403 663 000	
	81	Tilskudd til samarbeid kulturvirksomheter og privat næringsliv	175 658 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	11 797 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	48 963 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	80 357 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)		
	1	Driftsutgifter	26 569 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 564 000	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	3 517 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	31 765 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst	129 317 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design	20 373 000	
	77	Henie-Onstad Kunstsenter	5 759 000	
	78	Ymse faste tiltak	43 087 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323)		
	1	Driftsutgifter	95 513 000	
	70	Nasjonale institusjoner	156 676 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	114 585 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	24 910 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	13 556 000	
	78	Ymse faste tiltak	24 765 000	
324		Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
	1	Driftsutgifter	73 426 000	
	70	Nasjonale institusjoner	460 353 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	158 976 000	
	73	Region- og distriktsopera	21 982 000	
	78	Ymse faste tiltak	35 581 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter	55 199 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 180 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak	16 291 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	232 021 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 655 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 872 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok m.v.	7 942 000	
	78	Ymse faste tiltak	54 822 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	30 247 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	14 597 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 259 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	398 587 000	
	75	Seilskutene	20 110 000	
	78	Ymse faste tiltak	29 079 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	162 674 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 921 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 976 000	
	78	Ymse faste tiltak	743 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	86 839 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 348 000	
	22	Flyttekostnader – Medietilsynet	7 000 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	251 500 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	26 175 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	13 335 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	1 916 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	77	Filmstudioene på Jar	30 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	13 443 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	100 000 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	7 500 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	30 050 000	
336		Informasjonsberedskap – kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 799 000	
		Totale utgifter		<u>4 444 598 000</u>
I n n t e k t e r :				
3300		Kultur- og kirke departementet (jf. kap. 300)		
	1	Ymse inntekter	52 000	
3305		Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305)		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	1 244 400 000	
	2	Gebyr	46 220 000	
	3	Refusjon	9 909 000	
3320		Allmenne kulturformål (jf. kap. 320)		
	1	Ymse inntekter	269 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	259 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	16 558 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	8 288 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	767 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 180 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 380 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 655 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 438 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	14 597 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 292 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 921 000	
3334		Film- og medieformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	10 562 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 348 000	
	70	Gebyr	11 000 000	
	71	Inntektsuavhengig vederlag fra TV 2	26 175 000	
	72	Inntektsavhengig vederlag fra TV 2	2 000 000	
		Totale inntekter		1 421 270 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 postene 2 og 3
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirke departementet i 2004 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	82 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	3,571 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2004 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 1 200 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2004:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/ landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål og kap. 324 Teater- og operaformål.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, kap. 323 Musikkformål og kap. 334 Film- og medieformål.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom og kap. 323 Musikkformål.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2004 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 1,20. Kultur- og kirkedepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være kr 1 745 ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

VII

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2004 kan selge statens aksjer i Norsk filmstudio AS.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen sørge for at alle kostnader som påløper under Kultur- og kirkedepartementet i forbindelse med operahusprosjektet blir samlet i en ny post i statsbudsjettet.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelsen av et fond for tilskudd til frivillig og deltagende kulturvirksomheter, med spesiell oppmerk-

somhet om de virksomheter som inkluderer eller retter seg mot barn og ungdom.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om opprettelsen av et fond for tilskudd til samarbeid mellom kulturvirksomheter og privat næringsliv.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere å plassere Norsk Sagbruksmuseum, Spillum Dampsag og Høvleri på Kultur- og kirkedepartementets liste over egne enheter, post 73 Museumsreformen.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen fordele støtten innenfor kap. 335 post 76 Ymse publikasjoner på basis av 25 pst. basert på opplag, 25 pst. basert på frekvens og 50 pst. basert på historisk fordeling. Dette gjøres fordi Regjeringen ikke har fulgt opp Stortingets flertallsmerknad fra 2003.»

Forslag nr. 33 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 16 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.05.04)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 2, 21, 22 og 23, fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Magnar Lund Bergo (SV) (fra salen): Jeg trekker forslag nr. 23.

Presidenten: Forslag nr. 23 er altså trukket. Vi står altså igjen med forslagene nr. 2, 21 og 22.

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om ikke å iverksette en omdanning av Statskonsult til aksjeselskap før de juridiske forholdene rundt omleggingen er gjennomgått og egen sak om dette er behandlet av Stortinget.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen se nærmere på den fylkesvise fordelingen av kulturmidler i forhold til befolkningstallene, og komme tilbake med forslag til tiltak for å utjevne forskjellene mellom fylker.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen vurdere å bevilge penger til ombygging av turnhall for å legge til rette for barne- og ungdomsteatret ved Rogaland Teater.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 78 mot 20 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.05.45)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen innen 1. mars 2004 komme tilbake med en egen sak om omstrukturingskostnadene ved at Statskonsult gjøres om til aksjeselskap.»

Sosialistisk Venstreparti har varslet at de støtter forslaget.

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet ble med 61 mot 37 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.06.26)

Presidenten: Det voteres over forslag nr. 12, fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med et forslag om utvidet fødselspermisjon for fedre.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 60 mot 38 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.06.48)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 10, 11 og 20, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen legge fram en eventuell endring av organiseringen av Senter mot etnisk diskriminering, Likestillingsombudet og Likestillingssettret for behandling i Stortinget.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen om å vurdere å endre prosentfordelingen mellom de tre paraplyorganisasjonene som forvalter Frifond-midlene, slik at fordelingen blir i tråd med antall lokallag i tilskuddsordningen.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber Regjeringen i samråd med NRK om å iverksette tiltak for å nå målet om at 50 pst. av alle programmer med norsk tale, både forhåndsproduserte og direkte-sendte, blir tekstet.»

V o t e r i n g :

Forslagene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble med 54 mot 44 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.07.12)

Presidenten: Vi skal så votere over innstillingens forslag til vedtak. Vi starter med rammeområde 1.

Komiteen hadde innstillet:

**A. Rammeområde 1
(Statsforvaltning)**

I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
1		H. M. Kongen og H. M. Dronningen		
	1	Apanasje	7 308 000	
	50	Det Kgl. Hoff	107 545 000	
2		H. K. H. Kronprinsen og H. K. H. Kronprinsessen		
	1	Apanasje	4 907 000	
	50	H. K. H. Kronprinsens og H. K. H. Kronprinsessens stab mv.	10 044 000	
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020)		
	1	Driftsutgifter	55 602 000	
21		Statsrådet (jf. kap. 3021)		
	1	Driftsutgifter	103 279 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
24		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 3024)		
	1	Driftsutgifter	38 197 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 112 000	
664		Pensjonstrygden for sjømenn		
	70	Tilskudd	557 000 000	
666		Avtalefestet pensjon (AFP)		
	70	Tilskudd	707 000 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)		
	1	Driftsutgifter	170 298 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	84 086 000	
	50	Norges forskningsråd	42 247 000	
	71	Tilskudd til forskning og informasjon	829 000	
1502		Tilskudd til kompetanseutvikling		
	70	Tilskudd, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	25 000 000	
1503		Midler til tjenestemannsorganisasjonenes opplærings- og utviklingsarbeid		
	70	Tilskudd	114 546 000	
	71	Bidrag fra arbeidstakerne	40 324 000	
1507		Datatilsynet (jf. kap. 4507)		
	1	Driftsutgifter	21 154 000	
1510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 4510)		
	1	Driftsutgifter	994 319 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	1 243 000	
1520		Statskonsult (jf. kap. 4520)		
	70	Tilskudd til restrukturering	8 000 000	
	71	Tilskudd til pensjon	7 505 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522)		
	1	Driftsutgifter	189 737 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	31 070 000	
	22	Fellesutgifter for R-kvartalet	51 266 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	15 997 000	
1530		Tilskudd til de politiske partier		
	70	Tilskudd til de politiske partiers sentrale organisasjoner	148 287 000	
	71	Tilskudd til kommunepartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	24 575 000	
	72	Tilskudd til kommunestyregruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	19 360 000	
	73	Tilskudd til fylkespartiene, <i>overslagsbevilgning</i>	56 330 000	
	74	Tilskudd til fylkestingsgruppene, <i>overslagsbevilgning</i>	7 515 000	
	76	Tilskudd til de politiske partiers sentrale ungdomsorganisasjoner ..	5 700 000	
1541		Pensjoner av statskassen		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	15 551 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	5 044 404 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	61 396 000	
1543		Arbeidsgiveravgift til folketrygden		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	270 589 000	
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, <i>overslagsbevilgning</i>	5 356 000	
1546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 4546)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	101 600 000	
1547		Gruppelivsforsikring (jf. kap. 4547)		
	1	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	72 552 000	
1550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 4550)		
	1	Driftsutgifter	64 194 000	
	22	Flyttekostnader, <i>kan overføres</i>	23 700 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen		
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	744 300 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	15 400 000	
	36	Kunstnerisk utsmykking, <i>kan overføres</i>	7 430 000	
	70	Hovedstadsaksjonen	15 000 000	
1581		Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 4581)		
	1	Driftsutgifter	19 205 000	
	30	Ekstraordinært vedlikehold, Bygdøy Kongsgård	36 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	11 943 000	
1582		Utvikling av Fornebuområdet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	2 692 000	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i>	108 945 000	
1583		Utvikling av Pilestredet Park (jf. kap. 4583)		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 550 000	
	30	Investeringer Pilestredet Park, <i>kan overføres</i>	21 588 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445)		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 310 674 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	958 306 000	
		3 Avskrivninger	459 402 000	
		4 Renter av statens kapital	3 113 000	
		5 Til investeringsformål	710 000 000	
		6 Til reguleringsfondet	251 000	-179 602 000
	30	Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	66 100 000	
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i>	1 160 000 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i>	55 030 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	72 154 000	
	49	Kjøp av eiendommer, <i>kan overføres</i>	40 030 000	
2470		Statens Pensjonskasse		
	24	Driftsresultat:		
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-303 453 000	
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	239 058 000	
		3 Avskrivninger	17 550 000	
		4 Renter av statens kapital	1 294 000	-45 551 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 352 000	
		Totale utgifter		11 490 290 000
I n n t e k t e r :				
3024		Regjeringsadvokaten (jf. kap. 24)		
	1	Erstatning for utgifter i rettsaker	2 694 000	
	3	Oppdrag	518 000	
4510		Fylkesmannsembetene (jf. kap. 1510)		
	1	Tilfeldige inntekter	2 043 000	
	2	Ymse inntekter	11 254 000	
4522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 1522)		
	1	Inntekter fra generell rådgivning overfor departementene innen EDB-drift	148 000	
	3	Driftsvederlag – Akademika	500 000	
	4	Inntekter – Norsk lysingsblad	15 541 000	
	5	Inntekter fra publikasjoner	823 000	
	7	Parkeringsinntekter	1 211 000	
4546		Yrkesskadeforsikring (jf. kap. 1546)		
	1	Premie yrkesskadeforsikring	58 419 000	
4547		Gruppelivsforsikring (jf. kap. 1547)		
	1	Premieinntekter gruppelivsforsikring	27 604 000	
4581		Eiendommer til kongelige formål (jf. kap. 1581)		
	1	Ymse inntekter	108 000	
4583		Salg av eiendom i Pilestredet Park (jf. kap. 1583)		
	39	Salg av eiendom	140 000 000	
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445)		
	39	Avsetning til investeringsformål	710 000 000	
5446		Salg av eiendom, Fornebu		
	1	Leieinntekter, Fornebu	2 241 000	
	2	Refusjoner og innbetalinger – Fornebu	4 690 000	
	40	Salgsinntekter, Fornebu	327 520 000	
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte		
	80	Renter	618 000 000	
		Totale inntekter		1 923 314 000

II

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1510 post 21	kap. 4510 postene 1 og 2
kap. 1522 post 1	kap. 4522 postene 1, 2 og 6

III

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan overskride bevilgningen under kap. 2470 Statens Pensjonskasse post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, med inntil 3 mill. kroner mot dekning i reguleringsfondet.

IV

Fullmakt til å beregne satser for partistøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004, på bakgrunn av valgresultatet ved kommune- og fylkestingsvalget i 2003 og endelig bevilgning på kap. 1530 Tilskudd til de politiske partier postene 71, 72, 73 og 74, kan beregne nye satser for 2004 for:

1. Støtte per stemme til de politiske partiers kommuneorganisasjoner.
2. Grunnbeløp til kommunestyregruppene.
3. Representanttillegg til kommunestyregruppene.
4. Støtte per stemme til de politiske partiers fylkesorganisasjoner der det ikke foreligger søknad fra ungdomsorganisasjoner.
5. Grunnbeløp til fylkestingsgruppene.
6. Representanttillegg til fylkestingsgruppene.

V

Fullmakt til nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at:

1. det enkelte departement som et ledd i ordningen med bonus og rabatter, i 2004 kan nettoføre som utgiftsreduksjon på vedkommende utgiftspost tilbakebetalt bonus og rabatt, også om tilbakebetalingen refererer seg til kjøp i tidligere år.
2. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 1510 Fylkesmannsembetene post 21 Spesielle driftsutgifter, refusjoner av utgifter til fellestjenester der fylkesmannen samordner utgiftene.

VI

Fullmakt til å opprette aksjeselskap

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet gis fullmakt til å omdanne Statskonsult til statsaksjeselskap 1. januar 2004.

VII

Fullmakter til å overskride

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan:

1. avvike Statsbyggs driftsbudsjett mot dekning i reguleringsfondet.
2. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med inntil 175 mill. kroner, mot dekning i reguleringsfondet.
3. overskride kap. 2445 Statsbygg postene 30-49 med beløp som tilsvarer inntekter fra salg av eiendommer, samt medregne ubenyttede inntekter fra salg av eiendom ved beregning av overført beløp.

VIII

Omdisponeringsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan omdisponere:

1. mellom postene 30-38 under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen.
2. mellom postene 1 og 45 under kap. 1581 Eiendommer til kongelige formål.

3. mellom postene 30-49 under kap. 2445 Statsbygg.
4. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer på Fornebu under kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet.
5. fra post 21 Spesielle driftsutgifter til post 30 Investeringer Pilestredet Park under kap. 1583 Utvikling av Pilestredet Park.

IX

Fullmakter til å igangsette eller utvide byggeprosjekter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan iverksette nye prosjekter eller utvide igangsatte prosjekter der bruker/fagdepartement har nødvendige leiemidler innenfor eget budsjett på følgende vilkår:

1. For prosjekter inntil 25 mill. kroner (fullmaktsprosjekter) er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 150 mill. kroner til igangsetting av prosjekter utover bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg postene 30-49.
2. For kurante prosjekter er fullmakten begrenset til å inngå forpliktelser innenfor en samlet ramme på 1 000 mill. kroner til videreføring/ferdigstilling av prosjekter som igangsettes innenfor bevilgningen under kap. 2445 Statsbygg post 30 Igangsetting av byggeprosjekter.

X

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 2004 kan:
 - a) godskrive det enkelte bygge- og eiendomsprosjekt med innbetalt dagmølt, konvensjonalbot og erstatning for misligholdt entrepriser, ved at innbetalingen blir postert i statsregnskapet på vedkommende investeringspost som en utgiftsreduksjon.
 - b) godkjenne salg av statens eiendom på Vestbanetomten i Oslo.
 - c) godkjenne salg, makeskifte og bortfeste av eiendom som forvaltes av Statsbygg eller av andre statlige etater som ikke har egen fullmakt til å avhende eiendom, til en verdi av 250 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle og for inntil 800 mill. kroner totalt i terminen.
 - d) godkjenne kjøp av eiendom finansiert ved salgsinntekter, innsparte midler eller midler fra reguleringsfondet for inntil 150 mill. kroner i hvert enkelt tilfelle, og for inntil 300 mill. kroner totalt, utover bevilgningen på kap. 2445 Statsbygg post 49 Kjøp av eiendom.
 - e) overdra til underpris eller vederlagsfritt eiendommer og bygninger som har vært disponert av statlige spesialskoler, grunnskoler og videregående skoler, til kommuner og fylkeskommuner. Fullmakten gjelder kun når ansvaret for virksomheten overtas av kommunen/fylkeskommunen eller det ikke er mulig å oppnå full pris.
 - f) foreta bortfeste, salg og makeskifter av eiendommer som er nødvendig ved disponering av statens

- eiendommer på Fornebu for inntil 500 mill. kroner.
- g) foreta de salg og makeskifter som er nødvendig ved disponering og avvikling av statens eiendommer i Pilestredet Park.
- h) feste bort til underpris en nærmere spesifisert statlig eiendom i Pilestredet Park og/eller på Hauge-
rud (begge i Oslo) til Studentsamskipnaden for utbygging av studentboliger.
2. Kongen i 2004 kan avhende statlig eiendom til lavere pris enn markedspris der særlige hensyn tilsier det.

XI

Fullmakt til overskridelse

Stortinget samtykker i at Statsministerens kontor i 2004 kan overskride bevilgningen på kap. 21 Statsrådet

for å iverksette nødvendige sikkerhetstiltak for statsministeren og Regjeringens øvrige medlemmer.

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å stemme imot innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 62 mot 36 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.08.07)

Presidenten: Vi går så videre med rammeområde 2.

Komiteen hadde innstillet:

**B. Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :				
800		Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		
	1	Driftsutgifter	81 620 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 195 000	
830		Foreldreveiledning og samlivstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 156 000	
	70	Tilskudd	8 911 000	
840		Tilskudd til krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 761 000	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, <i>overslagsbevilgning</i>	77 592 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv.	2 554 000	
841		Familievern og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	10 431 000	
	22	Kompetanseutvikling og opplæring, meklingskorpset mv.	8 149 000	
	70	Utviklings- og opplysningsarbeid mv.	12 004 000	
842		Statlig forvaltning av familievernet (jf. kap. 3842)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	139 331 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern mv., <i>kan nyttes under post 1</i> ...	105 000 000	
844		Kontantstøtte		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	2 193 000	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 856 post 60</i>	2 852 195 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd	14 176 100 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	5 635 000	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser	4 725 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21, kap. 844 post 21 og kap. 856 post 21</i>	9 458 000	
	70	Tilskudd	3 841 000	
	71	Særlige familiepolitiske tiltak	825 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	2 250 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	1 800 000	
847		Likestillingscenteret		
	50	Basisbevilgning	6 014 000	
848		Likestillingsombudet (jf. kap. 3848)		
	1	Driftsutgifter	6 358 000	
850		Barneombudet (jf. kap. 3850)		
	1	Driftsutgifter	7 871 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	15 928 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)		
	1	Driftsutgifter – Fylkesnemndene for sosiale saker	75 494 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	28 426 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	12 897 000	
	64	Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger og asylsøkere, <i>overslagsbevilgning</i>	205 424 000	
	70	Tilskudd til Rostad ungdomsheim og Rostad ettervernsheim	2 098 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 50</i> ..	20 416 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 3855)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	1 734 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	56 000 000	
	70	Tilskudd til kjøp av plasser, tiltak mv., <i>kan nyttes under post 1</i> .	1 038 000 000	
856		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under kap. 846 post 50</i>	25 904 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	10 716 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning, kan nyttes under kap. 844 post 70</i>	8 933 340 000	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	218 000 000	
	62	Tilskudd til tiltak for barn med funksjonshemming i barnehage.	713 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritets- språklige barn i førskolealder	93 245 000	
	65	Skjønnsmidler til barnehager	485 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	2 068 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 71</i>	5 308 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	72 974 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 50</i>	5 866 000	
	72	Styrking av oppvekstmiljøet mv., <i>kan overføres</i>	5 165 000	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i>	23 469 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	75	Frivillig barne- og ungdomsarbeid lokalt (Frifond)	22 000 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres</i>	20 661 000	
858		Barne-, ungdoms- og familieforvaltning (jf. kap. 3858)		
	1	Driftsutgifter	15 889 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	500 000	
859		UNG i Europa (jf. kap. 3859)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	4 988 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	77 781 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	3 758 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid	6 311 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres</i>	3 850 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	21 965 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet (jf. kap. 3867)		
	1	Driftsutgifter	4 445 000	
868		Forbrukerombudet (jf. kap. 3868)		
	1	Driftsutgifter	14 591 000	
2530		Fødselspenger og adopsjonspenger		
	70	Fødselspenger til yrkesaktive, <i>overslagsbevilgning</i>	8 655 690 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning</i> ...	404 745 000	
	72	Feriepenger av fødselspenger til arbeidstakere, <i>overslagsbevilgning</i>	245 366 000	
	73	Adopsjonspenger, <i>overslagsbevilgning</i>	151 194 000	
		Totale utgifter		<u>41 027 441 000</u>
I n n t e k t e r :				
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 854)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	20 720 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet (jf. kap. 855)		
	60	Kommunale egenandeler	677 000 000	
3859		UNG i Europa (jf. kap. 859)		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	1 922 000	
		Totale inntekter.....		<u>699 642 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne- og familiedepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 855 post 1	kap. 3855 postene 1 og 60

III

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2004 i medhold av lov 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med kr 11 640 per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstønad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0-3 år har rett til ett ekstra småbarnstillegg på kr 7 920 per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0-3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nord-

reisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på kr 3 840 per barn per år, det såkalte Finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjoner i de aktuelle kommunene.

IV

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2004 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Oppholdstid i barnehage	Prosentandel av full sats	Kontantstøtte i kroner per år
Ikke bruk av barnehage	100	43 884
Til og med 8 timer per uke	80	35 112
9-16 timer per uke	60	26 328
17-24 timer per uke	40	17 556
25-32 timer per uke	20	8 784
33 timer eller mer per uke	0	0

V

Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon og stønad ved fødsel utenfor institusjon

Stortinget samtykker i at Rikstrygdeverket for 2003 i medhold av lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd, kan utbetale:

1. Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens §§ 14-12 og 14-20	kr 33 584
2. Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	kr 1 765

Presidenten: Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet også her ønsker å stemme imot innstillingen.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 61 mot 36 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.08.45)

Presidenten: Det voterer så over rammeuavhengige forslag til vedtak under rammeområde 2.

Komiteen hadde innstillet:

I

Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen på arbeidsmarkedet for kvinner som tar svangerskapspermisjon, for å sikre at de ikke møter negative følger i stillingen sin som følge av at de har født barn, og rapportere tilbake til Stortinget senest i forslag til statsbudsjett for 2005.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Videre var innstillet:

II

Stortinget ber Regjeringen vurdere å samle bevilgningene til Frifond i Kultur- og kirke departementet.

Presidenten: Presidenten regner med at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 59 mot 39 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.09.34)

Presidenten: Så gjenstår rammeområde 3.

Komiteen hadde innstillet:

**C. Rammeområde 3
(Kultur)**

På statsbudsjettet for 2004 bevilges under:

Kap. Post Formål:	Kroner	Kroner
U t g i f t e r :		
300 Kultur- og kirkedepartementet		
1 Driftsutgifter	90 371 000	
305 Lotteritilsynet (jf. kap. 3305)		
1 Driftsutgifter	56 129 000	
320 Allmenne kulturformål		
1 Driftsutgifter	38 107 000	
50 Norsk kulturfond	249 551 000	
51 Fond for lyd og bilde	25 000 000	
52 Norges forskningsråd	2 117 000	
53 Samiske kulturformål	31 734 000	
73 Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i>	81 000 000	
74 Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	111 137 000	
75 Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	4 180 000	
76 Hundreårsmarkeringen 1905-2005, <i>kan overføres</i>	23 500 000	
78 Ymse faste tiltak	21 700 000	
79 Til disposisjon	4 511 000	
80 Tilskuddsordning for frivillig virksomhet	10 000 000	
321 Kunstnerformål		
1 Driftsutgifter	12 797 000	
72 Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i>	11 517 000	
73 Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	88 963 000	
74 Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	82 357 000	
75 Vederlagsordninger	97 607 000	
322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 3322)		
1 Driftsutgifter	29 569 000	
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	1 564 000	
50 Utsmykking av offentlige bygg	7 517 000	
72 Knutepunktinstitusjoner	31 765 000	
73 Nasjonalmuseet for kunst	129 317 000	
75 Offentlig rom, arkitektur og design	19 873 000	
77 Henie-Onstad Kunstsenter	5 759 000	
78 Ymse faste tiltak	43 087 000	
323 Musikkformål (jf. kap. 3323)		
1 Driftsutgifter	105 513 000	
70 Nasjonale institusjoner	151 676 000	
71 Region-/landsdelsinstitusjoner	115 585 000	
72 Knutepunktinstitusjoner	25 310 000	
74 Landsdelsmusikere i Nord-Norge	13 556 000	
78 Ymse faste tiltak	24 265 000	
324 Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)		
1 Driftsutgifter	87 426 000	
70 Nasjonale institusjoner	524 153 000	
71 Region-/landsdelsinstitusjoner	189 776 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	73	Region- og distriktsopera	17 982 000	
	78	Ymse faste tiltak	33 981 000	
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Driftsutgifter	53 699 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 180 000	
	73	Prosjekt- og utviklingstiltak	16 291 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)		
	1	Driftsutgifter	237 021 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	8 655 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	17 872 000	
	73	Noregs Mållag	1 505 000	
	74	Det Norske Samlaget	8 399 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv.	7 942 000	
	78	Ymse faste tiltak	65 422 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 3328)		
	1	Driftsutgifter	32 247 000	
	21	Arkeologiske og andre oppdrag	14 597 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	2 259 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	397 587 000	
	75	Seilskutene	4 543 000	
	78	Ymse faste tiltak	33 079 000	
329		Arkivformål (jf. kap. 3329)		
	1	Driftsutgifter	167 674 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 921 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	3 676 000	
	78	Ymse faste tiltak	4 243 000	
334		Film- og medieformål (jf. kap. 3334)		
	1	Driftsutgifter	116 839 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 348 000	
	22	Flyttekostnader – Medietilsynet	7 000 000	
	50	Norsk filmfond, <i>kan nyttes under post 71</i>	228 500 000	
	51	Audiovisuelle produksjoner	26 175 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	25 335 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 916 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	10 000 000	
	78	Ymse faste tiltak	21 043 000	
	79	Til disposisjon	3 315 000	
335		Pressestøtte		
	52	Norges forskningsråd	1 600 000	
	71	Produksjonstilskudd	246 966 000	
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	14 769 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	11 619 000	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner	30 350 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 560 000	
336		Informasjonsberedskap – kringkasting		
	70	Informasjonsberedskap	2 499 000	
		Totale utgifter		4 444 598 000

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
I n n t e k t e r :				
3300		Kultur- og kirkedepartementet (jf. kap. 300)		
	1	Ymse inntekter	52 000	
3305		Inntekter fra spill og lotterier (jf. kap. 305)		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	1 244 400 000	
	2	Gebyr	46 220 000	
	3	Refusjon	9 909 000	
3320		Allmenne kulturformål (jf. kap. 320)		
	1	Ymse inntekter	269 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom (jf. kap. 322)		
	1	Ymse inntekter	259 000	
3323		Musikkformål (jf. kap. 323)		
	1	Inntekter ved Rikskonsertene	16 558 000	
3324		Teater- og operaformål (jf. kap. 324)		
	1	Inntekter ved Riksteatret	8 288 000	
3325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer		
	1	Ymse inntekter	767 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 180 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 326)		
	1	Ymse inntekter	4 380 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	8 655 000	
3328		Museums- og andre kulturvernformål (jf. kap. 328)		
	1	Ymse inntekter	1 438 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	14 597 000	
3329		Arkivformål (jf. kap. 329)		
	1	Ymse inntekter	1 292 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 921 000	
3334		Film- og medieformål (jf. kap. 334)		
	1	Ymse inntekter	10 562 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	3 348 000	
	70	Gebyr	11 000 000	
	71	Inntektsuavhengig vederlag fra TV 2	26 175 000	
	72	Inntektsavhengig vederlag fra TV 2	2 000 000	
		Totale inntekter		1 421 270 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2004 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 305 post 1	kap. 3305 postene 2 og 3
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 325 post 1	kap. 3325 post 1
kap. 325 post 21	kap. 3325 post 2
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 328 post 1	kap. 3328 post 1
kap. 328 post 21	kap. 3328 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2004 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	176,3 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Utsmykking av offentlige bygg	8,3 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2004 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 1 200 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2004:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region- / landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål og kap. 324 Teater- og operaformål.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, kap. 323 Musikkformål og kap. 334 Film- og medieformål.
3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom og kap. 323 Musikkformål.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2004 skal:

1. gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være kr 1,20. Kultur- og kirkedepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.
2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være kr 3,50.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være kr 1 802 ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

VII

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2004 kan selge statens aksjer i Norsk filmstudio AS.

Presidenten: Presidenten viser her til at det foreligger et forslag, nr. 42, fra Høyre og Kristelig Folkeparti.

Presidenten foreslår at forslaget kan tas opp til realitetsvotering selv om det er framsatt etter den fristen som er inntatt i § 30 i Stortingets forretningsorden. – Ingen innvendinger er kommet mot det, og det anses vedtatt.

Forslag nr. 42, fra Høyre og Kristelig Folkeparti, lyder:

«Rammeområde 3

III

Tilsagnsfullmakter

Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 73 Nasjonale kulturbygg 211,3 mill. kroner»

Dette forslaget kommer til erstatning for kap. 320 under romertall III Tilsagnsfullmakter.

Det voteres da over rammeområde 3 med den endring under romertall III som går fram av forslag nr. 42.

Presidenten antar at Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling – med den omtalte endringen – bifaltes med 61 mot 36 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 21.11.00)

Presidenten: Da gjenstår det å votere over rammeuavhengige forslag til vedtak under rammeområde 3.

Komiteen hadde innstillet:

I

Stortinget ber Regjeringen sørge for at det nedsettes en arbeidsgruppe som utreder spørsmålet om bygging og drift av en nasjonal kulturbåt og legge saken fram for Stortinget.

II

Stortinget ber Regjeringen innen 1. mars 2004 legge fram for Stortinget egen sak som vurderer de økonomiske rammebetingelser for norsk filmpolitikk.

Presidenten: Presidenten regner med at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 59 mot 38 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.11.41)

Presidenten: Når det gjelder III, er det i debatten omgjort til et oversendelsesforslag. Forslaget får dermed endret ordlyd:

«Det henstilles til Regjeringen å komme tilbake til Stortinget med vurdering av om salget av Norsk filmstudio kan gjennomføres slik at filmstudioet kan drives videre, før salget gjennomføres.»

Presidenten foreslår at forslaget oversendes Regjeringen uten realitetsvotering. – Det anses vedtatt.

Votering i sak nr. 2

Presidenten: Under debatten har Trond Giske på vegne av Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti satt fram et forslag, og det vil bli votert først over dette. Forslaget lyder:

«I statsbudsjettet for 2003 gjøres det følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	80	Tilskuddsordning for frivillig virksomhet forhøyes med	7 000 000
		fra kr 18 075 000 til kr 25 075 000»	

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ble med 60 mot 34 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.12.38)

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2003 gjøres det følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
		U t g i f t e r :	
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg	
	75	Tilskudd til private kirkebygg forhøyes med	7 000 000
		fra kr 7 200 000 til kr 14 200 000	

Presidenten: Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti har varslet at de ønsker å stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 60 mot 38 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.13.08)

Videre var innstillet:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg, kan overføres, nedsettes med	1 700 000
		fra kr 61 424 000 til kr 59 724 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
321		Kunstnerformål	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med fra kr 11 117 000 til kr 13 517 000	2 400 000
323		Musikkformål	
	1	Driftsutgifter forhøyes med.....	1 700 000
		fra kr 104 131 000 til kr 105 831 000	
334		Film- og medieformål	
	51 (ny)	Audiovisuelle produksjoner bevilges med	25 852 000
I n n t e k t e r :			
3323		Musikkformål	
	90 (ny)	Tilbakebetaling av leieboerinnskudd bevilges med	1 251 000
3334		Film- og medieformål	
	71 (ny)	Inntektsuavhengig vederlag fra TV 2 bevilges med	25 852 000

V o t e r i n g :

Votering i sak nr. 3

Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2003 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
U t g i f t e r :			
800		Barne- og familiedepartementet (jf.kap. 3800)	
	1	Driftsutgifter, vert auka med	1 800 000
		frå kr 80 737 000 til kr 82 537 000	
840		Tilskot til krisetiltak	
	60	Tilskot til kommunar til krisetiltak, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med	6 000 000
		frå kr 61 444 000 til kr 67 444 000	
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.	
	22	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, vert redusert med	280 000
		frå kr 4 553 000 til kr 4 273 000	
854		Tiltak i barne – og ungdomsvernet (jf. kap. 3854)	
	21	Spesielle driftsutgifter, vert auka med	5 000 000
		frå 50 506 000 til kr 55 506 000	
	64	Tilskot for einslege mindreårige flyktningar og asylsøkjjarar, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med	57 400 000
		frå kr 211 038 000 til kr 268 438 000	
	71	Utvikling og opplysningsarbeid m.v., <i>kan nyttast under post 50</i> , vert redusert med	600 000
		frå kr 20 416 000 til kr 19 816 000	
856		Barnehagar	
	60	Driftstilskot til barnehagar, <i>overslagsløyving</i> , <i>kan nyttast under kap. 844 post 60</i> , vert auka med	130 000 000
		frå kr 7 298 314 000 til kr 7 428 314 000	
	61	Investeringstilskot, <i>overslagsløyving</i> , vert redusert med	150 000 000
		frå kr 473 000 000 til kr 323 000 000	
857		Barne- og ungdomstiltak	
	73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overførast</i> , vert redusert med	220 000
		frå kr 19 734 000 til kr 19 514 000	
865		Forbrukarpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid	
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid, vert redusert med	700 000
		frå kr 10 229 000 til kr 9 529 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
2530		Fødselspengar og adopsjonspengar	
	70	Fødselspengar til yrkesaktive, <i>overslagsløyving</i> , vert redusert med frå kr 8 406 005 000 til kr 8 300 005 000	106 000 000
	71	Eingangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , vert auka med frå kr 398 720 000 til kr 422 720 000	24 000 000
	72	Feriepengar av fødselspengar til arbeidstakarar, <i>overslagsløyving</i> , vert redusert med frå kr 239 955 000 til kr 232 955 000	7 000 000
I n n t e k t e r :			
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet (jf. kap. 854)	
	4	Refusjon av ODA-godkjende midlar, vert auka med frå kr 20 000 000 til kr 25 000 000	5 000 000

V o t e r i n g :
Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 4

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant May Hansen på vegne av Sosialistisk Venstreparti oversendt fra Odelstingets møte 27. november 2003:

«Stortinget ber Regjeringen endre lov om aksjeselskap og lov om allmennaksjeselskap og annet lovverk som regulerer bedriftenes styresammensetting, slik at likestillingslovens regler om representasjon også skal gjelde for styrer i aksjeselskaper, privat eide aksjeselskaper, selskaper med offentlig eierandel og børsnoterte selskaper. Selskaper med over 30 ansatte skal ha minst 40 pst. av hvert kjønn i sine styrer.»

V o t e r i n g :
Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 84 mot 14 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.14.57)

Votering i sak nr. 5

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth på vegne av Fremskrittspartiet oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003:

«Stortinget ber Regjeringen om å tilpasse lovteksten slik at det ikke gjøres forskjell på tvangsekteskap og arrangerte ekteskap.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 81 mot 17 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 21.15.21)

Votering i sak nr. 6

Presidenten: Det voteres over forslag oversendt fra Odelstingets møte 2. desember 2003:

«Stortinget ber Regjeringen følge utviklingen av utvidelsen av vigselskompetansen og Folkeregisterets myndighet til prøving av ekteskapsvilkårene, og vurdere virkning av intensjon om å forebygge tvangsekteskap, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte innen utgangen av denne stortingsperioden.»

V o t e r i n g :
Forslaget bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 7

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2003 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
U t g i f t e r :			
1541		Pensjoner av statskassen	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, økes med fra kr 15 362 000 til kr 15 420 000	58 000
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse	
	1	Driftsutgifter, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 2 432 056 000 til kr 1 967 552 000	464 504 000
	70	For andre medlemmer av Statens Pensjonskasse, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 30 786 000 til kr 24 886 000	5 900 000

Forhandlinger i Stortinget nr. 81

2003

Em. 11. des. – Voteringer

1227

Kap.	Post	Formål:	Kroner
1544		Boliglån til statsansatte	
	90	Lån, overslagsbevilgning, nedsettes med fra kr 3 760 000 000 til kr – 865 000 000	4 625 000 000
1582		Utvikling av Fornebuområdet	
	21	Spesielle driftsutgifter, kan overføres, økes med fra kr 3 791 000 til kr 7 191 000	3 400 000
	30	Investeringer på Fornebu, kan overføres, nedsettes med fra kr 140 165 000 til kr 126 765 000	13 400 000
	70 (ny)	Erstatningsansvar, Fornebu økes med fra kr 0 til kr 38 000 000	38 000 000
1583		Utvikling av Pilestredet Park, jf. kap. 4583	
	30	Investeringer i Pilestredet Park, kan overføres, nedsettes med fra kr 21 279 000 til kr 8 079 000	13 200 000
2445		Statsbygg	
	24	Driftsresultat:	
		24.1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-2 358 648 000
		24.2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	967 171 000
		24.3 Avskrivninger	489 835 000
		24.4 Renter av statens kapital	16 596 000
		24.5 Til reguleringsfond	600 000 000
		24.6 Til investeringsformål	-290 267 000
			<u>-575 313 000</u>
2470		Statens Pensjonskasse	
	24	Driftsresultat:	
		24.1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	-274 124
		24.2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	232 988
		24.3 Avskrivninger	31 043
		24.4 Renter av statens kapital	1 727
		24.5 Til reguleringsfond	-13 290
		24.6 Til investeringsformål	0
			<u>-21 656</u>
	45	Større utstyrsansanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, nedsettes med	6 766 000
		I n n t e k t e r :	
4546		Yrkesskadeforsikring jf. kap. 1546	
	1	Premie yrkesskadeforsikring, økes med fra kr 73 905 000 til kr 98 600 000	24 695 000
4547		Gruppelivsforsikring, jf. kap. 1547	
	1	Premieinntekter gruppelivsforsikring, økes med fra kr 23 993 000 til kr 39 433 000	15 500 000
4583		Salg av eiendom i Pilestredet Park, jf. kap. 1583	
	39	Salg av eiendom, nedsettes med fra kr 70 000 000 til kr 0	70 000 000
5446		Salg av eiendom, Fornebu	
	2	Refusjoner og innbetalinger – Fornebu, nedsettes med fra kr 77 813 000 til kr 67 813 000	10 000 000
	40	Salgsinntekter, Fornebu, nedsettes med fra kr 348 000 000 til kr 77 100 000	270 900 000
5470		Statens Pensjonskasse, jf. kap. 2470	
	30	Avsetning til investeringsformål, nedsettes med fra kr 6 766 000 til kr 0	6 766 000
5607		Renter av boliglånsordningen til statsansatte	
	80	Renter, nedsettes med fra kr 998 000 000 til kr 832 100 000	165 900 000

V o t e r i n g :
Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 8

Presidenten: Det voteres over forslag fra stortingsrepresentant Marit Arnstad på vegne av Senterpartiet oversendt fra Odelstingets møte 13. november 2003:

«Stortinget ber Regjeringen om en vurdering av en framtidig organisering for Statsskog SF, SIVA SF, Statnett SF og ENOVA SF. En slik organisering bør ha

som forutsetning at innholdet i statsforetaksloven § 4 og § 51 og § 53 gjøres gjeldende.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Senterpartiet ble mot 6 stemmer ikke bifalt.

Votering i sak nr. 9

Komiteen hadde innstillet:

I statsbudsjettet for 2003 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
U t g i f t e r :			
664		Pensjonstrygden for sjømenn	
	70	Tilskott, blir auka med frå kr 471 600 000 til kr 503 000 000	31 400 000
666		Avtalefesta pensjon	
	70	Tilskott, blir redusert med frå kr 709 000 000 til kr 680 000 000	29 000 000

V o t e r i n g :
Komiteens innstilling bifaltes enstemmig.

Votering i sak nr. 10

Presidenten: Under debatten er det satt fram to forslag. Det er:

- forslag nr. 1, fra Reidar Sandal på vegne av Arbeiderpartiet og Senterpartiet
- forslag nr. 2, fra Karin Andersen på vegne av Sosialistisk Venstreparti

Vi voterer først over forslag nr. 2, fra Sosialistisk Venstreparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringen utarbeide forslag til ny kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i Kommuneproposisjonen for 2005. Inntil ny kostnadsnøkkel kan tas i bruk, blir nåværende ordning med hovedstadstilskudd og midlertidig storbytilskudd videreført.

Stortinget gir Regjeringen fullmakt til å fordele midler på kap. 571 post 60 til hovedstadstilskudd og midlertidig storbytilskudd etter samme fordeling som ble benyttet for 2003, men likevel slik at Oslo og Bergen kompenseres på nivå med 1. årsvirkning av Regjeringens forslag til kostnadsnøkkel.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti ble med 82 mot 15 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.17.23)

Presidenten: Vi voterer så over forslag nr. 1, fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber Regjeringa utarbeide forslag til ny kostnadsnøkkel for sosiale tenester i Kommuneproposisjonen for 2005. Inntil ny kostnadsnøkkel kan takast i bruk, blir noverande ordning med hovudstadstilskot og mellombels storbytilskot vidareført.

Stortinget gir Regjeringa fullmakt til å fordele midlar på kap. 571 post 60 til hovudstadstilskot og mellombels storbytilskot etter same fordeling som blei nytta for 2003.»

V o t e r i n g :

Forslaget fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet ble med 67 mot 28 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 21.17.43)

Komiteen hadde innstillet:

St.meld. nr. 6 (2003-2004) – Kostnadsnøkkel for sosiale tjenester i inntektssystemet for kommunene – blir lagt ved protokollen.

Presidenten: Sosialistisk Venstreparti har varslet at de vil stemme imot.

V o t e r i n g :

Komiteens innstilling bifaltes med 84 mot 14 stemmer. (Voteringsutskrift kl. 21.18.50)

S a k n r . 1 1

Referat

Presidenten: Det foreligger ikke noe referat.

Møtet hevet kl. 21.20.